

ŠTVRTOK 17. SEPTEMBRA 2009

PREDSEDÁ: PANI DURANT

podpredsedníčka

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.00 hod.)

2. Kríza v mliekarenskom odvetví (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie o kríze v mliekarenskom odvetví (B7-0208/2009), ktorú Komisii predkladá pán De Castro v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (O-0085/2009).

Paolo De Castro, autor. – *(IT)* Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, mliekarenské odvetvie prechádza jednou z najhlbších a najzávažnejších kríz posledných desaťročí: prepád cien mlieka a rozsiahlejšia kríza na mliekarenskom trhu sú v súčasnosti zdrojom obáv v celej Európe. Ide o cyklickú krízu vyvolanú ťažkou ekonomickou situáciou, ktorá viedla k poklesu spotreby mlieka a vytvorila stagnáciu na trhoch, kde ceny platené výrobcom padajú voľným pádom.

Ceny vyplácané producentom mlieka klesli všade, pričom v Európskej únii dosahujú priemerne 24 centov za liter. Situácia mnohých hospodárskych subjektov je ešte vážnejšia, pretože dostávajú ceny pod 20 – 21 centov, hoci ich výrobné náklady dosahujú prinajmenšom 40 centov za liter.

Isté výstražné znaky vykazujú aj iné trhy, napríklad trh s obilninami, olivovým olejom, ovocím a zeleninou. V tomto smere by sme v prvom rade mali i naďalej využívať všetky dostupné opatrenia, aby sa trh stabilizoval a aby sa podnietil nárast spotreby, ale zároveň musíme byť schopní hľadiť do budúcnosti prostredníctvom strednodobých a dlhodobých politík a urobiť všetko možné pre to, aby sa našli prijateľné a trvalé riešenia na minimalizovanie rizika cenových výkyvov.

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v tomto kontexte privítal a akceptoval návrhy Komisie o predĺžení intervenčného obdobia pre maslo a sušené odtučnené mlieko, o čom svedčí aj jednomyselné hlasovanie z 2. septembra. Sme však presvedčení, že tieto návrhy nepostačujú na zmiernenie vážnych dôsledkov krízy v tomto odvetví. To je dôvod, prečo – ešte stále vzhľadom na prijatie návrhu Európskej komisie – Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka prijal pozmeňujúci a doplňujúci návrh k môjmu návrhu, ktorým sa znovu zavádza pomoc pre súkromné skladovanie syra, ktorá bola zrušená na základe kontroly stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky v novembri 2008.

Išlo o jednomyselné rozhodnutie, pani predsedajúca, pani komisárka, ktoré predstavuje v zásade identické názory členov Výboru pre poľnohospodárstvo – ktorému mám česť predsedáť – a ktoré vyjadruje naše želanie vyslať silný signál pre Radu a Komisiu v týchto citlivých časoch pre mimoriadne významné odvetvie európskeho poľnohospodárstva.

Je to prvý dôležitý prejav pozitívneho vodcovstva, ktoré chceme ako Európsky parlament zabezpečovať v očakávaní spolurozhodovacieho postupu aj v poľnohospodárskych veciach, a zároveň ide o opatrenie, ktoré môže ponúknuť okamžitú pomoc poľnohospodárom v oblasti mliekarenského odvetvia, ktorí sa boria s čoraz náročnejším trhom a evidentným a výrazným poklesom cien.

Tieto počiatočné opatrenia, o ktorých budeme dnes hlasovať, však nestačia ako podpora v kríze, a preto Výbor pre poľnohospodárstvo prostredníctvom otázky na ústne zodpovedanie a uznesenia, o ktorom sme pripravení hlasovať, vyzýva Európsku komisiu, aby zaviedla nové a účinné opatrenia na boj s krízou a na podporu tohto odvetvia.

Chceme povzbudiť a súčasne podporiť Európsku komisiu v procese rozhodovania o tom, čo sa musí urobiť pre skončenie krízy v európskom mliekarenskom odvetví raz a navždy. V tomto zmysle dúfame, že Komisia poskytne vyčerpávajúcu odpoveď na naše otázky a že naše návrhy bude brať vážne tak, aby výsledky medziinštitucionálnej spolupráce zodpovedali tomu, čo si európske poľnohospodárstvo zaslúži, a aby sa prejavila solidarita ponúknutím praktickej podpory pre európskych poľnohospodárov postihnutých krízou, ktorí potrebujú našu pomoc.

Mariann Fischer Boel, *členka Komisie*. – Vážená pani predsedajúca, povolili by ste mi využiť trochu viac než len tri minúty rečníckeho času, ktorý mi je pridelený, pretože si myslím, že tri minúty naozaj nebudú stačiť na túto dôležitú a vážnu problematiku.

V prvom rade by som chcela povedať, že ma potešila otázka Výboru pre poľnohospodárstvo, pretože mi poskytuje vynikajúcu príležitosť objasniť opatrenia, ktoré už boli prijaté.

Dovoľte mi zároveň poďakovať Parlamentu za prácu prebiehajúcu v tejto oblasti. Povinnosťou nás všetkých je hľadať riešenia. Mojou aj vašou.

Nie každý súhlasí s riešeniami, ktoré uprednostňujem, ale som presvedčená, že tieto riešenia fungujú, že budú fungovať a že ide o riešenia, ktoré dokážeme politicky obhájiť.

Pán Paolo De Castro požiadal v mene výboru, aby sme povedali, čo konkrétne robíme. Najhlavnejšia správa je pozitívna: ceny sa zlepšujú. Napríklad ceny masla sa v priebehu jedného mesiaca zvýšili o 4 % vo Francúzsku, 8 % v Nemecku a v Spojenom kráľovstve ešte viac.

Aj sušené odtučnené mlieko zdraželo o 4 % vo Francúzsku a v Nemecku a priemerne o 2 – 3 % v celej Európe.

Priemerné ceny mlieka sa zvyšujú a Albert Deß mi práve dnes ráno povedal, že ceny na spotovom trhu v súčasnosti v niektorých oblastiach dosahujú 30 centov.

Vidíme, že intervenčné nákupy syra už takmer prestali, lebo trhová cena je vyššia než intervenčná, čo je ďalším pozitívnym signálom.

Ešte nie sme tam, kde chceme byť, ale ideme správnym smerom. To mi dáva čoraz viac istoty, že politika, ktorú sme uplatňovali od samého začiatku, bola správnym prístupom.

Poznáte hlavné prvky našej práce. Využívame všetky dostupné trhové opatrenia a v priebehu 12 mesiacov tu plánujeme vynaložiť okolo 600 miliónov EUR.

Členským štátom sme naznačili možnosť začať priame vyplácanie jednorazovej platby pre poľnohospodárske subjekty od 16. októbra namiesto 1. decembra a v rámci reformy z roku 2003 sme sa rozhodli oddeliť prémie na mliečne výrobky – 5 miliárd EUR každý rok – a preniesť ju priamo do jednotnej platby pre poľnohospodárske subjekty.

Máme balík obnovy a rozhodnutia prijaté pri kontrole stavu, ktoré prinesú ďalšie 4,2 miliardy EUR na nové úlohy vrátane reštrukturalizácie mliekarenského sektora. To všetko je, samozrejme, v dodatku k tomu, čo môžeme robiť v rámci politiky rozvoja vidieka.

Len na vysvetlenie pre pána Paola De Castra, intervencie pre syr sa v podstate zrušili v roku 1994. Myslím si, že muselo dôjsť k nejakému pomýleniu s intervenčným a súkromným skladovaním, lebo súkromné skladovanie sa zrušilo rozhodnutiami pri kontrole stavu.

Ako som povedala, zdá sa, že náš súčasný prístup funguje. Preto som viac než kedykoľvek predtým odhodlaná nevrátiť sa v budúcnosti k spôsobom, ktoré by dlhodobo poškodili odvetvie nášho mliekarenstva a obrali našich poľnohospodárov o akúkoľvek predvídateľnosť.

Inak povedané, zvrátenie rozhodnutia z kontroly stavu neprichádza do úvahy a Európska rada a hlavy štátov ma výslovne žiadali, aby k tomu nedošlo.

Myšlienka udržať systém kvót po roku 2013 je teda bezpredmetná. Zmrazenie kvót je bezpredmetné, rovnako ako každý návrat k istým nákladným, no neúčinným trhovým nástrojom z minulosti. Sú bezpredmetné.

Určite to neznamená, že práca na politike je už hotová. Myslím, že nastal čas na ďalšie opatrenia. Musíme konať podľa správy o mliekarenstve z júla tohto roka a využiť opatrenia, ktoré sú v nej uvedené, a potom rozhodnúť o dlhodobějších krokoch.

Ak by som mohla začať s touto správou, pozrela by som sa najskôr na štátnu pomoc. Správa prináša myšlienku, že členské štáty by mohli dočasne ponúknuť poľnohospodárom pomoc vo výške až 15 000 EUR v rámci tohto dočasného krízového rámca. Komisia sa v podstate do toho už pustila a zmenu predpisov predpokladá v nasledujúcich týždňoch.

Druhým bodom je zefektívnenie postupov reagovania na ceny v mliekarenskom odvetví. Mlieko v súčasnosti nie je zaradené do článku 186 o jednotnej spoločnej organizácii trhu, ktorý v čase narušenia rovnováhy trhu

umožňuje Komisii rýchlo prijímať dočasné opatrenia v rámci jej právomoci. Preto navrhujem, aby sme do článku 186 zahrnuli aj odvetvie mliekarenstva, čo nám v budúcnosti umožní začať pružne konať, keď sa v sektore mliekarenstva objavia vážne problémy.

Nedávne rozšírenie intervencie musela napríklad schváliť Rada, hlasoval o tom aj Parlament, ale ak by článok 186 zahŕňal aj odvetvie mliekarenstva, mohli sme konať hneď.

Všeobecnejšie povedané, mohli sme s takmer okamžitým účinkom mobilizovať opatrenia stimulujúce dopyt alebo sme mohli obmedziť uvádzanie mlieka na trh a to všetko by sa zaviedlo len dočasne a pod podmienkou, že by sme disponovali potrebnými financiami.

Tretí bod v súvislosti so správou sa týka systému odkúpení zo strany členských štátov. Jedným zo spôsobov reštrukturalizácie je, aby členské štáty mohli nakupovať kvóty od poľnohospodárov a tieto kvóty zaradiť do vnútroštátnej rezervy.

Ako viete, vnútroštátna rezerva sa berie za súčasť celkovej kvóty členských štátov, takže keď jednotliví producenti prekročia svoju kvótu, ale členský štát ako taký kvótu neprekročil aj po zarátaní vnútroštátnej rezervy, nehradí sa žiadny poplatok za nadprodukciiu.

Plánujem navrhnúť to, aby sa odkúpená kvóta vedená vo vnútroštátnej rezerve nerátala za súčasť národnej kvóty, čo sa týka rozhodovania, či máme pridať alebo požiadať poľnohospodárov o zaplatenie poplatku za nadprodukciiu.

Ak by sa poplatok za nadprodukciiu i tak vyberal, potom by sa časť zodpovedajúca odkúpenej kvóte mohla použiť na reštrukturalizáciu. Možno to znie príliš komplikovane, ale v podstate ide o veľmi účinný nástroj.

Všetky tieto kroky predstavujú opatrenia, ktoré teraz prijímame s takmer okamžitým vplyvom na trhy, ale treba urobiť niečo aj pre kroky v strednodobom a dlhodobom horizonte. Chcela by som poďakovať Francúzsku a Nemecku za ich podnety a príspevky k týmto rôznym možnostiam.

Prvou dlhodobou otázkou je využívanie zmluvných vzťahov medzi poľnohospodármi produkujúcimi mlieko a mliekarenským odvetvím s cieľom dosiahnuť lepšiu rovnováhu medzi dopytom a ponukou na trhu mliečnych výrobkov.

Som presvedčená, že toto je omnoho lepší prístup než systém kvót a v niektorých častiach Európskej únie skutočne funguje.

Producenti mlieka a mliekarne majú jasné dohody, ktoré odstránili veľa neistoty. Na druhej strane, niektoré členské štáty túto možnosť prosto nevyužívajú, to sa však môže zmeniť, keď nájdeme právny rámec pre tieto zmluvné vzťahy, pričom jednoznačne zachováme spravodlivú súťaž.

Druhou dlhodobou otázkou je rovnováha síl, o ktorej sme už veľa krát diskutovali, ako viete. Musíme vedieť zistiť, kde sa v celom reťazci od primárneho výrobcu až po obchodné reťazce stráca pridaná hodnota.

Pozrieme sa aj na budúce trhy a myslím si, že veľa sa dá urobiť aj s výrobnými nákladmi a inováciami.

V záujme riadneho zváženia týchto myšlienok zo strednodobého a dlhodobého hľadiska chcem vytvoriť pracovnú skupinu s odborníkmi z členských štátov a Komisie, aby sa dostali k jadrú týchto problémov.

Pre mňa problém trhu s mliečnymi výrobkami nie je záležitosťou medzi Komisiou a členskými štátmi. Aj Parlament tu hrá dôležitú úlohu a teším sa na dnešnú diskusiu o tejto významnej problematike.

Ďakujem za toľkú trpezlivosť.

Albert Deß, v mene skupiny PPE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, tento problém, samozrejme, možno len ťažko zhrnúť za dve minúty, ale pokúsím sa o to formou bodov.

Odvetvie mliekarenstva má problém. Mnohí výrobcovia mlieka a mliečnych výrobkov cítia ohrozenie ich samotnej existencie. Hlavným dôvodom je obrovský prepád predaja mliečnych výrobkov. Komisia skutočne mala v tomto smere konať rýchlejšie.

Uvítal by som aj silnejšie opatrenia na propagáciu predaja namiesto zvyšovania intervencií, ako napríklad opätovné využitie maslového tuku vo výrobe zmrzliny. Posledný rok, keď ceny masla za krátky čas dosiahli viac než 4 EUR, veľká časť zmrzlinárskeho odvetvia prestala spracovávať maslový tuk. Poznám údaje pre

Nemecko, z ktorých vyplýva, že potravinársky priemysel už nespracováva okolo 100 000 ton, čo predstavuje milión ton mlieka. Znova sa musíme pokúsiť stimulovať predaj, aby sa tieto množstvá dostali z trhu.

Chcel by som poďakovať skupinám za to, že nám pomohli vypracovať spoločný návrh uznesenia. Skupina zelených/Európska slobodná aliancia sa, žiaľ, na tejto diskusii nepodieľala.

Pani komisárka, čo sa týka krátkodobého opatrenia, v dodatočnom návrhu, ktorý predkladáme so 40 podpismi, vyzývame na zvýšenie dotácií *de minimis*, pretože to by bola príležitosť pomôcť predovšetkým malým výrobcam mlieka a mliečnych výrobkov. Zmysel by dávalo aj zavedenie predpisu o skoršom odchode do dôchodku. Poznám veľa poľnohospodárov, ktorí majú 58 rokov a už by radi čoskoro prestali pracovať. Na to by bol potrebný vhodný predpis.

Pani komisárka, chcel by som vám úprimne poďakovať za vašu prácu. Chcel by som vás požiadať o zavedenie príslušných predpisov na zlepšenie situácie našich výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov. Azda budete mať v blízkej budúcnosti možnosť napraviť túto situáciu.

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Luis Manuel Capoulas Santos, v mene skupiny S&D. – (PT) Vážená pani komisárka, Komisii a Rade trvalo dlho, kým zareagovali na vážnu krízu postihujúcu toto odvetvie. Na tom sa všetci zhodneme. Strašná situácia, ktorej dané odvetvie čelí, si vyžaduje konať rýchlo a rozhodne, inak hrozí zruinovanie tisícov poľnohospodárov z celej Európy.

Naša politická skupina vynaložila veľkú snahu, aby umožnila dosiahnuť kompromis obsiahnutý v uznesení, o ktorom dnes rokujeme. Dúfam, že návrhy si zaslúžia vašu pozornosť, pani komisárka, pretože jedine konaním v záujme zníženia ponuky a súčasným stimulovaním dopytu bude možné obnoviť rovnováhu na trhu a zvýšiť ceny na takú úroveň, aby prinášali zisk pre výrobcov.

Je mi ľúto, že kompromis nezahŕňa dočasné pozastavenie zvýšených kvót ani zavedenie podobnej dočasnej prémie za zníženie výroby. Opatrenia, ktoré navrhujeme, sú však užitočným príspevkom k rýchlejšiemu prekonaniu krízy. Ich riadne uplatnenie je na vás, pani komisárka.

George Lyon, v mene skupiny ALDE. – Vážená pani predsedajúca, ako sme počuli od iných rečníkov, mliekarensky sektor je v kríze. Nepochybne musíme prijať opatrenia na zmiernenie bolesti, ale dovoľte mi dôrazne uviesť, že ide o krátkodobú krízu, ktorá si od Komisie vyžaduje krátkodobé trhové opatrenia, ako sa uvádza v uznesení.

Taktiež si dovoľím povedať, že európski spotrebitelia až príliš dlho doplácali na nefunkčnú poľnohospodársku politiku, ktorá bola neúspechom rovnako pre poľnohospodárov, ako aj pre spotrebiteľov. Táto kríza by sa preto nemala používať ako výhovorka na vycúvanie z cesty k ďalšej reforme a liberalizácii SPP. Preto sme v tejto veci predložili pozmeňujúce a doplňujúce návrhy a preto vítam uistenie v tejto záležitosti.

Taktiež by sme radi videli, ako sa Komisia zaoberá vytriedením trhu, v čom evidentne zlyháva. Spotrebitelia strácajú, keďže z poklesu cien mlieka nemajú žiadne výhody. Strácajú aj poľnohospodári, pretože nedostávajú spravodlivý podiel z maloobchodnej ceny mlieka. Vítame vyšetrovanie potravinového reťazca zo strany Komisie, ale, pani komisárka, chceme, aby ste išli ešte ďalej.

Zaviažete sa zabezpečiť opatrenia, ktoré zastavia zneužívanie monopolného postavenia supermarketov? Zaviažete sa zabezpečiť konkurencieschopný trh, ktorý producentom nechá spravodlivý diel z koláča, a zaviažete sa zabezpečiť funkčný trh s mliekom, ktorý prinesie spravodlivý obchod pre poľnohospodárov a férovú cenu pre spotrebiteľov?

Teším sa na vašu odpoveď, pani komisárka.

José Bové, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, chovatelia dobytka už niekoľko mesiacov varujú Komisiu a Radu pred závažnosťou krízy. Vo vidieckych oblastiach zanikli desaťtisíce pracovných miest. Európska únia rátať s rastom dopytu vo svete. Jej odborníci sa veľmi mylili. Finančná a hospodárska kríza, ktorou prechádzame, má priamy vplyv na poľnohospodárstvo a spotrebu.

Rozhodnutie pani Boelovej, komisárky pre poľnohospodárstvo, o zachovaní zvýšenia kvót a želanie Rady zrušiť tieto kvóty do roku 2015 sú provokáciou pre producentov mlieka. Časy sa zmenili. Európska politika sa musí prispôbiť novému globálnemu prostrediu. Ceny mlieka, ktoré výrobcam nastolili, nepokrývajú výrobné náklady. Niektorí malí poľnohospodári strácajú na každom litri mlieka až 30 centov. Na konci roka

mnohí z nich nezarobia ani euro, alebo dokonca budú v strate. Niektorí z nich dnes idú až tak ďaleko, že si berú život, ako nás informujú regionálni úradníci.

Európska únia musí v tejto bezprecedentnej kríze podniknúť vážne kroky, a to rýchlo. Vyzývame vedúcich predstaviteľov štátov alebo vlád, ktorí sa stretávajú dnes večer v príprave na zasadnutie krajín G20, aby otázku krízy v mliekarenskom sektore zaradili do programu svojej schôdze, aby bolo možné prijať príslušné kroky a reagovať na potreby chovateľov.

Európska únia musí posilniť rokovacie možnosti mliekarenských fariem, aby už nepodliehali diktátu agropotravinárskeho priemyslu. Taktiež by mala zaviesť bezpečnostnú sieť, ktorá zaručí výnosnú cenu, aby cena nikdy neklesla pod výrobné náklady. Európska únia musí zastaviť program vývozných náhrad. Práve vyčlenila ohromnú sumu 480 miliónov EUR, ktorá bola prijatá s podporou rôznych parlamentných skupín z pravej aj ľavice, aby na svetových trhoch lacno predala svoje nadbytky. Na juhu ničí státisíce pracovných miest v poľnohospodárstve a cynicky tlačí na poľnohospodárov, aby opustili pôdu alebo emigrovali.

Európska únia musí predovšetkým výrazne znížiť – až o 5 % – európske kvóty na mlieko spôsobom, ktorý je nepriamo úmerný objemu dodávanému malými výrobcami s cieľom rýchlo obnoviť rovnováhu medzi ponukou a dopytom. Politika nezasahovania štátu do hospodárstva je neprijateľná. Má hrozné dôsledky, čo sa týka zamestnanosti a modelov využívania pôdy.

Bez malých poľnohospodárov nebude Európa existovať.

James Nicholson, v mene skupiny ECR. – Vážená pani predsedajúca, mám silný dojem, že Komisia začala v tomto konkrétnom probléme konať veľmi neskoro. Až príliš dlho sa len dívali a mnohí poľnohospodári pre to ťažko trpeli. Môžeme sa rozhodnúť pomôcť tomuto odvetviu alebo sa môžeme rozhodnúť, že našich poľnohospodárov napokon pripravíme o činnosť: potom môžeme dovážať zo zahraničia so všetkými problémami, ktoré to prináša.

Vítam vaše poznámky k budúcnosti, pani komisárka, ale s pripomienkami ku krátkodobému horizontu nie som spokojný. Myslím si, že z krátkodobého hľadiska musíme urobiť viac, aby sme odvetviu pomohli prekonať súčasnú krízu. Tieto krátkodobé opatrenia si vyžadujú okamžité konanie.

Pamätám si, samozrejme, na časy jazier mlieka a kopcov masla a nechcem, aby sa vrátili. Myslím si, že nik z tohto odvetvia sa nechce vrátiť k tejto situácii: ani poľnohospodári, ani spracovatelia, ani Komisia, ani my v Parlamente. Nechceme sa k tomu vrátiť, ale jedným z hlavných problémov, ktoré momentálne vidím, je to, že hoci poľnohospodári výrazne znížili to, čo dostávajú za mlieko, spotrebitelia platia takmer rovnako ako predtým.

Odpoveď nedostaneme, kým nevyriešime moc supermarketov v tejto oblasti. Musia byť kontrolované. Potrebujeme ombudsmana, niekoho, kto povie supermarketom, že konajú nad rámec svojej pôsobnosti, že zdierajú ľudí, zdierajú poľnohospodárov a tým ich pripravujú o prácu.

Ilda Figueiredo, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Vážená pani predsedajúca, znova ma môžu len mrziť stanoviská prijaté Radou a slová pani komisárky, ktorá sa i naďalej nechce dostať k jadru problému a neuznáva potrebu zrevidovať rozhodnutia dosiahnuté v otázke odstránenia kvót na mlieko. Namiesto toho chce pokračovať v deregulácii odvetvia v rozpore s najlepšimi záujmami poľnohospodárov.

Preto trváme na podpore potreby zachovania systému kvót, hoci s úpravami, ktoré majú mať za cieľ prispôbienie sa potrebám každej jednotlivé krajiny, vrátane tých omrviniiek, ktoré predstavujú ročné zvýšenia o 1 % do roku 2015. Vari neverí, že v čase takej vážnej krízy v mliekarenskom odvetví je deregulácia sektora a liberalizácia medzinárodného obchodu dôležitejšia než podpora poľnohospodárstva a mliekarenského sektora v členských štátoch, aby sa podporili vidiecke oblasti a zamestnanosť s právami? Nepovažuje za nevyhnutné vytvoriť mimoriadny fond podpory pre odvetvie mliekarenstva na úrovni Spoločenstva, ktorý by prosperel najpostihnutejším producentom a krajinám, a definovať nové formy pomoci pre výrobu mlieka a mäsa? Ja to pokladám za potrebné.

Giancarlo Scotta', v mene skupiny EFD. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, chcel by som dôrazne upozorniť na moje pochybnosti, čo sa týka návrhu na predĺženie intervenčného obdobia z rokov 2009 – 2010 pre maslo a odtučnené sušené mlieko, keďže pri tomto návrhu hrozí, že krátkodobé opatrenia určené pre súčasnú krízu na trhu zmení na štrukturálne opatrenia, ktoré by sektor mliekarenstva vrátili tam, kde bol pred zavedením kvót.

V snahe o väčšiu vyváženosť trhových opatrení, kde prínosy neplynú výlučne pre členské štáty zapojené do výroby masla a odtučneného sušeného mlieka, vyzývam na opätovné zavedenie pomoci Spoločenstva pre súkromné skladovanie syra s dlhou dobou zrenia.

Napokon by som chcel upozorniť na otázku označenia pôvodu a označovania mliečnych výrobkov a ich sledovateľnosť: ide o požiadavku priamo od čoraz väčšieho počtu európskych spotrebiteľov, ktorá nám môže pomôcť vyriešiť krízu v mliekarenskom odvetví. Dúfam, že tento návrh môžu odobrať aj moji kolegovia poslanci z ostatných skupín.

Diane Dodds (NI). – Vážená pani predsedajúca, chcela by som sa poďakovať pani komisárke za jej dnešné slová. Odvetvie mliekarenstva má v našej krajine, v Severnom Írsku, zásadný význam. Keď sa mliekarenstvo borí s ťažkosťami, ťažkosť má aj zvyšok vidieckeho hospodárstva. Mliekari v súčasnosti dostávajú za liter mlieka len niečo viac než 20 centov, i keď náklady rastú. V Severnom Írsku musia bojovať nielen so slabými cenami mlieka a vysokými nákladmi, ale navyše mali aj tretie daždivé leto po sebe, čo má zničujúci vplyv na odvetvie mliekarenstva v Severnom Írsku.

Včerajší pohľad na poľnohospodárov v Belgicku, ktorí boli takí nahnevaní a cítili takú bezmocnosť, že striekali mlieko na polia v proteste proti nízkym cenám mlieka a ťažkostiam, ktorým musia čeliť, bol znepokojivý. Komisia prijala vítané kroky smerujúce k upevneniu trhu, ale ceny nemôžeme udržiavať na neekonomicky nízkej úrovni.

Vyzývam Komisiu, aby na pomoc prijala krátkodobé opatrenia: opatrenia, ktoré zvýšia dopyt po mlieku, opatrenia, ktoré znížia výrobné náklady, opatrenia voči zásobovacím reťazcom s klesajúcimi cenami u výrobcu a vysokými cenami v supermarketoch a opatrenia, ktoré dlhodobo vytvoria trvalo udržateľné odvetvie a budúcnosť pre mladých poľnohospodárov, ktorí majú veľké ťažkosti s nízkymi cenami a vysokými bankovými poplatkami.

Mairead McGuinness (PPE). – Vážená pani predsedajúca, keď farmárky začnú protestovať, vieme, že problém je vážny. Cez víkend som sa stretla so skupinou Írok, ktorá sa nazýva *Farm Women for a Fair Price*, a myslím si, že by sme si mali všimnúť slová „fair price“ (spravidlivá cena), pretože producenti nedostávajú slušnú ani spravodlivú cenu – a táto debata je presne o tomto.

Bolo by nezdvorilé neprivítať pripomienky pani komisárky o stabilite vznikajúcej na trhoch, i keď vo veľmi malej miere, a uznávam, že Komisia prijala opatrenia a vynaložila prostriedky na zaistenie stability trhu. Ide len o to, že to nepostačuje a neudialo sa to dostatočne rýchlo a že máme ťažkú krízu.

Chcem povedať, že vzhľadom na budúcnosť sú vaše pripomienky zvlášť vítané. Obávam sa, že Parlament nie je jednotný, čo sa týka otázky kvót na mlieko, pretože keď máme spolurozhodovací postup, ak Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, budeme musieť myslieť jednotnejšie ako skupina a vyslať poľnohospodárom jasné signály a nie odlišné posolstvá, takže si dovoľím zopakovať, že vaše poznámky o vytváraní väzieb medzi výrobcami a spracovávateľmi, o úrovniach výroby, predstavujú skutočnosť, ktorú potrebujeme preskúmať a o ktorej musíme ďalej diskutovať.

Musíme sa vás však opýtať, pani komisárka, keď nebudú kvóty, aký typ opatrení na podporu trhu bude podľa vás existovať, ktorý by zaručil našim výrobcam spravodlivé a slušné ceny? A venujte sa aj trhu, prosím: ten nefunguje. Všetci vrátane supermarketov hovoria, že na mlieku nič nezarobia – o čom silno pochybujem, ale potrebujeme viac jednoznačnosti a zároveň potrebujeme spravodlivosť voči poľnohospodárom.

Stéphane Le Foll (S&D). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, budem stručný.

Myslím si, že táto rozprava má dve časti. Je tu bezprostredná otázka, ako sa vymaniť z tejto krízy. Všetky opatrenia počínajúc pomocou pre poľnohospodárov až po intervenčné opatrenia sú potrebné – v podstate absolútne potrebné. Musíme ich schváliť, ba priam vyzývať na rozšírenie ich predmetu. Práve toto spolu s niekoľkými kolegami poslancami tu v Parlamente navrhujeme.

Po druhé, je tu štruktúrna otázka týkajúca sa riadenia trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami, a tu sa naše názory odklňajú od vašich, pani komisárka. Vy navrhujete, aby sme sa vydali smerom k využívaniu zmluvných vzťahov. Už teraz vám môžem povedať, že zavedenie zmluvných vzťahov medzi priemyselnými firmami a poľnohospodármi povedie z dlhodobého hľadiska ku konkurencii týchto dvoch odvetví v celoeurópskom meradle.

Na reguláciu trhu potrebujeme verejné predpisy. Žiadne iné riešenie neexistuje. Po kríze musí byť práve toto predmetom diskusie. Myslím si, že v tejto rozprave musíme rešpektovať všetky názory a všetky možnosti.

Obávam sa, že pri kontrole zdravotného stavu sme sa unáhli, napríklad pri riešení otázky kvót, ktoré až doposiaľ – ako by som rád zdôraznil všetkým rečníkom – umožnili udržať výrobu mlieka a mliečnych výrobkov v Európe, s cieľom zabezpečiť vysoko rozvinuté mliekarenské odvetvie a zároveň udržať ceny na úrovni, ktorú si spotrebitelia môžu ľahko dovoliť.

Liam Aylward (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, väčšina výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov v Írsku a z celej Európskej únie v posledných 12 mesiacoch predávala mlieko za menej, než boli náklady na jeho výrobu. Živobytie mliekarov je vážne ohrozené.

Hoci veľmi vítame rozhodnutie Komisie predĺžiť intervenčné obdobie pre mlieko a odtučnené sušené mlieko do roku 2010, krátkodobé opatrenia nezmiernia z dlhodobého hľadiska tlak na výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov. Hneď teraz treba prijať kroky, ktoré vyriešia nielen súčasné, ale aj dlhodobé ťažkosti a do budúcnosti zabezpečia trvalo udržateľné a úspešné odvetvie. Mliekarenské podniky potrebujú okamžitú finančnú pomoc. Naliehavo potrebujeme vytvorenie mliekarenského fondu EÚ v objeme 600 miliónov EUR, ako ho požadoval Parlament v rozpočtovom postupe na rok 2009. Poľnohospodári produkujúci mlieko a mliečne výrobky majú nárok na spravodlivé ceny a zaručenie primeranej minimálnej ceny za liter pre výrobcov mlieka a primeraný príjem na ich prežitie si vyžadujú vhodný systém cenovej podpory. Írski a európski mliekari nesmú byť hospodársky zničení a naliehavo vyzývam Komisiu a Radu, aby podnikli okamžité a účinné opatrenia.

Pani komisárka, dovoľm si povedať, že ste veľmi úspešná členka Komisia a vzdávam hold vašej skvelej práci. Nedávno ste oznámili, že odchádzate, a ja si dovoľm na vás naliehavo apelovať, aby ste pred svojím odchodom vyriešili alebo čo najviac prispeli k riešeniu tohto problému.

Oriol Junqueras Vies (Verts/ALE). – (ES) ¡Bon dia! Parlamentu sa prihovorím bez možnosti použiť môj vlastný jazyk – katalánčinu, ktorou hovorí viac než 10 miliónov európskych občanov.

Dnes chcem v mene mojej skupiny vyjadriť našu solidaritu s celým poľnohospodárskym odvetvím a predovšetkým so štrajkom výrobcov mlieka a ich akciami v celej Európe. Súčasná situácia je neudržateľná a vyžaduje si politické riešenie. Je jasné, že opatrenia, ktoré Komisia doposiaľ prijala, nedokážu zmierniť krízu ani poskytnúť životaschopnú alternatívu k modelu náhrady kvót, ktorý sa plánuje na rok 2015. Výsledkom je, že napríklad v Španielsku – presnejšie v Galícii – sa 14 000 výrobcov mlieka muselo vyrovnáť s reštrukturalizáciou odvetvia od samých základov, aby mohli ďalej žiť a pracovať na pôde, dnes sú však ešte stále na pokraji zániku.

Z týchto dôvodov musí Komisia intervenovať v mliekarenskom odvetví rovnako, ako intervenovala v iných sektoroch, formou regulácie produkcie, prerozdelením kvót, ponúknutím dočasnej kompenzácie, presadzovaním sledovateľnosti produktu a poskytnutím pomoci pri zblížovaní poľnohospodárov a spotrebiteľov nápravou porúch, ktoré spôsobil distribučný oligopol.

Prečo Komisia pozitívne neintervenovala, aby sa predišlo negatívnym dôsledkom tohto oligopolu, ktorý vytvorili veľkí distribútori?

Prečo nezaručujeme prežitie našich producentov mlieka na vidieku – a poľnohospodárov vo všeobecnosti, ktorí vytvárajú krajne pozitívne hospodárske, spoločenské a environmentálne vedľajšie vplyvy?

Hynek Fajmon (ECR). – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, kríza v odvetví produkcie mlieka ukazuje, že celý systém európskej regulácie založený na kvótach je zlý a neefektívny. To, čo potrebujeme, nie je ďalšia regulácia a manipulácia s kvótami, ale úplné odstránenie kvót na mlieko. Možnosť produkovať mlieko musia mať najmä tí producenti, ktorí majú nízke náklady a dosahujú zisk. Cestou k prekonaniu mliekarenskej krízy je čo najrýchlejšie odstránenie kvót na mlieko. Podporujem snahu pani komisárky odstrániť kvóty do roku 2015, ale nehneval by som sa, keby to bolo aj skôr.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, moje obavy sa ešte zvýšili, keď som počúval vaše pripomienky. Vyjadrenie nie je dostatočnou odpoveďou na rozsah utrpenia, ktorým prechádzajú výrobcovia mlieka a poľnohospodári vo všeobecnosti.

Kríza má štrukturálny charakter a nevyvolali ju len súčasné okolnosti, ako ste povedali, ale aj postupná deregulácia. Preto požadujeme mimoriadne zasadnutie Európskej rady v záujme záchrany malých poľnohospodárskych podnikov.

Rada by mala v prvom rade rozhodnúť o vytvorení mimoriadneho fondu na pomoc pre produkciu mlieka a mliečnych výrobkov v iných než priemyselných podmienkach; po druhé, okamžite stanoviť minimálnu

cenu platnú v rámci Európy, ktorou by sa museli riadiť ústredné výkupne bez zvyšovania ceny pre spotrebiteľov; a po tretie, zablokovat' národné výrobné kvóty a zastaviť nepatričný dovoz z krajín mimo Spoločenstva.

John Bufton (EFD). – Vážená pani predsedajúca, mám veľké obavy, čo sa týka mliekarenstva v Spojenom kráľovstve. Cítim, že najväčší problém predstavuje maloobchod, ktorý má obrovské zisky na úkor našich producentov mlieka a mliečnych výrobkov. Keď sa pozrieme, čo supermarkety účtujú spotrebiteľom za mlieko a čo v skutočnosti mliekar dostane, rozdiel je priam neuveriteľný.

Prácu a najväčšie náklady na výrobu mlieka znáša poľnohospodár, no ohromné zisky zožnú supermarkety. Marža, ktorú dostáva poľnohospodár, je veľmi nespravodlivá. Musíme zatlačiť na supermarkety, aby tomuto odvetviu platili spravodlivú cenu, a podľa môjho názoru sa cena mlieka v supermarketoch nebude musieť zmeniť. Spotrebiteľ nebude musieť platiť za mlieko viac. Supermarkety musia znížiť svoju ziskovú maržu. Je pomerne hanebné vidieť každý rok, ako si tieto supermarkety užívajú obrovské zisky, pričom naše mliekarenstvo sa borí v problémoch. Skutočne som presvedčený, že ak sa v blízkej budúcnosti neprijmú opatrenia, veľa našich mliekarenských podnikov vo Walese aj inde v Spojenom kráľovstve zanikne.

Ešte by som rýchlo podotkol niečo k slovám pani komisárky dnes ráno o poplatku za nadprodukciiu. Jej pripomienky ma naplňajú obavami. Myslím si, že to zasiahne našich najefektívnejších výrobcov – tých, ktorí sa popasovali s problémom, zareagovali na trh a veľa investovali do svojich hospodárstiev na základe náznakov z Komisie o zrušení kvót. Nastolenie poplatku za nadprodukciiu je proti štrukturálnym zmenám, ktoré EÚ a vláda Spojeného kráľovstva podporujú – ako tvrdia.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Vážená pani predsedajúca, Komisia je znova v mimoriadne pozitívnom nastavení a prináša dobré správy, ale nerozumiem, prečo sa na protest proti aktuálne uplatňovanej politike vyhadzujú tony mlieka, a nevidím v tom nič dobré.

Je pravda, že pán De Castro a ostatní predchádzajúci rečníci majú pravdu, keď hovoria, že Komisia a Rada neurobili počas kontroly stavu dosť na to, aby predišli tejto kríze. Kde sú, mimochodom, zástupcovia Rady, ktorí by mali zaujať stanovisko k tejto otázke, keďže Rada má rozhodujúci hlas v akejkoľvek reforme?

Moji kolegovia z východnej Európy a ja sme vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka varovali pri viacerých príležitostiach, že potrebujeme omnoho väčšie zvýšenie kvót alebo ich úplné odstránenie, lebo naše krajiny, nováčikovia v systémoch Európskej únie, pocítili dosahy krízy ako prvé. Náš hlas, žiaľ, zostal osamotený na púšti a vinu za to nesie Parlament.

Veľmi ma mrzí, že my zástancovia reformy, ktorí sme skutočne chceli zreformovať poľnohospodársku politiku, sme sa stali prorokmi apokalypsy. Dúfam, že si z toho vezmete ponaučenie do budúcnosti.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Veľa ľudí v tomto období hneď od vypuknutia krízy žiadalo zmrazenie zvyšovania kvót na mlieko. Takéto opatrenie by nielenže neprinieslo riešenie, ale bolo by aj chybou, prinajmenšom z nasledujúceho hľadiska.

V prvom rade neexistuje žiadna ekonomická súvislosť medzi zvýšením kvót na mlieko a poklesom trhovích cien. Kvóty sa zvyšovali, ale produkcia klesala. Nevidím v tom žiadnu súvislosť. Vysvetlenie klesajúcich cien ponúka samotný trh. Som presvedčený, že stanovenie pevných kvót by v priebehu času viedlo k zvýšeniu cien. Prijemcami však zas nebudú spotrebiteľia, ale spracovatelia a maloobchod. Ak chceme obmedziť produkciu, azda by sme mali podporiť producentov, aby dobrovoľne prestali s chovom dobytka, a to formou stimulov a nie opatrení, ktoré narušujú trh. Za predpokladu, že dôjde k zmrazeniu kvót, čo sa stane, keď sa napríklad znova zdvihne dopyt na globálnom trhu? Čo by mohli robiť európski producenti? Produkcia mlieka a mliečnych výrobkov predsa nemá kohútik, ktorý môžeme otvárať a zatvárať...

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Ako som povedal, čo by mohli európski producenti robiť, ak sa znova zdvihne dopyt na globálnom trhu? Produkcia mlieka a mliečnych výrobkov predsa nemá kohútik, ktorý môžeme otvárať a zatvárať len tak. Ak by sme teraz obmedzili produkciu, poľnohospodári by pochopiteľne prestali chovať kravy, ale doplnenie stavu dobytka by bolo veľmi ťažké, keď si uvedomíme, že to, čo niektorí ľudia teraz pokladajú za dobré opatrenie, je v podstate veľká chyba.

Ulrike Rodust (S&D). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, Rada, chcela by som začať poďakovaním môjmu kolegovi poslancovi pánovi Capoulasovi Santosovi, ktorý umožnil vznik tohto uznesenia.

Dnes hovoríme o našich mliekaroch a o tom, či ich necháme v kaši alebo sa nimi budeme zaoberať čestným spôsobom. Nemyslím si, že by sme ich mali nechať v kaši, ale mali by sme byť voči nim čestní. Áno, naliehavo potrebujeme krátkodobé opatrenia na prekonanie krízy. Áno, intervencie sú krátkodobou úplne prijateľné, keď cena mlieka klesla na samé dno, a dodatočné dotácie, pôžičky a fondy na boj s krízou sú oprávnené. Absolútne neprijateľné je však v prvom rade znova začínať diskusie o kvótach na mlieko a po druhé, znova zavádzať vývozné náhrady financované z daní za produkty dodávané do rozvojových krajín. Túto jednosmernú cestu sme opustili v roku 2003 a vyzývam vás, aby ste to tak nechali v záujme našich mliekarov.

Britta Reimers (ALDE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, svetová hospodárska kríza vychýlila globálny trh z rovnováhy. Ako výrobcovia mlieka trpíme vplyvmi cien, ktoré dosiahli historické minimum. Stále počúvame, že prijaté nariadenia o kvótach na mlieko by sa mali zmeniť a doplniť. Sama som producentkou mlieka a mliečnych výrobkov a pred tým vás môžem jedine varovať.

Intervenčné opatrenia Komisie boli úspešné aj v tom, že zabránili ďalšiemu prepadu cien mlieka, a zdá sa, že trh sa uvoľňuje. Nemyslím si však, že táto intervencia je skutočne dobrým prostriedkom, ako to dosiahnuť, lebo výsledkom bude nahromadenie zásob, ktoré neskôr môžu zaťažovať spamätávajúci sa trh. Preto vyzývam Komisiu, aby predstavila, ako bude riešiť tento problém.

Richard Ashworth (ECR). – Vážená pani predsedajúca, pani komisárke môžem zložiť kompliment za jej víziu budúcnosti tohto odvetvia a môžem povedať, že veľmi podporujem jej úmysel zrušiť kvóty na mlieko. Myslím si, že ide o správne rozhodnutie. Takisto vítam jej návrhy riešiť súčasnú krízu citlivým a vhodným spôsobom s cieľom podporiť producentov v ťažkých časoch.

Chcel by som sa však vyjadriť k dvom témam. Po prvé, uplatňovanie poplatku za nadprodukciiu by v tomto čase bolo podľa mňa nevhodné. Ide o krátkodobú a automatickú reakciu. Všetkým to vyšle nesprávne posolstvo a iba to bude účinne penalizovať efektívnych producentov, ktorí plánujú zostať v tomto odvetví dlhšie.

Po druhé, musíme si uvedomiť, že medzi cenou v maloobchode a cenou suroviny prijatej na bráne hospodárstva je len malý alebo žiadny priamy vzťah. Nazývam to nefunkčný mechanizmus ceny a reťazca.

Hlavný vplyv bude vždy prichádzať z globálneho trhu a musíme si uvedomiť, že globálny trh bude vždy nestály. Preto naliehavo vyzývam Komisiu, aby z dlhodobého hľadiska prišla s plánmi na zabezpečenie istého druhu stabilizačného mechanizmu nielen v prospech producentov, ale, pochopiteľne, dlhodobo aj v prospech spotrebiteľov.

Esther Herranz García (PPE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, svoje vystúpenie ste zakončili slovami, že odvetvie mliekarenstva je v kríze, ale začali ste slovami, že už boli prijaté všetky možné opatrenia a situácia sa rieši.

Mali by ste vedieť, že len múdra žena si uvedomí, že sa pomýlila. V Španielsku je takéto príslovie, ktoré sa dá veľmi dobre použiť aj v tejto situácii. Odvetvie mliekarenstva už mesiace trpí jednou z najhorších kríz vo svojej histórii. Keďže Európska komisia a niektoré vlády – zdá sa, že aj naša španielska vláda – sa nechcú dať presvedčiť, i napriek tomu sa odmietajú vrátiť k rozhodnutiam týkajúcim sa kontroly stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Tieto rozhodnutia boli prijaté bez akéhokoľvek ohľadu na krehkosť tohto odvetvia, ktoré sa v kontexte trhu veľmi líši od trhu, ktorý sa vyvinul od dohodnutia kompromisu. Človek si myslí, že členské štáty vtedy nechceli vidieť alebo nevideli približujúcu sa búrku. Reforma sa veľmi rýchlo stala bezpredmetnou z dôvodu veľkého obratu na trhu, čo svedčí o tom, že toto odvetvie je vydané úplne napospas výkyvom cien.

Skutočnosť, že práve veľkí výrobcovia, ako napríklad Francúzsko a Nemecko – krajiny, ktoré v absolútnom vyjadrení získali touto dohodou najväčšie zvýšenie svojich národných výrobných kvót, teraz žiadajú o preskúmanie rozhodnutí z kontroly stavu, vyvoláva množstvo otázok.

Členské štáty podľa mňa urobili chybu a mali by pozornejšie počúvať hlasy vrátane môjho, ktoré volali po tom, aby sa všetky konečné rozhodnutia o budúcnosti odvetvia odložili do roku 2011.

Je hanba, že nás nik nepočúval. Možno teraz by ste teda mali.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dnešná rozprava je veľmi dôležitá, aby sme mohli vyjadriť svoje obavy z krízy v odvetví mliekarenstva. Musíme vyriešiť túto situáciu, ktorá ohrozuje budúcnosť mnohých výrobcov mlieka v Európskej únii.

Ide o európsku krízu, ktorú treba riešiť z európskej perspektívy, so ctižiadosťou a za pomoci všetkých dostupných nástrojov Spoločenstva, čo je vec, ktorej Komisia momentálne nie je schopná, ako sa zdá.

Pani komisárka, nemali ste presunúť zodpovednosť na členské štáty, aby pomáhali, komu chcú. Musíme nájsť spoločné riešenia.

Výsledkom je, že Parlament má dôležitú zodpovednosť požadovať opatrenia zamerané na oživenie dopytu a nielen opatrenia uvedené v návrhu uznesenia, ale aj opatrenia dostupné prostredníctvom spoločného usporiadania trhu.

Ďalšou dôležitou otázkou je veľký rozdiel medzi cenou, ktorú dostane výrobca, a konečnou cenou, ktorú zaplatí spotrebiteľ, čo ovplyvňuje nielen mliekarenstvo, ale aj všetky poľnohospodárske produkty a výrobky pochádzajúce z chovu dobytká.

Je veľa mužov a žien, ktorí čeliac súčasnej neistote potrebujú od nás jasný a odhodlaný signál, že táto aktivita bude zaručene pokračovať.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, poľnohospodári sklamaní najvážnejšou krízou tohto odvetvia včera vo Valónsku vyliali viac než tri milióny litrov mlieka. Za liter dostávajú len 19 centov. Krízu vyvolala viac než nadmerná ponuka mlieka, ktorá spôsobila prudký prepád cien. Deregulácia podnecuje volatilitu a podmienky na trhu sú dnes úplným opakom len nedávnych podmienok.

Pani komisárka, prosím vás, prestaňte sa tvrdohlavo skrývať za rozhodnutia z minulého roka a vezmite do úvahy to, čo sa teraz v praxi naozaj deje!

Vina padá aj na Radu po prvé za to, že si tu neprišla vypočuť rozpravu, ale aj za neprijatie rozhodnutí, pretože ňou hýbu čisto národné záujmy viac než európska vízia poľnohospodárstva.

Trh nefunguje. Je tu nadvýroba. Zmrazenie zvýšenia kvót o jedno percento alebo okamžité zníženie kvót o 3 až 5 % by bolo veľmi jednoduché, pretože nevyhnutne potrebujeme nájsť nejaké krátkodobé riešenia. Prijatím tohto rozhodnutia by sme zabili dve muchy jednou ranou: producenti by znova dostávali slušnú cenu a znížením výroby by sme znížili európsky účet na stovky miliónov eur, ktorý išiel na rôzne intervencie vrátane vývozných náhrad.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D). – (PL) Prijaté opatrenia – dnes som hovoril s poľskými poľnohospodármi a poľskými spracovateľmi – poukazujú na to, že v situácii, v ktorej sa nachádza odvetvie mliekarenstva, došlo k zlepšeniu, hoci zatiaľ nie výraznému, ale veľmi ťažká situácia poľských a európskych poľnohospodárov sa nijako nezmenila. Za svoje výrobky stále dostávajú veľmi málo peňazí pod prahom životaschopnosti. To sa týka aj tých poľnohospodárov, ktorí investovali obrovské sumy vrátane financií EÚ a pôžičiek. Táto situácia ich dostáva do ďalších ťažkostí a nie sú schopní plniť svoje záväzky.

V súvislosti s týmito problémami by som chcel hovoriť o budúcnosti. Dnes musíme reagovať na to, čo sa deje práve teraz, ale musíme sa zamyslieť aj nad tým, čo nás čaká, a naplánovať našu spoločnú politiku tak, aby v nej boli zohľadnení aj poľnohospodári. V tejto spojitosti by som chcel zopakovať nasledujúce: spoločná politika musí v súvislosti s mliekarmi zahŕňať plány na citlivé investície do tohto odvetvia, aby sme sa mohli vyhnúť vynakladaniu peňazí, ktoré nás v dôsledku zvýšenej spotreby dostanú do takých problémov, akým čelíme dnes. Zároveň verím, že všetky politické sily dosiahnu dohodu o budúcnosti kvót.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Rečníci predtým mnou veľmi správne poukázali na skutočnosť, že by sme sa nemali vrátiť k systému kvót a vývozným náhradám, ale politika, ktorú uplatňuje Komisia, totálne zlyhala. Kríza nepoľavila. Preto s pánom Le Follom navrhujeme dočasné zmrazenie kvót, ale len dočasné.

Nové členské štáty sú stále v istej nevýhode z dôvodu postupného zavádzania, pretože z bruselskej obálky dostaneme tento rok len 60 % dotácií. Na vyváženie tejto skutočnosti maďarská vláda navrhla zvýšenie dotácií na základe kvót, Komisia ale nereagovala pozitívne na tento návrh ani na návrh Francúzska, konkrétne na návrh francúzskeho ministerstva. Vyzývam svojich kolegov poslancov, aby podporili pozmeňujúce a doplňujúce návrhy pána Le Folla a jeho kolegov. Takisto podporujeme návrh Elisabeth Jeggleovej na vytvorenie mliekarenského fondu v objeme 600 miliónov EUR a predĺženie mliečneho programu na školách.

Christel Schaldemose (S&D). – (DA) Vážená pani predsedajúca, ďakujem pani komisárke za dobrý začiatok – dobrý úvod do rozpravy! Uznávam, že mliekari z Európy čelia veľkej kríze, ale jednoducho nerozumiem, ako si moji kolegovia poslanci môžu myslieť, že ste v Komisii nerobili dosť. Určite by som vás, pani Fischerová

Boelová, vyzvala, aby ste zopakovali, čo všetko ste urobili. Zdá sa mi, že zoznam iniciatív pochádzajúcich od Komisie je dlhý, v podstate až príliš dlhý. Je to takmer tak, ako keby sme rušili pokrok, ktorý sme dosiahli v súvislosti s kontrolou stavu. Taktiež by som rada podotkla, že doterajšie úsilie voči poľnohospodárom produkujúcim mlieko a mliečne výrobky nevidieť jednoznačne v súvislosti s pracovníkmi v automobilovom priemysle, ktorí prišli o prácu, alebo pracovníkmi v lodiarstve, ktorí prišli o prácu z dôvodu súčasnej hospodárskej krízy.

Môžem teda len žiadať, aby sme v tejto kríze postupovali opatrne a aby sme si dali pozor, nech nezničíme zdravý pokrok, ktorý sme i napriek všetkému dosiahli v dôsledku kontroly stavu. Myšlienka zmrazenia kvót na mlieko je podľa mňa úplne beznádejná! Nemôžeme sa ani vrátiť k starým modelom zaručením vývozných náhrad – to by iba zničilo trh niekomu inému vo svete. Musíme byť opatrní. Pani komisárka, i tak by som vás rada požiadala, aby ste zopakovali dlhý zoznam aktivít, ktoré ste už podnikli, aby moji kolegovia poslanci videli, že skutočne nie je dôvod šalieť a začať zavádzať početné doplňujúce opatrenia, ktorých výsledkom bude zničenie už dosiahnutého pokroku.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, opatrenia sú bezpochyby neadekvátne. Navrhujeme iné, adresnejšie intervencie, najmä pre hornaté a znevýhodnené oblasti Európskej únie, aby všetky členské štáty mali rovnaký prospech: intervencie, ako napríklad ochranu vyznačenia pôvodu nielen v rámci Európskej únie, ale aj na medzinárodných trhoch, jasné označovanie a povinné vyznačenie pôvodu mliečnych výrobkov, opätovné aktivovanie – a prečo nie – súkromného skladovania mliečnych výrobkov a poskytovanie uspokojivej pomoci, zvýšenie počtu miest určenia oprávnených na vývozné náhrady, úplnú transparentnosť zásobovacieho reťazca a zníženie priepasti medzi cenami pre výrobcu a spotrebiteľa.

Nie sme hlásnou trúbou záujmov poľnohospodárov. Sme tu na to, aby sme sem preniesli úzkosť, volanie síl formujúcich európsky vidiek o pomoc, lebo volanie ľudí z európskeho vidieka o pomoc je pre nás povelom konať.

Michel Dantin (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka – a rád by som bol privítal aj predsedníctvo Rady – dámy a páni, ceny platené producentom mliečnych výrobkov už nepokrývajú súčasné výrobné náklady, ako ste sami kedysi uznali vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, pani komisárka. To znamená, že naši producenti prechádzajú procesom dekapitalizácie.

Pred chvíľou ste vymenovali opatrenia prijaté za posledných deväť mesiacov. Tieto opatrenia existujú, to vám neberieme. Neviedli však k očakávaným účinkom, pretože podľa nášho názoru nie sú dostatočne široké a určite panuje priveľa neistoty o tom, nakoľko účinný je ich cieľ.

Dnes ráno ste spomínali, že trh sa spamätáva, ale účinky toho producenti uvidia určite až v platbách uhradených začiatkom budúceho roka. Trh s poľnohospodárskymi výrobkami nie je rovnaký ako trh s kovmi alebo energiami. Vyžaduje si regulačné nástroje z dôvodu meniacich sa ročných období a podmienky na trhu ovplyvňuje aj príroda.

Vaša interpretácia kontroly stavu vykonaného za francúzskeho predsedníctva nás prekvapuje, keďže v priebežných hodnoteniach z kontroly vo vzťahu k mliekarenstvu sú všetky cesty otvorené aj vrátane možnosti nových rozhodnutí o nástrojoch regulácie trhov.

Francúzska delegácia, do ktorej patrím, je presvedčená, že po roku 2013 bude potrebný obnovený systém kvót. Napätie, ktoré panovalo na trhu potravinových výrobkov pred súčasnou hospodárskou krízou, ukázalo krehkosť rovnováhy vo svete medzi výrobou a spotrebou.

Po čiastočnom odstránení intervenčných nástrojov nemáme dnes právo ani oprávnenie odstrániť výrobné nástroje, ktoré budeme krátkodobo potrebovať.

Pani komisárka, poľnohospodárom musíme vrátiť dôstojnosť: sú to muži a ženy, ktorí sa neboja ťažkej práce.

PREDSEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredseda

Antolín Sánchez Presedo (S&D). – (ES) Nesmieme dopustiť, aby sektor mlieka skolaboval. Je nevyhnutný pre náš vidiek, pre potravinovú bezpečnosť a kvalitu potravín.

Budúce trhy a strednodobé až dlhodobé vyhliadky pre trh mlieka a mliečnych výrobkov v Európskej únii vysielajú pozitívne signály. Musíme zabrániť ich prepadu do negatívnej situácie. Potrebujeme opatrenia proti pôsobeniu cyklov a spoločné iniciatívy.

Kolaps cien jasne poukazuje na neprimeranosť podporných opatrení. Narušenia trhu s mliečnymi výrobkami znamenajú, že žiadny zásobovací reťazec nemôže fungovať účinne ani spravodlivo.

Výrobcovia trpia poklesmi cien, ktoré vychylujú rovnováhu trhu, neprenesú sa na spotrebiteľov a odďaľujú obnovu odvetvia. To treba napraviť. Musíme zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž a posilniť sledovateľnosť pri uvádzaní na trh.

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Pani komisárka, spomínali ste, že návrat k systému kvót už neprichádza do úvahy. Vari sme nevideli, čo sa stalo s mliekarenstvom po tom, ako Komisia na jar rozhodla o postupnom stiahnutí týchto kvót? Išlo o veľmi zlé a krátkozraké rozhodnutie. Úplné stiahnutie kvót mnohým malým hospodárstvám ušetrí smrtiaci úder. Takúto politiku chce Komisia zavádzať? Faktom je, že v odvetví mliekarenstva potrebujeme reštriktívny systém. Ak kvóty neprichádzajú do úvahy, vyzvala by som vás, pani komisárka, aby ste zabezpečili, nech Komisia navrhne iné riešenia na zvládnutie krízy. Ide o európsku krízu a musíme zaviesť poľnohospodársku politiku, ktorá zaručí poľnohospodárom prinajmenšom primeranú životnú úroveň bez ohľadu na krajinu a región.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, som volený zástupca regiónu na západe Francúzska, v ktorom je vysoká koncentrácia poľnohospodárov produkujúcich mlieko a mliečne výrobky, a som presvedčený, že ste nevzali do úvahy tragickú sociálnu situáciu, v ktorej sa dnes nachádzajú.

Pani komisárka, keď hovoríte o „producentoch“, ja počujem o „veľkovýrobcoch“ a „distribútoroch“. Výrobcovia mlieka a mliečnych výrobkov nepotrebujú váš súcit, pani komisárka. Nepotrebujú zastarané liberálne teórie, ktoré nás zatiahli do nevidanej svetovej krízy. Mliekari potrebujú skutočnú poľnohospodársku politiku. Potrebujú prísne kvóty. Preto vyzývame Radu, aby zrušila vašu politiku, vytvorila namiesto nej skutočnú politiku na podporu výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov a ukončila túto politiku, ktorá ich hromadne ničí.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, naša rozprava skutočne prebieha v tieni dramatických udalostí súvisiacich s protestným vylieváním mlieka poľnohospodármi. To, čo sa stalo, v nás zanechalo hlboký otras.

Chcem hovoriť o probléme, ktorý spomínal môj kolega pán Nicholson, a to konkrétne o tom, ako veľké obchodné reťazce a hypermarkety zneužívajú spotrebiteľov a najmä svojich dodávateľov. Chcel by som vám pripomenúť, že Európsky parlament počas volebného obdobia v roku 2008 prijal písomné uznesenie – bol som jedným z jeho autorov – o tom, že je potrebné ukončiť toto zneužívanie a že Komisia by mala túto vec dôkladne vyšetriť. Podľa mojich informácií boli podniknuté opatrenia, ale proces podľa všetkého prebieha príliš pomaly. Chcel by som sa spýtať, či má pani komisárka záujem o túto vec a aké sú vo všeobecnosti vyhliadky aktivít v tomto smere?

S hospodárskou politikou Európskej únie naozaj niečo nie je v poriadku, keď poľnohospodári dostávajú menej ako 10 % hodnoty svojich produktov. To sa musí zmeniť. Chcel by som požiadať pani komisárku, aby v tejto veci konala.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). – (CS) Vážená pani komisárka, vy vidíte ako pokrok nárast cien hotových výrobkov, ako napríklad odtučneného mlieka a masla o 3 až 8 %. Ja si myslím, že to je výsmech našich poľnohospodárov. Hlavným problémom je cena, za ktorú sa mlieko vykupuje od poľnohospodárov. V Českej republike je výkupná cena napríklad až o 25 % nižšia ako výrobné náklady, ale cena hotového produktu, ktorý sa potom predáva v obchode, by už ľahko pokryla všetky náklady poľnohospodárov. Takže hlavný problém je, že tam niekde je veľká diera. Tento problém musíme riešiť. V Českej republike je dnes už menej dobytky, než zostalo po napoleonských vojnách. To už ohrozuje aj zachovanie vidieckej krajiny. Pán Bové má určite pravdu a pán Fajmon sa hlboko...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Vážený pán predsedajúci, očividne potrebujeme naliehavé opatrenia, lebo situácia je katastrofická. Nie je však možné, že problém leží niekde v samotných základoch? Skutočne existuje problém s modelom alebo systémom, v ktorom sa napríklad z Latinskej Ameriky dováža veľké množstvo sóje, čím sa zvyšuje nadmerná ponuka v Európe, pričom sa ničí životné prostredie v Latinskej Amerike. V následnej kríze si potom namáhame hlavy, či by sme mali vyvážať poľnohospodársku výrobu do

rozvojového sveta za dumpingové ceny, a tak zničiť trh v týchto krajinách spolu so situáciou malých chovateľov a výrobcov. Nepotrebujeme nový model, napríklad potravinovú sebestačnosť namiesto presadzovania logiky voľného obchodu v poľnohospodárstve, ako nám diktuje Svetová obchodná organizácia? Moja druhá otázka znie takto: Žiadame konkrétnu radu alebo návrh ako...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Astrid Lulling (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, zachránili sme banky, lebo sme museli. Teraz riešime situáciu, v ktorej musíme z krátkodobého hľadiska zabrániť bankrotu tisícov poľnohospodárov, pretože ceny už nepokrývajú výrobné náklady.

Musíme však zabezpečiť, aby sme si zachovali výrobný potenciál v snahe dodávať obyvateľom kvalitné potraviny. Patríam ku generácii, ktorá zažila potraviny na prídel. Pamätám si, ako som v zime v roku 1944 musela ísť na bicykli osem kilometrov pre dve vajička. Dúfajme, že k tomu nedôjde, ale bezpečnosť dodávok je tiež dôležitá, a nielen v energetike.

Ak nie sme pripravení podniknúť opatrenia, ktoré žiadame v našom uznesení, náklady z hľadiska dôsledkov sociálnych, hospodárskych a environmentálnych politík v EÚ budú niekoľkonásobné než...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Ricardo Cortés Lastra (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, ako Európska komisia uviedla v oznámení z 22. júla, situácia v mliekarenskom odvetví sa za posledných 12 mesiacov výrazne zhoršila.

Keď však vezmeme do úvahy veľký vplyv krízy na ceny mliečnych výrobkov a najmä na príjmy výrobcov, opatrenia, ktoré Európska komisia doposiaľ navrhla a o ktorých rokovala Rada ministrov, nepostačujú na vyváženie poklesu dopytu a jeho dôsledkov.

Súčasná kríza nám priniesla nielen úlohu zvrátiť pokles dopytu, ale aj príležitosť podporiť spotrebu a propagáciu mliečnych výrobkov. Musíme zabezpečiť zachovanie nespochybniteľnej kvality počiatočného produktu až dovtedy, kým sa nedostane ku koncovému spotrebiteľovi.

Opatrenia, ako napríklad zlepšenie označovania, zvyšovanie spotreby mlieka medzi istými skupinami obyvateľstva alebo využívanie mlieka na krmenie teliat, môžu v tomto smere pomôcť nielen zlepšiť súčasnú situáciu, ale aj celkovú štrukturálnu situáciu v tomto odvetví.

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcela poďakovať poslancom Parlamentu za túto veľmi zaniietenú rozpravu. Naozaj som počúvala veľmi pozorne. Pochopiteľne, všimla som si aj odlišné názory, ktoré som si vypočula od rôznych členov Parlamentu.

Čo sa týka systému kvót, zdá sa, že je obetným baránkom celej situácie, v ktorej sa nachádzame. Nepodceňujem fakt, že odvetvie mliekarenstva sa nielen v Európe, ale aj celosvetovo nachádza v bezprecedentnej kríze, čo dávam jasne najavo od samého začiatku tejto rozpravy. To treba jednoznačne povedať. Takže určite chápem zúfalstvo, ktoré vidím u poľnohospodárov z rôznych častí Európy – nie celej Európy, ale z rôznych častí Európy.

O zrušení systému kvót sa rozhodlo v roku 2003, takže nejde o rozhodnutie, ktoré sa prijalo za noc, a nikto nevedel, čo sa deje. Pri kontrole stavu sme potom mali debatu o zvýšení kvót, ktorým sme sa pokúsili pripraviť pre mliekarov mäkké prístátie.

Myslím si však, že všetci, ktorí by chceli ukázať prstom na systém kvót ako príčinu všetkých problémov, v ktorých sa mliekari ocitli, sa mýlia. Vidíme, že ani so zavedeným systémom kvót sme nedokázali udržať vysoké ceny a i tak došlo k štrukturálnym zmenám v mliekarenskom sektore. Keď sa pozriete na rok 1984, kedy bol zavedený systém kvót, uvidíte, že v starej EÚ-10 sme mali 1,6 milióna poľnohospodárov produkujúcich mlieko a mliečne výrobky. Dnes v EÚ-10 máme 300 000 poľnohospodárov produkujúcich mlieko a mliečne výrobky: menej než jednu pätinu mliekarov v porovnaní s rokom 1984 so zavedeným systémom kvót. Štrukturálne zmeny teda prebiehajú tak či tak.

Nemyslím si, že návrat alebo odvolanie rozhodnutia z kontroly stavu je správnou politikou, a tu mám podporu hlavných predstaviteľov všetkých štátov, ktorí sa jasne vyjadrili v rozhodnutí z júňového zasadnutia, že sa mám držať rozhodnutí z kontroly stavu. Počas diskusií o kontrole stavu som určite nikdy nesignalizovala žiadnu otvorenosť voči zrušeniu týchto rozhodnutí, pretože by to určite ohrozilo predvídateľnosť pre poľnohospodárov v Európskej únii.

Ale, José Bové, myslím, že ste povedali, že nepostupujem precízne, čiže podľa filozofie nezasahovania štátu do hospodárstva. Myslím si, že nie je fér povedať, že nerobíme nič. Nebudem opakovať všetky jednotlivé opatrenia, ktoré podnikáme. Myslím si, že ak členské štáty chcú venovať pozornosť konkrétne mliekarenskému odvetviu, teraz majú možnosť v rámci kontroly stavu presmerovať priame platby tak, aby uprednostnili osobitne pasienky. Je tu takáto možnosť a viem, že prinajmenšom jeden veľký členský štát využil túto príležitosť, a aj pre hornaté oblasti existuje veľa rôznych možností.

Dnes máme v Európe produkciu, ktorej do splnenia kvóty chýba 45 %, takže čo by sa stalo, keby sme naozaj chceli znížiť kvóty o 5 %? V podstate by sme poškodili situáciu pre mladých poľnohospodárov, ktorí investovali do budúcnosti.

Krajinám, členským štátom, ktoré naozaj chcú pomôcť mliekarenskému odvetviu, by som preto odporúčala, aby využili toto odkúpenie kvót od krajín, ktoré chcú opustiť sektor mliekarenstva. Je to omnoho lepší spôsob, ako zabezpečiť zachovanie subjektov, ktoré investovali, pričom sa podá pomocná ruka tým, ktorí chcú sektor opustiť. To je podľa mňa tá správna politika.

Môžem teda opraviť nedorozumenie týkajúce sa poplatku za nadprodukcii? Nezavádzame systém nových poplatkov za nadprodukcii. Iba dávame možnosť členským štátom, ktoré si v prípade odkúpenia kvót od poľnohospodárov môžu znížiť počet kíl alebo ton zo svojho stropu, ale nejde o nový poplatok za nadprodukcii na potrestanie nejakého poľnohospodára.

Ďalej niečo o propagácii. Na propagáciu sme už na zvyšok roka rezervovali 14 miliónov EUR. Dohodli sme sa na predĺžení programu školského mlieka, do programu školského mlieka sa zaradi jogurt s nízkym obsahom cukru – čiže jogurt obsahujúci menej než 7 % cukru. Označovanie – od rôznych poslancov Parlamentu počúvam, že existuje záujem o systém označovania. Diskutujme o tom v kontexte materiálu o kvalite, o ktorom sa práve rokuje. Myslím si teda, že existuje veľa možností.

A napokon čo sa týka potravinového reťazca, úplne s vami súhlasím, že v tomto reťazci neexistuje transparentnosť, a nevidíme, kde zaniká pridaná hodnota. Preto sa teším na prezentáciu tejto správy pred koncom roka, aby sme videli, ako situácia v skutočnosti vyzerá.

Musím povedať, že ak sa pozriete na situáciu supermarketov v celej Európe, uvidíte obrovské rozdiely. Nemecko má tradíciu a množstvo diskontných supermarketov. Tieto supermarkety využívajú mliečne výrobky alebo mlieko, pitné mlieko ako *produit d'appel*, na ktorý nalákajú zákazníkov, a ponúkajú veľmi nízku cenu, ale účet len prehodili na poľnohospodárov, ktorým platia veľmi nízku cenu. Preto si myslím, že by bolo veľmi zaujímavé a potrebné pozrieť sa, čo sa skutočne deje v tomto reťazci, poďme teda diskutovať o tejto transparentnosti a poďme sa na tento trh pozrieť interne v Komisii, ale aj v orgánoch členských štátov venujúcich sa hospodárskej súťaži.

Dnes tu bola veľmi zaujímavá rozprava. Dúfam, že ste si všimli krátkodobé a dlhodobé opatrenia, ktoré boli vypracované spoločne s Francúzskom a Nemeckom. Som si istá, že budeme mať veľmi zaujímavé diskusie o budúcnosti mliekarenstva v Európe, pretože všetci chceme, aby mliekarenské odvetvie malo budúcnosť.

Paolo De Castro, autor. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som sa poďakovať Komisii za rozhodnutie prísť dnes do Parlamentu a predstaviť nové návrhy ku kríze v odvetví mliekarenstva. Je dôležité, aby volebné obdobie, ktoré sa práve začalo, bolo charakterizované medziinštitucionálnym dialógom medzi Komisiou a Parlamentom, pozitívnym dialógom, ktorý v podstate už spustil spolurozhodovací postup.

Vaše nové návrhy veľmi pozorne zvážime, pani komisárka, a mojou úlohou bude požiadať Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, aby okamžite a bezodkladne vydal stanovisko k týmto novým podnetom.

Na záver by som však rád podotkol, že ak tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý bol vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka prijatý jednomyselne, prijme aj Parlament v pléne, bude politickým problémom, ak ho Rada po ratifikácii Lisabonskej zmluvy neodhlasuje. Preto vás aj Radu vyzývam, aby ste ho dôsledne zvážili.

Predsedajúci. – Na záver rozpravy mi dovoľte uviesť, že som dostal sedem návrhov⁽¹⁾ uznesení v súlade s článkom 115 ods. 5 rokovacieho poriadku.

Rozprava sa skončila.

(1) Pozri zápisnicu.

Hlasovanie sa uskutoční dnes o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Luís Paulo Alves (S&D), písomne. – (PT) Pochádzam z najvzdialenejšieho regiónu, z Azor, kde je produkcia mlieka pilierom hospodárstva, spoločnosti a životného prostredia. V ostatných týždňoch sme sa stretávali s výrobcami, ich organizáciami a spracovateľským odvetvím. Všetci súhlasia. Je nevyhnutné, aby Komisia vyslala účinnejšiu a naliehavejšiu globálnu reakciu s cieľom riešiť súčasnú situáciu.

Peňažné toky v odvetví vysychajú. Je mimoriadne dôležité, aby sa EÚ pozrela zvlášť pozorne na najvzdialenejšie regióny a jej reakcie na zmiernenie účinkov súčasnej krízy by mali zahŕňať aj tieto regióny.

Všetci zastávajú názor, že musíme zastaviť zvyšovanie kvót. Každá krajina, ktorá na trhu vyvedenom z rovnováhy v dôsledku nadbytkov zvýši produkciu, poškodí všetky ostatné. Takisto sa domnievajú, že by sme mali i naďalej zachovať kvóty ako mechanizmus regulácie ponuky, ktorý stabilizuje ich činnosť.

V súčasnom scenári úplnej liberalizácie je naliehavo potrebné preskúmať jej sociálne, environmentálne a hospodárske vplyvy na tieto regióny. Je potrebné navrhnúť konkrétne opatrenia, aby sa predišlo kolapsu tejto činnosti, ktorej vďačíme za našu krásnu krajinu, kvalitu nášho životného prostredia a vidieckych oblastí, ako aj za dosahovaný hospodársky pokrok a zblížovanie.

Béla Glattfelder (PPE), písomne. – (HU) Súčasnú krízu trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami vyvolali najmä zvyšujúce sa kvóty na mlieko. Za súčasnú ťažkú situáciu, ktorá postihla odvetvie mliekarenstva, je zodpovedná aj Európska komisia a vlády členských štátov, pretože v roku 2008 podporili zvýšenie kvót, čo viedlo k vzniku nadbytkov mlieka a prepadu cien.

Toto rozhodnutie bolo založené na mylných prognózach Európskej komisie o trhu. Európska komisia však neupustila od svojho zámeru, ani keď bolo zrejmé, že zvýšenie výroby bolo v rozpore s trendmi na trhu.

To je dôvod, prečo Európska únia musí okamžite zanechať opatrenia vedúce k zvýšeniu mliekarenskej výroby. Ďalej sme proti trvalému odstráneniu kvót po roku 2015. Zo súčasnej krízy si musíme vziať dôležité ponaučenie, že trh mlieka a mliečnych výrobkov musí byť regulovaný. Bez toho budú ceny nepredvídateľné. Európski výrobcovia mlieka a mliečnych výrobkov nesmú znášať straty vyvolané rozsiahlou cenovou volatilitou.

S radosťou môžem povedať, že Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v záujme zmiernenia krízy hlasoval za moju iniciatívu, na základe ktorej by sa vývozné náhrady zvýšili zo 450 miliónov EUR na 600 miliónov EUR. Bez vývozných náhrad by niektoré nadbytky ostali na vnútornom trhu EÚ, čo by viedlo k ďalšiemu poklesu cien.

Jim Higgins (PPE), písomne. – Kvóty na mlieko sa musia znížiť o 5 až 10 percent, aby sa ceny znova dostali na trvalo udržateľnú úroveň. Len kvóty samotné však odvetvie nezachránia. Hoci Komisia má pravdu, že si treba osvojiť dlhodobú perspektívu, nemôže popierať realitu – a krutou realitou je, že poľnohospodárstvo a najmä mliekarenstvo sú v nebezpečenstve. Najnižšie ceny mlieka od roku 1983 spolu s vysokými nákladmi, zlým počasím a nedostatkom úverov vytvorili v roku 2009 bezprecedentnú krízu peňažných tokov a príjmov v rodinách venujúcich sa výrobe mlieka a mliečnych výrobkov. I keď sa zdá, že trhy sa už odrazili odo dna, nevyhnutne potrebné zvýšenie cien sa stále zdá byť trochu mimo a je potrebná intervencia EÚ. Súhlasím s predsedom Združenia írskych poľnohospodárov (IFA) Padraigom Walshom a predsedom pre mliekarenstvo Richardom Kennedym, že najrýchlejší spôsob, ako môže Komisia EÚ urýchliť obnovu cien, je agresívnejšie využívanie všetkých foriem podpory trhu, ako sú napríklad:

- vývozné náhrady,
- pomoc na spracovanie,
- predĺženie intervencií formou plnej ceny,
- dlhší systém súkromného skladovania masla,
- opatrné nakladanie so zásobami.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedajúci, situácia v mliekarenskom odvetví sa minulý rok prudko zhoršila. Výrobná cena mlieka klesla a v súčasnosti musia mnohí výrobcovia mlieka predávať mliečne výrobky za cenu, ktorá neodráža výrobné náklady. Prežitie výrobcov mlieka je vážne

ohrozené. Krízu v mliekarenskom odvetví sa doposiaľ nedarilo riešiť opatreniami, ktoré prijala Komisia. Teraz nastal čas vyhrnúť si rukávy a priniesť nové riešenia. Komisia musí rýchlo stabilizovať európsky trh s mliekom a mliečnymi výrobkami. Zároveň by mala dôkladne zhodnotiť budúcnosť mliekarenstva spolu s členskými štátmi a subjektmi pôsobiacimi v tomto odvetví. Ďakujem.

Véronique Mathieu (PPE), písomne. – (FR) Teraz naliehavo potrebujeme silné opatrenia Európskej únie, aby sme zvládli mimoriadne ťažké hospodárske okolnosti, ktorým v súčasnosti čelí odvetvie mliekarenstva. Rovnako ako väčšina členských štátov som presvedčená, že riešenia predstavené Komisiou sú neuspokojivé. Samozrejme, vítam flexibilitu, ktorú poskytujú a ktorá umožní zdvihnutie stropu vnútroštátnej pomoci zo 7 500 EUR na 15 000 EUR pre výrobcov boriacich sa s ťažkosťami. Pre nás je však nevyhnutné prijať účinnejšie intervenčné nástroje. Naše trhy musia byť viac regulované, aby zvládali čoraz väčšiu volatilitu cien. Spoločné vyhlásenie 16 členských štátov o stave európskeho trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami prináša Komisii niekoľko cenných návrhov, ako zlepšiť reguláciu trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami. Taktiež som presvedčená, že je potrebné – keďže to požaduje sedem členských štátov – pozrieť sa na dočasné pozastavenie zvyšovania kvót. Rada by som tiež zopakovala, že podporujeme zavedenie „mliekarenského fondu“ na pomoc organizáciám a družstvom výrobcov, ako aj na pomoc investíciám do poľnohospodárstva, modernizácie, diverzifikácie mliekarenstva, aj opatrenia súvisiace s geografickou polohou a marketingové opatrenia pre mliečne výrobky.

Ivari Padar (S&D), písomne. – (ET) Z pozorovania súčasnej situácie na trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami je zjavné, že naše odvetvie je ešte stále do veľkej miery nepripravené na zvládnutie dôsledkov globálnej hospodárskej krízy. Vývoj spoločnej poľnohospodárskej politiky by sa mal preto zameriavať i naďalej na zlepšenie konkurencieschopnosti a dlhodobu menej na riadenie trhu. „Kontrola stavu“ spoločnej poľnohospodárskej politiky je krok správnym smerom a jediný spôsob, ako posilniť toto odvetvie, je udržať si tento smer v diskusiách o spoločnej poľnohospodárskej politike aj po roku 2013.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), písomne. – (RO) V súčasnosti prechádzame najhlbšou krízou mliekarenského odvetvia, ktorú vyvolala globálna kríza, a tá je v podstate výsledkom rozporu medzi dopytom a ponukou. Pokles cien mlieka a mliečných výrobkov postihuje predovšetkým nízkopríjmové hospodárstva. Preto si nemyslím, že systém kvót by sa mal zmraziť vo všetkých členských štátoch, ale každý štát by mal sám rozhodnúť o nastavení svojich kvót. Problémom je, že v porovnaní s rokmi 1983 – 1984 zostala na trhu len jedna pätina výrobcov, a teraz hrozí, že skončí ešte viac hospodárstiev. Preto potrebujeme prijať naliehavé opatrenia, aby k tomu nedošlo. Mali by sme prijať nasledujúce opatrenia na ukončenie krízy v tomto odvetví: predĺžiť opatrenia predpokladané pre skladovanie masla, sušeného mlieka a syrov, urýchliť vytvorenie fondu pre mliečne výrobky, ktorý uspokojí potreby malých výrobcov a mladých poľnohospodárov, a dosiahnuť dohodu so supermarketmi, čo sa týka stanovenia spravodlivej ceny pre výrobcov poľnohospodárskych produktov aj obchodníkov.

3. Energetická bezpečnosť (Nabucco a Desertec) (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o energetickej bezpečnosti v súvislosti s projektmi Nabucco a Desertec.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Vážený pán predseda júci, otázke energie bude tento Parlament určite venovať pozornosť aj nasledujúcich päť rokov. Zároveň sme za posledných päť rokov dosiahli dostatočný pokrok pri vytváraní solídnej európskej energetickej politiky s tromi cieľmi: zabezpečenie dodávok, udržateľnosť a konkurencieschopnosť.

Pri dosahovaní všetkých uvedených cieľov je mimoriadne dôležitý vonkajší rozmer z dvoch dôvodov. Po prvé, závislosť EÚ od dovozu. V súčasnosti 50 % energetických zdrojov pochádza z krajín mimo Európskej únie a tento trend rastie.

Po druhé, otázky súvisiace s udržateľnosťou. Ciele v súvislosti so zmenou klímy nemožno nikde na svete dosiahnuť dovedy, kým sa energia nebude vyrábať čistejším spôsobom a využívať efektívnejšie. Z uvedeného dôvodu má dialóg medzi producentskými, tranzitnými a spotrebiteľskými krajinami zásadný význam.

Dva projekty, ktoré sme spomínali na dnešnom plenárnom zasadnutí, sa istým spôsobom vzájomne dopĺňajú a zároveň dobre zapadajú do globálnej stratégie.

V prvom rade, projekt Nabucco. Včera som pricestoval z Baku. Určite smerujeme k dokončeniu tohto projektu. V júli tohto roku sme dosiahli zásadný zlom. Štyri európske krajiny a Turecko podpísali medzivládnu

dohodu, čo znamená, že už nasledujúci rok by sme mohli prijať konečné rozhodnutie o realizácii investície s cieľom zabezpečiť dodávky plynu do roku 2014.

Stanovili sme tri zdroje, z ktorých možno čerpať plyn. Najskôr je to Azerbajdžan, kde by sa čoskoro malo prijať konečné rozhodnutie o realizácii investície v súvislosti s náleziskom Shah Deniz 2. Potom sú to ďalšie náleziská v Turkmenisku a Iraku, ktoré v tejto fáze predstavujú najväčšie zdroje dodávok.

V čom spočívajú ťažkosti? Vždy sa vyskytujú ťažkosti v súvislosti s konkrétnym spôsobom práce v oblasti energie a v súvislosti s usporiadaním mnohých producentských krajín. V Európskej únii sú projekty orientované na priemysel, čo znamená, že vždy sa veľmi jasne vypočítajú všetky hospodárske riziká. Krajiny, ktoré majú zdroje, by očakávali pokrokovejšie rozhodnutia. To napríklad znamená, že EÚ sa rozhodne vybudovať plynovod, vybuduje ho a potom my dodáme plyn. Postoje sú rozdielne. Zároveň jasne rozumieme tomu, že spoločnosti EÚ sú pripravené kupovať plyn, a my podľa toho postupujeme.

Som presvedčený, že otázka tranzitu je viac-menej vyriešená. Stále čakáme na ratifikáciu medzivládnej dohody, neočakávam však príliš veľa ťažkostí. Okrem toho, aby sme zjednodušili nákup plynu z regiónov s osobitnými spôsobmi jeho predaja, rozvíjame koncepciu Kaspického rozvojového združenia, ktorá by zahŕňala znížené riziko pre spoločnosti, ktoré nakupujú plyn napríklad na hranici s Turkmeniskom alebo ktoré investujú v oblastiach so značným politickým a hospodárskym rizikom.

Sme na správnej ceste a som presvedčený, že je to dobrý príklad spolupráce medzi projektmi orientovanými na priemysel s politickou podporou zo strany inštitúcií EÚ.

Isté finančné prostriedky sme tiež vynaložili na južný koridor a najmä na projekt Nabucco. Okrem toho sme zverejnili výzvu na predkladanie návrhov. V tejto chvíli nemôžem povedať, či bola úspešná alebo či splnila svoj účel, ale aspoň bola zverejnená.

Aj projekt Desertec je iniciatíva orientovaná na priemysel, ktorá je v súčasnosti v počiatočnom štádiu. To, že budeme využívať potenciál slnečnej energie Afriky a dopravovať ju do Európskej únie, znie veľmi zaujímavo, na realizáciu tohto projektu však potrebujeme určité ďalšie opatrenia.

Máme predovšetkým technologický rozvoj, ktorý podporujeme už mnoho rokov. V Seville bude tento mesiac otvorená veľká elektrárňa využívajúca koncentrovanú slnečnú energiu. Je to jedna z technológií, ktorú by bolo možné využiť v rámci uvedeného projektu Desertec, a som presvedčený, že s touto technológiou by sme nedosiahli takýto pokrok bez podpory EÚ.

Po druhé, musíme spolupracovať s partnermi, pretože je úplne zrejmé, že nemôžeme jednoducho povedať, že si privlastníme vaše územie, uvedieme do prevádzky solárne panely a budeme dopravovať elektrickú energiu do Európskej únie. Ak sa vôbec tieto projekty majú realizovať, malo by existovať ich spoločné vlastníctvo. Z tohto dôvodu sa v októbri uskutoční konferencia o využívaní obnoviteľných zdrojov spolu s krajinami Stredozemia a Perzského zálivu. Je zrejmé, že na to, aby sa projekt Desertec podaril, potrebujeme zaviesť spoločné vlastníctvo týchto projektov, inak nedosiahneme úspešný výsledok.

V neposlednom rade ide nepochybne o otázku prepojenia. Existujú dva typy prepojenia, ktoré musíme rozlišovať. Jedno súvisí s koncepciou a trhmi. Isté obdobie podporujeme integráciu trhov v severnej Afrike. Dosiahli sme pokrok, tieto opatrenia však musíme posilniť. Druhým typom je fyzické prepojenie s Európskou úniou použitím káblov.

Som presvedčený, že projekt Desertec sa uskutoční postupne. Nebude to jeden veľký projekt, ale verím, že bude obsahovať prvky, ktoré budú v konečnom dôsledku vyhovovať našim cieľom: čistej energii pre zúčastnené krajiny a dodatočnému vývozu do Európskej únie.

Zabezpečili sme tiež obchodné stimuly. Smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov sme vytvorili možnosť na to, aby krajiny EÚ investovali v tretích krajinách a dopravovali elektrickú energiu do Európskej únie. Následne bude tento cieľ tiež splnený s energiou vyrobenou v tretej krajine.

V tomto štádiu je teda určite zložitá stanoviť akýkoľvek časový rozvrh pre projekt Desertec. Ide o novú iniciatívu, ktorá je stále vo svojich začiatkoch, a nemôžeme tvrdiť, že projekt Desertec je súčasťou našej stratégie zabezpečenia dodávok. Je to sľubný krok smerom k stratégii pre zmenu klímy, ktorú musíme podporovať, ale na zabezpečenie dodávok existuje projekt Nabucco, a v tejto chvíli je príliš skoro spoliehať sa na projekt Desertec.

Na záver by som rád uviedol, že najlepšie opatrenia na zabezpečenie dodávok, ktoré môžeme prijať, sú opatrenia v rámci Európskej únie. Tento Parlament veľmi dôsledne podporuje energetickú účinnosť.

Energetická účinnosť nesúvisí iba so zmenou klímy. Je naozaj dôležitým prvkom v rámci zabezpečenia dodávok. Povedal by som, že je dôležitejšia než projekty Desertec a Nabucco, dokonca než projekty South Stream a Nord Stream dohromady. Skutočne je to najdôležitejší prvok. S Radou rokujeme o troch právnych nástrojoch a rád by som zdôraznil, že pri ich presadzovaní musíme byť ambiciózni a úspešní.

Pokiaľ ide o otázku obnoviteľnej energie, som veľmi vďačný za podporu plánu obnovy zo strany tohto Parlamentu a som pomerne optimistický v súvislosti so správami o zariadeniach na veternú energiu na mori. Zdá sa, že všetky finančné prostriedky, ktoré boli vyčlenené na podporu veternej energie na mori, budú na tento účel vynaložené. Nie sú to iba finančné prostriedky EÚ, pretože celkový balík dosahoval výšku 600 miliónov EUR. Celkové náklady na tento projekt však dosahujú 4 miliardy EUR, takže väčšinu tejto sumy investuje priemyselné odvetvie. Som presvedčený, že je to veľmi dobrá kombinácia, keďže obnoviteľná energia tiež znamená zabezpečenie dodávok.

V neposlednom rade by som rád uviedol, že si uvedomujem existenciu problematiky zachytávania a skladovania uhlíka (CCS). CCS je zvyčajne potrebné z dvoch dôvodov. Jeden spočíva v celosvetovej reakcii na zmenu klímy, ale z iného hľadiska budeme na zabezpečenie našich dodávok tiež využívať čierne uhlie a lignit. Veľmi veľký pokrok sa dosiahol aj v súvislosti so žiadosťami o financovanie poskytované s plánom obnovy. Domnievam sa teda, že plán obnovy bol úspešný. Po oznámení výsledkov musíme my, Komisia, Rada a Parlament, určite preskúmať spôsob pridelovania finančných prostriedkov EÚ s cieľom posilniť zabezpečenie dodávok Európskej únie. Na posilnenie zabezpečenia dodávok Európskej únie bude určite potrebné uskutočniť okrem toho množstvo iných krokov.

Ioannis Kasoulides, *v mene skupiny PPE*. – Vážený pán predsedajúci, všetci sa zhodneme na jednotnom postupe a na tom, aby sme mali spoločnú zahraničnú politiku bezpečnosti dodávok energie.

Je všeobecne známe, že súbor energetických zdrojov a dodávok energie sa v členských štátoch líši podľa geografickej polohy a iných charakteristických faktorov. Diverzifikácia teda tiež ovplyvňuje dodávku.

Ak je diverzifikovaná a prepojená sieť vhodne presmerovaná, môže raz znamenať bezpečnosť dodávok pre všetkých. Podporujeme potrebu južného koridoru a Nabucco je spoločný európsky projekt.

Je však potrebné zodpovedať otázky o nedávnej dohode medzi pánom Putinom a Tureckom, o množstve plynu z Azerbajdžanu vzhľadom na investíciu, o ponuke spoločnosti Gazprom na nákup všetkých vývozov Azerbajdžanu, o stabilite irackých dodávok a o ruskom prísľube dodávať dvojnásobné množstvo cez plynovod South Stream.

Dialóg o energetike s Ruskom je nevyhnutnosťou založenou na pragmatickej a spravodlivej zásade bezpečnosti dodávok a bezpečnosti dopytu. Všetky ostatné geopolitické úvahy sa musia odložiť stranou.

V oblasti solidarity potrebujeme konkrétne plány pre núdzové situácie, ako napríklad uskladňovanie a nová technológia skvapalňovania zemného plynu. Napríklad Cyprus investuje do skvapalňovania zemného plynu pol miliardy EUR a je mi ľúto, že Únia pomáha iba sumou 10 miliónov EUR.

Hannes Swoboda, *v mene skupiny S&D*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, ďakujem za vašu správu. Otázka bezpečnosti dodávok pre našich občanov je čoraz dôležitejšia. Predovšetkým v tejto súvislosti bude vaše portfólio zohrávať ešte významnejšiu úlohu v budúcnosti a bude tiež dôležité pre európsku identitu.

Ako ste pomerne správne uviedli, diverzifikácia je tiež potrebná. Úplne súhlasím s pánom Kasoulidesom v tom, že spolupráca s Ruskom bude vždy dôležitá, keďže je to dôležitý partner v oblasti dodávok plynu. Nemali by sme však byť príliš závislí od žiadnej krajiny, nech už by to bola ktorákoľvek, ale mali by sme diverzifikovať a projekt Nabucco je správnym spôsobom, ako to dosiahnuť.

Moja tretia poznámka sa týka solidarity, ktorá je v EÚ potrebná. Predložili ste niekoľko návrhov v súvislosti s tým, ako by sme mali zvýšiť našu solidaritu, a tiež s tým, ako možno posilniť úlohu EÚ ako sprostredkovateľa v konfliktach, ktoré nás postihujú, najmä tých medzi Ruskom a Ukrajinou. Hovorili ste aj o projekte Desertec. Som presvedčený, že obidva projekty sú dôležité, keďže sa odlišujú svojimi časovými harmonogramami.

Musíme sa tiež zamyslieť nad tým, a to by bola úloha pre vášho nástupcu, či ním budete vy alebo niekto iný, ako my v Európe môžeme na jednej strane podporovať niekoľko veľkých projektov ako Nabucco a Desertec a zároveň obhajovať decentralizáciu istej časti vlastnej výroby elektrickej energie a energie.

V súčasnosti sa vyvíja niekoľko priemyselných projektov, ktoré sú tiež orientované na priemysel a ktoré umožňujú spotrebiteľom a dokonca domácnostiam, aby intenzívnejšie využívali taký druh energie, ktorej

výroba prináša energetickú bezpečnosť. Ide o inteligentné merače na jednej strane až po skutočnú výrobu jednotlivých domácností. V tejto súvislosti by mohol byť postoj Európy súhlasný. Samozrejme, že potrebujeme dodávky zvonka, potrebujeme bezpečnosť dodávok a veľké a inovatívne projekty ako Desertec, ale musíme tiež zabezpečiť, aby ľudia, spoločnosti a podniky, ako aj jednotlivé domácnosti mohli mať väčšiu kontrolu nad svojimi rozpočtami na energiu a spotrebou energie, pokiaľ ide o cenu, úspornosť a životné prostredie.

Johannes Cornelis van Baalen, *v mene skupiny ALDE*. – (NL) Vážený pán predsedajúci, je mi cťou ako novozvolenému poslancovi prvýkrát vystúpiť na plenárnom zasadnutí. Konám tak aj ako bývalý poslanec dolnej snemovne holandského parlamentu a podpredseda Liberálnej internacionály, keďže mojím cieľom je vnímať európsku, národnú a medzinárodnú politiku ako celok. Najmä v oblasti energetiky existuje, samozrejme, priame prepojenie medzi uvedenými formami politiky.

Vážený pán predsedajúci, ak ide o našu pozíciu, o pozíciu Európy vo svete, v súčasnosti nás možno vydierať. Sme závislí od nestabilných regiónov a krajín s nedemokratickými režimami. To musí prestať. Z toho dôvodu naša skupina, Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu, podporuje projekty Nabucco a Desertec. Rád by som upozornil na dôležitú úlohu, ktorú v tomto projekte zohrával bývalý vedúci predstaviteľ našej národnej strany v parlamente, pán Van Aartsen.

Vážený pán predsedajúci, rád by som sa vyjadril o dvoch bodoch. Som rád, že Komisia súhlasí s tým, že obchod zohráva dôležitú úlohu. V oblasti energetiky nemôžu byť zapojené iba úrady, národná vláda, Európa alebo medzinárodné orgány. Obchod jednoznačne a naozaj zohráva určitú úlohu. Po druhé, pán predsedajúci, my v tomto Parlamente by sme nemali nič považovať za tabu – napríklad ani pri opätovnom zvážení jadrovej energie ako časti súboru energetických zdrojov. Týka sa to Európy aj v oblasti medzinárodných vzťahov. Jadrová energia, jadrová syntéza a jadrové štiepenie majú zásadný význam. V súvislosti s odpadom prevládajú veľké problémy, ale my musíme zabezpečiť, aby výskum, rozvoj a výmena vedomostí mohli v tejto súvislosti zohrávať svoju úlohu. Jadrová energia bude zohrávať hlavnú úlohu, pretože pomôže bojovať proti skleníkovému efektu. Ešte raz by som chcel uviesť, že ani naša skupina nezastáva v tejto otázke jednoznačné stanovisko. Aj my musíme ešte raz otvoriť túto diskusiu, ale nesmieme vyhlásiť jadrovú energiu za tabu v tomto Parlamente. Rád by som si preto vypočul stanovisko Komisie v tejto otázke.

Reinhard Bütikofer, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, keďže dnes rozprávame o vonkajšej politike pre oblasť energetickej bezpečnosti, samozrejme si uvedomujeme jednu konkrétnu zásadnú skutočnosť, ktorú už spomínal pán Piebalgs. Spočíva v tom, že rozhodujúce bojisko v súvislosti s energetickou nezávislosťou sa nachádza v rámci Európskej únie. Aby som sa vyjadril presnejšie, keby sme pre naše budovy mohli zaviesť nízke energetické normy alebo nulové energetické normy, ušetrili by sme viac zemného plynu, než môžeme doviezť plynovodmi Nabucco, South Stream a Nord Stream dohromady. Je dôležité, aby bolo v našom uznesení uvedené, že nákladovo efektívne možnosti obnoviteľnej energie, stratégie energetickej efektívnosti a najmä úspora musia byť hlavnou časťou tejto politiky. Ak to dosiahneme, nebudeme podľa nášho názoru vôbec potrebovať jadrovú energiu.

Po druhé, dôležitým odkazom v tomto uznesení je to, že potrebujeme spoločnú vonkajšiu politiku pre oblasť energetickej bezpečnosti pre EÚ. Túto politiku v súčasnosti nemáme. Uvedená politika by mala zahŕňať podporu energetickej účinnosti a obnoviteľnej energie v rámci susedskej politiky a spoločnú pozíciu, ktorú by EÚ mala prijať v rokovaníach s tranzitnými krajinami. Komisia by sa mala ubezpečiť, že má na to dostatočnú kapacitu, ako ju na to vyzval Parlament pred dvoma rokmi vo svojom uznesení k tejto otázke.

Podľa nášho názoru má projekt Nabucco vysokú prioritu, pretože by posilnil našu nezávislosť, pokiaľ ide o energiu, najmä vzhľadom na Rusko, hoci súhlasím so slovami pána Kasoulidesa, že stále existuje množstvo otázok, na ktoré musíme v tejto súvislosti odpovedať. Je však škoda, že niektoré členské štáty prostredníctvom svojej podpory projektu South Stream, ktorý otvorene konkuruje projektu Nabucco, oslabujú politiku energetickej nezávislosti.

Pokiaľ ide o energetickú politiku, my v Skupine zelených/Európskej slobodnej aliancii sme tiež presvedčení, že je dôležité nezabúdať na ľudské práva a v rámci diskusie o energetike nezanedbávať dialóg o ľudských právach. Ak rozšírime svoju perspektívu s cieľom zahrnúť projekt Desertec, a dokonca Arctic, ako to robíme v našom uznesení, je tiež dôležité, aby sme tak konali v duchu partnerstva, a nie neokolonializmu.

Geoffrey Van Orden, *v mene skupiny ECR*. – Vážený pán predsedajúci, rád by som uviedol tri krátke poznámky.

Po prvé, prehnaná spokojnosť s energetickou politikou nás čoraz viac stavia do nebezpečnej pozície závislosti od Ruska. Ak je to možné, má zrejmy význam koordinovať našu reakciu, ale akákoľvek jednotná politika

EÚ by bola nevyhnutne oslabená tými krajinami, ktoré si už vybudovali vzťah s Gazpromom a súvisiacimi záujmami. Okrem toho by sme nemali prenechávať ďalšiu oblasť dôležitého národného záujmu Európskej komisii, ktorá vníma každú možnú krízu ako príležitosť na rozšírenie svojich právomocí. Je samozrejmé, že mnohí z nás budú hlasovať proti akejkoľvek podpore Lisabonskej zmluvy alebo ďalšiemu úsiliu pokročiť v politickej integrácii vďaka rôznym energetickým koncernom našich krajín.

Po druhé, diverzifikácia zdrojov dodávok si vyžaduje väčšie odhodlanie pre projekt Nabucco. Pre úspech tohto plynovodu má zásadný význam spolupráca s Tureckom. Otvorenie energetickej kapitoly v rokovaníach EÚ s Tureckom však bolo zablokované. Čo Rada a Komisia robia, aby vyriešili tento nežiaduci stav?

Po tretie, všimol som si, že slovo „jadrový“ sa v uznesení nenachádza. Jasne povedané, udržateľné, rôznorodé zdroje dodávok si vyžadujú väčšiu oddanosť jadrovej energii a v tejto súvislosti súhlasím s našim kolegom pánom van Baalenom.

Helmut Scholz, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, energetická bezpečnosť je celkom správne na dnešnom programe vonkajšej politiky. Avšak namiesto toho, aby sme zabezpečili moc a vplyv a posledné zásoby fosílnych palív, namiesto toho, aby sme trvali na uprednostňovaní závislosti, čelíme podľa môjho názoru úplne iným výzvam, pokiaľ ide o vytvorenie udržateľnej energetickej politiky.

Po prvé, potrebujeme celosvetovo prejsť na obnoviteľnejšie zdroje energie, vyššiu energetickú účinnosť a úsporu energie. Inými slovami, nepotrebujeme spory o vonkajšej energetickej politike, určite nie, ak v tom bude spočívať celé naše úsilie, ale potrebujeme skôr rozumným spôsobom poskytovanú, dostupnú energiu pre každého.

Po druhé, energetická bezpečnosť musí byť súčasťou zodpovednej mierovej a rozvojovej politiky EÚ. Prístup k energii má zásadný význam pre každého jednotlivca, hospodársky rozvoj a boj proti chudobe. Projekt ako Desertec preto nesmie byť spôsobom využitia energetickej politiky ako prostriedku na pokračovanie kolonializmu. Aký prospech budú z toho mať africké krajiny, v ktorých populácia narastá a energetické potreby sa zvyšujú? Prečo doteraz neboli zapojené ako rovnocenní partneri do plánovania a rozhodovacích procesov?

Celosvetové energetické zásobovanie je tiež súčasťou prevencie krízy a mierových politík. Tento prístup chýba aj vo vzťahoch Európskej únie s južným Kaukazom a Strednou Áziou. Ako o dodávateľov energie, napríklad v prípade projektu Nabucco, sa o uvedené krajiny stále viac zaujíma EÚ, ale v týchto krajinách som si nevyšmol žiadnu prevenciu konfliktov a koncepciu udržateľného rozvoja na miestnej úrovni. Nastal čas, aby EÚ ukončila vonkajšiu energetickú politiku, ktorá iba zvyšuje hospodársku súťaž pre zásoby ropy a plynu, alebo rozširuje jadrové technológie. V súčasnosti potrebujeme skutočné partnerstvá pre obnoviteľnú energiu a decentralizované dodávky.

Fiorello Provera, v mene skupiny EFD. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, určite si uvedomujeme, že dopyt po energii sa bude zvyšovať a že výroba plynu v Európe trvalo klesá. Je rozhodujúce, aby členské štáty, a tým Európa, prijali politiky na zabezpečenie výdatných, bezpečných dodávok. Diverzifikácia zdrojov a dopravných sietí spĺňa uvedenú požiadavku.

Na základe toho neexistuje žiadna hospodárska súťaž medzi rôznymi pripravovanými projektmi, ako napríklad medzi projektom Nabucco a South Stream. Tieto politiky diverzifikácie tiež znamenali, že za niekoľko posledných rokov sa Európa stala menej závislou od hlavných dodávateľov. Napríklad dodávky ruského plynu do Európy klesli zo 75 % v roku 1990 na 45 % v súčasnosti. Projekt Nabucco a projekt South Stream preto majú význam.

Kým Európa nebude mať jednu spoločnú energetickú politiku, Taliansko má nielen právo, ale aj povinnosť prijať opatrenia všetkými možnými spôsobmi, od úspory energie po jadrové ...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Zoltán Balczó (NI). – (HU) V Ankare 13. júla, v čase podpisu dohody o projekte Nabucco, sa pán Barroso vyjadril, že plynovody sa vyrábajú z ocele. Projekt Nabucco však „stmeľuje“ vzťahy medzi ľuďmi zapojenými do tohto úsilia, čím sa vytvára strategické spojenie medzi Európskou úniou a Tureckom. Premiér Putin povedal, že ktokoľvek môže do zeme položiť akékoľvek množstvo hrdzavých železných rúr, bude ich však potrebovať niečím naplniť. Najväčším znepokojením týkajúcim sa tohto projektu je práve táto neistota v súvislosti so zdrojmi. Jedinou istotou je to, že investícia vo výške 8 miliárd EUR bude dobrým obchodom pre všetkých zúčastnených.

V skutočnosti tak, ako starosti spôsobené Ukrajinou, tranzitnou krajinou pre ruské dodávky, môže podobným spôsobom spôsobiť problémy Turecko. Mnohí z nás tiež nesúhlasia s vytvorením konkrétneho spojenia medzi Tureckom a Európskou úniou. O čom je vlastne projekt Desertec? Severná Afrika, otáčajúca sa zrkadlá, solárne články, prenos jednosmerného prúdu, splnenie energetických požiadaviek na úrovni 15 %. V tejto chvíli to znie oveľa viac ako klam než ako reálny plán. Desertec nebude hlavným chodom v jedálnom lístku spotrebiteľov Európskej únie. Je veľmi pravdepodobné, že bude iba veľmi drahým dezertom. Z tohto dôvodu navrhujem, aby sme sa zapojili do výskumu zvyšovania bezpečnosti jadrovej energie, pretože aj tento druh energie je čistý a lacný. Táto úvaha má veľký význam, pretože energetická bezpečnosť sa zastaví pri spotrebiteľovi, alebo pri úcte a pri tom, či ho môže zaplatiť.

Elmar Brok (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, energia je dôležitá pupočná šnúra pre celú spoločnosť, jednotlivcov a hospodárstvo. Je preto dôležité, aby sme my v Európe našli spoločné riešenia aj napriek tomu, že je určite správne, aby súbor energetických zdrojov zostal zodpovednosťou členských štátov. Znamená to, že počas našich spoločných úvah sa nemusíme sporiť o otázke jadrovej energie, nízkouhlíkovej energie a iných druhov energie, kde sa napríklad moje názory líšia od názorov pána Bütikofera.

Musíme sa však snažiť dosiahnuť spoločnú pozíciu na miestach, ktoré sa týkajú vonkajších aspektov energetickej bezpečnosti. Pokiaľ ide o vnútornú politiku, v plnej miere súhlasím s pánom komisárom v tom, že otázky obnoviteľnej energie a napríklad úspor energie sú dôležitejšie, rovnako ako výskum nových možností.

Aby sme však znížili svoju závislosť od vonkajších dodávateľov, musíme diverzifikovať. Desertec a Nabucco sú v tejto súvislosti dôležitými nástrojmi. Musíme tiež rokovať s Ruskom v súvislosti s otázkami týkajúcimi sa dohôd o partnerstve a spolupráci a energetickej bezpečnosti teraz, keď Rusko nesprávne a nevhodne odstúpilo od energetickej charty. Toto je tiež naša dôležitá úloha. Musíme však uznať, že rokujeme s krajinami, ktoré nie sú nevyhnutne spoľahlivé, a to, že, nanešťastie, nemôžeme rozlišovať medzi spoľahlivými a nespoľahlivými krajinami.

Musíme preto vyvážiť možnosti dodávateľa a možnosti spotrebiteľa Európskej únie. Vzájomné prepojenie a otázka spoločných zásob plynu zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní toho, aby nemohli byť zastavené dodávky do ktorejkoľvek jednotlivkej krajiny. Ak si všetci navzájom pomôžeme, budeme takí silní, že nás nikto nebude môcť rozdeliť. To je dôležitý bod, ktorý si v tejto chvíli potrebujeme vysvetliť.

V tejto súvislosti musíme tiež jasne povedať, že súkromné investície sú potrebné, pretože bez nich bude situácia neúnosná. Vynaložilo sa už veľa úsilia, ale náš preklenovací spoločný bezpečnostný záujem sa musí uviesť do súladu s hospodárskymi záujmami s cieľom dosiahnuť najlepšie možné riešenie. Nemali by sme to vnímať ako rozpor. Som presvedčený, že následne naozaj nájdeme vhodné riešenie. Znamená to, že na tomto mieste musíme zohľadniť záležitosti súvisiace s právnymi predpismi o hospodárskej súťaži, čím mám na mysli, že by nemalo byť v moci veľkých dodávateľov, napríklad spoločnosti Gazprom alebo aj iných spoločností...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, rada by som vyzdvihla aktuálnosť tohto návrhu uznesenia a vítam tiež úsilie všetkých skupín dospieť k spoločnému návrhu.

Dámy a páni, aby sme predišli opätovnému vzniku stavu bezmocnosti, v ktorom sa ocitli mnohí naši občania, keď sa Rusko rozhodlo zastaviť dodávky plynu cez Ukrajinu, je zrejmé, že je mimoriadne dôležité maximalizovať diverzifikáciu energetických zdrojov a prepravy plynu. V tejto súvislosti naliehavo potrebujeme vybudovať nové plynovody, ktoré ako Nabucco a iné projekty pomôžu zvýšiť bezpečnosť dodávok v strednej Európe. Aby sme však zabezpečili dodávky do všetkých krajín Európskej únie, toto úsilie musíme doplniť o dodávky z juhu kontinentu.

Chcem teda zdôrazniť, ako to už uviedol pán komisár, ďalší rozmer tohto problému. Nedávna kríza nám ukázala, že EÚ nechýbali zásoby plynu, ale rozvodné kapacity. Je preto dôležité sústrediť naše úsilie na zlepšenie vzájomného prepojenia v rámci EÚ. Dámy a páni, mali by ste veriť môjmu tvrdeniu, že máme veľa priestoru na zlepšovanie tohto stavu.

Uvediem príklad svojej krajiny. Ako viete, Španielsko by sa mohlo stať dôležitou tranzitnou osou pre Európu vďaka svojmu prepojeniu s Alžírskom cez plynovod Medgaz, ktorý je už v pokročilom štádiu výstavby, a tiež vďaka jeho šiestim zariadeniam na skvapalnený zemný plyn, ktorých kapacita by mohla byť v prípade

vzniku ďalšieho núdzového stavu zdvojnásobená. Španielsko však nemôže pomôcť bez zvýšenia svojej prepojovacej kapacity cez Pyreneje.

Napokon by sme si mali uvedomiť, že výstavba hlavných infraštruktúr je iba jednou, aj keď dôležitou časťou politiky bezpečnosti dodávok EÚ. Táto bezpečnosť tiež osobitne závisí predovšetkým od úspor energie a využitia obnoviteľných zdrojov energie. Najmä v tejto súvislosti považujeme za dôležitú našu spoluprácu s krajinami severnej Afriky pri rozvoji obnoviteľných zdrojov energie. Uvedená skutočnosť súvisí s mojou výzvou na posilnenie dodávok z južnej Európy.

Pán komisár, v dôsledku toho je Plán pre odvetvie slnečnej energie v Stredozemí vedený Úniou pre Stredozemie atraktívnou predstavou, ktorú chceme v tomto Parlamente podporiť.

Graham Watson (ALDE). - Vážení pán predsedajúci, v tejto oblasti čelíme trom veľkým otázkam, a to otázke bezpečnosti dodávok energie, neúčinnosti nášho vnútorného trhu s energiou a nevyhnutnosti boja proti zmene klímy. Projekty Desertec a Nabucco majú zásadný význam pre ich vyriešenie.

Ak budeme úspešní pri vývoji vysokonapäťovej solárnej tepelnej energie v severnej Afrike, môžeme Únii pre Stredozemie zaručiť účelnosť, pomôcť s poskytovaním vody v krajinách na južnom pobreží Stredozemného mora a môžeme vyvinúť technológiu výroby elektrickej energie, pre ktorú existuje obrovský svetový trh. Ak budeme môcť členské štáty presvedčiť o politickej potrebe väčšej energetickej nezávislosti a zabrániť Berlínu a Parížu, aby ju pri každej príležitosti oslabovali, projekt Nabucco nám môže pomôcť diverzifikovať naše dodávky ropy a plynu.

Dnes predložený návrh uznesenia obsahuje málo informácií o tom, čo musíme vykonať tu, v Európskej únii. Musíme rozvinúť výrobu obnoviteľnej energie, solárnej tepelnej a inej energie. Musíme vybudovať kapacitu na distribúciu elektrickej energie prostredníctvom vysokonapäťového jednosmerného prúdu pomocou modernej rozvodovej siete, čo predstavuje investíciu vo výške 50 miliónov EUR, ale vznikne tým mnoho pracovných miest. Okrem toho potrebujeme skladovacie zariadenia na ropu a plyn a navyše musíme vytvoriť politiku skladovania s cieľom znížiť našu nebezpečnú závislosť od Ruska.

Pri zabezpečovaní našej energie sa budeme naďalej spoliehať na ropu a jadrovú energiu, ale keďže sa pripravujeme na svetovú konferenciu o zmene klímy v Kodani, jedinou veľkou predstavou je prechod na obnoviteľné zdroje energie. Veterná energia by mohla naplniť celý novovzniknutý dopyt po elektrickej energii v Číne na nasledujúcich 20 rokov a nahradiť 23 % ich výroby energie z uhlia. Na púšťach sa za šesť hodín získa zo slnka viac energie než ľudstvo využije za rok. Pán komisár, uviedli ste, že toto nie je súčasťou našej stratégie bezpečnosti dodávok energie. Malo by však a musí byť.

Franziska Katharina Brantner (Verts/ALE). - Vážení pán predsedajúci, energetická bezpečnosť je pre nás vo veľkej miere otázkou energetickej nezávislosti, ako to mnohí uviedli. A ako správne povedal pán Piebalgs, najefektívnejšia stratégia spočíva v účinnosti, úsporách a obnoviteľných zdrojoch energie.

Rovnako ako Zelení sme realistickí a uvedomujeme si, že v strednodobom výhľade budeme potrebovať dodávky plynu. Súhlasíme preto s diverzifikáciou a tiež považujeme projekt Nabucco za prioritný európsky projekt.

Rada by som však uviedla dôvod, prečo nie sme presvedčení o tom, že jadrová stratégia je stratégiou nezávislosti, určite nie energetickej nezávislosti. Urán sa napokon dováža, a nielen z krajín, ktoré majú naše sympatie. A ak rozprávame o bezpečnosti, musíme spomenúť bezpečnostné dôsledky jadrovej energie, predovšetkým šírenie jadrových zbraní. Uvedomujeme si problémy, ktoré s tým máme v iných významných bezpečnostných otázkach. Toto nemôžeme popierať a nemôžeme tvrdiť, že jadrová energia vôbec nesúvisí s otázkou šírenia jadrových zbraní.

Naša skupina je okrem toho pevne presvedčená, že všetky projekty musia riešiť obavy o transparentnosť a korupciu a nemôžu brániť úprimnému a dôslednému dialógu o ľudských právach so spolupracujúcimi krajinami, ako ani holistickému a politickému prístupu k týmto krajinám.

PREDSEDÁ: PÁL SCHMITT

podpredseda

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Od podpisu dohôd o výstavbe projektov Nabucco a South Stream sa začali veľké preteky. Čas ukáže, či Nabucco splní svoju úlohu v rámci zahraničnej a bezpečnostnej politiky Európskej únie. Preto som prekvapený z politiky Európskej komisie smerom k Rusku v tejto otázke.

Komisia sa veľmi mylí, keď sa domnieva, že projekt South Stream nie je konkurenčným projektom k projektu Nabucco. Komisia postupuje nesprávne, ak nereaguje na ďalšie zasahovanie spoločnosti Gazprom na európskom trhu s energiou. Komisia sa okrem toho mylí, ak mlčky súhlasí s realizáciou projektov spoločnosti Gazprom v Baltskom a Čiernom mori.

Projekt Nabucco bude úspešný iba vtedy, ak dostane dlhodobé politické záruky. Z toho dôvodu potrebujeme aktívne politiky v Strednej Ázii, v oblasti Čierneho mora. Vytvorenie spojení v odvetví energetiky medzi týmito krajinami a Európou posilní ich suverenitu, zvýši európsku bezpečnosť a možno dokonca otvorí dvere reformám, ktorých uskutočnenie očakávame.

Ak Afganistan znamená test pre NATO, potom je energetická bezpečnosť určite testom odvahy a zrelosti Európskej únie. Úspech týchto plánov závisí výlučne od našej politickej vôle. Pozmeňujúce a dopĺňajúce návrhy zmlúv majú menší význam.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Vážený pán predsedajúci, nezávislosť dodávok energie nášho regiónu a bezpečnosť zariadení na výrobu energie a spotrebiteľov by nemali ísť ruka v ruku s popieraním záujmov národov krajín produkujúcich plyn a tranzitných krajín, inak riskujeme vypuknutie konfliktu. Hospodárska súťaž medzi projektmi plynovodov nie je len zdrojom problémov, ale aj faktorom napätia vo východnej Európe, na Kaukaze a v Strednej Ázii. Odstránenie zdrojov plynu a iných zdrojov energie spomedzi vážnych problémov spôsobených špekulatívnymi trhmi prostredníctvom colných dohôd, ktoré rešpektujú producentské krajiny a tranzitné krajiny a ktoré poskytujú bezpečnosť európskym spotrebiteľom, by umožnilo zaručiť celkovú bezpečnosť.

V tom by mohla spočívať úloha európskej energetickej agentúry pod dohľadom Parlamentu a Rady, ktorej jedinými politikami by boli spolupráca a podpora verejného záujmu. Prečo potom máme v tomto prípade pocit, že obchodné záujmy prevažujú nad záujmami európskych občanov?

Rád by som tiež oficiálne varoval Komisiu, aby sa vyhla pokušeniu využiť projekt Nabucco ako trójskeho koňa na dosiahnutie vstupu Turecka do EÚ násilnými prostriedkami. Rešpektovanie svetského života, dodržiavanie práv žien a práv kurdských občanov, ako aj uznanie genocídy v Arménsku musia zostať kritériami, na základe ktorých sa rozhodne o prípadnom vstupe Turecka.

Niki Tzavela (EFD). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, ste známy svojím pragmatizmom a zmyslom pre realitu, ale pri všetkej úcte by som povedala, že nepovažujem plynovod Nabucco za natoľko zrejмый alebo jasný. Po preskúmaní kapacity tohto plynovodu sme došli k záveru, že ak má byť životaschopný a účinný, potrebuje sa ním prepraviť 31 miliárd kubických metrov plynu ročne.

Práve ste sa vrátili z Azerbajdžanu a ste si istý, že ide o dodávateľskú krajinu. Azerbajdžan sľubuje plyn každému. Kde nájde plyn na naplnenie plynovodu je otázka, ktorá naďalej spôsobuje ťažkosti krajinám zapojeným do projektu plynovodu Nabucco. Baku doteraz tvrdilo, že nám dá plyn pre všetkých. Nie je však v situácii, aby zabezpečilo ani jeho bezpečný tranzit. Pokiaľ ide o Irán, ktorý ste, pán komisár, spomínali, ten bude mať dlho búrlivé a možno výbušné vzťahy s Európskou úniou, kým sa stane dodávateľom plynu.

Zo situácie na medzinárodnom trhu s energiou vyplýva, že Rusko je za Azermi a že sa im ocitneme tvárou v tvár. Moja otázka znie, predtým, než sa finančne zaviazete, môžete zabezpečiť nášho dodávateľa?

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, Nabucco bola prvá veľmi úspešná opera Giuseppe Verdiho. V harmónii s novým taliansko-ruským remixom South Stream však energetickému projektu s týmto menom hrozí, že bude zrušený. Ak vezmeme do úvahy, že údajný člen Strany zelených ako Joschka Fischer podpísal lobingovú zmluvu na šesťmiestnu sumu, potom znie celá skladba ako bezvýznamná popová pieseň zameraná na obmedzený trh, a nie ako symfónia udržateľnosti a hospodárnosti.

V najbližších rokoch elektrická energia vyrábaná zo solárnej energie značne zlacnie. Celú investíciu by bolo možné využiť na výrobu celkového množstva 8 000 megawattov veternej energie. Ak majú byť náleziská zemného plynu v Iráne a Iraku pre Európu tiež uzatvorené, potom nás pravdepodobne postihne rovnaký osud ako samotného Verdiho, keďže ten po svojom projekte Nabucco roky nenašiel pokoj.

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, ďakujem za to, že ste veľmi jasne ozrejmili súčasnú situáciu v súvislosti s projektom Nabucco, jeho potenciálom a životaschopnosťou. Na základe vášho tvrdenia sa zdá, že z krátkodobého hľadiska. Tiež ďakujem za informácie o projekte Desertec.

Niet pochýb, že slnko je mimoriadnym zdrojom energie. Premena tejto energie na energiu, ktorú môžu využívať ľudia, je oblasťou, ktorá sa za posledných 20 rokov veľmi rozvinula. Niet však ani pochýb o tom, že stále máme pred sebou veľa práce, kým budeme môcť technologicky zabezpečiť celý potenciál a životaschopnosť tohto zdroja, najmä pri projektoch ako Desertec, o ktorom práve rokujeme. Uvedený projekt je veľmi vítaný a musíme ho preto podporovať a pokračovať ďalej, aby sme vyriešili technologické problémy.

Musím však naozaj upozorniť na skutočnosť, že ak hovoríme o energetickej účinnosti a predovšetkým o bezpečnosti dodávok, a teda o diverzifikácii zdrojov energie, jeden konkrétny zdroj energie sa do určitej miery prehliada. Mám samozrejme na mysli jadrovú energiu. Tento zdroj energie je systematicky diskriminovaný, pretože nevyhovuje situácii v mnohých krajinách EÚ, alebo nie je v súlade s celosvetovými trendmi alebo súčasnými energetickými potrebami ľudstva.

Táto situácia sa musí zmeniť. Musíme prijať prístup, pri ktorom zohľadníme všetky možné zdroje energie, pokiaľ ide o ich úlohu. V tomto Parlamente sa nemôžeme tak očividne obrátiť chrbtom ku skutočnosti.

Kristian Vigenin (S&D). - (BG) Vážený pán komisár, dámy a páni, nie náhodou sa o otázke energetickej politiky a energetickej bezpečnosti v tomto Parlamente pomerne často diskutuje, najmä po situácii zo začiatku tohto roka, keď bolo niekoľko členských krajín Európskej únie doslova ponechaných bez dodávok plynu. Bol to pravdepodobne zlomový bod vo vzťahoch medzi Európskou komisiou a členskými štátmi ako celku v súvislosti s touto otázkou.

V tejto chvíli nerokujeme ani tak o technických otázkach a podrobnostiach rozvoja energetickej politiky v Európskej únii ako skôr o vonkajších aspektoch energetickej bezpečnosti a rozvoji Európskej únie v tejto oblasti, pretože v konečnom dôsledku má táto otázka dve stránky. Je to napokon dôležitá otázka, keďže sa koniec koncov týka každého občana.

Toto si musíme jasne uvedomiť v diskusiách o projekte Nabucco, ktorý je spolu s projektom Desertec nepochybne jedným z projektov s najvyššou prioritou v tejto oblasti. Musíme si tiež jasne uvedomiť, že v Európskej únii sú krajiny, ktoré sa spoliehajú nielen na jedného dodávateľa, ale aj na jednu dodávateľskú trasu.

Preto nemôžem súhlasiť s tým, že Nabucco bude predstavovať konkurenciu pre projekty ako South Stream a do určitej miery Nord Stream, ktorého cieľom je dodávať plyn priamo z Ruska do členského štátu Európskej únie, a tým zabezpečiť, aby Európska únia nebola závislá od tranzitných dodávok, ktoré sú politicky a ekonomicky nespôľahlivé.

V tejto súvislosti Európska komisia správne tvrdí, že nevzniká konkurencia a že sa musíme pokúsiť začleniť všetky uvedené oddelené projekty v rámci spoločnej stratégie, v ktorej, zdôrazňujem, je projekt Nabucco očividne hlavnou prioritou.

Očakávame, že Komisia predloží svoj vlastný návrh na zvýšenie zásob plynu v Európskej únii, čo je veľmi dôležité, a návrh na vybudovanie systému prepojenia medzi členskými štátmi s vyššou kapacitou, čo je tiež veľmi dôležitým prvkom pri zaručení bezpečnosti pre občanov a podniky v Európskej únii.

Samozrejme, že by sme nemali podceňovať otázku energetickej účinnosti, ktorá je ďalším dôležitým prvkom našej politiky zaručenia energetickej bezpečnosti pre Európsku úniu.

Fiona Hall (ALDE). - Vážený pán predsedajúci, rada by som poďakovala pánovi komisárovi za to, že tomuto Parlamentu pripomenul existenciu stránky dopytu v rámci energetickej bezpečnosti. Rozhodnutie stiahnuť z európskeho trhu klasické žiarovky usporí rovnaké množstvo energie, ako sa ročne vyrobí vo Fínsku.

Na jeseň tohto roka sa budeme usilovať o dosiahnutie dohody s Radou o balíku opatrení v oblasti energetickej účinnosti. Štyridsať percent energie, ktorú využívame, sa spotrebuje v budovách. Z hľadiska budúcnosti energetickej bezpečnosti teda veľmi záleží na tom, aby sme stanovili prísne normy účinnosti pre nové a existujúce budovy. Dúfam, že členské štáty v Rade podporia návrhy Parlamentu, ktoré sú pripravené tak, aby zastavili obrovské plytvanie energiou, ktorá sa v súčasnosti využíva pri vykurovaní, ochladzovaní a osvetlení. Ministri by mali podporiť tieto návrhy prinajmenšom z vlastného záujmu, pretože to v značnej miere zjednoduší ich prácu a ich zodpovednosť za rozsvietené svetlá a prúdenie plynu.

Indrek Tarand (Verts/ALE). - Vážený pán predsedajúci, v súvislosti s projektom Nabucco máme tri hlavné obavy. Projekt sa vyvíja príliš pomaly a nevýrazne a nesúhlasíme so stanoviskom Komisie, ktoré pred týždňom

opakovane zdôraznil pán Landaburu a v rámci ktorého bolo uvedené, že Komisia zaujíma neutrálny postoj medzi projektmi Nabucco a South Stream. Komisia by mala podporovať projekt Nabucco.

Po druhé, boli by sme radi, keby Komisia aktívnejšie pristupovala k vládam tých členských štátov, ktoré sa neustále snažia o získanie konkurenčného náskoku a výhod na úkor iných členských štátov. V tejto chvíli nevediem mená spomínaných krajín. Názov hlavného mesta jednej z nich je však Rím.

Ak sa s projektom Nabucco nepoponáhľame, budeme svedkami nepríjemných udalostí podobných udalostiam v Maďarsku, kde spoločnosť Surgutneftegas získala rozhodujúce množstvo akcií v maďarskej spoločnosti MOL. K podobnej situácii došlo v Baumgartene v Rakúsku.

Pán komisár, inak vám želáme veľa šťastia pri vytváraní spoločnej energetickej politiky, ktorá EÚ stále chýba.

Sajjad Karim (ECR). - Vážený pán predsedajúci, budúcnosť Európy závisí od zabezpečenia energie. Ako vyplýva z dohody o projekte Nabucco a iniciatívy Desertec, Turecko je základnou vstupnou bránou a v tejto súvislosti zdôrazňujem poznámku pána Van Ordena. V tejto chvíli je nevyhnutné vzbudiť väčšiu dôveru a prehĺbiť putá s krajinami, ktoré budú našimi energetickými partnermi vrátane krajín Blízkeho východu a štátov severnej Afriky. S mnohými uvedenými krajinami súvisí otázka rozvoja. V rámci projektu Desertec je masová výroba elektriny zo slnečnej energie jedinečnou príležitosťou na generovanie príjmov, ktoré sa musia využiť aj v prospech ľudí v uvedených krajinách. Túto príležitosť si nesmieme nechať ujsť.

Niektoré členské štáty vrátane mojej krajiny nanešťastie nevyužili nedávnu minulosť na prípravu koherentnej energetickej stratégie. Mój volebný obvod v severozápadnej časti Anglicka bol určený ako hlavná oblasť na výrobu veternej energie, ale urbanistické zákony Spojeného kráľovstva sú prekážkou. Okrem toho, že musíme budúce dodávky energie hľadať v iných krajinách, členské štáty musia čo najlepšie využívať zdroje a jestvujúci potenciál.

Marisa Matias (GUE/NGL). – (PT) Vážený pán predsedajúci, pozorne počúvam a rada by som sa vyjadrila o troch otázkach. Najprv sa chcem spýtať, čo máme v skutočnosti na mysli, keď rozprávame o energetickej bezpečnosti a energii? Rozprávame o ľuďoch, ktorým musíme zabezpečiť rovnaký prístup k energii a zaručiť bezpečnosť, aby neboli v zime bez energie? Rozprávame v konečnom dôsledku o mocenských vzťahoch medzi veľmocami, alebo, čo je ešte horšie, využívame otázku energetickej bezpečnosti a projekty ako Nabucco alebo Desertec ako zámienky na vyslanie správ iným regiónom vo svete alebo iným krajinám? Ak ide o vysielanie správ, na základe akej morálnej autority tak konáme?

Druhá poznámka, ktorú by som chcela uviesť, spočíva v tom, že vždy, keď protestujeme proti netransparentným transakciám zahraničných subjektov na európskom trhu, žiadame Komisiu, aby prijala okamžité opatrenie. Chcela by som vedieť, ako je to s našou požiadavkou v súvislosti s netransparentnými transakciami samotných Európanov na európskom trhu. Pán komisár, na záver by som sa rada vyjadrila o tretej otázke. Mám jednoducho dojem, že sme všetci premárnili veľkú príležitosť vypracovať strednodobú a dlhodobú politiku. Zvolili sme si krátkodobé riešenie a ešte raz chcem povedať, zostalo nám len posilňovanie záujmov vnútorného trhu a veľkých priemyselných spoločností.

Herbert Reul (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, bezpečnosť dodávok nie je považovaná za kľúčovú otázku energetickej politiky predčasne. Nanešťastie nie je taká jednoduchá, ako sa niekedy zdá v politických rozpravách. Dnes diskutujeme o dvoch projektoch. O veľmi konkrétnom projekte Nabucco, na ktorom môžeme ďalej pracovať, a o zaujímavom projekte Desertec, o zaujímavom nápadе alebo predstave, o ktorej nemôže nikto presne povedať, či, kde a ako sa môže uskutočniť.

Musíme sa zaoberať konkrétnymi otázkami a pracovať na nich. Musíme tiež podporovať vizionárske projekty, ale musíme sa chrániť pred presvedčením, že existuje iba jedno riešenie akéhokoľvek konkrétneho problému alebo iba jedna stratégia na vyriešenie problémov. Tvrdenie mnohých kolegov poslancov je preto úplne správne. Neexistuje len jedna odpoveď, uvedené problémy majú mnoho riešení.

Patrí medzi ne napríklad skutočnosť, že nesmieme umožniť, aby sme sa pre veľmi intenzívnu rozpravu o probléme v súvislosti s CO₂ stali závislejšími od plynu, z čoho následne vzniká opäť problém, pretože potrebujeme nové plynovody. Musíme súhlasiť s politikou v oblasti uhlia, a preto potrebujeme novú elektrárenskú techniku. Musíme súhlasiť so systémom CCS, s jadrovou energiou, obnoviteľnou energiou a úsporou energie. Nie je to otázka jednej alebo druhej oblasti, ale otázka riešenia všetkých oblastí spolu. Akýkoľvek iný postup by bol podľa môjho názoru nemorálny a nezodpovedný a som presvedčený, že by sme tým nič nezískali.

Uvedené tvrdenia sa týkajú aj otázky zdroja dodávok a prepravných trás. Ani v tejto oblasti neexistuje len jedna odpoveď. Každý, kto verí, že sa môže jednoducho spoľahnúť na rozpravu o plynovodoch sa, samozrejme, mylí. Ak totiž chceme byť menej závislí, musíme si zachovať otvorené rôzne možnosti vrátane LNG a začať sa nimi zaoberať. Otázka potom znie, a je to veľmi dôležitá otázka, ako zabezpečíme sprístupnenie potrebného kapitálu na realizáciu požadovaných projektov. Aký zmysel majú veľkolepé plány, ak do nich nik nechce investovať?

Spôsob, akým plníme svoju energetickú politiku a ako pristupujeme k tým, od ktorých očakávame investície do projektov, je preto dôležitý. Musíme povzbudiť spoločnosti. Musíme zabrániť presvedčeniu, že môžeme všetko uskutočniť a vopred stanoviť každý najmenší detail. V zime minulého roka fungovalo mnoho riešení bez toho, aby bolo prijaté akékoľvek politické rozhodnutie, pretože rozumní ľudia múdro spolupracovali na rôznych miestach a preto, lebo Komisia konala ako prínosný sprostredkovateľ.

Marita Ulvskog (S&D). - (SV) Vážený pán predsedajúci, je, samozrejme, neprijateľné, aby ľudia v Európe boli uprostred zimy bez energie, alebo aby boli nútení prísť o zamestnanie, lebo priemyselné odvetvia, v ktorých pracujú, nie sú schopné platiť vysoké ceny za energiu a sú tak nútené ľudí prepúšťať, alebo dokonca zatvoriť svoju prevádzku. Je preto mimoriadne dôležité, aby sme prijímali rozumné rozhodnutia s cieľom zabezpečiť dodávky energie.

Požiadavky veľkých potrebných projektov infraštruktúry musia byť zároveň jasne stanovené, pokiaľ ide o vplyv na životné prostredie a nezávislosť krajín. Členské štáty nesmú byť postavené do situácie, v ktorej im hrozí, že budú vydané napospas inému štátu. Analýzy vplyvu na životné prostredie musia uskutočniť spoľahlivé a nezávislé orgány ešte pred začiatkom realizácie veľkých projektov.

Týka sa to, samozrejme, všetkých označených veľkých projektov. Rada by som však spomenula najmä oblasť Baltského mora, ktoré je veľkým a vnútrozemským morom. Potrebujeme analýzy a rozhodnutia, ktoré zabezpečia, že Baltské more sa nezmení na mŕtve more, pretože my v Európskom parlamente nemáme primerane dlhodobý pohľad a naše požiadavky pri prijímaní rozhodnutí neboli dostatočné. Dlhujeme to našim deťom a vnúťatám.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). - Vážený pán predsedajúci, každý si želá energetickú bezpečnosť, prečo ju teda nemáme? Možno preto, že existuje 27 interpretácií toho, čo energetická bezpečnosť znamená.

Ja tomu, okrem iného, rozumiem ako diverzifikácii zdrojov a zbaveniu sa plynovej závislosti od Ruska. Dôkaz nemusíme hľadať dlho. Stačí si všimnúť niektoré členské štáty, ktoré tým, že sú príliš ďaleko od Ruska nato, aby mali plynovod, nemajú problémy súvisiace so závislosťou.

Domnievam sa, že by sme sa mali sústrediť na LNG, vývoj technológií, výstavbu terminálov LNG a dovoz plynu z celého sveta. Mali by sme tiež prispieť k vytvoreniu svetového trhu pre LNG, ako je to v prípade ropy a komodít.

Pokiaľ ide o plynovod Nabucco, domnievam sa, že návrh projektu by mal byť rýchlo zmenený s cieľom zohľadniť plyn z rôznych zdrojov a vziať do úvahy kratšiu trasu, ktorá by mohla viesť z Gruzínska, Ukrajiny, pod Čiernym morom do Rumunska. Stačí si pozrieť mapu.

Skutočnosť, že členské štáty rôzne interpretujú výraz energetická bezpečnosť, alebo majú v tejto oblasti rôzne záujmy, sa prejavuje aj tak, že niektoré krajiny zapojené do projektu Nabucco sa tiež angažujú v projekte South Stream, a tým znižujú dôveryhodnosť projektu Nabucco a šance pre vytvorenie spoločnej európskej energetickej politiky. Projekt South Stream nepochybne znamená zvýšenie závislosti od ruského plynu.

Paweł Robert Kowal (ECR). - (PL) Keď sledujem svojich kolegov rečníkov, pýtam sa, či sú občania Európskej únie odsúdení na to, aby iba počúvali naše slová. Mohli sme si to vyskúšať v januári tohto roka počas energetickej krízy. Napokon prijímame uznesenia, pretože sa všetci domnievame, že Únia si nevie poradiť s otázkou energetickej bezpečnosti. Pán komisár, okrem toho si uvedomujeme, že členské štáty EÚ sa menej zaujímajú o projekt Nabucco, hoci so všetkými energetickými projektmi to tak nie je. Na severe sa realizuje projekt Nord Stream, ktorý je veľmi vážnym krokom proti spoločnej zahraničnej politike. Na juhu máme projekt South Stream. Do tohto projektu sa členské štáty EÚ tiež snažia zapojiť. Pokiaľ však ide o projekt Nabucco, počujeme iba sľuby. Nie je však dostatok financií ani politickej podpory.

Kým rokujeme o tejto otázke v Štrasburgu, miešačky betónu dorazili na brehy Baltského mora, aby pracovali na projekte Nord Stream. Chcel by som vedieť, či môžem podporovateľov Lisabonskej zmluvy vziať za slovo, najmä v súvislosti s tým, či po ratifikácii zmluvy, prestanú podporovať projekty Nord Stream a South Stream. Nabucco sa môže ukázať ako vynikajúci krok smerom k zaručeniu energetickej bezpečnosti. Ak budeme

naďalej iba vydávať vyhlásenia, neskôr, v budúcich energetických krízach, keď pošleme občanom EÚ pamflety s našimi uzneseniami, spália ich.

Gabriele Albertini (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, súhlasím s pánom komisárom Piebalgsom. Jeho posledné vyhlásenia potvrdzujú, že projekt South Stream nie je konkurenčným voči projektu Nabucco, ale ďalším prínosom k diverzifikácii zdrojov dodávok energie Európy. Energetická bezpečnosť Európy je založená na rôznorodosti zdrojov, trás a dodávateľských krajín.

Pri nulovom raste sa úroveň budúceho dopytu po plyne odhaduje na dodatočných 100 až 150 miliárd m³ do roku 2020. Na základe uvedených predpokladov je nevyhnutné vytvárať rôzne možnosti. Projekt South Stream nie je alternatívou k projektu Nabucco, ale ho v skutočnosti dopĺňa. Komisia považuje južný koridor za súbor projektov vrátane projektov Nabucco, South Stream a prepojenia Turecka, Grécka a Talianska (ITG). Rozprava namierená proti Rusku je preto v rozpore s tým, čoho svedkami budeme o niekoľko rokov.

Európsky parlament musí vyzvať na praktický prístup a navyše na jednotnosť rozhodnutí, ktoré už Európska únia v podstate prijala v rámci plánu hospodárskej obnovy Európy, rozhodnutia č. 1364/2006/ES Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú usmernenia pre transeurópske energetické siete a v rámci druhej stratégie energetickej bezpečnosti.

Diverzifikácia zdrojov, trás a dodávateľských krajín je skutočným pilierom politiky energetickej bezpečnosti Európy, a ak si nevšíname politické a hospodárske záujmy rôznych najviac zainteresovaných krajín, problematika South Stream-Nabucco sa musí analyzovať realisticky, nie cez zavádzajúcu prizmu ideológie, ale s jasnou predstavou toho, čo je potrebné vykonať.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, ak máme riešiť problém našej energetickej bezpečnosti spoľahlivým a reálnym spôsobom, potrebujeme globálnu stratégiu, ktorá je reakciou na nevyhnutnosť diferencovať zdroje energie a prijať spoločné pravidlá v súvislosti s tranzitnými krajinami, pretože naša závislosť od jedného zdroja energie je taká nesprávna ako naša závislosť od jednej tranzitnej krajiny.

Potrebujeme preto vytvoriť rovnováhu, ktorú nezískame prístupom k Rusku z obdobia studenej vojny. Aj tak od neho sme alebo budeme energeticky závislí. Rovnováhu nezískame ani podporou jedného alternatívneho plynovodu, konkrétne plynovodu Nabucco, v čase, keď stále prevláda neistota o jeho dodávateľskej kapacite a politických a hospodárskych podmienkach v krajinách na brehoch Kaspického mora na Kaukaze.

Pokiaľ ide o projekt Desertec, súhlasím s mnohými vznesenými námietkami a chcem doplniť, že strategický cieľ Európskej únie musí spočívať v našom postupnom získavaní nezávislosti od dovozov energie, a nie v nahrádzaní dovezeného zemného plynu dovezenou elektrickou energiou z obnoviteľných zdrojov.

Ak sa naozaj chceme stať v energetickej oblasti sebestačnými a nezávislými v dlhodobom výhľade, musíme podporovať energetickú účinnosť a čo najlepšie využívať obnoviteľné zdroje energie jednotlivých členských štátov.

Toine Manders (ALDE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, chcel by som vám zablahoželať k vášmu integrovanému prístupu k tomuto návrhu. Táto diverzifikácia je veľmi dôležitá a tiež by som rád nadviazal na slová svojho kolegu pána van Baalena najmä o tom, že musíme vziať do úvahy všetky formy energie vrátane jadrovej. Na základnej škole som sa však naučil, že slnko je zdrojom všetkých energií a som presvedčený, že v budúcnosti sa musíme sústrediť na slnko.

Pokiaľ ide o diverzifikáciu, riešenie nesmie spočívať len v druhoch energie, ale aj v dodávateľoch. Mnohí z vás spomínali Rusko. Doteraz nás Rusko vždy zásobovalo, keď sme o to požiadali, ale v budúcnosti bude dôležité získať viac dodávateľov. Ďalej, ako môžeme zaručiť energetickú bezpečnosť? Môžeme ju zaručiť iba vtedy, ak dostaneme svoje dodávky energie cez siete, a som presvedčený, že našou najdôležitejšou úlohou v nasledujúcich rokoch – rokovali ste o niekoľkých prekážkach, Nabucco, Desertec – bude vybudovať integrovanú sieť, v ktorej zapojené krajiny, všetky členské štáty EÚ, ťahajú za jeden koniec a sú tiež ochotné uskutočňovať energetickú politiku integrovaným spôsobom. Môžete požiadať o peniaze finančníkov v inštitúciách, súkromných investorov, ale som presvedčený, že musíte okamžite začať budovať integrovanú sieť, druh „supersieť“, akúsi indukčnú slučku, aby bol dosiahnuteľný každý konečný užívateľ v Európe.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, energia nepredstavuje oblasť, v ktorej má Európska únia súdnu právomoc. Pán Piebalgs, blahoželám k celému vášmu úsiliu.

Energia a prístup k nej spôsobujú vojnu, niekedy ozbrojenú, niekedy politickú, inokedy hospodársku. V súvislosti s plynom vypukne plynová vojna. Nebudeme navyše vedieť, či plyn je jej príčinou alebo dôsledkom, budeme však svedkami plynovej vojny.

Poznáme číselné údaje. V krajinách Kaukazu sú zásoby na dve storočia. V Rusku na jedno storočie. V severnej Afrike na pol storočia. V oblasti Baltského mora na pol storočia a v Európe na 20 rokov. Musíme sa preto pripraviť na dovoz plynu.

Áno, pán komisár, Nabucco je dôležitý projekt a musíme ho podporovať, ale musíme finančne a politicky podporiť všetky rôznorodé zdroje dodávok energie, projekty Nord Stream a South Stream, zo severu a juhu.

Musíme sa tiež spoľahnúť na naše priemyselné spoločnosti, ktoré sú kompetentné, konajú spravodlivo a majú etický kódex. Nebuďme však naivní. Pán komisár, naliehavo vás vyzývam, aby ste okamžite preskúmali návrhy niektorých členských štátov, na základe ktorých by sme mali mať funkčný európsky nástroj na prijímanie opatrení na trhu s plynom, to znamená, vytvoriť európsky centrálny úrad pre nákup plynu, teda pre to, čo navyše robíte pre Kaukaz prostredníctvom Kaspického rozvojového združenia.

V súvislosti s projektom Desertec by som vám rád zablahoževal. Poznáme číselné údaje. Na ploche 1 km² púšte sa získa 1,5 milióna barelov ropy. Je to vynikajúci projekt pre euro-stredozemskú oblasť. Vieme, že 0,3 % púští na planéte by mohlo zásobiť energiou celý svet.

Vieme, že svoje energetické problémy vyriešime ľudskou vynaliezavosťou a pomocou vedy, avšak etickým a morálnym spôsobom.

Pán komisár, robíte svoju prácu dobre, pretože vidíme Európu, ktorá dosahuje výsledky, Európu, ktorá chráni, a Európu, ktorá koná. Dobrá práca a pokračujte, prosím. Budete mať podporu Európskeho parlamentu.

Justas Vincas Paleckis (S&D). - (LT) Plynovod Nabucco by umožnil, aby bola Európa silná a cítila sa bezpečne. Nie všetky krajiny v kaspickom regióne však kráčajú cestou demokracie a nie všetkým je možné dôverovať. Mnoho závisí od vzťahov s Tureckom. Aj keď v tejto chvíli neexistuje pre túto krajinu perspektíva otvorenia dverí pre členstvo v EÚ, nesmieme ju odmietäť a vzbudzovať v nej protieurópske nálady. Projekt Desertec je predovšetkým významný v tom, že ukazuje do budúcnosti. V rámci diskusie o energetickej bezpečnosti sa venuje príliš málo pozornosti obnoviteľným zdrojom energie a najmä energetickej účinnosti. Som rád, že práve toto dnes pán komisár zdôraznil. Mali by sa vytvoriť finančné a ekonomické mechanizmy na úrovni EÚ, ktoré by povzbudili členské štáty EÚ a jednotlivé spoločnosti k úspore energie a prechodu k najnovším a najčistejším technológiám. Toto by bolo skutočným prínosom k energetickej bezpečnosti a boju proti zmene klímy.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). - (LV) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, ako lotyšský politik si veľmi dobre uvedomujem, čo znamená pre štát energetická závislosť. Aj napriek tomu, že Lotyšsko naplňa približne jednu tretinu svojich energetických potrieb z vlastných obnoviteľných zdrojov, zvyšné dve tretiny našej energetickej súvahy pochádzajú predovšetkým z jedného dodávateľského štátu, Ruska. Ako malá krajina, vo veľkej miere závislá od dodávok energie, veľmi dobre rozumieme tomu, aká nákladná môže byť táto závislosť pre konečných spotrebiteľov, pokiaľ ide o cenu, a pre krajinu ako celok, pokiaľ ide o prípadnú politickú zraniteľnosť. Energetická súvaha každého členského štátu Európskej únie je iná, ale všetkých nás znepokojuje jedna a tá istá otázka, bezpečnosť dodávok energie. Bezpečnosť dodávok možno dosiahnuť diverzifikáciou zdrojov dodávok, pretože čím viac dodávateľov budeme mať, tým menej závislí budeme od každého jednotlivého dodávateľa. Rusko je dôležitým partnerom pre Európsku úniu v súvislosti s dodávkami plynu. V Európe dovážame celkovo približne jednu štvrtinu celej spotreby plynu z Ruska. Niektoré krajiny, ako napríklad Lotyšsko, sú dokonca celkom závislé od dodávok plynu z Ruska a celková závislosť Európy od dodávok z tejto krajiny každý rok stúpa. Jedným z alternatívnych zdrojov dodávok je navrhovaný plynovod Nabucco, ktorým by sa dodával plyn z krajín Strednej Ázie do Európy cez Turecko. Považujem za veľmi dôležité, aby Parlament osobitne podporil tento projekt, pretože priamo posilní našu spoločnú bezpečnosť dodávok plynu. Plynovod Nabucco je však iba začiatok riešenia otázky našej spoločnej bezpečnosti dodávok plynu. Musíme vytvoriť jednotnú európsku energetickú politiku, ktorou by sa koordinovala naša činnosť v súvislosti so všetkými otázkami energie. Ďakujem vám za pozornosť.

Edit Herczog (S&D). - (HU) Vážený pán predsedajúci, najprv by som rada poďakovala za to, že v tomto Parlamente môžem rozprávať maďarsky, čo mi umožňuje pozdraviť v tomto jazyku pána podpredsedu. Chcela by som začať tvrdením, že keď si všimneme päť minulých rokov, pán komisár Piebalgs sa pravdepodobne stal jedným z najúspešnejších komisárov vďaka vyváženým, perspektívnym politikám, ktoré sme až doteraz prijímali spoločne s Parlamentom.

V januári na konferencii o projekte Nabucco v Budapešti v Maďarsku komisár Piebalgs prvýkrát uviedol, že Európska únia chce poskytnúť politickú a finančnú podporu projektu Nabucco. Za 3 300 kilometrov plynovodu budeme musieť vynaložiť predpokladanú sumu vo výške približne 8 miliárd EUR. Dve najdôležitejšie úlohy, ktoré máme následne pred sebou, spočívajú v získaní približne 2 miliárd EUR z rozpočtu Európskej únie, a po druhé, vo vytvorení predpokladov, ktoré uľahčia a zjednodusia to, aby projekt získal dôveru za lepších podmienok.

Pôvodne bolo sľúbených približne 30 miliónov EUR. Potrebujeme si uvedomiť, že musíme pokračovať. Som presvedčená, že o niekoľko mesiacov vynaloží pán komisár všetko úsilie, alebo prenechá prácu novému komisárovi, aby zabezpečil úspech projektu. Všetci si veľmi dobre uvedomujeme, že v prípade hospodárskej krízy nenesú hlavné dôsledky výpadku prúdu a energie domácností, ale spoločnosti. Kolegovia poslanci, hovoríme o spoločnostiach, v ktorých naši voliči a občania pracujú. A my ohrozujeme ich príjem tým, že ohrozujeme energetickú bezpečnosť.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, energetická bezpečnosť je nepochybne základnou prioritou, ktorú musíme posilniť najprv zvýšením energetickej účinnosti a diverzifikáciou dodávateľov, zdrojov a dodávateľských trás, ale najmä podporou energetických záujmov Únie vzhľadom na tretie krajiny.

Na marcovom zasadnutí Európskej rady sa vyhlásilo, že na to, aby sme splnili ciele v oblasti energetickej bezpečnosti, musíme byť ako Európska únia spoločne, ale aj ako každý členský štát, pripravení zlúčiť solidaritu so zodpovednosťou. Podľa môjho názoru je podstatné, aby bola európska energetická neoddeliteľne spojená so zahraničnou politikou Únie, pretože kým stále tvrdíme, že naše opatrenia zahraničnej politiky budú naozaj účinné, ak budeme postupovať jednotne, to rovnako platí aj pre energetickú politiku.

O to presne ide. Dovtedy, to znamená dokiaľ nebudeme schopní postupovať jednotne, sa nesmie úsilie mnohých vlád zapojených do zložitých operácií, akou je výstavba plynovodov Nord Stream a South Stream, považovať za postup v rozpore s podporou projektu Nabucco, ale ako súčasť tej istej stratégie, v ktorej sa zlučuje praktický prístup s realistickým postojom, s cieľom uprednostniť záujmy našich občanov.

Z toho dôvodu s konečnou platnosťou súhlasíme s projektom Nabucco, ale rovnako konečné je naše rozhodnutie podporovať úsilie našich vlád s cieľom zabezpečiť to, aby diverzifikácia dodávok zaručovala blaho našich obyvateľov.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) V roku 2008 Európska únia oznámila rekordný obchodný deficit vo výške 242 miliárd EUR, hlavne z dôvodu zvýšenia ceny dovážanej energie. Projekt výstavby plynovodu Nabucco bude viesť cez Turecko, Bulharsko, Rumunsko, Maďarsko a Rakúsko a každoročne poskytne Európskej únii dodávky v objeme 30 miliárd kubických metrov zemného plynu z Kaspického mora. Suma vo výške 200 miliónov EUR vyčlenená na plán hospodárskej obnovy Európy nie je dostatočná. Vyzývame Európsku úniu, aby výrazne zvýšila množstvo vyčlenených finančných prostriedkov. V rámci projektu Desertec sa bude využívať slnečná energia zo severnej Afriky a bude tiež zahŕňať realizáciu stredozemského plánu na zachytávanie slnečnej energie a výstavbu elektrických prenosových sietí, ktoré spoja Európsku úniu s Blízkym východom a severnou Afrikou. EÚ musí investovať viac do diverzifikácie zdrojov dodávok energie. Ako spravodajca pre záležitosti súvisiace s energetickou hospodárnosťou budov, vyzývam EÚ, aby poskytla inovatívne finančné nástroje na podporu investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie a do zvýšenia energetickej účinnosti, najmä pre budovy a v odvetví dopravy.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Plynovod Nabucco uspokojí veľkú časť dopytu Európskej únie po plyne. Oveľa dôležitejšia je však v tejto súvislosti politická stránka. Zbavíme sa svojej závislosti od jediného zdroja. Krízy, ktoré sa neustále opakujú, upozornili na to, že súčasný stav, s Ruskom ako jediným zdrojom a Ukrajinou ako jedinou tranzitnou krajinou, neposkytuje žiadnu bezpečnosť pre hospodárstvo a občanov Európy. Výstavba nových trás dodávok energie musí byť rovnako dôležitá ako rozvoj vzťahov s Ruskom. K oneskoreniu začiatku projektu Nabucco nanešťastie došlo pre individuálne záujmy niektorých členských štátov. Členské štáty si musia uvedomiť, že prospech z tohto projektu nebudú mať len krajiny, cez ktoré plynovod prechádza, alebo zapojené obchodné spoločnosti, ale všetci občania Európy, ktorých národné vlády musia zaručiť ich blaho a bezpečnosť.

Chyby, ktoré spôsobili oneskorenie začiatku tohto projektu, sa nesmú opakovať pri zabezpečovaní zdroja plynu. V regióne sú krajiny ako Azerbajdžan, Turkménsko, Kazachstan, Irak a Irán, ktoré chcú naplniť plynovod zo svojich zásob. Komisia musí zopakovať to, čo vykonala pre dosiahnutie medzivládnej dohody, to znamená, zúčastniť sa nasledujúcich rokovaní a čo najskôr dosiahnuť pozitívne výsledky. Ak to nedosiahneme my, spraví to iní a som pevne presvedčený, že to nebude v záujme občanov Európy.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, vzhľadom na závislosť EÚ od zahraničných dodávok energie je ich zabezpečenie otázkou, ktorá musí byť neustále súčasťou vonkajšej politiky EÚ. Všetky predpovede navyše nasvedčujú tomu, že dopyt po energii vo svete sa v nasledujúcich 25 rokoch značne zvýši.

V Európe musíme znížiť našu vysokú závislosť od ruského plynu, najmä po krízach z posledných rokov. V Rusku je okrem toho vypracovaná jednoznačná stratégia s cieľom zabezpečiť jeho dominantné postavenie v Európe v sektore plynu. Z tohto dôvodu existujú projekty ako Nord Stream, Blue Stream II a tiež South Stream.

Preto musíme diverzifikovať dodávateľov a trasy. V tom spočíva záujem o plynovod Nabucco, ktorý poskytne prístup k azerbajdžanskému a irackému plynu a tiež k plynu z Turkménska. Tým sa posilnia naše energetické vzťahy so Strednou Áziou, ktorá je čoraz dôležitejším regiónom.

Mám preto radosť z dohody dosiahnutej v júli, ako uviedol pán komisár, a tiež z jednoznačnej podpory projektu Nabucco zo strany predsedu Barrosa v nedávno predložených politických usmerneniach.

Viem, že existujú pochybnosti v súvislosti so životaschopnosťou plynovodu Nabucco, ale pochybnosti som mal aj pri ropovode Baku-Tbilisi-Ceyhan, ktorý už funguje.

Musím zdôrazniť, že aj krajiny okolo južného pobrežia Stredozemného mora majú pri dodávkach plynu do Európy zohrávať dôležitú úlohu. Hlavnou krajinou je Alžírsko, ktoré je dôležitým dodávateľom plynu do našej krajiny a do Talianska. Musíme zabezpečiť rýchle dokončenie prác na plynovode Medgaz. V súvislosti s dodávkami plynu chcem upozorniť aj na krajiny ako Egypt a Líbya.

Aby som to zhrnul, otázky energie musia byť prioritou v euro-stredozemných vzťahoch a musia byť prospešné pre obidve strany.

Dámy a páni, Lisabonská zmluva zahŕňa otázku energie ako spoločnú zodpovednosť a ustanovuje, že jedným z cieľov energetickej politiky EÚ bude zaručiť bezpečnosť dodávok energie. To nás naozaj povzbudzuje v tom, aby sme pokračovali v rozvoji čoraz zásadnejšej spoločnej zahraničnej politiky v oblasti energie, ako je to zdôraznené v návrhu uznesenia, ktoré sa má dnes prijať.

Na záver uvediem, že je to zložitý cieľ, ako to dokazuje náš neúspech v Európe, Európskej únii, pri vytváraní skutočného vnútorného trhu s energiou, pretože nemáme ani potrebné prepojenia. Z tohto dôvodu mám radosť zo záväzkov prijatých v tejto súvislosti v dokumente, ktorý spomínal pán predseda Barroso.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, ako práve uviedli moji kolegovia poslanci, z nedávnej plynovej krízy medzi Ruskom a Ukrajinou vyplýva naliehavá potreba zvýšiť energetickú bezpečnosť a nezávislosť Európskej únie.

Európska únia je stále príliš závislá najmä od dovozu plynu, keďže do roku 2020 bude pravdepodobne musieť dovážať približne 80 % jeho množstva. Táto situácia nemôže pokračovať, pretože v opačnom prípade bude neustále ohrozovať energetickú bezpečnosť Európskej únie. Projekty infraštruktúry vo výstavbe, ktoré ste práve spomínali, sú očividne krokom správnym smerom.

Od nedávnej plynovej krízy medzi Ruskom a Ukrajinou uplynulo už niekoľko mesiacov. Pán komisár, aká bude situácia túto zimu? Je rozhodne nevyhnutné, aby tí, ktorí zažili nedostatok, a tí, ktorí sa ho v budúcnosti obávajú, poznali spôsob, akým ich Európa bude chrániť pred týmito prípadnými novými krízami.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, zo súčasného uznesenia opäť jasne vyplýva potreba vytvorenia dôslednej európskej zahraničnej politiky aj z hľadiska bezpečnosti dodávok energie.

V súvislosti s projektmi Nabucco a Desertec sa už dnes povedalo veľa. Pokiaľ ide o diverzifikáciu zdrojov dodávok, rád by som vás upozornil na susediaci región, ktorý sa doteraz vyznačoval stabilitou a spoľahlivosťou v dodávkach pre Európu a ktorý má tiež obrovský ťažobný potenciál a stane sa prístupnejším v dôsledku zmeny klímy. Mám na mysli arktický región. V tejto súvislosti máme na jednej strane existujúcu tradíciu praktickej spolupráce napríklad vrátane spolupráce s Ruskom a na druhej strane EÚ ako taká nie je v súčasnosti v tomto regióne prítomná, na rozdiel od Ruska, Spojených štátov, Kanady a dokonca Číny.

Aby sme tiež zabezpečili dlhodobé záujmy Európy v tomto regióne, rád by som podporil vypracovanie praktickej, dlhodobej stratégie spolu s partnermi ako Nórsko a Island s cieľom spolupracovať s Ruskom, Spojenými štátmi a Kanadou, a vyvážiť tak rôzne záujmy v tejto oblasti nielen vzhľadom na spoločnú

bezpečnosť dodávok, ale aj na problematiku ochrany životného prostredia a prístup k novým dopravným trasám bez ľadu. Týmto spôsobom sa tiež vyhneme prípadným konfliktom, ktoré by inak v tejto oblasti mohli vzniknúť v zhone za zabezpečením stále prístupných energetických zdrojov.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Vážený pán predsedajúci, Turecko má zohrávať dôležitú úlohu pri znižovaní závislosti Európy od Ruska. Otázka v súčasnosti znie, akú cenu je Európa pripravená Turecku zaplatiť. Turecko medzitým hrá na dve strany a snaží sa získať prospech z projektu Nabucco aj z projektu South Stream. To nie je v záujme Európy. Vyzývam Radu a Komisiu, aby si jednoznačne zvolili projekt Nabucco. Uvedený projekt by priamo znížil našu závislosť od Ruska a vzhľadom na pomalý pokles dopytu po plyne v Európe je v každom prípade úplne nepotrebné vybudovať dve južné dodávateľské trasy. Turecko musí otvorene prejaviť svoj postoj a v plnej miere podporiť projekt Nabucco. Rokovania s Tureckom o tejto téme by sa však mali prísne oddeliť od prístupových rokovaní krajiny. Nemalo by dôjsť k tomu, že Turecko získa vstupenku do Únie výmenou za spoluprácu.

Lena Barbara Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) Európska únia potrebuje dodávateľov, ktorých obchodné činnosti sú transparentné a ktorí si plnia svoje povinnosti. Energetická charta a protokol o tranzite sú snahou o vytvorenie systému založeného na jasných zásadách. Nedávny náznak snahy Ruska odstúpiť od Zmluvy o energetickej charte by sa mal považovať za varovanie. Mala by to byť výstraha pre spoločnosti, ktoré investujú v Rusku, ako aj pre Komisiu. Malo by to tiež povzbudiť Komisiu k tomu, aby čo najskôr prijala opatrenia s cieľom vytvoriť európsky energetický bezpečnostný systém.

Môžeme iba dúfať, že Rusko dodrží chartu a neprijme žiadne konečné opatrenie. Vnútorný trh Európskej únie s plynom musí fungovať bez akýchkoľvek obmedzení a umožňovať cezhraničné prepojenia a činnosť plynovodných sietí. Európski spotrebitelia plynu nemôžu byť ponechaní napospas monopolom.

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Matthias Groote (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, veľmi sa mi páčili dnešné vyjadrenia pána komisára v súvislosti s projektom Desertec. Tento projekt má obrovský potenciál a jeho príťažlivosť spočíva naozaj v tom, že pozostáva z mnohých oddelených malých projektov. Vzniknú tak pracovné miesta a priestor pre environmentálne prijateľnú priemyselnú politiku, o ktorú sa snažíme.

Mám otázku pre Komisiu. Keď ste hovorili o projekte Desertec, mal som dojem, že váš postoj bol do určitej miery zdržanlivý. Aké konkrétne opatrenia sú naplánované, pokiaľ ide o infraštruktúru sietí, ktorá je obrovským problémom v súvislosti so získavaním obnoviteľných zdrojov energie? Predstava, samozrejme, spočíva v prenose elektrickej energie do Európy prostredníctvom vysokonapäťových vedení jednosmerného prúdu z púští. Aké podporné opatrenia môže Európska komisia v tejto súvislosti prijať? Uvažuje sa už o nejakom riešení v tejto oblasti? Čo môžeme v tejto oblasti očakávať od budúcej Komisie?

Charles Tannock (ECR). – Vážený pán predsedajúci, skupina ECR podporuje potrebu vytvorenia spoločnej politiky vonkajšej energetickej bezpečnosti EÚ založenej na solidarite medzi členskými štátmi. Súbor energetických zdrojov však musí zostať v kompetencii členského štátu. Musíme, samozrejme, diverzifikovať, aby sme sa zbavili nadmernej závislosti od ruskej ropy a ruského plynu, ktorého dovozom je v súčasnosti dokonca Spojené kráľovstvo, tradične závislé od oblasti Severného mora.

Musíme vybudovať južný koridor a okrem projektu Nabucco by sme mali prednostne uvažovať nad projektom White Stream, ale aj nad transkaspickou a dokonca transsaharskou trasou ako nad vzrušujúcimi budúcimi vyhliadkami pre Európsku úniu. Potrebujeme väčšie kapacity zásobníkov plynu v Európe a intenzívnejšie spájanie našich plynovodných a elektrických rozvodných sietí. V Spojenom kráľovstve máme veľký záujem aj o nové jadrové elektrárne.

Vítam investície do obnoviteľných zdrojov energie vrátane investícií do projektu solárnej energie Desertec, ktoré predstavujú boj proti zmene klímy, ako aj diverzifikáciu pomoci. Okrem toho potrebujeme vyššiu energetickú účinnosť, aj keď nedávny zákaz EÚ týkajúci sa klasických žiaroviek je nekompromisný, prehliada zdravotné riziká ortuti pre pokožku a životné prostredie a zbytočne ubera EÚ v mojej krajine na popularite.

Alejo Vidal-Quadras (PPE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, prognózy naznačujú, že spotreba plynu sa v Európskej únii zvýši do roku 2030 o viac než 40 % a že naša domáca výroba klesne. Znamená to, že dopyt sa neuspokojí dokonca ani pomocou všetkých v súčasnosti dostupných projektov. V dôsledku toho potrebujeme všetky možné zdroje dodávok a musíme najmä koordinovať všetky kroky členských štátov s cieľom optimalizovať ich prínos k našim spoločným potrebám.

Projekty South Stream a Nabucco zahŕňajú veľmi dôležité hospodárske, energetické, historické a politické aspekty. Musíme ich veľmi opatrne a s obrovským pochopením zohľadniť a musíme dbať na záujmy a potreby všetkých dotknutých krajín. Mohli by sme vyriešiť mnoho súčasných problémov, keby sme, po prvé, rozhodným spôsobom koordinovali činnosť všetkých členských štátov, keby sme vybudovali viac terminálov na skvapalnený plyn, keby sme zdokonalili fungovanie vnútorného trhu a keby sme, poviem to ešte raz, vystupovali jednotne.

Derek Vaughan (S&D). - Vážený pán predsedajúci, vítam text, ktorý dnes predložili rôzne politické skupiny, a predchádzajúce vyhlásenie pána komisára, predovšetkým uznanie potreby diverzifikácie našej energetickej technológie a zabezpečenia našich dodávok.

Je však samozrejmé, že neexistuje len jedna možnosť pre zabezpečenie našich dodávok. Musíme zvážiť všetky technológie. Musíme vytvoriť súbor zdrojov vrátane systému CCS a, samozrejme, ja pochádzam z Walesu, ktorý má bohaté zásoby uhlia.

Musíme tiež zvýšiť energetickú účinnosť. Z tohto dôvodu som presvedčený, že by sme mali vynaložiť viac prostriedkov z európskych štrukturálnych fondov na opatrenia zamerané na energetickú účinnosť, ale aj na podporu hospodárstva.

Aj ja by som chcel v krátkosti uviesť dve poznámky. Najprv v súvislosti s projektom Desertec, ktorý považujem za vzrušujúci, ale pri ktorom musíme uznať jeho dlhodobosť. Nie je to rýchle riešenie.

Po druhé, skladovanie zásob plynu je dôležité, ale znova, musíme pripustiť, že je nákladné a že bude potrebné jeho financovanie.

Podporujem teda všetky dnes predložené texty, najmä text skupiny S&D, ale uvedené poznámky sú dôležité a uvítal by som stanoviská pána komisára k nim.

András Gyürk (PPE). - (HU) Dámy a páni, v návrhu rozhodnutia je uvedené, že ruská spoločnosť Surgutneftgaz, ktorej vlastníci nie sú zrejmi, získala nedávno väčšinový podiel v maďarskej ropnej spoločnosti MOL. Rád by som o tom vyjadril podrobnejšie. Po uvedenej transakcii som pánovi komisárovi osobne predložil otázku na ústne zodpovedanie. Vo svojej odpovedi uviedol, že našu požiadavku poskytovať európskym energetickým spoločnostiam väčšiu ochranu pred externými akvizíciami, ktorým chýba akákoľvek transparentnosť, považuje za oprávnenú. Je to dobrá správa. Musíme ešte uviesť, že súčasné nariadenia sú na splnenie tohto cieľa nevhodné.

Nariadenia o transparentnosti však možno ľahko obísť. Z tohto dôvodu žiadame Európsku komisiu, aby ustúpila od svojej pohodlnej pozície nečinného sebaopozorovania. V spolupráci s vládami by mala zostaviť právny rámec na poskytovanie účinnej ochrany pred nepriateľskými prevzatiami spoločností. Vážený pán predsedajúci, otvorený trh je spoločným európskym úspechom. Nestaľme sa zraniteľní práve v tejto otázke.

Ivo Vajgl (ALDE). - (SL) Zdá sa, že postup „catch-the-eye“ funguje spoľahlivo a som rád, že práve v tomto prípade. Potrebujeme bezpečné a diverzifikované dodávky. Na tom sa všetci zhodneme.

Domnievam sa však, že v dnešnej diskusii sa príliš venujeme jednej otázke. Varovaniu pred ruskou hrozbou. Touto diskusiou nemôžeme dospieť ku konštruktívnym záverom pre Európu a myslím, že by nám oveľa viac prospelo, keby sme s Ruskom vytvorili partnerstvo.

Bol by som tiež vďačný, keby nás komisár Piebalgs oboznámil s pokrokom v dialógu o energetickej bezpečnosti, zlepšení vzťahov s Ruskom a o zavádzaní demokratických noriem, pri ktorých by sme chceli, aby im Rusko venovalo väčšiu pozornosť.

Andrzej Grzyb (PPE). - (PL) V septembri 2007 na základe rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady z roku 2006 a okrem iného vzhľadom na problematiku plynovodu Nabucco, bol vymenovaný európsky koordinátor tohto projektu, pán Josias Van Aartsen. V roku 2009 predložil zaujímavú správu, ktorá obsahovala rovnako zaujímavé závery. Jeden z nich sa týkal ťažkostí, ktoré môžu nastať pri výstavbe projektu Nabucco. Túto skutočnosť naznačujú už aj súčasné úrovne financovania.

Rád by som sa spýtal, či si myslíte, bez ohľadu na vaše osobné záujmy v tejto záležitosti, že vymenovanie koordinátora pre realizáciu projektu Nabucco môže túto realizáciu zefektívniť. Chceme sa tak uistiť, že to, o čom dnes diskutujeme a výstavbu čoho tiež členské štáty vrátane našej krajiny, Poľska, očakávajú, bude mať stopercentnú šancu na uskutočnenie.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Vážení páni predsedajúci, bolo by pre mňa zložité reagovať na všetky položené otázky. Rád by som však zdôraznil niekoľko bodov.

Predovšetkým, cieľom politik v odvetví energetiky je podpora blaha našich občanov a nášho priemyslu. Hľadáme bezpečné dodávky čistej energie za dobrú cenu. Toto je náš prvoradý cieľ.

Po druhé, keď rokujeme o dohodách v oblasti energetiky nikdy neuzatvárame žiadne postranné dohody. V rámci rozšírenia ani v rámci ľudských práv neexistujú žiadne kompromisy. Vychádzame z toho, že vzájomná závislosť pri dodávkach energie je najdôležitejšia vec a je prínosom pre všetkých, pre dodávateľov, tranzitné krajiny a spotrebiteľov. Trvá istý čas, kým presvedčíme našich partnerov, ale je to jediný spôsob dosiahnutia stability.

Po tretie, aj keď sa niekedy zdá, že postupujeme pomaly, domnievam sa, že vychádzať z návrhov priemyselných odvetví a podpory pre priemyselné odvetvia má zásadný význam, pretože sme vďaka tomu silnejší. Možno z tohto dôvodu nedosahujeme rýchlosť pretekárskej lode na hladine energetického oceánu, ale smerujeme k stabilite. Ak niečo meníme, máme na to oveľa širší základ. Je to pre nás teda omnoho bezpečnejšie. Všetky projekty boli posúdené z hľadiska nákladovej efektívnosti a budúcej životaschopnosti. Som preto presvedčený, že si to zaslúži našu podporu.

Ďalšou oblasťou, v ktorej máme slabé miesta a o ktorej neustále diskutujeme, je oblasť vonkajšej energetickej politiky a koherentnosť. Je pravda, že v nej prevláda kontroverzia, alebo aspoň domnelá kontroverzia, a ako komisár by som mal určite radosť z koherentnejšej vonkajšej energetickej politiky.

Návrh uznesenia sa týka presne tejto otázky, pretože aj keď medzi členskými štátmi neexistuje žiadny prirodzený konflikt, existuje konflikt domnelý. Všetky činnosti členských štátov prospievajú aj Európskej únii. Mali by sme teda pokračovať týmto smerom a naozaj sa pokúsiť vytvoriť systém, v rámci ktorého budeme vystupovať jednotne nielen slovne, ale aj v súvislosti s postojmi, ktoré chceme zdôrazniť. Z tohto dôvodu je druhý strategický prieskum energetickej politiky stále veľmi dôležitý. Všetky poznámky, ktoré sme predložili v druhom prieskume energetickej politiky, sú stále aktuálne.

Zároveň si v Komisii jasne uvedomujeme, že si nemôžeme dovoliť prejsť od vzájomnej závislosti k závislosti. Z tohto dôvodu podporujeme predovšetkým diverzifikačné projekty ako Nabucco a LNG. Neočakávame, že úplne zmenia náš vzťah vzájomnej závislosti s inými krajinami, ale poskytnú nám dodatočné bezpečnostné rezervy. Takže na tomto pracujeme, ale zároveň určite sledujeme situáciu v oblasti energie.

Pokiaľ ide o jadrovú energiu, túto možnosť sme odmietli. Prijali sme smernicu o jadrovej bezpečnosti, ale táto otázka sa vo veľkej miere týka jednotlivých štátov a je veľmi citlivá. Som naozaj presvedčený, že z hľadiska Únie by sme mali vychádzať zo spolupráce regulačných orgánov pre jadrovú bezpečnosť a pokúsiť sa vytvoriť bezpečnejší a koherentnejší systém. Pochybujem však, že by sme mohli dosiahnuť viac.

V neposlednom rade som naozaj presvedčený, že tieto otázky a rozpravy vo veľkej miere pomáhajú pri vytváraní energetickej politiky, ale neexistuje jediný nástroj, ktorý ju ustanovuje. Existuje mnoho nástrojov, ale k tejto rozprave sa vrátíme v budúcnosti.

Srdečne vám za túto rozpravu ďakujem. Veľmi rád odpoviem na otázky vo Výbore pre priemysel, výskum a energetiku alebo v akomkoľvek inom výbore, ktorý by chcel podrobnejšie prediskutovať otázky energie.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Dostal som šesť návrhov uznesení, ktoré boli predložené v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku⁽²⁾.

Hlasovanie sa uskutoční dnes o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Cristian Silviu Bușoi (ALDE), písomne. – (RO) Víтам pokrok dosiahnutý podpísaním dohody v Ankare, ktorou sa začína realizácia projektu Nabucco a protokolu k dohode o začiatku projektu Desertec. Projekt Nabucco sa musí stať prioritou vzhľadom na to, že poskytuje riešenie problému dodávok plynu, ktorý sa v posledných rokoch prehľbil. Uvedomujem si, že hoci je Nabucco rovnako dôležitým projektom z geopolitického hľadiska, partneri projektu musia tiež mať silné obchodné dôvody na to, aby sa čo najskôr

⁽²⁾ Pozri zápisnicu.

realizoval. Hospodárska kríza, ktorá znížila množstvo finančných prostriedkov, ktoré mali zúčastnené spoločnosti vyčlenené na investície, spolu s niekoľkými neistotami v súvislosti so zdrojmi dodávok pre plynovod, sú prekážky, ktoré musíme prekonať. Suma vo výške 200 miliónov EUR, ktoré na projekt ponúkame, je vítaná. Okrem toho však musíme vylepšiť politické a diplomatické opatrenia s Tureckom a krajinami v regióne, ktorý dodáva plyn. Chcel by som preto vyzvať členské štáty na prejav solidarity, aby sme sa mohli v budúcnosti vyhnúť plynovým krízam podobným tým, ku ktorým došlo v posledných rokoch. Nemôžeme čakať na vstup Lisabonskej zmluvy do platnosti a na dokončenie projektu Nabucco, kým Európania budú v ohrození, že uprostred zimy zostanú bez plynu v dôsledku sporov medzi Ruskom a Ukrajinou.

Ivailo Kalfin (S&D), písomne. – (BG) EÚ nanešťastie stále nemá účinnú politiku energetickej bezpečnosti. V posledných rokoch sa uskutočnili prvé kroky týmto smerom. Rád by som k tomu zablahoželal najmä komisárovi Piebalgsovi. Bulharsko k tomu tiež prispelo. Uvedené procesy sú však stále príliš pomalé, predovšetkým v súvislosti s mimoriadne dynamickou aktivitou zo strany Ruska a iných konkurentov.

Potrebujeme omnoho jasnejšiu a aktívnejšiu politiku, ktorá musí zahŕňať niektoré z nasledujúcich prvkov:

- podporu dokončenia všetkých projektov vrátane dodávky plynu do Európy spolu s projektmi Nord Stream a South Stream, čo môže skutočne zabezpečiť financovanie založené na trhu;
- podporu výstavby nových zariadení, ktoré prispievajú k energetickej nezávislosti a zníženiu emisií CO₂, najmä elektrární poháňaných jadrovou energiou a obnoviteľnými zdrojmi energie;
- vytvorenie nových pravidiel pre dodávky a tranzit plynu;
- aktívnu politiku voči krajinám Strednej Ázie a Kaukazu s cieľom zabezpečiť Európe kaspický plyn.

Tunne Kelam (PPE), písomne. – Táto rozprava sa stala dodatočným dôkazom toho, že EÚ nevyhnutne potrebuje jednotnú energetickú politiku. Niektorí poslanci naliehavo žiadajú Komisiu a členské štáty, aby prijali konkrétne koordinované opatrenia v duchu solidarity a navrhujú postupovať tak, ako keby EÚ už takúto politiku mala. Ich úsilie nemá len politickú a morálnu, ale aj praktickú hodnotu, pretože ako zástupcovia občanov môžu urýchliť vytvorenie spoločnej energetickej politiky. Iní poslanci využívajú absenciu tejto politiky ako ospravedlnenie s cieľom obhajovať dvojstranné dohody s dodávateľmi, ktorí často prehliadajú požiadavky na transparentnosť a spravodlivú hospodársku súťaž, nehovoriac o európskej solidarite. Je to krátkozraký a riskantný prístup, ktorý vyhovuje tým nedemokratickým dodávateľom, ktorých politická stratégia spočíva v rozdelení a oslabení EÚ. Komisia by nemala poskytovať iba politickú a právnu, ale aj finančnú pomoc spoločnostiam zapojeným do úsilia diverzifikovať naše dodávky energie. Aby sme naozaj pokročili smerom ku skutočnej energetickej solidarite, členské štáty by sa mali začať navzájom informovať a informovať Komisiu o ich dohodách s tretími partnermi.

Petru Constantin Luhan (PPE), písomne. – (RO) Keďže sme na začiatku nového mandátu, domnievam sa, že jednou z oblastí, v ktorej musí Európsky parlament konať aktívnejšie, je zabezpečenie energetickej bezpečnosti. Vzhľadom na to chcem zdôrazniť dôležitosť projektu Nabucco, ktorý pomôže zaistiť energetickú bezpečnosť Európskej únie, keďže európskym spotrebiteľom zaručí prístup k alternatívnym zdrojom prostredníctvom bezpečnej trasy. Podpis dohody z 13. júla 2009 medzi Rakúskom, Bulharskom, Rumunskom, Tureckom a Maďarskom o projekte Nabucco, ktorým sa vyjadruje politický záväzok partnerských štátov zúčastnených na tomto projekte pokračovať v ich úsilí dokončiť výstavbu plynovodu, vyslal pozitívny signál investorom a krajinám, ktoré dodávajú zemný plyn. Krajiny zapojené do tohto projektu musia spolu s Európskou komisiou naďalej zameriavať svoje úsilie na prilákanie investícií a zabezpečenie spoľahlivých dodávateľov pre plynovod Nabucco.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), písomne. – (RO) Okrem toho, že Rusko zaujalo prvé miesto na zozname vývozcov plynu, nedávno predbehlo Saudskú Arábiu a stalo sa najväčším vývozcom ropy vo svete. Uvedená situácia kladie Moskvu do mimoriadnej pozície vplyvu, ktorá vyplýva z kontroly týchto zdrojov. Energia je však komoditou, ktorá sa musí riadiť zásadami trhového hospodárstva. Energiu nesmie byť možné využívať ako nástroj politického tlaku. Energetické krízy, ktoré postihli Európu, zdôraznili dôležitosť diverzifikácie zdrojov dodávok energie. Odhalili tiež pridanú hodnotu, ktorú projekt Nabucco v tejto súvislosti ponúka pre celú Európsku úniu. Rumunsko je a zostane dôrazným podporovateľom projektu Nabucco. Rumunsko v skutočnosti podpísalo medzivládnu dohodu o projekte Nabucco v júli spolu s Tureckom, Bulharskom, Maďarskom a Rakúskom. Uzavretie tejto dohody považujeme za úspech a dôležitý krok vpred. Plynovod s veľkosťou a ambíciou projektu Nabucco bude čeliť mnohým problémom skôr, než sa stane skutočnosťou. Jediným riešením odstránenia týchto problémov je pokračovať v uplatňovaní primeraných opatrení.

Traian Ungureanu (PPE), písomne. – Veľmi sa snažíme podporiť vypracovanie koherentnej energetickej politiky. Táto politika však existuje a plne sa uplatňuje. Má však jeden malý problém. Nie je to naša politika. Je to politika Ruska. V súčasnosti sa do projektu South Stream zapája francúzska spoločnosť EDF. Predtým Rusi prevzali záujem maďarskej spoločnosti MOL o projekt Nabucco. A predtým rakúsky plynový terminál v Baumgartene ovládla záhadná spoločnosť Centrex. Potrebujeme jasnú európsku energetickú politiku a potrebujeme ju teraz. Toto je možno naša posledná príležitosť spojiť sa na podporu projektu Nabucco. Ak však Rada a Komisia budú naďalej postupovať neutrálne, mali by sa pripraviť na veľmi chladné zimy a veľmi horúcu politickú situáciu.

***

Mario Mauro (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rád by som vás poprosil, aby ste požiadali o ticho v Parlamente, pretože sme dostali správu z Kábulu o veľmi vážnom útoku na medzinárodné mierové sily a posledné neúplné informácie hovoria o šiestich mŕtvych v talianskom kontingente medzi výsadbákmi jednotky Folgore.

Chcel by som vás preto požiadať o minútu ticha v Parlamente, aby sme si spomenuli na tých, ktorí bojujú za presadenie našich ideálov mieru a slobody na celom svete.

Predsedajúci. – Dámy a páni, ako ste práve počuli od pána Maura, v Afganistane došlo k tragickému incidentu. O život prišlo šesť členov mierových síl. Chcel by som vás poprosiť, aby ste povstali a venovali minútu ticha na znak úcty v súvislosti s týmto tragickým incidentom.

(Parlament povstal a zachoval minútu ticha.)

PRESEDÁ: PÁN LAMBRINIDIS

podpredseda

4. Hlasovanie

Predsedajúci. - Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledku a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu)

4.1. Intervenčné obdobia pre maslo a sušené odtučnené mlieko v rokoch 2009 a 2010 (A7-0005/2009, Paolo De Castro) (hlasovanie)

4.2. Priama podpora pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (A7-0004/2009, Paolo De Castro) (hlasovanie)

4.3. SWIFT (hlasovanie)

– Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 2

Jeanine Hennis-Plasschaert, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predsedajúci, skupina ALDE má voči tejto zmene námietky.

(Požiadavky skupiny Verts/ALE, aby boli texty pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov 1 a 2 presunuté.)

– Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 1

Jeanine Hennis-Plasschaert, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predsedajúci, skupina ALDE má voči tejto zmene opäť námietku.

(Požiadavky skupiny Verts/ALE, aby boli texty pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov 1 a 2 presunuté.)

4.4. Dohoda o partnerstve a spolupráci ES/Tadžikistan (hlasovanie)

4.5. Dohoda o partnerstve a spolupráci ES/Tadžikistan (A7-0007/2009, Alojz Peterle) (hlasovanie)

4.6. Situácia v Litve po prijatí zákona na ochranu neplnoletých osôb pred škodlivým vplyvom verejných informácií (hlasovanie)

4.7. Kríza v mliekarenskom odvetví (hlasovanie)

4.8. Energetická bezpečnosť (Nabucco a Desertec) (hlasovanie)

Predseda júci. – Týmto končím hlasovanie.

5. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

Návrhy uznesenia RC-B7-0026/2009

Tunne Kelam (PPE). – Vážený pán predseda júci, hlasoval som proti uzneseniu týkajúcemu sa Litvy, pretože toto uznesenie považujem za predčasnú a nevyváženú reakciu na zákon, ktorý ešte ani nenadobudol platnosť, nehovoriac o tom, že ide o jeho pôvodné znenie.

Pravda je, že otázky ľudských práv spadajú do kompetencií Únie. V tomto prípade sa však Únia dostala veľmi blízko k porušeniu zásady suverenity členského štátu, a práve preto som hlasoval proti tomuto uzneseniu mysliac na to, že tiež môže mať záporný vplyv na írske referendum ako zlý príklad toho, ako sa môžeme správať k suverenite členského štátu.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Vážený pán predseda júci, hlasoval som proti tomuto uzneseniu, pretože Litva si dokáže s týmto problémom poradiť sama. Litovský prezident vytvoril špeciálnu skupinu na revíziu právnych predpisov, ktoré majú nadobudnúť platnosť v roku 2010. Okrem toho si myslím, že toto uznesenie by značným spôsobom zasahovalo do záležitostí suverénneho štátu, akým je Litva. Toto uznesenie navyše obsahuje vyhlásenie o tom, že by sme mali požiadať o vyjadrenie právneho názoru Agentúru Európskej únie pre základné práva. Medzi právomoci Agentúry pre základné práva nespadá posudzovanie jednotlivých krajín a vypracovávanie stanovísk k takýmto prípadom. Vytvorilo by to príliš nebezpečný precedens.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Vážený pán predseda júci, som nadšeným zástancom Európy a obhajcom európskej ústavy, ako aj Lisabonskej zmluvy. Som tiež bojovníkom za ľudské práva. Toto uznesenie však Európe spôsobuje vážne škody najmä pred írskym referendom a zneužíva otázku ľudských práv na ideologické ciele. Litovský zákon nesúvisí s ľudskými právami, i keď vlastne skôr chráni než porušuje ľudské práva litovských detí. Preto toto uznesenie považujem za ideologickú hanebnosť. Lavica a liberáli v tomto parlamente týmto uznesením vážne uškodili Európe a ľudským právam.

Philip Claeys (NI). – (NL) Vážený pán predseda júci, naši litovskí priatelia si to určite predstavovali úplne inak. Po vymanení sa spod jarma Sovietskeho zväzu sa chceli čo najrýchlejšie stať členmi inej únie, ktorá sa rada vydáva za jedinečné zoskupenie slobodných krajín. Teraz sa však zdá, že v tomto prípade bola opäť jedna forma poručníctva jednoducho nahradená druhou, aj keď subtilnejšou. Litva dnes už viac nie je slobodná: keď litovský parlament prijme zákon zacielený na ochranu maloletých, je za svoje úsilie kritizovaný a odsudzovaný. Neexistuje jediná oblasť, do ktorej by Európa nezasahovala, a tento jav sa v nasledujúcich rokoch určite nezlepší. Práve naopak, nový eurokomisár pre ľudské práva – ako sa vlastne volá? – ešte väčšmi posilní toto európske poručníctvo. Ďakujem vám, pán Verhofstadt, ďakujem vám, ďalším vysokým úradníkom Komisie, za podobné prípady udusenie slobody ako je tento.

Daniel Hannan (ECR). – Vážený pán predseda júci, vidíte, ako sa výhonky regulácie EÚ rozrastajú. Vidíte, ako Brusel vypúšťa výhonky do každej štrbiny, každého kúta národného života.

Takéto otázky, ako je napríklad ochrana mladistvých, sú pre mnohých našich členov citlivými a etickými problémami. Ak si my v tomto Parlamente trúfame prijímať právne predpisy pre členské štáty, načo tieto štáty vlastne existujú? To naša trúfalosť nepozná žiadne medze?

Dovoľte mi, aby som úplne jasne vyjadril svoje stanovisko k tejto veci. Keď sme v Spojenom kráľovstve prijímali právny predpis, ktorý sa tomuto najviac približuje a ktorý sa nazýva „Odsek 28“, bol som prakticky jediným konzervatívcom, ktorý hlasoval proti. Roky pred ostatnými členmi našej strany som presadzoval úplnú rovnosť pre homosexuálov vrátane zjednotenia veku pohlavnej dospelosti a registrovaných partnerstiev. Som šťastný, že zvyšok mojej strany práve dospel k tomuto názoru.

Ja však nie som litovský zákonodarcia! Ľudia, ktorí by mali o tejto otázke v Litve rozhodovať, sú tí, ktorí za to zodpovedajú prostredníctvom demokratických mechanizmov a postupov tejto krajiny. Ak nie sme pripravení nechať ich urobiť to, možno by sme mali zakonzervovať aj naše národné parlamenty, premeniť ich na múzeá a zamknúť dvere.

Návrhy uznesenia RC-B7-0047/2009

Peter Jahr (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, schopnosť mnohých fariem prežiť je vážne ohrozená. Preto ma teší, že sme dnes prijali nadstranícky návrh uznesenia o kríze v mliekarenskom odvetví. Veľmi ľutujem, že sa Skupina zelených/Európska slobodná aliancia nepodieľala na vypracovaní tohto návrhu.

Malo by byť zrejmé, že túto krízu nedokážeme prekonať len opatreniami navrhnutými Komisiou. Predovšetkým musíme zvýšiť spotrebu mlieka, a tak znížiť zaťaženie trhu. V tejto súvislosti je propagácia predaja dôležitejšia než skladovanie. Už dlho tu máme konštruktívne návrhy, ako napríklad využívanie sušeného mlieka pri kŕmení teliat, stanovenie minimálnych cien syrových výrobkov, jasné označovanie náhradiek syra a využívanie maslového tuku pri výrobe zmrzliny a pekárenských výrobkov. Nedokážem pochopiť, prečo ich Komisia ešte stále nezrealizovala.

Nalieham na pána komisára, aby si všimol tieto návrhy v návrhu uznesenia a aby sa naliehavo zaviedli.

Oldřich Vlasák (ECR). – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rád by som vysvetlil, prečo som sa zdržal hlasovania o kríze v odvetví mlieka a mliekarenských výrobkov. Je smutným faktom, že situácia v mliekarenskom odvetví je kritická. Napriek skutočnosti, že spotrebiteľské ceny stúpili v ostatných rokoch o 14 %, nákupné ceny mlieka klesli takmer o 40 %. Mnohí európski výrobcovia mlieka sa tak ocitli na mizine. Napríklad v Českej republike je podľa výkonného riaditeľa spoločnosti Madeta pána Teplého 15 českých mliekarní z finančného hľadiska už klinicky mŕtvych. Situácia sa musí riešiť systematicky, dlhodobým riadením odvetvia, a nielen krátkodobými podpornými opatreniami, akými sú dotácie, intervenčné nákupy a podpora súkromného skladovania. Toto len naruší trh a nezabráni cenovej nestabilite. Súčasne musíme vytvoriť rovnaké podmienky pre poľnohospodárov zo všetkých členských štátov, a to nielen v mliekarenskom odvetví.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, návrh Komisie treba hlavne privítať, pretože je prinajmenšom z ekonomického hľadiska a politicky realistického hľadiska rozumný. Treba však dodať, že ak sa na túto situáciu pozrieme zo všetkých strán, pokles cien nie je len výsledkom klesajúceho dopytu.

Musíme vziať do úvahy aj problémy mliekarov v Rakúsku a v alpskom regióne. Malé domáce farmy nedokážu reálne konkurovať veľkým mliekarenským farmám na severe Nemecka a v Holandsku. Práve preto dochádza k nerovnováhe. Uvoľnenie celého objemu mlieka by prinútilo poľnohospodárov z Rakúska zatvoriť svoje prevádzky a malo by to vážne a nepredvídateľné následky aj na kultiváciu krajiny.

Európsky trh by potom ovládlo niekoľko nadnárodných spoločností. Viem si veľmi dobre predstaviť, aké následky by to malo aj na kvalitu potravín.

Mario Borghezio (EFD). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v ostatných niekoľkých dňoch prebiehajú po celej Európe oprávnené protesty výrobcov mlieka kvôli cenám, nedostatočnej intervencii Európskej únie a autorizácii – nie budúcej, ale okamžitej – označovania najmä umelých mliečnych výrobkov.

Na stoloch našich zákazníkov chceme čerstvé výrobky, pri ktorých poznáme ich pôvod, a nie odpad, ktorý získavame z iných krajín: sušené mlieko vydávané za čerstvé mlieko od našich vlastných výrobcov. Zajtra budú v Padánii rovnako ako vo zvyšku Európy vylievať mlieko – a toto je dôležitý protest, pretože zachováva kvalitu našich výrobkov. My v Európe chceme jesť zdravé potraviny z nášho regiónu: dobré, čerstvé mlieko, mlieko, ktoré, samozrejme, pijem aj ja. My v Padánii ho pijeme mysliac na obeť, ktorú podstúpili naši výrobcovia, ktorých má táto Európa chrániť.

Eurokomisár vylúčil syr s dlhou dobou zrenia z ustanovení; výrobcovia sušeného mlieka sú jediní, ktorých ochraňuje. Je to katastrofa!

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Vážený pán predsedajúci, žijeme v časoch, keď mliekari každý deň páchajú samovraždy, dokonca aj v bohatých západných krajinách ako Francúzsko. Preto je to obrovská tragédia. Hlasovala som za obe správy pána De Castra, pretože naliehavo potrebujeme okamžitú intervenciu. Viem však, že sušené mlieko a maslo skladujeme ako intervenčné zásoby. Budeme ich čerpať z intervenčných zásob a skončí to ďalším znižovaním cien. Toto je jeden problém, ktorý mám.

Ďalším problémom je, že toto opatrenie pomôže omnoho pravdepodobnejšie veľkým poľnohospodárom než tým malým. Nemali by sme však zabúdať, že okamžitú pomoc potrebujú drobní poľnohospodári, aby im pomohla prežiť, zatiaľ čo veľkí poľnohospodári ju jednoducho využijú na zachovanie alebo zvýšenie ziskov. Sú potrebné základné zmeny. Konečne musíme zaručiť potravinovú sebestačnosť namiesto toho, aby sme využívali model voľného obchodu, ktorý nám diktuje Svetová obchodná organizácia. Aj ďalší rečníci predtým hovorili o tom, že potrebujeme potraviny vyrábané lokálne miestnymi poľnohospodármi.

Daniel Hannan (ECR). – Vážený pán predsedajúci, tak ako všetci, ktorí vystúpili, aj ja si uvedomujem rozsah krízy v odvetví nášho poľnohospodárstva. Každý poslanec, ktorý zastupuje poľnohospodárov, to vie. Táto kríza je však produktom nášho existujúceho systému poľnohospodárstva – spoločnej poľnohospodárskej politiky – ktorá má katastrofálne následky na poľnohospodárov v mojej časti Spojeného kráľovstva. A nielen na poľnohospodárov, aj na našich spotrebiteľov, na našich daňových poplatníkov a zároveň aj na chudobných z krajín tretieho sveta, ktoré sa prebytkov zbavujú v rámci svojich vlastných trhov, pretože my obchodovanie s nimi odmietame.

Európsku úniu sme postupne vzdialili od systému priamej podpory, ktorý mal také škodlivé následky na hospodárstvo a životné prostredie, no teraz sa k nemu znova rýchlo vraciame. Môžem vám povedať, že obyvatelia Spojeného kráľovstva majú ešte v živej pamäti to, ako fungoval systém kvót na mlieko. Pridelili nám kvótu, ktorá bola nižšia ako naša vnútroštátna produkcia, a tak sa nám naskytl výnimočný pohľad na britských poľnohospodárov, ktorí využívali mlieko ako hnojivo alebo ho vylievali do kanála, a potom sme museli mlieko znovu dovážať z Holandska, Francúzska či iných častí Európskej únie, aby sme pokryli úroveň dopytu. Práve sme sa od toho začínali odpútať a teraz tento Parlament odhlasoval, aby sa to všetko vrátilo späť.

Každému, kto si myslí, že sa Európska únia uberať smerom menších zásahov a prenášania právomocí, sa stačí pozrieť na dnešné hlasovanie.

Syed Kamall (ECR). – Vážený pán predsedajúci, minulý týždeň sa niekoľko albumov skupiny Beatles dočkalo opätovného vydania v digitálne upravenej podobe. Tento týždeň rokujeme o systéme kvót na mlieko v upravenej podobe. Tieto dve veci možno na prvý pohľad nemajú veľa spoločného, až kým si neuvedomíte, že názov jednej z pesničiek skupiny Beatles je *Back in the USSR* (Opäť v Sovietskom zväze). A to, myslím si, hovorí za všetko. Máme systém, v ktorom o cenách a kvótach rozhodujú byrokrati, nie potreby spotrebiteľov, či dokonca potreby dodávateľov. Máme tu systém, v ktorom spotrebiteľia platia dvakrát kvôli vyšším cenám a vyšším daniam, aby podporili systém, ktorý neprotestuje, keď sú ceny vysoké.

Spomínam si, že ku koncu svojho minulého mandátu Martin Schulz tvrdil, že sme sa napokon dočkali sociálnej demokratizácie Európskej ľudovej strany. Ja si však myslím, že jeho sen zašiel ešte ďalej a teraz sme svedkami sovietizácie EÚ. Skutočne sa pozeráme na „EUSSR“?

Jens Rohde (ALDE). – (DA) Vážený pán predsedajúci, my dánski liberáli máme hlboký súcit s poľnohospodármi, ktorí čelia vážnym hospodárskym problémom súčasnosti, zastávame vlastne kladný postoj k myšlienke poskytnúť krátkodobú pomoc tým, ktorí ju potrebujú. Jediným problémom je to, že napriek mnohým skvelým vyhláseniam o úmysle tieto krátkodobé inštitucionalizované režimy podpory nikdy nezostanú krátkodobými. Vždy sa nakoniec stanú trvalými a to je čosi, čo vieme všetci, čo sme sa podieľali na ich zavádzaní, či už tu alebo v našich národných parlamentoch. Preto sa obávame – a považujeme za správne, že to robíme – že opatrenia, ktoré v tejto súvislosti toto uznesenie odporúča, a tiež iniciatívy Komisie nás *de facto* oddialia od vynikajúceho reformného procesu vedúceho k efektívnejšiemu poľnohospodárstvu, za ktorý zodpovedá pán komisár, a preto máme pocit, že toto uznesenie musíme odmietnuť.

Návrhy uznesenia RC-B7-0040/2009

Zigmantas Balčytis (S&D). – Vážený pán predsedajúci, hlasoval som za, pretože otázka bezpečnosti dodávok energie má dnes prvoradý význam pre všetky členské štáty Európskej únie.

Nedávna rusko-ukrajinská kríza jasne odhalila existujúce problémy v sektore energetiky a najmä úplnú závislosť niektorých členských štátov od jediného dodávateľa zemného plynu.

Pobaltské krajiny, ktoré sú izolované od zvyšku Európy, sú vydané na milosť a nemilosť dodávateľom plynu z východnej Európy. Viac než kedykoľvek predtým je teraz dôležité rozvinúť komplexnú spoločnú energetickú politiku založenú na solidarite, diverzifikácii zdrojov energie a obrane spoločných záujmov.

Rád by som využil túto príležitosť a poďakoval Komisii a najmä švédskemu predsedníctvu za predstavenie stratégie pre oblasť Baltského mora, ktorá umožní účinnú mobilizáciu štrukturálnych fondov a ich efektívnejšie využitie na dosiahnutie spoločných cieľov.

Som presvedčený, že ak ju správne realizujeme, sa táto stratégia stane príkladom regionálneho úspechu.

Napokon naliehavo žiadam Komisiu, aby prevzala vedúcu úlohu pri realizácii stratégie pre oblasť Baltského mora, a zaistila tak, že záujmy jednotlivých členských štátov nebudú mať v istých prípadoch prednosť pred dosiahnutím cieľov spoločnej stratégie.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Hlasoval som za toto uznesenie, pretože otázka energie je dôležitou skúškou európskej solidarity. Členské štáty musia v tejto veci spolupracovať.

Politika v oblasti energie musí byť prepojená so zahraničnou politikou. Komisia tiež musí prihliadať na diverzifikáciu energetickej bezpečnosti v rôznych členských štátoch EÚ. Boj proti zmene klímy znamená, že energetika, ktorá závisí od uhlia, sa môže ocitnúť vo veľkých finančných problémoch. Náhle zvýšenia cien potom ovplyvnia občanov. Je najvyšší čas, aby sme v tejto oblasti zaviedli spoločnú politiku v rámci celej EÚ. Komisia sa musí jasne vyjadriť, že bude bojovať proti sebeckým postojom členských štátov, ktoré nevidia žiadne nebezpečenstvo v pokračujúcej závislosti od jediného dodávateľa, akou je napríklad v prípade plynu spoliehanie sa na Rusko.

Potrebuje konať. Európska komisia a komisár pre energetiku musia jasne vyjadriť svoju politickú vôľu.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som za toto uznesenie a teraz vysvetlím, prečo som to urobil. Európska únia je závislá od dovozu energie. Spotreba energie neustále rastie, prírodné zdroje sú však obmedzené. Energetická bezpečnosť predpokladá súčasne diverzifikáciu zdrojov a transportných trás, ako aj vysoko účinné prepojenie medzi členskými štátmi, na ktorom sa v súčasnosti pracuje prostredníctvom rôznych projektov financovaných Európskou úniou v prípade plynovodov medzi Rumunskom a jeho susedmi, Maďarskom a Bulharskom. Taká je naša súčasná situácia, no sám seba sa pýtam, čo ešte musíme urobiť?

Rád by som tu predostrel možno smelé, no jednoduché porovnanie s elektrickou energiou. Elektrický prúd prúdi v súčasnosti do našich domov bez toho, aby sme vedeli, odkiaľ pochádza. Diverzifikovaná sieť dodávajúca zemný plyn a početné transportné siete nám musia umožniť dosiahnuť presne ten istý cieľ: zaručiť dodávky plynu za každých okolností bez ohľadu na situáciu. Preto som podporil a stále podporujem projekt Nabucco a súčasne aj presun smerom k diverzifikácii obnoviteľných zdrojov energie.

Písomné vysvetlenia hlasovania

– Správa: Paolo De Castro (A7-0005/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), písomne. – (PT) Hlasoval som za správu o návrhu nariadenia Rady, pokiaľ ide o intervenčné obdobia pre maslo a sušené odtučnené mlieko v rokoch 2009 a 2010, pretože tieto opatrenia podľa mňa nadväzujú na pozitívne opatrenie, ktoré malo okamžitý účinok na regulovanie nadbytočnej ponuky, ktorá ovplyvňuje trh s mliekom a mliečnymi výrobkami. Pokles cien na svetovom trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami počas uplynulých 12 mesiacov vyplynul zo všeobecného zvyšovania výroby a poklesu celosvetového dopytu v dôsledku hospodárskej a finančnej krízy. To odôvodňuje ďalšie verejné intervencie pre maslo a sušené mlieko.

Jean-Pierre Audy (PPE), písomne. – (FR) Na základe správy môjho talianskeho kolegu poslanca Paola De Castra som hlasoval za návrh nariadenia Rady, ktorým sa ustanovuje výnimka z nariadenia o spoločnej organizácii trhov, pokiaľ ide o intervenčné obdobia pre maslo a sušené odtučnené mlieko v rokoch 2009 a 2010. Po celosvetovom náraste cien všetkých potravín, a teda aj mlieka, v roku 2007, došlo počas uplynulých 12 mesiacov k prepadu cien. Podporujem Komisiu, ktorá v snahe podporiť tento trh zaviedla na začiatku roka 2009 pomoc na súkromné skladovanie masla. Vzhľadom na túto výnimočnú situáciu podporujem predĺženie súčasnej doby verejných intervencií pre maslo a odtučnené sušené mlieko do 28. februára 2010

formou verejnej zákazky. Keďže nie je isté, aký čas bude potrebný na ozdravenie trhu s mliečnymi výrobkami, podporil som tiež, aby bola Komisii udelená právomoc predĺžiť intervenčné obdobie na roky 2010 a 2011 znovu formou verejnej zákazky, ak by si to vyžadovali podmienky na trhu.

David Casa (PPE), *písomne*. – Táto správa sa týka nariadenia Rady, ktorým sa ustanovuje výnimka z nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, pokiaľ ide o intervenčné obdobia pre maslo a sušené odtučnené mlieko. Keďže je v mliekarenskom odvetví vážna kríza, hlasoval som za túto správu.

Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt a Cecilia Wikström (ALDE), *písomne*. – (SV) Sme si plne vedomí toho, že situácia mliekarov je neudržateľná. Rovnako sme si však vedomí toho a presvedčení o tom, že riešenie nespočíva v intervenciách EÚ. Nastal čas na prechod k systému založenému na trhu a poistení, ktorý mliekarov oslobodzuje bez toho, aby narušil domáci alebo svetový trh. Je tiež najvyšší čas preskúmať situáciu v súvislosti s hospodárskou súťažou v rozsiahlom dodávateľskom odvetví a takmer rovnako veľkom potravinárskom odvetví, ktorá stojí medzi mliekarmi a spotrebiteľmi.

Jarosław Kalinowski (PPE), *písomne*. – (PL) Pokiaľ ide o pozmeňujúce a doplňujúce návrhy na zmrazenie mliečnych kvót, chcel by som uviesť nasledovné. Po prvé neexistuje dôvod predpokladať, že navrhované zvýšenie výrobných kvót (ktoré by podliehali revízii spoločnej poľnohospodárskej politiky) by malo dosah na krízu v tomto odvetví.

Po druhé zmrazenie zvyšovania kvót (navrhované v pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k uzneseniu Európskeho parlamentu) by bolo trestom pre mliekarov z krajín, ktoré sú v súčasnosti na hranici využívania svojich kvót. Meniť pravidlá v tomto štádiu hry by bolo nespravodlivé a dokonca nemorálne. Po tretie by som rád pripomenul, že na samite v Kodani v roku 2002 sme rokovali (tieto rokovania zahŕňali Poľsko) o téme mliečnych kvót s vedomím, že tieto kvóty budú platiť do roku 2007. V Luxemburgu sa tento systém kvót predĺžil do roku 2014, a to bez našej účasti alebo práva hlasovať.

Problémy v mliekarenskom odvetví nemôžeme riešiť tak, že niektorým výrobcam umožníme zlepšiť ich situáciu na úkor iných výrobcov. Naše premýšľanie a činy by mali smerovať k tomu, aby príležitosť dostal každý bez ohľadu na to, z ktorej krajiny pochádza, či už patrí medzi 15 starých členských štátov alebo 12 nových členov.

Jörg Leichtfried (S&D), *písomne*. – (DE) Súhlasím s krátkodobým riešením Komisie, ktorým je nakupovanie masla a sušeného mlieka. Vyzývam však k dlhodobému riešeniu mliekarenskej krízy, napríklad pomocou pružného riadenia množstva, aby sa určila taká cena za mlieko, ktorá pokryje náklady. Prebytku mlieka sa musí zamedziť nastolením európskych požiadaviek na národnej úrovni.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Kríza v mliekarenskom odvetví viedla aj k prepadu ceny masla a odtučneného sušeného mlieka. Víтам návrh Komisie pokračovať v dotovaní trhu a predĺžiť intervenčné obdobie do 28. februára 2010. Môžeme dúfať, že po tom sa trh vzchopí a že ceny budú znovu určovať ponuka a dopyt. Verím však, že na obmedzenú dobu sú tieto intervencie nevyhnutné, a preto som hlasoval za návrh spravodajcu.

Cristiana Muscardini (PPE), *písomne*. – (IT) Vážna kríza v mliekarenskom odvetví ohrozuje prežitie mliekarenstva ako také. Myslím si preto, že je správne, aby sme naďalej boli proti individuálnemu riadeniu kvót, ktoré by v skutočnosti nahradilo vyplácanie koncoročných náhrad, čo je naopak mechanizmus životne dôležitý pre taliansky výrobný systém. Som skôr za dočasné zvýšenie intervenčnej ceny, za iniciatívy a opatrenia určené na dosiahnutie rovnováhy vo vnútri odvetvia, za zlepšenie informácií poskytovaných spotrebiteľom a za dôležitý krok, akým je zavedenie označovania pôvodu mlieka a mliečnych výrobkov.

Mali by sme najmä v záujme obnovenia rovnováhy medzi ponukou a dopytom podporiť návrh na dočasné zmrazenie časti kvót pridelených jednotlivým štátom a zavedenie mechanizmu poskytovania náhrad tým výrobcam, ktorí budú nútení zničiť časť svojich stád úmernú percentu zmrazenej kvóty na mlieko.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), *písomne*. – (RO) Európska únia v súčasnosti prechádza jednou z najväčších kríz zaznamenaných v mliekarenskom odvetví, ktorá je dôsledkom zvýšenej výroby a výrazného poklesu celosvetového dopytu. S ohľadom na zúfalú situáciu, v ktorej sa ocitajú európski výrobcovia mliečnych výrobkov, musíme pokračovať v období verejných intervencií (t.j. za nákup a uskladnenie odtučneného sušeného mlieka a masla) aspoň do februára budúceho roka alebo do roku 2011, ak to uznáme za nevyhnutné. Nemyslím si, že si môžeme dovoliť stáť bokom a sledovať, ako sa farmy v Európe zatvárajú, pretože o rok by sme museli dovážať mlieko a mliečne výrobky z krajín mimo Spoločenstva. Ak zohľadníme aj to, že zdravotné normy sa ani nepriblížia k tomu, čo považujeme za žiaduce, môžeme stratiť príliš veľa. Za týchto

okolností je táto správa vítaná. Ak však máme skutočne vyriešiť tento problém mliekarenského odvetvia, musíme prijať súvisiace opatrenia, pretože s touto zásobou výrobkov sa spája pridelovanie značných prostriedkov a každú chvíľu by mohlo dôjsť k tomu, že táto zásoba bude nevyužiteľná. Hoci sme uprostred finančnej krízy, musíme teraz investovať do udržateľného poľnohospodárskeho systému, ktorý bude schopný spĺňať naše potravinové požiadavky, aby sme predišli neskoršiemu vzniku potravinovej krízy.

– Správa: Paolo De Castro (A7-0004/2009)

David Casa (PPE), *písomne*. – Toto je návrh, ktorý pozmeňuje a dopĺňa režimy priamej podpory pre poľnohospodárov platné v súčasnosti. Keďže súhlasím, že takéto pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy sú potrebné, hlasoval som za.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), *písomne*. – (RO) Sme na začiatku nového mandátu, keď určujeme priority pre budúce stratégie Európskej únie. Viem, že sme v pokušení zamerať pozornosť na určité otázky, ktoré považujeme za nesmierne dôležité, a ostatné si nevšímať. V tomto ohľade by som chcela zdôrazniť, že sa vieme vzdať mnohých vecí, no nevieme sa vzdať jedenia. Preto musí poľnohospodárstvo zostať pre EÚ prioritnou oblasťou. Podľa mňa musíme zvýšiť minimálny objem pomoci poľnohospodárom nad limit 15 000 EUR, ktorý stanovila Komisia, a tiež prideliť zvýšený rozpočet na podporu mliečnych výrobkov a mliekarenského odvetvia. Dôrazne odporúčam, aby sme v záujme stabilizácie trhov podporili poľnohospodárov, ktorí vyrábajú mlieko a mäso, a zahrnuli ich do prechodného krízového rámca pre štátnu pomoc.

Ďalej systémy priamej podpory musia zohľadňovať osobitné črty nových členských štátov, v národnom hospodárstve ktorých hrá poľnohospodárstvo dôležitú úlohu, a zabezpečiť, že poľnohospodárstvo bude mať stálu podporu, ktorá pomôže prekonať štrukturálne problémy a doceliť konvergenciu prostredníctvom zvyšovania miery rozvoja v poľnohospodárskom odvetví a odstraňovania rozdielov v účinnosti a konkurencieschopnosti vo vzťahu k starým členským štátom.

– Návrh uznesenia: SWIFT B7-0038/2009

Zigmantas Balčytis (S&D), *písomne*. – Boj proti terorizmu má v programe tohto Parlamentu popredné miesto. Musíme však nájsť správnu rovnováhu medzi bezpečnostnými opatreniami a ochranou občianskych slobôd a základných práv. Taktiež potrebujeme zabezpečiť maximálne rešpektovanie súkromia a ochrany údajov. Boj s terorizmom musí byť založený na kľúčových zásadách, ako sú rovnováha a úmernosť. Európska únia vždy preukazovala pevné odhodlanie chrániť súkromie občanov a to sa musí zachovať. Spoločenstvo je založené na zásadách právneho štátu a všetky prenosy európskych osobných údajov do tretích krajín by mali rešpektovať procedurálne záruky a právo na obhajobu.

Nehovoriac o tom, že každý prenos musí byť v súlade s právnymi predpismi o ochrane údajov na národnej aj európskej úrovni. SWIFT je kľúčová infraštruktúra a my musíme zabezpečiť, aby každá žiadosť o prenos údajov bola náležite odôvodnená, založená na cielených prípadoch a aby prísne podliehala súdnemu povoleniu. Spoločenstvo musí v rokovaní so Spojenými štátmi americkými zaujať pevné stanovisko, aby sa zabezpečilo, že sa údaje SWIFT-u nebudú môcť použiť na žiadne iné účely, než sú tie, ktoré sa spájajú s financovaním terorizmu.

Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Marita Ulvskog a Åsa Westlund (S&D), *písomne*. – (SV) My sociálni demokrati sme sa rozhodli zdržať sa hlasovania o pozmeňujúcom a dopĺňujúcom návrhu 1. Pre demokratické riadenie je životne dôležité, aby Európsky parlament a národné parlamenty mali prístup k dokumentom a rokovacím smerniciam pred rokovaniami s orgánmi Spojených štátov o prístupe k zasielaným platobným finančným správam. Európski občania si musia byť istí, že prenos ich bankových údajov neporušuje vnútroštátne právo ani právne predpisy EÚ. Zároveň si uvedomujeme, aké dôležité je môcť v budúcnosti účinne vyšetrovať zločiny terorizmu, no určite nie na úkor demokracie.

Sylvie Guillaume (S&D), *písomne*. – (FR) Ja som hlasovala za spoločné uznesenie o pripravovanej medzinárodnej dohode, na základe ktorej sa Ministerstvu financií Spojených štátov majú sprístupniť údaje obsiahnuté v zasielaných finančných platobných správach s cieľom predchádzať terorizmu a financovaniu teroristov a bojovať proti nim. Ako zástupcovia občanov a tí, ktorí sú si vedomí citlivej povahy tejto záležitosti, ktorá má dosah na základné práva, však pred podpísaním akejkoľvek dohody o SWIFTE-e so Spojenými štátmi požadujeme silné záruky. Tieto záruky sú: aby sa údaje prenášali len na účely boja proti terorizmu, aby recipročný mechanizmus zaväzoval Spojené štáty prenášať relevantné finančné informácie na žiadosť európskych orgánov, aby sa platnosť tejto dočasnej dohody obmedzila najviac na 12 mesiacov a aby sa

neskôr, keď nadobudne platnosť Lisabonská zmluva, rokovalo o novej dohode za plnej účasti Európskeho parlamentu a národných parlamentov.

Bola by som tiež rada, keby sa odstránil závoj utajenia, ktorý do veľkej miery zahŕňa jadro tejto záležitosti, a aby sme my poslanci dostali o postupoch stanovených v tejto dohode oveľa viac informácií, než sme dostali doteraz.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Podľa plánovanej medzinárodnej dohody sa Ministerstvu financií Spojených štátov majú sprístupniť údaje obsiahnuté v zasielaných finančných platobných správach s cieľom predchádzať terorizmu a financovaniu teroristov a bojovať proti nim. Zasielanie údajov obsiahnutých v zasielaných finančných platobných správach zahraničným veľmociam predstavuje vážny zásah do základných práv našich občanov najmä vtedy, keď sú príjemcom údajov Spojené štáty americké.

USA už veľakrát v minulosti dokázali, že ochranu údajov neberú vážne, najmä ak ide o uskutočňovanie a realizovanie vládnych projektov a cieľov. Hoci má tento návrh uznesenia dobré úmysly chrániť európskych občanov, nemožno úplne vylúčiť nevhodné použitie týchto dôležitých údajov. Z tohto dôvodu som hlasoval proti tomuto návrhu uznesenia.

– Návrh uznesenia: ES/Tadžikistan B7-0025/2009

David Casa (PPE), písomne. – Tadžikistan má dôležitú zemepisnú polohu, lebo sa nachádza na významnej križovatke medzi Európou a Áziou, a preto hrá dôležitú úlohu v posilňovaní stability tohto regiónu. Hlasoval som za toto uznesenie, ktorého cieľom je pomenovať niekoľko dôležitých otázok, ktorým by sa mala v Tadžikistane venovať pozornosť.

– Správa: Alojz Peterle (A7-0007/2009)

Zigmantas Balčytis (S&D), písomne. – Vrelo vítam navrhovanú dohodu o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločnosťami a Tadžikistanom, ktorá poskytuje rámec pre budúcu spoluprácu EÚ s Tadžikistanom. Región Strednej Ázie je pre Spoločenstvo z hospodárskeho a politického hľadiska veľmi dôležitý a táto dohoda pomôže upevniť a posilniť politické, hospodárske a obchodné vzťahy EÚ s Tadžikistanom a jej prítomnosť v Tadžikistane a v strednej Ázii vo všeobecnosti.

Navyše tiež povzbudí hospodársky rast a podporí trvalo udržateľný rozvoj, opatrenia proti chudobe a stabilitu v Tadžikistane a v stredoázijskom regióne. Rád vidím, že táto dohoda zahŕňa aj také body, ako sú opatrenia proti terorizmu a zbraniam hromadného ničenia, nelegálnemu obchodovaniu, obchodu s drogami a organizovanému zločinu. Odteraz sa budú EÚ aj Tadžikistan snažiť o úzky politický dialóg, ktorý otvorí cestu hlbším vzťahom v mnohých oblastiach.

Willy Meyer (GUE/NGL), písomne. – (ES) V roku 2007 prijala EÚ počas nemeckého predsedníctva stratégiu pre Strednú Áziu s cieľom vytvoriť nové združenie. Dohoda s Tadžikistanom je súčasťou tejto stratégie a ako bolo uvedené, jej hlavným cieľom v tomto regióne sú prírodné zdroje, predovšetkým plyn. Hlasoval som proti správe o dohode o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a Tadžickou republikou, pretože EÚ sa o túto krajinu zaujíma len pre jej prírodné zdroje a strategickú zemepisnú polohu, keďže Tadžikistan hraničí s Afganistanom a Čínou.

Vzťahy EÚ s tretími krajinami by sa mali zakladať na iných záujmoch, na spoločných záujmoch, a vždy by mali rešpektovať suverenitu oboch strán a rešpektovať, samozrejme, riadenie ich zdrojov.

– Spoločný návrh uznesenia: Situácia v Litve po prijatí zákona na ochranu neplnoletých osôb pred škodlivým vplyvom verejných informácií (RC-B7-0026/2009)

Robert Atkins (ECR), písomne. – Ja a moji britskí kolegovia z radov konzervatívcov môžeme súhlasiť s väčšinou tejto správy. Z celého srdca naďalej podporujeme poskytovanie rovnakých práv a príležitostí pre ľudí bez ohľadu na ich zdravotné postihnutie, rasu, náboženské vyznanie či sexuálnu orientáciu a odmietame diskrimináciu vo všetkých jej formách. Máme však vážne pochybnosti, pokiaľ ide o zasahovanie Agentúry pre základné práva a Európskej únie do záležitostí, ktoré podľa nás patria do pôsobnosti jednotlivých štátov.

Preto sme sa rozhodli zdržať sa hlasovania o tomto uznesení.

Martin Callanan (ECR), písomne. – Členovia Európskych konzervatívcov a reformistov dôrazne podporujú rovnaký prístup ku každému bez ohľadu na rasu, náboženské vyznanie, sexuálnu orientáciu či zdravotné postihnutie a dôrazne odmietajú diskrimináciu vo všetkých jej formách.

Máme však vážne pochybnosti, pokiaľ ide o zasahovanie Agentúry pre základné práva a Európskej únie do záležitostí, ktoré podľa nás patria do pôsobnosti jednotlivých štátov. Ako demokratický národ veríme, že o tejto záležitosti by mali rozhodnúť litovský parlament a litovský ľud.

Preto sme sa rozhodli nepodporiť toto uznesenie.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za uznesenie Európskeho parlamentu o litovskom zákone na ochranu neplnoletých osôb pred škodlivým vplyvom verejných informácií, lebo verím, že zákon prijatý litovským parlamentom 14. júla 2009, podľa ktorého je zakázané „priamo šíriť medzi neplnoletými osobami [...] verejné informácie, ktoré propagujú homosexuálne, bisexuálne alebo polygamné vzťahy“, pretože to má „škodlivý vplyv na vývoj neplnoletých osôb“, je potrebné neodkladne prehodnotiť. Podľa zásad Európskej únie by sa mali odstraňovať všetky formy diskriminácie a najmä diskriminácia založená na sexuálnej orientácii, a preto by mala Agentúra pre základné práva vydať k spomínanému zákonu a jeho pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom stanovisko v zmysle zmlúv EÚ a právnych predpisov EÚ.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Návrh uznesenia, ktorý dnes máme pred sebou, je skutočne ťažko pochopiteľný. Prstom ukazujeme na krajinu za to, že jej demokraticky zvolený parlament v súčasnosti skúma zákon, ktorý (tak ako zákony, ktoré existujú vo väčšine členských štátov) je určený na ochranu neplnoletých osôb a ktorého konkrétnym cieľom je chrániť ich pred akoukoľvek propagandou, ktorá podporuje homosexualitu, bisexualitu či polygamiu. Čo by mohlo byť prirodzenejšie tam, kde ide o deti? Ale nie, zdá sa, že toto je „diskriminácia“ a celá EÚ sa mobilizuje proti úbohej Litve, ktorá sa „previnila“ zakazovaním prozelytizmu a podporovaním rodinných hodnôt.

Ešte prekvapivejšia je skutočnosť, že aj Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), ktorý sa teoreticky vyhlasuje za kresťansko-demokratický a hlási sa k istým morálnym hodnotám, podpísal tento nezmysel, ktorý iniciovala ľavica. Ako zvyčajne, tvárou v tvár tlaku istých lobistických skupín nestoja práva detí za nič. Mali by sme povedať, že boli časy, keď niektorí poslanci tohto parlamentu obhajovali pedofíliu v mene všeobecnej slobody a práva každého, nech je akokoľvek mladý, na sexuálnu orientáciu. Toto uznesenie nie je len trestuhodné, je nechutné!

Sylvie Guillaume (S&D), písomne. – (FR) Hlasovala som za uznesenie, ktoré odsudzuje litovský zákon na ochranu neplnoletých osôb pred škodlivým vplyvom verejných informácií, ktorý hodlá zakazovať akékoľvek informácie o homosexualite, ak sú prístupné neplnoletým osobám. Tento zákon je v úplnom rozpore s európskymi právnymi predpismi, konkrétne s tými, ktoré súvisia s bojom proti diskriminácii založenej na sexuálnej orientácii, má značne homofóbny obsah a predstavuje prekážku v slobode prejavu. Odsudzujú ho mnohé mimovládne organizácie vrátane ILGA (Medzinárodná asociácia gayov a lesbických žien) a Amnesty International, ako aj Rada Európy. Musíme mladým ľuďom ponúknuť obraz spoločnosti, ktorá je otvorená rôznorodosti a založená na zásade úcty k iným, nech sú akokoľvek odlišní. Pokiaľ ide o Európsku komisiu, ako kontrolný orgán nad dodržiavaním zmlúv musí konať zodpovedne a začať konanie o porušení práva voči Litve, ak táto bude trvať na svojom rozhodnutí. Prostredníctvom tohto hlasovania vyzývame predstaviteľov litovského parlamentu, aby sa dali dohromady a odmietli tento text, ktorý signalizuje návrat do minulosti, čo ja osobne odsudzujem.

Jim Higgins, Seán Kelly, Mairead McGuinness a Gay Mitchell (PPE), písomne. – Toto je vysvetlenie hlasovania v mene delegácie *Fine Gael* Európskemu parlamentu. Poslanci *Fine Gael* sa zdržali hlasovania o Litve, keďže sa tam ešte neuzavreli legislatívne, respektíve právne postupy. Keď sa právny postup v Litve ukončí, potom sa môže preskúmať otázka, či je v rozpore so zmluvami EÚ. Toto je bežný a správny postup. Všimli sme si tiež, že uznesenie nadradzuje jednu formu diskriminácie nad iné a ako také je formou diskriminácie.

Filip Kaczmarek (PPE), písomne. – (PL) Hlasoval som proti uzneseniu, ktoré by mohlo v Európskej únii vytvoriť nebezpečný precedens. Podľa mňa sú jeho obsah a predmet nezlučiteľné so zásadou subsidiarity. Uznesenia tohto druhu môžu živiť euroskepticizmus, lebo sú dôkazom tendencie EÚ zasahovať do vnútorných vecí členských štátov EÚ. Zásada nezasahovať do vnútorných záležitostí členských štátov EÚ nie je absolútna zásada, no v Litve sa nedeje nič také, čo by nás nútilo zakročiť. Tí, čo chcú vidieť lepšiu Európu, by mali hlasovať proti tomuto uzneseniu. To je dôvod môjho rozhodnutia. Ďakujem vám za pozornosť.

Willy Meyer (GUE/NGL), písomne. – (ES) Litovský parlament schválil pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k zákonu na ochranu neplnoletých osôb pred škodlivým vplyvom verejných informácií. Cieľom tohto zákona je zamedziť šíreniu verejných informácií, „ktoré agitujú za homosexuálne vzťahy“ alebo „odporujú rodinným hodnotám“.

Z tohto dôvodu by mali litovské orgány zákon novelizovať alebo zrušiť a mali by upustiť od prijatia týchto pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov do trestného a správneho zákonníka, aby zabezpečili, že právne predpisy budú v súlade s ľudskými právami a základnými slobodami, ktoré sú zakotvené v medzinárodnom a európskom práve.

Keď nová prezidentka Litvy požiadala litovský parlament o prehodnotenie zákona, aby splňal ústavné zásady právneho štátu, právnej istoty a právnej zrozumiteľnosti a aby nebol v rozpore so zárukami otvorenej spoločnosti a pluralitnej demokracie, bol to krok správnym smerom.

Z týchto dôvodov a pre to, že je naliehavo potrebné tento zákon prehodnotiť, som hlasoval za spoločný návrh uznesenia Európskeho parlamentu.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), písomne. – (FR) Hlasoval som proti tomuto uzneseniu, ktoré vytvára nebezpečný precedens, keďže vyjadrené hľadiská nie sú v súlade so zásadou subsidiarity a sú formou zasahovania do zvrchovaného konania parlamentu členského štátu, a to v čase, keď zmienený zákon dokonca ešte ani nenadobudol platnosť.

– Spoločný návrh uznesenia: Kríza v mliekarenskom odvetví (RC-B7-0047/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), písomne. – (PT) Podporil som a hlasoval za pozmeňujúci a doplňujúci návrh 28 k tomuto uzneseniu, ktorý žiada od Komisie a členských štátov, aby okamžite prijali dodatočné opatrenia a zasiahli do súčasnej úrovne výroby v Spoločenstve prostredníctvom dočasného zmrazenia zvyšovania kvót, o ktorom sa rozhodlo v rámci posledných reforiem spoločnej poľnohospodárskej politiky, pretože tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh sa dotkol záujmov všetkých portugalských výrobcov mlieka a predovšetkým získal podporu výrobcov mlieka na Azorách. Lutujem preto, že tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh nezískal podporu väčšiny poslancov Európskeho parlamentu.

Zigmantas Balčytis (S&D), písomne. – Hlasoval som za toto spoločné uznesenie, pretože v rozpore s prognózou Európskej komisie, ktorá predpokladala výrazné zvýšenie ceny mlieka a mliečnych výrobkov, sa situácia na trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami dramaticky zhoršuje, pričom cena mlieka klesá i napriek intervenčným a vývozným dotáciám. Národné hospodárstva mnohých členských štátov sú vo veľkej miere závislé od poľnohospodárstva. V súčasnosti je však, bohužiaľ, veľký rozdiel medzi cenami, ktoré platia spotrebiteľia za poľnohospodárske výrobky v supermarketoch, a peniazmi, ktoré dostanú výrobcovia. Mnohí producenti mlieka a mliečnych výrobkov v rámci EÚ sú vážne ohrození a sú nútení predávať mliečne výrobky za ceny, ktoré sú nižšie ako ich výrobné náklady. Komisia musí prijať primerané opatrenia z krátkodobého aj dlhodobého hľadiska na prekonanie tejto krízy a na to, aby ochránila trh EÚ s mliekom a mliečnymi výrobkami. V tejto súvislosti veľmi podporujem požiadavku na vytvorenie mliečného fondu EÚ na pomoc výrobcovi a na podporu investícií do poľnohospodárskych podnikov. Ak chceme mať dobre fungujúci trh s mliekom a mliečnymi výrobkami, musíme podporovať investície do modernizácie poľnohospodárskych podnikov, malých výrobcov a mladých poľnohospodárov. A musíme najmä zabezpečiť, aby poľnohospodári dostávali za svoju produkciu spravodlivé a primerané ceny.

David Casa (PPE), písomne. – Za ostatných dvanásť mesiacov došlo k zhoršeniu situácie na trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami, pričom ceny mlieka klesli pod 21 centov za liter a mnohí poľnohospodári nemajú inú možnosť, než predávať mliečne výrobky so stratou. Toto je mimoriadne vážna situácia, preto som hlasoval za toto uznesenie.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Christel Schaldemose a Britta Thomsen (S&D), písomne. – (DA) Hlasovali sme proti návrhom na zvýšenie poľnohospodárskej pomoci pre mliekarenské odvetvie. Naša skupina vždy hlasuje za zníženie poľnohospodárskej pomoci a za pokračovanie reformy poľnohospodárskej politiky EÚ. V súvislosti s týmto rozhodnutím Skupina progresívnej aliancie liberálov a demokratov v Európskom parlamente hlasovala proti pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom 16, 17 a 19, pretože napriek tomu, že tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy majú vhodný obsah, netýkajú sa predmetnej diskusie.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za návrh tohto spoločného uznesenia o kríze v mliekarenskom odvetví, pretože sa domnievam, že sú potrebné naliehavé opatrenia na vyriešenie vážnej krízy, ktorá zasiahla toto odvetvie. Na obnovu rovnováhy trhu je potrebná najmä stimulácia dopytu. Poľutovaniahodné je však to, že kompromis, ktorý sa dosiahol v Parlamente, nezahŕňa dočasné pozastavenie zvyšovania kvót alebo iné opatrenia na zníženie výroby, ktoré by mohli významne pomôcť európskym poľnohospodárom prekonať túto krízu.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Vážna kríza ovplyvňujúca mliekarenské odvetvie si vyžaduje, aby sa v tomto odvetví naliehavo prijali efektívnejšie opatrenia na podporu výrobcov a aby sa zväzila opodstatnenosť zrušenia kvót na mlieko v roku 2015.

Stabilizácia trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami sa nedosiahne len prijatím jedného alebo dvoch nesúvisiacich opatrení, ako je nezvyšovanie kvót, ktoré je určené na zmiernenie okamžitých a dočasných účinkov krízy. Naopak, musia sa zväziť strednodobé a dlhodobé riešenia a musí sa zhodnotiť, prečo tento trh správne nefunguje. Zároveň sa musia posúdiť najlepšie riešenia na dosiahnutie udržateľnej výroby, pričom sa nesmie zabúdať na právo spotrebiteľa na spravodlivé ceny.

V tejto súvislosti musím upozorniť najmä na mimoriadne krehkú konkurencieschopnosť najvzdialenejších regiónov, ako sú napríklad Azorské ostrovy, ktoré sú významne závislé na výrobe mlieka a mliečnych výrobkov. S poľutovaním musím konštatovať určitú necitlivosť zo strany Európskej komisie a z vnútroštátneho hľadiska nedostatočnú úroveň riadenia tohto procesu zo strany portugalskej vlády. V časoch krízy je mimoriadne dôležitá schopnosť našich vedúcich predstaviteľov prijať opatrenia a podporiť záujmy jednotlivých štátov. Bohužiaľ, to nie je náš prípad. Na druhej strane pozitívne hodnotím úspešné pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, na ktorých som autorsky spolupracoval a ktoré podporujú zvýšenie platieb *de minimis*. Nie je to ideálne riešenie, ale pomáha.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) Hlasujem za toto uznesenie, hoci ani zďaleka nie je postačujúce. Musí sa neodkladne zrušiť ďalšie ročné zvýšenie kvóty o 2 %, aby sa teraz ceny stabilizovali. Systém kvót na mlieko bude potrebné uplatňovať aj po roku 2015 alebo sa bude musieť nahradiť iným regulačným mechanizmom. Dôležité je prispôsobiť výrobu mlieka dopytu trhu v rámci Európy, aby sa výrobcom zabezpečili spravodlivé ceny. Nevyhnutná je transparentnosť trhu a v tejto súvislosti navrhujem zriadenie európskeho monitorovacieho strediska, ktoré by pomohlo regulovať trh od výroby po distribúciu.

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Prijaté uznesenie obsahuje pozitívne opatrenia, ktoré sú nevyhnutné v súvislosti s vplyvom súčasnej vážnej krízy na toto odvetvie. Preto sme zaň hlasovali. Toto sú len jednorazové opatrenia, ktoré však nevyriešia základné problémy tohto odvetvia, najmä tie, ktoré sa týkajú malých a stredných výrobcov, u ktorých sa situácia v budúcnosti pravdepodobne zhorší vzhľadom na avizovaný plán zrušiť kvóty na mlieko.

Boj, ktorý zvädzajú výrobcovia mlieka a ktorý presahuje ich bezprostredné ciele – predávať výrobky za ceny zabezpečujúce ich prežitie – má aj širší zmysel a význam, ktorý súvisí s druhom poľnohospodárstva, ktorý chceme v budúcnosti. Neoliberálny model poľnohospodárstva, ktorý podporuje zaplavenie trhu výrobkami z krajín, ktoré majú väčšie výrobné kapacity, a ktorý v niektorých krajinách podporuje intenzívnu výrobu a v iných zrušenie poľnohospodárstva a potravinovú závislosť, sa musí nahradiť modelom založeným na koncepcii potravinovej nezávislosti a bezpečnosti – právom každej krajiny vyrábať udržateľným spôsobom. V tomto modeli sú veľmi dôležité verejné mechanizmy na kontrolu výroby – kvóty upravené podľa potrieb každej krajiny.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Ak politika vedie poľnohospodárov k samovražde, ak núti ľudí úmyselne ničiť plody svojej práce, pretože ich zničenie nie je horšie ako to, čo im politika ponúka, vtedy je čas na zmenu politiky. Liberalizácia poľnohospodárstva všeobecne, no najmä liberalizácia mliekarenskeho odvetvia, priniesla katastrofálne následky. Koľkokrát je potrebné v tomto Parlamente zopakovať, že poľnohospodárstvo nemožno považovať za takú istú hospodársku činnosť ako ostatné, lebo živí ľudí, pomáha zvyšovať atraktivitu vidieka a udržať ľudí vo vidieckych oblastiach? Potraviny nie sú výrobky, s ktorými sa môže špekulovať na trhoch, ktoré sú odtrhnuté od akejkoľvek formy reality. Je absurdné podporovať dovoz výrobkov, ktoré ani len nevyhovujú kritériám kvality, ktoré musia spĺňať naši výrobcovia. Je priam škandalózne vydať týchto poľnohospodárov napospas spracovateľom a predátorom z veľkých nákupných centráľ, ktorí profitujú na úkor výrobcov aj spotrebiteľov. Nesmelé a nejasné návrhy v texte nie sú dostačujúce ani celkom uspokojivé, ale aspoň sú. Preto sme za ne hlasovali.

Pascale Gruny (PPE), písomne. – (FR) Situácia na trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami sa za ostatných dvanásť mesiacov výrazne zhoršila: cena mlieka sa za rok znížila o 30 %, čo je najprudší pokles za ostatných 20 rokov. Musíme preto naliehavo zaviesť nové formy regulácie na európskej úrovni s cieľom zabezpečiť, aby mliekarenské odvetvie nebolo na pravidlách trhu len závislé, ale aby mohlo dokázať, že sa im skutočne prispôbilo. Nestabilita príjmov výrobcov v súčasnosti neumožňuje, aby sa prostriedky, ktoré sú dôležité pre budúce investície do odvetvia, pridelovali tým najlepším spôsobom. Povinnosťou Európskej komisie je preto zjednodušiť zmluvné vzťahy v rámci agropotravinárskeho reťazca s cieľom dosiahnuť vyváženosť medzi rôznymi prevádzkovateľmi v odvetví, stabilizovať trhy a predísť rizikám na trhu. Komisia musí

podporovať aj lepšiu organizáciu v rámci odvetví. Malo by sa tiež okrem toho posúdiť, či by zvýšenie kvót na mlieko pozitívne ovplyvnilo ceny výrobcov. Európa musí konať teraz. Nemôžeme ďalej čakať. Ak nebudeme konať, hrozí, že trvalo poškodíme európske mliekarenské odvetvie a tým pripravíme naše krehké vidiecke oblasti o jadro ich hospodárstiev.

Sylvie Guillaume (S&D), písomne. – (FR) Intenzitu štrajkov na podporu mlieka v jednotlivých európskych krajinách zvyšujú pôsobivé zábery vylievania mlieka do polí. Európsky parlament vzhľadom na obavy výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov prijal stanovisko. V tejto súvislosti som preto hlasovala za vytvorenie fondu v rámci rozpočtu, ktorý EÚ plánuje na rok 2010 vo výške 600 miliónov EUR na poskytnutie pomoci výrobcovi mlieka, ktorí sa v súčasnosti ocitli vo vážnej a v rámci ich odvetvia v nebhývalej kríze a ktorí zápasia so zákonmi ponuky a dopytu na svetovom trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami.

Spolu s mojimi kolegami socialistami sme s cieľom dosiahnuť zvýšenie cien predložili pozmeňujúci a doplnujúci návrh, ktorý vyzýva na pozastavenie uplatňovania kvót na mlieko platných v súčasnosti. Okrem opatrení zameraných na riadenie trhu, ktoré už boli prijaté, by sme tiež mali prijať cyklické opatrenia, pretože v dôsledku nestálosti cien sa uvedené opatrenia ukázali ako neefektívne.

Elisabeth Jeggle (PPE), písomne. – (DE) Mliekarenské odvetvie sa v súčasnosti nachádza uprostred krízy nebhývalého rozsahu: ceny výrobcov dramaticky poklesli, spotrebiteľské ceny sa zvýšili a mnoho poľnohospodárskych podnikov v EÚ bojuje o prežitie. Komisia sa už príliš dlho z diaľky len tak prizera na tento vývoj. V našom návrhu uznesenia, ktorý podporujú takmer všetky skupiny, sme jasne vysvetlili, že rozhodnutia, ktoré boli prijaté v súvislosti s kontrolou stavu v novembri 2008, v súčasnej situácii nepostačujú. Komplexná poľnohospodárska reforma, ktorú sme prijali, je príliš málo.

Ak sa zmenili základné podmienky, Komisia sa musí chopiť iniciatívy a zaviesť opatrenie, ktoré pomôže poľnohospodárom EÚ. V našom uznesení požadujeme komplexné opatrenia: stabilizáciu trhu, podporu predaja, komplexný program mlieka na školách, zvýšenie maximálnej výšky minimálnych platieb zo 7 500 EUR na 15 000 EUR pre všetky oblasti poľnohospodárskej výroby, schému predčasného odchodu do dôchodku pre producentov mliečnych výrobkov, schému spätného nákupu kvóty, posilnenie organizácie výrobcov, primerané označovanie mliečnych výrobkov, poistenie vývozných úverov podobné tým, ktoré existujú v USA, a vytvorenie osobitného mliečného fondu. Na základe tohto uznesenia sme pripravení prevziať zodpovednosť za európske poľnohospodárstvo. Z tohto dôvodu som hlasovala za toto uznesenie.

Marine Le Pen (NI), písomne. – (FR) Mliekarenské odvetvie je ohrozené. Výrobcovia mlieka a mliekarenských výrobkov už mesiace vyrábajú so stratou, pričom ceny pre spotrebiteľov sa neznížili; prospech z toho majú len veľké distribučné spoločnosti. Tisícami malých výrobcov vo Francúzsku hrozí bankrot. Generálny štrajk na podporu mliekarenstva, ktorý je posledným krokom, ktorým sa výrobcovia snažia upútať pozornosť verejnosti, aby neskrachovali pre jej nezájum, sa v súčasnosti šíri vo viacerých európskych krajinách a ohrozuje tým mnohé pracovné príležitosti v ostatných odvetviach súvisiacich s mliekarenstvom. Je naliehavo potrebné nájsť účinné riešenia pre toto kľúčové odvetvie francúzskeho a európskeho poľnohospodárstva, ako aj radikálne zmeniť politiku, pretože – aby sme nechodili okolo horúcej kaše – jedine Európska komisia, Rada, Európsky parlament a ich ultraliberalizmus nesú zodpovednosť za túto tragédiu. Musíme naliehavo prijať opatrenia: zachovať princíp kvót po roku 2015; okamžite zaviesť zníženie týchto kvót s cieľom zastaviť pokles ceny mlieka; určovať ceny v súlade so skutočnými nákladmi nezávislých výrobcov a zaviesť úplnú transparentnosť pri určovaní cien zo strany veľkých distribučných spoločností. Poľnohospodári očakávajú dôrazné opatrenia.

Astrid Lulling (PPE), písomne. – (DE) Banky sme zachránili, lebo sme museli. Všetci zodpovední politici to uznali a akceptovali.

Teraz riešime situáciu v odvetví poľnohospodárstva, kde musíme zabrániť bankrotu poľnohospodárov, ktorý hrozí najmä v mliekarenskom odvetví, pretože ceny už nepokrývajú výrobné náklady. Musíme však zabezpečiť, aby bol náš výrobný potenciál dostatočný na dodávky kvalitných potravín európskym občanom.

Patrím do generácie, ktorá zažila prídely potravín a ktorá si musela robiť zásoby potravín, aby mala dostatok jedla. Verím, že táto situácia sa už nikdy nezopakuje. Avšak tí, ktorí nikdy nepocítili hlad, nechápu, aká dôležitá je pre Európu silná spoločná poľnohospodárska politika.

Potrebujeme bezpečnosť dodávok, a to nielen v odvetví energetiky.

Chcela by som vás požiadať, aby ste vzali do úvahy skutočnosť, že ak príliš veľa poľnohospodárskych podnikov v príliš mnohých regiónoch bude nútených ukončiť prevádzku, pretože nie sme schopní alebo

pripravení prijať potrebné krátkodobé opatrenia požadované v našom uznesení, náklady EÚ a členských štátov budú oveľa vyššie ako náklady na prijatie primeraných krátkodobých opatrení v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Armáda nezamestnaných je dostatočne veľká. Dovoliť, aby poľnohospodári zbankrotovali, by bolo nezodpovedné z hľadiska sociálnych a ekonomických záujmov, ako aj v záujme životného prostredia.

Dúfam, že nášmu upozorneniu sa bude venovať pozornosť.

Willy Meyer (GUE/NGL), písomne. – (ES) Hlasoval som za spoločný návrh uznesenia, hoci ho považujem za neprimeraný. Návrh zrušiť systém kvót na mlieko v roku 2015 a dovedty zvyšovať kvótu o 1 % ročne bude prakticky legalizovať prebytky, ktoré už existujú v niektorých krajinách, ktoré prekračujú svoje výrobné kvóty, čo spôsobuje, že vyvážajú za veľmi nízke ceny a tlačia ceny mlieka na trhu nadol, v mnohých krajinách i pod výrobné náklady. Hlavným cieľom opatrení, ktoré sa Komisia snaží uplatňovať, je deregulácia, a teda aj liberalizácia mliekarenského odvetvia v Európe.

Kategoricky odmietame tieto opatrenia, pretože rovnako ako reformy poľnohospodárskej politiky slúžia záujmom veľkých spoločností na úkor malých výrobcov. Podporujeme prijatie opatrení na reguláciu mliekarenského odvetvia.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Situácia na trhu s mliekom a mliekarenskými výrobkami sa za ostatné mesiace vyvinula tak, že ohrozuje existenciu mnohých poľnohospodárov. Ceny ich výrobkov prudko poklesli. Vážne zasiahnuté boli najmä malé a stredné poľnohospodárske podniky, ktoré teraz musia čerpať zo svojich rezerv, aby prežili. Z tohto dôvodu sa EÚ snaží podniknúť urýchlené kroky. Komisia bola predtým príliš opatrná vo svojich pokusoch riešiť krízu, za ktorú je čiastočne zodpovedná, pretože rozhodla o zvýšení kvót na dodávky mlieka.

Iniciatívy Parlamentu, z ktorých väčšina je uvedená v tomto návrhu uznesenia, sú preto ešte viac vítané. Iniciatívy zahŕňajú predovšetkým vytvorenie fondu na podporu mlieka, na ktorý bude pridelených 600 miliónov EUR, opatrenia zamerané na zvýšenie dopytu po mliečnych výrobkoch, väčšiu kontrolu kvality a na povinnosť presného označovania. V záujme podpory poľnohospodárov bolo preto pre mňa samozrejmosťou, aby som hlasoval za predložený návrh uznesenia a opatrenia, ktoré sú v ňom obsiahnuté.

Frédérique Ries (ALDE), písomne. – (FR) Varovný signál – to je podstata nášho uznesenia. Vyzýva Komisiu a Radu, aby prijali núdzové opatrenia s cieľom nájsť východisko z krízy, ktorú v plnej miere pociťujú výrobcovia mlieka. Včera táto kríza nadobudla v Belgicku nový rozmer, keď v meste Ciney viac ako 2 000 výrobcov vylialo 3 milióny litrov mlieka. Pripísanie zodpovednosti za tento stav jedine zrušeniu kvót je spôsob, ako ukončiť túto rozpravu. Preto som bola proti pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu 28, ktorým sa požaduje zmrazenie kvót, ktorý považujem za príliš zjednodušený. Hlavné príčiny sú iné: pokles dopytu, silná celosvetová konkurencia a predovšetkým neprijateľné marže distribučných spoločností, ktoré kritizujú mnohé združenia spotrebiteľov. To ma viedlo k tomu, aby som v odsekoch 17 a 18, ktorých som autorkou, požiadala Komisiu o preskúmanie, či fungujú nejaké kartely. V stávke je dôveryhodnosť Komisie. Na druhej strane som podporila pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1, na základe ktorého sa rozširujú iniciatívy 16 členských štátov a požaduje sa obnovenie rovnováhy medzi rôznymi prevádzkovateľmi v odvetví. Osobne podporujem stanovenie minimálnej ceny mlieka v každej krajine.

Marc Tarabella (S&D), písomne. – (FR) So zreteľom na hlasovanie o uznesení o kríze v mliekarenskom odvetví som predložil a podporil niektoré pozmeňujúce a doplňujúce návrhy týkajúce sa krátkodobej regulácie trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami, konkrétne prostredníctvom zmrazenia zvyšovania kvót alebo dočasného zníženia kvót (o 3 % až 5 %). Európsky parlament však všetky tieto opatrenia odmietol. Výrobcovia majú právo od Parlamentu očakávať, že navrhne dôrazné opatrenia, ktoré potrebujú. Napriek niektorým pozitívnym prvkom predložené uznesenie tieto očakávania nespĺňa, a preto som sa zdržal konečného hlasovania.

– Spoločný návrh uznesenia: Energetická bezpečnosť (RC-B7-0040/2009)

Maria da Graça Carvalho (PPE), písomne. – (PT) Európa vo veľkej miere závisí od dovozu energie. Ak chceme znížiť energetickú závislosť, musíme prijať opatrenia týkajúce sa energetickej účinnosti, diverzifikácie zdrojov energie prostredníctvom zvyšovania využitia obnoviteľných zdrojov a diverzifikácie krajín, ktoré sú dodávateľom energie, ako aj krajín, cez ktoré sa energia prepravuje. Na zvýšenie energetickej bezpečnosti je dôležitá aj konsolidácia vnútorného trhu s energiou v rámci celej Európy. Prioritu musia dostať plynovody a elektrické rozvodné siete pokrývajúce celú Európu. V tejto súvislosti sú pre Portugalsko veľmi dôležité dva

projekty zahrnuté do plánu hospodárskej obnovy: projekt prepojenia elektrickej rozvodnej siete medzi Portugalskom a Španielskom, ktorý pomáha konsolidovať pyrenejský trh s energiou, a projekt prepojenia medzi Španielskom a Francúzskom, ktorý má zabrániť tomu, aby sa Pyrenejský polostrov stal energetickým ostrovom. Vyzývame Komisiu a Radu, aby vynaložili všetko úsilie na zabezpečenie podpory projektov na rozvoj obnoviteľných zdrojov v krajinách južnej Európy s vysokým potenciálom v oblasti obnoviteľnej energie. Ako ukazujú mapy rozdelenia slnečného žiarenia, najväčší slnečný potenciál v rámci celej Európy majú veľké oblasti v regióne Alentejo.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za uznesenie Európskeho parlamentu o vonkajších aspektoch energetickej bezpečnosti, pretože si myslím, že vytvorenie skutočnej spoločnej energetickej politiky bude rozhodujúce pre zaistenie bezpečnosti dodávok energie v Európskej únii. Správne fungovanie vnútorného trhu s energiou a diverzifikácia zdrojov energie budú však tiež mimoriadne dôležité pri predchádzaní energetickej kríze a prerušeniu dodávok energie v budúcnosti. V tejto súvislosti sa domnievam, že hlavným prvkom európskej stratégie by mali byť zvyšujúce sa investície do obnoviteľných zdrojov a energetickej účinnosti.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Energetická závislosť Európskej únie, strategická potreba znížiť túto závislosť, ako aj ohrozenie stability EÚ spôsobené touto nestálou situáciou sú všeobecne známe a veľa sa o nich diskutuje.

V tejto súvislosti má naša krajina mieru závislosti, ktorá ďaleko prekračuje európsky priemer, čo odhaľuje absolútne zlyhanie predchádzajúcich vlád v tejto oblasti a zvyšuje vážne obavy z novej krízy na energetických troch.

Vzhľadom na zložité vzťahy s niektorými našimi hlavnými dodávateľmi, na obmedzenia rôznorodosti zdrojov energie a na nedostatočné kapacity dodávok sa domnievam, že pre všetky členské štáty je dôležité, aby Európska únia pri ochrane svojich záujmov postupovala *en bloc* a aby ukázala, že ich môže presadiť vo veľmi náročnom rokovacom kontexte.

Podobne som presvedčený, že členské štáty sa nesmú vyhýbať svojej zodpovednosti, ale že by mali rozhodnúť o súbore rôznych zdrojov energie, v ktorom by mali byť preskúmané a bez zaujatosti zhodnotené hlavné alternatívy vrátane jadrovej energie, ktoré by sa mali zaviesť do praxe po zistení, že sú užitočné. Uprednostniť by sa mali tie druhy energie, ktoré sa dajú vyrobiť najúčinnejším, najbezpečnejším a najčistejším spôsobom.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Európa aspoň v najbližšej dobe nebude schopná zbaviť sa svojej závislosti od dodávok energie z krajín mimo Európy. Je pravda, že na zníženie týchto obmedzení musíme diverzifikovať formy svojej závislosti z hľadiska zdrojov energie aj dodávateľských krajín. Ak mám byť však úprimný, nevidím dôvod, aby sme sa stali závislými od Turecka vykonaním kroku, ktorý je podľa všetkého motivovaný skôr nevraživosťou voči Rusku ako obavami súvisiacimi s energetikou. Turecko je nevyhnutný tranzitný bod tohto vášho slávneho plynovodu Nabucco, ktorý sa systematicky uprednostňuje pred ostatnými projektmi. Táto krajina by tým získala významné prostriedky na vyvíjanie nátlaku.

Pokiaľ ide o projekt Desertec, ani tu nevidím dôvod, aby sme sa stali závislými od projektu, ktorý je v tejto chvíli súčasťou súkromnej iniciatívy. V skutočnosti považujem za rozporuplné, ak chceme viesť spoločnú politiku v oblasti energetiky sústredenú v rukách Komisie a zároveň odovzdať odvetvie európskej energetiky do rúk súkromných prevádzkovateľov, čo by prinieslo zvýšenie cien a zníženie úrovne služieb a negatívne ovplyvnilo výber zdrojov energie. Okrem toho si myslím, že otázka energetiky je príliš dôležitá na to, aby sa jej riešenie prenechalo úradníkom Komisie alebo aby sa stalo motívom zisku niekoľkých spoločností.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Tento spoločný návrh uznesenia o vonkajších aspektoch energetickej bezpečnosti obsahuje dôležité možnosti budúcej európskej energetickej politiky. Za mimoriadne dôležité považujem najmä výrazné zvýšenie podielu zdrojov obnoviteľnej energie v existujúcom súbore energetických zdrojov, a preto podporujem aj projekt Desertec plánovaný súkromnou skupinou investorov.

Tento projekt je okrem iného určený na zníženie závislosti EÚ od jednotlivých štátov, od ktorých sme doteraz získavali fosílnu palivá. Plánovaný projekt Nabucco k tomu, bohužiaľ, neprispieje, keďže ponechá priestor na vydieranie EÚ v súvislosti s plánovaným prístupom Turecka do EÚ. Vzhľadom na priamy vplyv islamského režimu v Turecku bude musieť byť projekt v jeho súčasnej podobe zamietnutý. Z tohto dôvodu som sa napriek mnohým pozitívnym prvkom, ktoré tento text obsahuje, zdržal konečného hlasovania o texte ako celku.

Geoffrey Van Orden (ECR), písomne. – Uznávame rozličné záujmy našich rôznych spojencov. Z pohľadu Británie si však úsilie o dosiahnutie jednotnejšieho prístupu EÚ k energetickej bezpečnosti nevyžaduje Lisabonskú zmluvu ani rozšírenie právomoci Európskej komisie. K dispozícii sú už dostatočné mechanizmy, ktoré by v prípade nášho záujmu umožnili členským štátom EÚ hovoriť jedným hlasom pri rokovaníach s Ruskom.

V tomto uznesení majú odkazy na Lisabonskú zmluvu veľmi škodlivý účinok. Britskí konzervatívci sú dôrazne proti ratifikácii Zmluvy, ako aj proti ďalším pokusom o politickú integráciu EÚ. Je mi ľúto, že sa nepodarilo akýmkoľvek spôsobom vyjadriť k jadrovej energii zaradenej do súboru udržateľných a rôznorodých zdrojov dodávok energie, ktoré sa budú požadovať v nadchádzajúcich rokoch. Za energetickú bezpečnosť zodpovedajú predovšetkým naše vlastné vlády.

6. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 12.55 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

PRESEDÁ: PÁL SCHMITT

podpredseda

7. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

8. Situácia na Taiwane po nedávnom tajfúne (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o situácii na Taiwane po nedávnom tajfúne.

Meglena Kuneva, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi najprv vyjadriť svoju účasť ľuďom na Taiwane, ktorí trpia následkom tajfúnu Morakot. Mechanizmom Európskeho spoločenstva v oblasti civilnej ochrany sme prispeli k celkovým snahám o poskytnutie pomoci a preukázali sme solidaritu Európy s obyvateľmi Taiwanu.

7. augusta 2009 zasiahol Taiwan tajfún Morakot, ktorý spôsobil obrovské záplavy a zosuvy bahna. Zahynulo viac ako 150 ľudí a desaťtisíce ľudí prišli o svoje domovy. Dopravná infraštruktúra vrátane ciest a mostov bola poškodená a komunikačné siete porušené. Približne 700 000 domovov ostalo bez pitnej vody. Taiwan požiadal o medzinárodnú pomoc 12. augusta 2009 a Európska komisia ako odpoveď aktivovala mechanizmus Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany. Mechanizmus umožňuje a koordinuje materiálnu pomoc členských štátov v prípade mimoriadnych udalostí.

Európska komisia umiestnila na Taiwane koordinačný a hodnotiaci tím, ktorý posúdi potreby a pomôže vláde v snahách o poskytnutie pomoci. Tím podnikol v zasiahnutých regiónoch niekoľko hodnotiacich misií a svoje zistenia a odporúčania poskytol miestnym orgánom a medzinárodným partnerom. Okrem toho pomáhal s dodávkou materiálnej pomoci, napríklad so zariadeniami na čistenie vody, ktoré Taiwanu darovali Švédsko a Poľsko a ktoré putovali do najviac postihnutých oblastí.

Rýchle poskytnutie tejto pomoci bolo jasným dôkazom európskej solidarity. Prítomnosť európskeho tímu na mieste bola taktiež vnímaná pozitívne. Mechanizmus Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany je viditeľným znakom európskej solidarity s krajinami na celom svete a som presvedčená, že bude rásť čo do sily a účinnosti.

Prírodné katastrofy môžu zasiahnuť ktorúkoľvek krajinu na svete. Často so sebou prinášajú početné ľudské obete a závažné hospodárske a environmentálne následky. Je pravdepodobné, že v budúcnosti budeme v súvislosti so zmenou klímy čeliť ešte početnejším katastrofám. Preto solidarita s takto zasiahnutými krajinami ostáva jedným z pilierov európskej politiky riešenia katastrof. Teším sa na pokračovanie spolupráce s Európskym parlamentom s cieľom zabezpečiť, aby naše európske nástroje na riešenie mimoriadnych udalostí zodpovedali účelu, na ktorý sú určené.

Thomas Mann, v mene skupiny PPE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, 8. augusta sa Taiwan otriasol v základoch. Tajfún Morakot sa prehnal celým ostrovom neovládateľnou silou a zanechal za sebou 750 mŕtvych. Tisíce ľudí prišli o svoj majetok a obrovské plochy pôdy ostali spustošené. Škoda sa vyšplhala do výšky viac ako 2,5 miliardy EUR. Obnovenie značne poškodenej infraštruktúry potrvá mesiace. Ako prejav solidarity sme si my Európania želali podporiť obyvateľov Taiwanu poskytnutím pomoci po živelných katastrofách.

Pani Kunevová, Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) podporuje iniciatívy Európskej komisie. Je o to prekvapujúcejšie, že taiwanské ambasády dostali pokyn odmietnuť akúkoľvek zahraničnú pomoc. To viedlo ku silnej kritike a 13. augusta k veľmi potrebným úpravám absolútne nevydareného krízového programu. Krátko po tom premiér Liu Čchao-šiouan rezignoval zo svojej funkcie.

Ďalšie podráždenie vyvolala niekoľkodňová septembrová návšteva dalajlámu v Taiwane, ktorý sa chcel iba s pozostalými modliť za obeť. Súcit je už dlho posolstvom prejavov a kníh dalajlámu, ktoré si získali veľké uznanie. Čínska vláda opäť hlasno protestovala a použila obrovský nátlak. Je nanajvýš poburujúce, že Peking čisto humanitárny čin dalajlámu zase obrátil na politickú záležitosť. Taiwan si musí položiť otázku, na koho strane vlastne je. Prezident Ma Jing-ťiou povolil držiteľovi Nobelovej ceny za mier vstup do krajiny až po silných protestoch svojich vlastných ľudí.

Vážená pani komisárka, musíme vystupňovať dialóg s Taiwanom o humanitárnych otázkach, ale aj o otázkach našich základných hodnôt. Demokracia, ľudské práva a solidarita k sebe neoddeliteľne patria, dokonca aj v tejto rozvíjajúcej sa ázijskej krajine.

Victor Boştinaru, *v mene skupiny S-D*. – Vážení pán predsedajúci, chcel by som predovšetkým vyjadriť úprimnú útosť nad obrovskou tragédiou, ktorá zasiahla Taiwan 8. augusta, a najmä nad tými, ktorí sa stali obeťami skazy ohromujúcej sily tejto veľkej katastrofy.

Morakot bol najsmrteľnejším tajfúnom, ktorý zasiahol Taiwan za posledných takmer 50 rokov. Začiatkom augusta spustošil celý ostrov, zanechal za sebou 700 mŕtvych a nezvestných, vyžiadal si evakuáciu tisícov ľudí a pod návalmi bahna pochoval stovky vidieckych domov.

Pri tejto príležitosti Čína preukázala veľkú citlivosť, keď k obetiam v Taiwane vyslala okamžitú pomoc. Pomocť ostrovu bola pripravená nielen čínska vláda, ale aj súkromné spoločnosti a organizácie rôzneho druhu vrátane Asociácie pre vzťahy medzi Taiwanom a pevninskou Čínou (ARATS) a pevninského spoločenstva Červeného kríža.

Čínske obyvateľstvo tiež poskytlo svoju pomoc formou finančných zbierok na pomoc ostrovu, aby sa spamätal z katastrofy.

Podľa najnovších údajov kontinentálna Čína zatiaľ darovala obetiam tajfúnu približne 1 miliardu CNY, čo je takmer 150 miliónov USD. Dôležitú úlohu zohralo v tejto situácii niekoľko stoviek montovaných domov, ktoré Čína poslala Taiwanu, aby poskytla strechu nad hlavou tým, ktorí prišli o svoje obydlia.

Rád by som zdôraznil skutočnosť, že Európska únia, ktorá lipne na politike jednej Číny, víta pomoc Číny Taiwanu v tejto tragickej udalosti, pretože je prejavom zlepšenia vzťahov medzi dvoma teritóriami a je jasné, že zlepšenie takýchto vzťahov môže viesť k zvýšeniu stability v tomto regióne.

Okrem toho si myslím, a touto poznámkou budem končiť, že vzhľadom na rozsah katastrofy by Európska únia mala prejsť jednu zo svojich kľúčových hodnôt – solidaritu – a ponúknuť Taiwanu viac materiálu a finančnej pomoci, aby mu pomohla s potrebnou a rozsiahlou rekonštrukciou.

Charles Tannock, *v mene skupiny ECR*. – Vážení pán predsedajúci, zábery devastácie a deštrukcie spôsobenej tajfúnom Morakot ostanú v našich spomienkach veľmi dlho, ale mnohí ľudia na Taiwane budú žiť s následkami tejto tragédie celé roky. Viac ako 700 ľudí zahynulo a tisíce ďalších prežívajú obrovský rozvrat.

Taiwanská vláda na čele s prezidentom Ma Jing-ťiouom reagovala pohotovo umiestnením vojakov v najviac postihnutých komunitách a oblastiach a žiadosťou o pomoc medzinárodného spoločenstva. Švédskemu predsedníctvu EÚ a Komisii by sme mali zablažovať k práci na spustení mechanizmu Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany. Teraz dúfam, že sa Komisia zaviazá k dlhodobej pomoci Taiwanu s cieľom umožniť jeho obyvateľstvu úplné zotavenie a dosiahnuť obnovenie hospodárstva a infraštruktúry.

Nepochybujem o vďačnosti ľudí a taiwanskej vlády za solidaritu a podporu, ktorú im prejavuje EÚ. Okrem toho sa ako predseda skupiny Európskeho parlamentu pre priateľstvo s Taiwanom teším na to, keď na budúci mesiac povediem do Taiwanu delegáciu členov EP a dozviem sa, aká je tam momentálne situácia.

Nešťastie, aké zasiahlo Taiwan, sa môže v dôsledku zmeny klímy stať bežnejším nielen na Taiwane, ale aj na celom svete. Preto je nevyhnutné, aby sa Taiwanu, ostrovu, ktorý nie je pred takýmito meteorologickými javmi chránený, a veľkej globálnej priemyselnej moci, umožnila zmysluplná a dôstojná účasť v medzinárodných organizáciách, v neposlednom rade v tých, ktoré sa zaoberajú počasím a zmenou klímy.

Konkrétne by sme mali Taiwanu povoliť účasť na Rámcovom dohovore Organizácie Spojených národov o zmene klímy a vo Svetovej meteorologickej organizácii.

Ako Rada, tak aj Komisia v súčasnosti podporujú významné zastúpenie Taiwanu v orgánoch Organizácie Spojených národov a ja verím, že využijú príležitosť, ktorá vznikla v dôsledku tejto katastrofy a ktorú sme Taiwanu predstavili s cieľom zvýšiť jeho účasť v týchto štruktúrach.

Fiorello Provera, v mene skupiny EFD. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, spolu s vyjadrením sústrasti a podpory obyvateľom Taiwanu by som rád zdôraznil včasnosť humanitárnych snáh Európskej únie v prípade tejto katastrofy.

Svoju úlohu zohrala aj Komisia a mnohé členské štáty poslali na miesto pomoc alebo tímy odborníkov. Samotná Čínska ľudová republika pomohla taiwanským orgánom a to pokladám za veľmi významné gesto. Ak však chceme taiwanským orgánom a krajinám v regióne poskytnúť štrukturálnu pomoc, aby si v budúcnosti vedeli poradiť s hrozbami tohto druhu, mala by Európska únia podporiť pripustenie Taiwanu ako pozorovateľa vo Svetovej meteorologickej organizácii a v Rámcovom dohovore OSN o zmene klímy.

Pripustenie Taiwanu ako pozorovateľa už prinieslo dobré výsledky v iných medzinárodných odvetvových organizáciách, ako napríklad WTO, a aj v tomto prípade by pripustenie Taiwanu mohlo byť praktickou formou prevencie a v budúcnosti by mohlo zmierniť riziká pre 23 miliónov obyvateľov ostrova a pre región ako celok.

Astrid Lulling (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, Taiwan sa práve spamätáva z hroznej prírodnej katastrofy, ktorá za posledných 50 rokov nemá v krajine obdobu. Je našou povinnosťou nielen prejaviť solidaritu, ale aj aktívne sa zúčastniť rekonštrukcie zničených častí ostrova.

Našťastie Komisia a Rada po tajfúne Morakot vyjadrili svoju ochotu pomôcť. Teraz ich vyzývam, aby poskytli konkrétnu pomoc, ktorú vláda a ľudia v krajine potrebujú, pretože ich čaká obrovské množstvo práce. Vhodné nástroje na úrovni Európskej únie existujú. Mali by sme ich teda plne využiť.

Ako už spomenuli niektorí naši kolegovia poslanci, táto pohroma opäť nastroľuje otázku o účasti Taiwanu v rôznych agentúrach OSN. V zásade ju inštitúcie EÚ podporujú, ale je najvyšší čas niečo aj urobiť, aby sa veci zmenili. Taiwanské orgány nemali prístup k meteorologickým informáciám, ktoré udávali silu tajfúna. To je neprijateľné. Je absolútne nevyhnutné, aby sa Taiwan pripojil k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy a bol schopný vyhnúť sa najhoršiemu, pretože niet pochýb o tom, že budúcnosť prinesie ďalšie klimatické depresie.

Som predsedníčkou združenia pre vzťahy medzi Taiwanom a Luxemburskom a skutočne musím povedať, že v súvislosti so vzťahmi s Taiwanom by sme viac nemali podliehať tlakom vydierania komunistickej Číny. Jasná podpora zo strany Komisie a Rady je v tejto otázke absolútne nevyhnutná.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, rád by som vyjadril hlbokú ľútosť nad humanitárnou tragédiou na Taiwane a povedal, že ako Európska únia musíme pomôcť akýmkoľvek spôsobom.

Vieme, že tajfún Morakot zabil 640 ľudí a viac ako 192 ľudí je nezvestných. Jeden zosuv bahna vymazal z mapy celú dedinu a zabil stovky ľudí. Nič z toho sa však nestalo náhodou. Predchádzalo tomu dlhotrvajúce sucho, ktoré spôsobilo zníženie schopnosť pôdy nasáť dažďovú vodu.

Suchá, záplavy a prudký nárast prejavov extrémneho počasia neustále pribúdajú v dôsledku zmeny klímy. Tajfún vzniká v morských oblastiach s povrchovou teplotou vody vyššou ako 27 °C. Zvýšenie teploty významne prispieje k nárastu výskytu tajfúnov aj k zvýšeniu ich intenzity. V súčasnosti žije v oblastiach, ktoré zasahujú tajfúny, 120 miliónov ľudí. Od roku 1980 do roku 2000 si tajfúny vyžiadali 250 000 obetí.

Preto musíme v decembri v Kodani načúvať svojim srdciam, keď budeme rozhodovať, či bude každý členský štát obhajovať svoje dočasné, krátkodobé záujmy, alebo budeme spoločne bojovať za planétu, za náš domov a za zvrátenie zmeny klímy.

Prestanú rozvinutý a rozvojový svet prispievať ku katastrofám, aká sa stala na Taiwane? Ak áno, musíme začať konať. Musíme na seba vziať nutné záväzky potrebného zníženia teploty, aby sme zabránili jej nárastu o viac ako 2 °C. Taktiež si musíme načrieť do vrecka a poskytnúť finančnú pomoc rozvojovému svetu, aby sa mohol stať súčasťou riešenia a pomáhať v boji proti zmene klímy.

My sme rozvojový svet, ktorý zapríčinil zmenu klímy. My sme znečisťovatelia a podľa zásady „znečisťovateľ platí“, ktorú sme sami prijali, musíme platiť. Musíme platiť tým, že poskytneme finančnú pomoc rozvojovým krajinám.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Vážený pán predseda, pre Taiwan to bola pohroma nebyvalého rozsahu. V horách sa odohráva skutočná tragédia. Zmizli celé dediny a predpokladá sa, že tisíc ľudí je mŕtvych alebo nezvestných. Tisíce ľudí, ktorí prežili, ak nie ešte viac, sú zatiaľ umiestnené vo vojenských táboroch. Takto opisuje zničujúce následky tajfúnu Morakot Menno Goedhart, najvyšší predstaviteľ zastupiteľského úradu Holandska, z ktorého pochádzam, v Taiwane. Chcel by som predovšetkým vyjadriť sústrasť tohto Parlamentu vláde a obyvateľom Taiwanu.

Napriek praktickej pomoci, ktorú teraz ponúka Menno Goedhart svojim taiwanským priateľom, a napriek tomu, že si vážim, čo sa už z európskej strany vykonalo, rád by som Komisii položil niekoľko otázok v súvislosti s posilnením vzťahov medzi Európou a Taiwanom. Po prvé, Komisia na budúci mesiac predloží návrh na uvoľnenie vízového režimu pre obyvateľov Taiwanu. Spojené kráľovstvo a Írsko sú už v tejto súvislosti dobrým príkladom. Po druhé, nedávna európska správa veľmi jasne ukázala, že prijatie opatrení na zvýšenie obchodnej spolupráce by bolo obrovským prínosom pre Taiwan aj Európsku úniu. Súhlasí Komisia s týmto naliehavým záverom?

A napokon, pán predseda, by som rád vyjadril svoju plnú podporu kolegom poslancom, ktorí sa už vyslovili za skončenie neveriteľnej medzinárodnej izolácie Taiwanu. Túto izoláciu skutočne nemožno tolerovať, najmä ak ide o životy ľudí, a to bez ohľadu na to, v ktorej krajine.

Ville Itälä (PPE). – (FI) Vážený pán predseda, 8. augusta zasiahla Taiwan ľudská katastrofa obrovských rozmerov. Udalosť si vybrala svoju daň a spôsobila nesmierne hospodárske škody. Nadišiel čas pomoci. Teraz je ten správny čas na prejavenie solidarity s obyvateľmi Taiwanu. Musíme im preukázať súcit, ale aj poskytnúť finančnú pomoc, a ako povedala pani komisárka, teraz musíme prijať nástroje krízového manažmentu. Musíme taiwanskému obyvateľstvu poskytnúť všetku pomoc, ktorá je v našich silách. Chcel by som vyjadriť podporu myšlienke dlhodobšej pomoci Taiwanu, ktorú predniesol pán Tannock, aby sme dosiahli čo najlepšie výsledky a ukázali, že aj jeho obyvateľia sú ľudské bytosti a predovšetkým naši priatelia.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Rád by som pani komisárke poďakoval za informácie. Moja otázka však znie trochu inak. Taiwan nedávno zasiahla tragédia. Sme si však plne vedomí toho, že mnohé katastrofy tohto druhu sa už v minulosti odohrali a že mnohé ďalšie ešte prinesie budúcnosť. Preto by som chcel položiť pani komisárke túto otázku. Využíva Európska únia a najmä Komisia nejaké štandardné postupy na zvládnutie tohto druhu situácií? Existujú krízové akčné balíky alebo opatrenia pre určité krajiny? Existuje nejaký dlhodobý akčný plán?

Myslím, že by nebolo šťastným riešením, ak by sme na tieto tragédie reagovali rozdielne, v závislosti od situácie v danej krajine. Preto sa domnievam, že by sme mali, podobne ako je to v prípade vojenských síl, zaviesť určité štandardné postupy pre krízové situácie. To som sa chcel opýtať pani komisárky.

Johannes Cornelis van Baalen (ALDE). – (NL) Vážený pán predseda, Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu, rovnako ako ďalšie skupiny v tomto Parlamente, súcití s obyvateľmi Taiwanu a teší nás, že Komisia reagovala tak, ako reagovala. Komisia musí pokračovať týmto spôsobom. Veľkým problémom však popri humanitárnej katastrofe, samozrejme, ostáva izolácia Taiwanu. Je celkom možné zachovať politiku jednej Číny a zároveň nadviazať dobre fungujúce vzťahy s Taiwanom. Taiwan by mohol veľmi dobre zohrať svoju úlohu ako pozorovateľ vo Svetovej zdravotníckej organizácii. To isté platí o Svetovej meteorologickej organizácii a Rámcovom dohovore Organizácie Spojených národov o zmene klímy. Toto všetko je možné a nie je to prekážkou v politike jednej Číny. Čo sa týka uvoľnenia vízového režimu, súhlasím s pánom Belderom, rovnako ako so všetkými pozitívnymi vecami, ktoré povedal o pánovi Goedhartovi, holandskom splnomocnencovi v Tchaj-peji. Myslím si, že nie je potrebné pokračovať v izolácii Taiwanu. Ide o fungujúce vzťahy.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). – Vážený pán predseda, v prvom rade by som chcela vyjadriť hlbokú sústrasť rodinám obetí tajfúnu Morakot.

Je poľutovaniahodné, že stovky ľudí zahynuli, ďalší prišli o svojich blízkych a mnohí boli zranení.

Ako poznamenali mnohí pozorovatelia, počet obetí mohol byť nižší, ak by bola vláda reagovala na tajfún koordinovanejším spôsobom. Vláda neodhadla silu tropickej búrky, ktorá sa blížila k ostrovu. Súčasne ale

vieme, že Taiwan disponuje vysoko vyvinutým odvetvím špičkových technológií a je jedným z najväčších výrobcov systémov GPS na svete.

Časť viny možno pripísať skutočnosti, že Taiwan ešte nie je členom Svetovej meteorologickej organizácie (WMO), ako už niektorí kolegovia poslanci spomenuli. Taiwan mohol byť varovaný lepšie, ak by mu WMO včas poskytla informácie. Preto som presvedčená, že teraz je ten správny čas vyzdvihnúť tému členstva Taiwanu vo WMO, a to nielen z politických, ale aj humanitárnych dôvodov.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, tajfún, ktorý postihol Taiwan, zasiahol do životov niekoľkých stotisícov ľudí a zničil desaťtisíce obydľí. Humanitárna pomoc Európskej únie musí byť bezpodmienečná. Cieľom je čo najrýchlejšie pomôcť obetiam.

Európska únia je aktívnym darcom a spolupracuje s mimovládnymi organizáciami a špeciálnymi agentúrami OSN, aby poskytla finančné prostriedky na lekársku starostlivosť, logistickú podporu a rekonštrukciu zničených oblastí. Na konferencii v Kodani bude mnoho tém na diskusiu a my teraz pripravujeme prijatie opatrení zameraných na budúcu dohodu o znižovaní znečisťujúcich emisií, ktorá nahradí Kjótsky protokol. Preto diskutujeme najmä o opatreniach na zmiernenie príčin, ktoré vedú k zmene klímy.

Ako účastníčka konferencie v Kodani by som rada upriamila pozornosť predovšetkým na adaptačné opatrenia, pretože silnými búrkami, záplavami, dlhotrvajúcimi suchami a lesnými požiarmi sa budeme musieť zaoberať aj naďalej. Taktiež vyzývam Európsku úniu, aby Taiwanu poskytla humanitárnu podporu, spolu s podporou pri rekonštrukcii a predovšetkým s pomocou obyvateľstvu.

Meglena Kuneva, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, na otázky zodpoviem v poradí, v akom prišli.

Po prvé k pomoci, ktorú Komisia poskytuje Taiwanu, aby pokryla súčasné potreby jeho obyvateľstva, čo bolo podstatou otázky pána Manna. Taiwan bol informovaný o mechanizme Komisie hodnotiacom potreby po katastrofe, zatiaľ sme však nedostali žiadnu žiadosť o pomoc. Ak takáto žiadosť príde, budeme ju zvažovať.

Ďalej k stanovisku Komisie v súvislosti so súčasným stavom vzťahov medzi Taiwanom a Čínou, teda k otázke, ktorú položil pán Boštinaru. Komisia víta nadviazanie vzťahov medzi Taiwanom a Čínou v poslednom roku. Vďaka tomu bolo možné zlepšiť vzťahy medzi Taiwanom a Čínou, zmierniť napätie medzi nimi a presadzovať bilaterálne otázky, ako sú priame vzdušné a námorné spojenia.

Silne podporujeme obojstranné rokovania medzi obidvoma stranami, ktoré by mohli viesť k ďalšiemu pokroku. Taktiež vítame pomoc Číny.

K otázke v súvislosti s účasťou Taiwanu v Medzinárodnej meteorologickej organizácii od pani Lullingovej a pani Andriksenovej a tiež od pánov van Baalena a Tannocka: v súlade so stanoviskom vyjadreným Európskou úniou vo vyhlásení, ktoré vydala v septembri 2008, a s politikou jednej Číny Európska komisia podporuje, pokiaľ je to vhodné, významnú účasť Taiwanu v medzinárodných organizáciách. V podpore budeme pokračovať aj naďalej.

K otázkam pani Lullingovej a pána Manna, ktoré sa týkajú poskytovanej pomoci: prostredníctvom mechanizmu Európskeho spoločenstva v oblasti civilnej ochrany poskytli pomoc Švédsko a Poľsko. Táto pomoc bola prijatá s vďakou, ktorú vyjadril prezident Ma predsedovi Komisie pánovi Barrosovi.

Čo sa týka otázky k návšteve dalajlámu v Taiwane krátko po tajfúne, táto návšteva dalajlámu bola rozhodnutím taiwanských orgánov a Európska komisia ju nebude komentovať.

K otázke pána Beldera o stanovisku Komisie k udeleniu bezvízového vstupu Taiwančanom pri návšteve EÚ môžem povedať, že Komisia v rámci revízie príslušných právnych predpisov zvažuje možnosť aktualizácie zoznamu krajín a subjektov, ktoré v súvislosti s návštevou Európskej únie a predovšetkým v rámci schengenského priestoru nebudú musieť žiadať o víza. V tejto súvislosti bude zvažovať aj prípad Taiwanu.

Dostávame sa k otázke pána Zemkeho o problematike štandardných postupov v prípade katastrof a o tom, ako budeme v podobných prípadoch postupovať v budúcnosti. Komisia sa zameriava na dve priority. Prvou je pokračovanie práce na tom, aby sme boli lepšie pripravení a vedeli rýchlejšie reagovať, a druhou prevencia katastrof.

Po prvé to považujeme za dôležité preto, aby sme vždy zabezpečili dostupnosť pomoci EÚ. S pomocou Parlamentu sme v roku 2008 začali pilotný projekt a prípravné opatrenia v oblasti schopnosti rýchlej reakcie EÚ. Vychádzajúc z tejto prvotnej skúsenosti, ak bude pozitívna, Komisia predstaví ďalšie návrhy na rozvoj schopnosti rýchlej reakcie EÚ, ktoré sa budú financovať z národných zdrojov určených na operácie EÚ.

Po druhé sa snažíme o komplexný prístup k prevencii katastrof na úrovni EÚ. Vo februári 2009 Komisia zverejnila oznámenie o prístupe Spoločenstva k prevencii prírodných a človekom spôsobených katastrof. Privítali by sme reakciu Parlamentu na toto oznámenie.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

9. Rozpravy o prípadoch porušovania ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu(rozprava)

9.1. Vraždy obhajcov ľudských práv v Rusku

Predsedajúci. – Dostal som šesť návrhov⁽³⁾ uznesení týkajúcich sa vrážd obhajcov ľudských práv v Rusku (článok 122).

Heidi Hautala, autorka. – (FI) Vážený pán predsedajúci, určite by sme si mali pripomenúť aktivistov za dodržiavanie ľudských práv, ktorých nedávno zavraždili v oblasti severného Kaukazu, a mali by sme zapáliť sviečku na ich pamiatku. Nesmieme zabudnúť na to, že Natália Jestemirovová, Zarema Sadulajevová, Alik Džabrajlov a mnoho ďalších, ktorí trpeli a prišli o život pri obrane ľudských práv, si zaslúžia podporu nás všetkých. Bohužiaľ, neboli sme schopní im dostatočne pomôcť, pokiaľ boli nažive.

Je znepokojujúce, že Rusko nebolo schopné viesť dôsledné kriminálne vyšetrovania, aby tieto vraždy vyriešilo a postavilo vinníkov pred súd. Všimla som si, že Európska únia s Ruskom na túto tému oficiálne komunikovala. Naše úsilie však bolo očividne nedostatočné a budeme musieť starostlivo zvážiť, ako môžeme zabezpečiť fungovanie princípov právneho štátu v Rusku a ako môžeme pri rokovaní o novej dohode o partnerstve a spolupráci s touto krajinou zvýrazniť túto problematiku.

Musíme popremýšľať aj o tom, ako by sme mohli obhajcov ľudských práv v Rusku podporiť lepšie ako doteraz. Mali by sme diskutovať o tom, či ohrozeným osobám môžeme zabezpečiť ochranu a či pre nich môžu inštitúcie EÚ rýchlo zariadiť víza, aby mohli ujsť z Ruska, kde sú oni a ich životy ohrozené. Podľa Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie je dôležité, aby mal Európsky parlament centrum šíriace informácie o situácii aktivistov za dodržiavanie ľudských práv, ktorých životy sú ohrozené, a ktoré sa bude v spolupráci s ostatnými inštitúciami snažiť im pomôcť. Môžeme toho urobiť veľa. Anna Politkovská raz povedala, že Západ môže urobiť mnoho, ale že robí veľmi málo.

(potlesk)

Véronique De Keyser, autorka. – (FR) Vážený pán predsedajúci, krátky čas, ktorý mám k dispozícii, využijem na objasnenie stanoviska našej skupiny, ktorá nepodpísala spoločné vyhlásenie a predkladá samostatné uznesenie.

V prvom rade by som vám chcela povedať, že plne súhlasíme so spoločným vyhlásením, pokiaľ ide o Natáliu Jestemirovovú, Zaremu Sadulajevovú a Alíka Džabrajlova.

Tieto nové vraždy, ktoré v skutočnosti predstavujú len vzorku vrážd ochrancov ľudských práv v Čečensku, nás šokovali.

V našom uznesení sme požadovali to isté, čo sa požaduje v spoločnom uznesení: odsudzujeme útok, žiadame vyšetrovanie a vyjadrujeme znepokojenie nad zhoršením ľudských práv militantov v Rusku.

Náš postoj sa v spoločnom uznesení líši pri ďalšej zmienke o všetkých obhajcoch ľudských práv a všeobecne o situácii v oblasti severného Kaukazu. Myslíme si, že sú možno iné miesta, kde je to vhodné urobiť – a ja sa o to pokúsim –, predovšetkým v uznesení, ktoré bude predchádzať samitu medzi Európskou uniou a Ruskom. Boli by sme radi, keby bola problematika aktivistov za ľudské práva a ich ochrany súčasťou tohto uznesenia, ale aj všetkých rokovaní, ktoré budeme v budúcnosti s Ruskom viesť.

Dodala by som teda, že problémom je len čas a miesto. Je to politická otázka, ktorú je potrebné riešiť politicky, a nielen tu, keď sa zaoberáme naliehavými prípadmi. Preto sme sa rozhodli pre odlišný prístup, ale, samozrejme, pokiaľ ide o jadro problému, plne súhlasíme s ostatnými skupinami.

---

(3) Pozri zápisnicu.

Renate Weber, autorka. – Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi, aby som Parlamentu predložila zopár faktov. Tento rok v januári uprostred poludnia zastrelili v centre Moskvy Stanislava Markelova, právnika v oblasti dodržiavania ľudských práv, ktorý zastupoval zavraždenú novinárku Annu Politkovskú. Súčasne s ním bola zastrelená aj Anastázia Baburovová, novinárka, ktorá sa ho snažila ochrániť.

V júli našli v Ingušsku mŕtvu Natáliu Jestemirovovú, známu ruskú aktivistku za dodržiavanie ľudských práv a novinárku, ktorú predtým v susednom Čečensku uniesli ozbrojení muži. Ani nie o mesiac nato bola unesená a zabitá ďalšia mimovládna aktivistka, Zarema Sadulajevová a jej manžel.

V auguste zastrelili novinára Malika Achmedilova krátko po tom, ako odišiel z domu v Dagestane. Za necelých osem mesiacov zomrelo šesť vynikajúcich novinárov a aktivistov za dodržiavanie ľudských práv.

Tieto únosy a vraždy sú len vrcholom toho, čo vyplýva zo zhoršenia situácie ľudských práv v Rusku, kde nezávislé hlasy vrátane právnikov, novinárov a iných aktivistov čelia násiliu, hrozbám a neoprávnenému stíhaniu.

Už sa ďalej nemôže ignorovať porušovanie ľudských práv v Rusku a predovšetkým v severnej oblasti Kaukazu. Nemôžeme byť takí naivní, aby sme si mysleli, že úžasne mocné Rusko, ktoré má jednu z najsilnejších spravodajských služieb na svete, nie je schopné nájsť páchateľov a postaviť ich pred súd.

My všetci, bez ohľadu na našu politickú príslušnosť, musíme pochopiť, že beztretnosť za útoky na ochrancov ľudských práv povedie k väčšiemu násiliu a rastúcej kultúre bezprávia. Ruské orgány musia v súlade s Deklaráciou OSN o ochrancoch ľudských práv zabezpečiť fyzickú bezpečnosť a slobodu pohybu a slova pre ochrancov ľudských práv.

Bernd Posselt, autor. – (DE) Vážený pán predsedajúci, nášho bývalého najstaršieho poslanca Otta von Habsburga sa raz opýtali, či ľutuje, že je poslancom Európskeho parlamentu, a nie vládcom. Povedal, že nie, lebo keby bol vládca, musel by hlupáka nazývať „vaša excelencia“, ale ako poslanec Parlamentu môže hlupáka nazvať hlupákom. Pri otázke ľudských práv som si spomenul na túto historku.

My nie sme diplomatický orgán, my sme politický parlamentný orgán. Môžeme hovoriť pravdu. Jedno porekadlo hovorí, že „ryba smrdí od hlavy“. Nie je to tak – a chcel by som poďakovať pani Weberovej za jej jasné slová –, že tieto incidenty a vraždy na Kaukaze sú akýmkoľvek spôsobom náhodné alebo dielom temných síl, ale skôr, odkedy prišiel pán Putin k moci – čo súvisí s problematikou Čečenska a záhadných výbuchov domov v Moskve –, už roky môžeme sledovať krvavú stopu, ktorá zakaždým vedie naspäť do Čečenska a postihuje nevinných ľudí: civilistov a najmä obhajcov ľudských práv, ktorí, ako napríklad tí, ktorých sme spomenuli – a mnoho týchto ľudí sme poznali osobne –, sa usilujú o dodržiavanie ľudských práv Čečencov, ale aj o demokratické Rusko, o porozumenie medzi národmi Čečenska a Ruska a o mier na Kaukaze. Týchto ľudí jedného po druhom zabíjajú.

Preto bolo potrebné, pani De Keyserová, aby sme viedli túto núdzovú rozpravu. Vyjdeme na posmech, ak ženu, ktorú sme v tomto Parlamente chválili a ktorá nás v Štrasburgu navštívila z dôvodu svojej oddanosti ľudským právam, zavraždia priamo pred našimi očami a my potom odsunieme rozpravu k tejto téme na neskorší dátum.

Rusko pozorne sleduje, či sme v stave reagovať okamžite, a my musíme reagovať okamžite tým, že úplne jasne povieme: zastavte vraždenie, porušovanie ľudských práv a poskytnite Čečensku a Rusku slobodu, ale predovšetkým ukončíte systematické porušovanie ľudských práv a vraždenie za záhadných okolností.

Tomasz Piotr Poręba (ECR), autor. – (PL) Otázka ľudských práv v Rusku sa opäť objavila na programe Európskeho parlamentu.

Okrem systematického prenasledovania náboženských a národnostných menšín sa často páchajú vraždy aktivistov za ľudské práva. Novinári a pracovníci mimovládnych organizácií v Rusku pri vykonávaní svojej práce každý deň riskujú životy. Hrozby, únosy, mučenie, svojvoľné zadržiavanie a vraždy sa stávajú bežnými záležitosťami. Skutočnosť, že ruské orgány aktívne nevyšetrujú tieto zločiny, že sa nedosahujú žiadne ozajstné výsledky a páchatelia zostávajú na slobode, dokazuje nielen úplnú neúčinnosť konania orgánov, ale aj ich tichý súhlas a ľahostajnosť.

Rešpektovanie ľudských práv by malo byť kľúčovou otázkou vo vzťahoch medzi Európskou úniou a Ruskom. Je našou povinnosťou žiadať, aby Rusko zabezpečilo riadne a efektívne vyšetrovanie, aby boli páchatelia potrestaní a aby sa skoncovalo s tými strašnými vraždami.

Cornelia Ernst, autorka. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, ako novej poslankyni Európskeho parlamentu mi dovoľte začať vyhlásením, že otázky ľudských práv sú mimoriadne dôležité aj pre moju stranu, nemeckú ľavicu, a že odsudzujeme všetky porušovania ľudských práv bez ohľadu na to, kde sa páchajú alebo kto ich pácha. To nemá nič spoločné so zasahovaním do vnútroštátnych záležitostí.

Už roky ma znepokojuje a poburuje skutočnosť, že stále vraždia aktivistov za ľudské práva, ktorí sa zaoberajú situáciou v Čečensku. Natália Jestemirovová, Stanislav Markelov, Zarema Sadulajevová, to sú príklady vražd, ktorú sú skutočne strašné. Preto je dôležité, aby sme sa v Parlamente touto problematikou zaoberali.

Znepokojuje ma, že prípady, ako je vražda Anny Politkovskej, sa nevyšetrujú. Ak sa proces teraz opäť otvorí, úprimne dúfam, že páchateľov nájdú a zadržia, pretože v opačnom prípade nastáva riziko ďalšieho krviprelievania a bude sa to chápať ako povolenie na páchanie takýchto činov. Jednoducho očakávame, že sa vykoná bezodkladné a úplné vyšetrovanie týchto vražd, že sa s touto záležitosťou tvrdo skoncuje, že Rusko už nebude dlhšie čakať, ale že sa samo pustí do boja na ochranu ľudských práv. Nesmie sa stať to, že ochraňovanie ľudských práv určitým spôsobom odsúdi ľudí na smrť. Taktiež si myslím, že nadchádzajúci samit EÚ – Rusko sa musí týmito otázkami urgentne zaoberať, a nebrať ich len ako vedľajšie otázky, ale venovať sa im s takou závažnosťou, akú si zaslúžia.

Osobne taktiež očakávam, že o otázkach ľudských práv sa v tomto Parlamente bude diskutovať otvorene. O takýchto otázkach by som vo štvrtok poobede radšej nediskutovala a myslím si, že táto téma by sa nás mala týkať aj vtedy, keby išlo o podnikanie alebo obchodovanie. Takéto otázky majú často druhoradú prioritu. Chceme to zmeniť a aj to som tu chcela povedať.

Filip Kaczmarek, v mene skupiny PPE. – (PL) Vážený pán predsedajúci, v krajine s vysokou mierou kriminality by niekto mohol prísť s teóriou, že úmrtia aktivistov za ľudské práva sú náhodné. A náhodné sú preto, lebo – všeobecne povedané – mnoho ľudí v týchto krajinách padne za obeť zločinu. Dnes, 17. septembra, vám všetkým musím pripomenúť smutné výročie, a to 70. výročie sovietskej invázie v Poľsku. Po tejto invázii sovietski vojaci zastrelili najmenej 21 768 poľských občanov. Prečo som spomenul túto skutočnosť? Pretože Rusi teraz tvrdia, že to bol obyčajný zločin, rovnako ako vraždy aktivistov za dodržiavanie ľudských práv sú „obyčajné zločiny“.

Miera, akou sa vraždia aktivisti za ľudské práva v Rusku, je taká, že interpretovať tento jav ako dôsledok „obyčajného zločinu“ je absolútne bezohľadné. Teória, že tieto vraždy sú „náhodné“, nie je schodná. Systematická povaha týchto vražd znamená, že v Rusku musí byť v politických a sociálnych pomeroch niečo, čo zapríčinilo to časté zabíjanie. Morálna kríza v tejto krajine, tendencia bagatelizovať smrť, odľudštenie, relativizmus a vytrácajúce sa hodnoty sú na vine tomu, že tento problém sa neberie vážne. Myslím, že naše uznesenie je dobre vyvážené a že pomôže Rusom vyriešiť túto záležitosť.

Justas Vincas Paleckis, v mene skupiny S&D. – (LT) Skupina sociálnych demokratov nemôže zostať ľahostajná voči nedávnym vraždám aktivistov za ľudské práva v Rusku. Úmrtia Anny Politkovskej, Natálie Jestemirovovej, Zaremy Sadulajevovej, Andreja Kulagina nesmú zostať bezvýznamné. Bezvýhradne odsudzujeme páchateľov týchto barbarských činov a skutočnosť, že v niektorých oblastiach Ruska, bohužiaľ, vládne atmosféra beztrestnosti a politické vraždy sa nevyšetrujú.

Ruský prezident Dmitrij Medvedev sľúbil, že nájdú a potrestajú páchateľov týchto vražd. Jeho reakcia bola silnejšia ako reakcia bývalého prezidenta, ale zatiaľ sú to len slová. Čas ukáže, či sú ruské orgány schopné dodržať svoje záväzky, ktoré sú pre občanov ich krajiny a medzinárodné spoločenstvo také dôležité. Podľa nášho názoru posúdenie ruských činov v oblasti severného Kaukazu v navrhovanom uznesení presahuje oblasť uplatnenia uznesenia, a preto sa sociálni demokrati rozhodli prijať vlastný, samostatný dokument. Sociálni demokrati sú presvedčení, že situácia v oblasti ľudských práv v Rusku by sa naozaj zlepšila, ak by sa zintenzívnili konzultácie o ľudských právach medzi EÚ a Ruskom. Európsky parlament, Štátna дума, občianske, sociálne organizácie a organizácie činné v oblasti ľudských práv v EÚ a Rusku by mali aktívne prispieť do týchto konzultácií. Prízvukujeme, že o ochrane ľudských práv sa na nasledujúcom stretnutí predstaviteľov EÚ a Ruska musí obšírne diskutovať. Táto záležitosť sa stáva neodmysliteľnou súčasťou novej dohody medzi EÚ a Ruskom.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). – (LT) Táto rozprava a uznesenie Európskeho parlamentu o vraždách aktivistov za ľudské práva v Rusku sú mimoriadne dôležité najmä teraz, keď počúvame jednu správu za druhou o vraždách ochrancov ľudských práv Natálie Jestemirovovej, Alika Džabrajlova, Zaremy Sadulajevovej a ďalších v Rusku. Európska únia nemôže zostať ľahostajná voči brutálnym vraždám aktivistov za ľudské práva. V našich vzťahoch s Ruskom musíme zdôrazniť a aj zdôrazňujeme, že vyšetrovanie týchto vražd trvá príliš dlho a väčšinou sa končí bez pomenovania vinníka. Táto neprijateľná prax sa v Rusku stáva pravidlom

najmä v prípade zločinov v Čečensku, kde beztretnosť prekvitá. Jednou z našich základných hodnôt je rešpektovanie ľudských práv, ľudskej dôstojnosti a ľudského života a žiadne pragmatické záujmy nemôžu stáť nad týmito hodnotami. V záujme svojej cti by mal ruský prezident Dmitrij Medvedev zabezpečiť, aby sa urobilo všetko pre úplné vyšetrovanie prípadov únosov a vražd obhajcov ľudských práv a aby boli vinníci postavení pred súd.

Tunne Kelam (PPE). – Vážený pán predsedajúci, situácia v oblasti ľudských práv v Rusku sa zmenila k horšiemu. Vyzývame teraz ruské orgány, aby urobili všetko, čo je v ich silách, na ochranu obhajcov ľudských práv. Vieme, že kľúčový prvok, ktorý chýba, je vôľa urobiť to „všetko“. Urobiť sa to dá, pretože Kreml má rozhodujúci vplyv na ruské mocenské štruktúry a súdnictvo. Z tohto dôvodu nás zlyhávajúce ruské súdnictvo pri ochrane obhajcov ľudských práv privádza k tomu, aby sme si mysleli, že režim je pri týchto zločinoch spoluvinníkom.

Naše posolstvo by dnes malo byť adresované vládam EÚ a Komisii. Dokiaľ si Kreml bude myslieť, že obavy o osud obhajcov ľudských práv zostávajú v rovine vyhlásení bez následkov na hospodárske vzťahy, môžu sa páni Putin a Medvedev domnievať, že EÚ nebola schopná poučiť sa z nehanebnej vraždy Anny Politkovskej.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) O porušovaní ľudských práv v Rusku diskutujeme vlastne v deň s dôležitým symbolickým významom. Presne pred 70 rokmi, 17. septembra 1939, obsadila Červená armáda po tajnej dohode s Hitlerom jednu tretinu Poľska, ktoré vtedy bojovalo proti nemeckej invázii. Stalinova armáda zabila tisíce Poliakov a státisíce boli odtransportované do sovietskych pracovných táborov. V Katyni zabili na Stalinov rozkaz tisíce poľských dôstojníkov. Pre nás zostane 17. september navždy dňom hanby Stalinovho Ruska.

Dnešné Rusko nie je dostatočne odvážne, aby sa tejto príšernej pravde postavilo zoči-voči. Jeho terajšia vláda nepresvedčivo odôvodňuje svoje bývalé spojenectvo s Hitlerom. Moskva doteraz odmieta povoliť prístup do archívov o Katynskom masakri.

Dejiny mnohých krajín zahrňajú hrozné udalosti. Vypovedá to o stupni zrelosti národa, keď sa vie postaviť svojej minulosti zoči-voči a odsúdiť to, čo sa v jeho minulosti odsúdiť musí. Dnešné Nemecko je príkladom takého prístupu. Až vtedy prestane byť pre dnešné Rusko jeho minulosť ťarchou a umožní mu vstúpiť do spoločenstva slobodných a demokratických národov so vztýčenou hlavou. Až vtedy bude Rusko schopné sa raz a navždy oslobodiť od svojho bremena a prestať bojovať proti vlastným občanom, ktorí momentálne riskujú životy, aby chránili základné slobody a ľudské práva.

Ctíme si obeť týchto vražd. Na nikoho z vás nezabudneme.

Rui Tavares (GUE/NGL). – (PT) Dobré odpoľudnie, dámy a páni. Vražda Natálie Jestemirovovej v nás všetkých v tomto Parlamente vyvolala obrovský smútok, odkedy sme sa dozvedeli o jej únose v deň, keď sme sa tu po prvýkrát zišli, a len o niekoľko hodín neskôr sme sa dopočuli o jej zavraždení. Je to udalosť, ktorá sa musí dotknúť každého všade na svete. Ako už povedala moja kolegyňa pani Ernstová, som pevne presvedčený, že ľavica musí ľudské práva a ochrancov ľudských práv chrániť všade, bez ohľadu na krajinu, v ktorej sú.

Tieto útoky, toto napádanie obhajcov ľudských práv v Rusku malo veľmi znepokojivé následky. Fungujú ako zastrašovanie a určite budú mimoriadne traumatické pre všetkých, ktorí chcú chrániť ľudské práva v Rusku. Predstavujú preto prvý stupeň ofenzívy, ktorá neskôr vyústi do zhoršenia celkovej situácie v oblasti ľudských práv, nehovoriac o ľudských právach samotných aktivistov.

Následky týchto vražd sú preto nepredvídateľné a znepokojujúce. Bez rýchleho a účinného súdneho vyšetrovania a bez záruky, že sa bude rešpektovať bezpečnosť obhajcov ľudských práv, sa situácia skutočne môže stať mimoriadne znepokojujúcou. Preto budem s veľkou radosťou hlasovať za toto uznesenie a za následné vyzývanie ruských orgánov na ochranu aktivistov za ľudské práva.

Pochádzam z Portugalska, z druhého konca Európy, a na budúci týždeň pôjdem do Ruska. Vlastne zajtra si idem na ruské veľvyslanectvo vyzdvihnúť svoje víza. Myslím si, že vzťahy medzi Európou a Ruskom sú veľmi dôležité a že Európa Rusku mnoho dlhuje. Európa Rusku dlhuje predovšetkým úprimnosť a jasnosť pri ochrane ľudských práv a slobôd našich európskych spoluobčanov v Rusku.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, váš jazyk je taký krásny, že som sa rozhodla poďakovať vám v maďarčine: *köszönöm*. Pán Tavares, chcela by som reagovať na vaše vyjadrenia. Práca v prospech ľudských práv nie je len v záujme ľavice, týka sa aj nás v stredopravom krídle a dúfajme, že nás to povzbudí do spolupráce. Pani Ernstová spomenula niečo, v čom má úplnú pravdu. Diskutujeme tu,

a pritom väčšina poslancov z pléna je už na ceste domov. Musíme spojiť sily, aby sa táto záležitosť stala politickou prioritou.

Kedysi som bola členkou Výboru pre zahraničné veci, a keď sa zriadil Podvýbor pre ľudské práva, stala som sa aj jeho členkou. Keď som predkladala pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, niekedy som ich poslala Výboru pre zahraničné veci. Moji kolegovia sa ma potom pýtali, prečo pozmeňujúce a doplňujúce návrhy o ľudských právach posielam tam, keď už na to máme Podvýbor pre ľudské práva. Vtedy som si myslela, že niečo nie je v poriadku, ak sa náš Podvýbor pre ľudské práva má stať getom alebo ak sa ľudské práva majú stať chránenou oblasťou takéhoto orgánu. Pracujme spoločne, aby sme zabránili tomu, že sa to ľudským právam stane.

Kristian Vigenin (S&D). – (BG) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, vyhlásenie pána Posselta ma podráždilo. Chcel by som zdôrazniť, že úspechy pani De Keyserovej v oblasti ochrany ľudských práv sa v takejto diskusii nemôžu spochybňovať. Prejavila sa ako najdôležitejšia osoba v tomto Parlamente, ktorá na tejto problematike pracuje.

Za žiadnych okolností nedovolím, a ani si nemyslím, že je správne, aby sme spochybňovali záväzok skupiny S&D ochraňovať ľudské práva, pretože sme to robili, aj keď sa vaša skupina, pán Posselt, pokúšala zľahčovať zločiny v Guantáname a zaobchádzanie so zločincami v Iraku americkými vojakmi.

Pokiaľ ide o tému ľudských práv v Rusku, uznávame, že to je skutočne vážny problém, a uznesenie, ktoré predkladáme, je dostatočne tvrdé a ostré. Myslíme si však, že tento Parlament by sa mal zameriavať na problémy, a nie zakaždým len vytasiť dlhý zoznam problémov v našich vzťahoch s Ruskom, ktoré tam nemajú vôbec žiadny účinok.

Z tohto hľadiska robíme to, že na budúci týždeň opäť vysielame delegáciu zo skupiny S&D na rokovanie do Moskvy, kde upozorní na túto konkrétnu otázku. Nepoužívajte mimoriadne udalosti tohto druhu v oblasti ľudských práv na zostavenie dlhého zoznamu problémov. To nie je cieľom dnešnej rozpravy.

Miroslav Míkolášik (PPE). – (SK) Dovoľte mi vyjadriť smútok a hlboké znepokojenie nad udalosťami, ku ktorým došlo v júni tohto roku v Ruskej federácii. Som otrasený brutálnymi vraždami ruských aktivistov, ako napríklad Natália Jestemirovová a Andrej Kulagin a ďalší, ktorí sa angažovali za dodržiavanie ľudských práv a ktorí sa zasadzovali za pravdu a spravodlivosť. Je potrebné vyvinúť všetku snahu na zadržanie a potrestanie vrahov. Víтам a podporujem opatrenia, ktoré je nevyhnutné zaviesť na objasnenie týchto vražd.

K porušeniu medzinárodných dohôd došlo taktiež v auguste 2008, keď počas ozbrojeného konfliktu medzi Ruskom a Gruzínskom ruské ozbrojené sily útočili na obývané časti a nepodarilo sa im ochrániť civilné obyvateľstvo pred porušovaním ich práv ozbrojencami z Južného Osetska na územiach, ktoré de facto patrili pod ruskú kontrolu. Je potrebné, aby ruská vláda ukázala jasné stanovisko, že porušenie ľudských práv nebude tolerovať.

Charles Tannock (ECR). – Vážený pán predsedajúci, pokiaľ ide o zlé zaobchádzanie s ochrancami ľudských práv, v Rusku sa rozvíja kultúra kriminálnej beztretnosti. Novinárov, ktorí sa odvážia spochybniť oficiálny pohľad na veci, prenasledujú, národnostné menšiny neprimerane trpia násilnými zločinmi, čo sa zrejme nerieši, bojovníci za väčšie slobody sú prinajlepšom prehliadaní a prinajhoršom násilne umlčaní.

Je ťažké presne vidieť, odkiaľ pochádza nebezpečenstvo pre ochrancov ľudských práv v Rusku, ale často sme svedkami ľahostajného prístupu súdnych orgánov a toho, že svojvoľné únosy zostávajú nepotrestané.

Rusko si zvyklo na nejednoznačnosť EÚ. Je to jasné zo spôsobu, akým EÚ reagovala na zastrašovanie Ukrajiny Ruskom alebo na ruskú inváziu a okupáciu zvrchovaného gruzínskeho územia minulý rok v lete.

Pre dobré vzťahy EÚ s Ruskom sú určite v stávke dôležité strategické otázky, ale nesmieme pripustiť, aby nás tieto otázky zbavili povinnosti postaviť sa za naše základné slobody a spoločné európske hodnoty, slobody a hodnoty, ktoré by mal mať ruský ľud možnosť plne s nami zažívať v mieri a istote.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Ochrane ľudských práv sa profesionálne venujem 25 rokov. Z tohto dôvodu, najmä ako právnička, pociťujem hlboký pocit účasti, keď si pomyslím na kolegov, ktorí stratili život v súvislosti s týmto nádherným povoláním. Pri tejto príležitosti by som chcela vyjadriť úprimnú sústrasť ich rodinám a milovaným osobám.

Aký by mohol byť v tejto dobe správny postup? Žiadať, aby príslušné štátne orgány vykonali okamžité, dôkladné vyšetrovanie. Bola by som rada, keby tento Parlament prejavil odvahu a morálnu autoritu urobiť to. Obávam sa však, že to tak nie je. Pretože takéto požiadavky predkladajú iba štáty, ktoré nie sú

členmi Európskej únie. Situácia je však iná, keď ide o hrubé porušovanie ľudských práv v členskom štáte Európskej únie, ako sa to stalo v mojej krajine, v Maďarsku, kde sa strieľalo do ľudí na niekoľkotisícovom zhromaždení, ktoré zorganizoval muž, ktorý teraz predsedá tomuto zasadnutiu, podpredseda Pál Schmitt, pri príležitosti výročia revolúcie z roku 1956 a boja za slobodu. Tento Parlament neuskutočnil žiadne vyšetrovanie tohto prípadu a tejto krízovej situácie, ktorá odvtedy pretrváva.

Obávam sa, že pokiaľ sa to nestane a pokiaľ niekto, kto bol členom vlády, ktorá schválila strelbu do ľudí, môže byť podpredsedníčkou parlamentného Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, nemôžeme mať ozajstnú dôveru v inú krajinu a priznávať jej morálnu autoritu, aby žiadala o vykonanie takéhoto vyšetrovania v krajine, ktorá nie je členom Európskej únie. Preto by som vás chcela požiadať, aby ste navrhli a žiadali bezodkladné vyšetrovanie porušovania ľudských práv v Maďarsku. Ďakujem vám.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Chcel by som najprv povedať, že som sklamaný z toho, že keď sa diskutovalo o kríze mliekarenského sektora, bola rokovacia sála plná a teraz, keď diskutujeme o ľudských právach, vyzerá to tak, že nás tu v rokovacej sále nezostalo viac ako 40. Je škoda, že to tak je. Nechcem tým povedať, že kríza mliekarenského sektora nie je dôležitá, ale problém ľudských práv je pre každého z nás z politického hľadiska prvoradý.

Taktiež je podľa mňa neprijateľné, že – ako je všeobecne známe – tento rok mnoho krajín v strednej a východnej Európe oslavuje 20. výročie pádu komunizmu a mocnosť priamo v našom susedstve, ktorá bola pôvodcom týchto komunistických režimov, prejavuje takúto ľahostajnosť voči zločinom spáchaným proti ochrancom ľudských práv. Myslím si, že každý z nás musí jednoznačne súhlasiť s tým, aby sa skoncovalo s totalitarizmom.

Meglena Kuneva, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, dnešná rozprava o situácii ochrancov ľudských práv v Rusku je aktuálna a veľmi príhodná. Nedávna vlna násilia proti ochrancom ľudských práv upozornila na vážne nebezpečenstvo, ktorému sa pri svojej práci vystavujú. Za odhaľovanie porušovania ľudských práv zaplatili mnohí najvyššiu cenu. Vzdávame hold všetkým, ktorí stratili život, a tým, ktorí v takomto prostredí naďalej pracujú.

Mnoho násilných činov proti ochrancom ľudských práv sa udialo v oblasti severného Kaukazu na pozadí rastúcej nestability. Komisia mnohých z nich pozná. Sú to veľmi vážení partneri pri realizácii projektov v oblasti ľudských práv. Nevinní civilisti, pracovníci v oblasti vymáhania práva a vládni úradníci stratili život v pretrvávajúcom boji v uvedenej oblasti.

Násilie postihujúce ochrancov ľudských práv sa netýka len oblasti severného Kaukazu. Existujú správy aktivistov, právnikov a nezávislých novinárov, ktorí sa stretávajú s násilím, prenasledovaním a zastrášaním v celej Ruskej federácii. EÚ musí naďalej otvorene vystupovať proti tomuto násiliu a trvať na tom, aby si Rusko splnilo záväzky, ktoré ako člen Organizácie Spojených národov, Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a Rady Európy prijalo.

Rozhodujúce je, aby sa útoky a násilné úmrtia aktivistov občianskej spoločnosti riadne vyšetrili a aby páchateľov rýchlo identifikovali a potrestali. Atmosféra strachu a beztrestnosti sa môže rozptýliť len pomocou účinného a zákonného stíhania týchto vražd.

Prezident Medvedev sa otvorene vyjadril proti tomu, čo nazval „právny nihilizmus“ prevládajúci v Rusku. EÚ je pripravená podporiť Rusko v jeho prebiehajúcej reforme súdneho systému. EÚ si veľmi váži možnosť diskutovať s ruskými orgánmi o svojich obavách týkajúcich sa ľudských práv. Víťame otvorenejší prístup, ktorý prezident Medvedev zaujal k diskusiám o týchto otázkach s EÚ.

Nasledujúci samit EÚ – Rusko je ďalšou príležitosťou na pokračovanie týchto diskusií. Musia ich však dopĺňať výmeny medzi odborníkmi. Pravidelné rokovania medzi EÚ a Ruskom o ľudských právach ponúkajú možnosť na rozšírenie oblasti týchto diskusií a okruhu partnerov, s ktorými o otázkach ľudských práv diskutujeme.

Bezpečnosť ochrancov ľudských práv musí byť prvoradá. Naliehavo žiadame ruské orgány, aby sa v najvyššej možnej miere snažili zabezpečiť, aby tí, ktorí porušovania ľudských práv odhaľujú, to mohli robiť bez strachu z násilia a zastrásovania.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Po skončení rozpravy pristúpime k hlasovaniu.

9.2. Kazachstan: prípad Jevgenija Žovtisa

Predsedaajúci. – Dostal som päť návrhov⁽⁴⁾ uznesenia týkajúcich sa Kazachstanu:

prípad Jevgenija Žovtisa (článok 122).

Heidi Hautala, autorka. – (FI) Vážený pán predsedaajúci, rada by som k rozprave, ktorú sme práve viedli, dodala záverečný komentár a povedala, že ako predsedníčka Podvýboru pre ľudské práva som nedávno Konferencii predsedov výborov zaslala list, v ktorom som žiadala o preloženie týchto diskusií na skorší termín, aby sa ich Parlament mohol zúčastniť v plnom počte a aby Rada v tejto diskusii mohla mať významnejšiu úlohu. Dúfam, že moji kolegovia z rôznych skupín budú o tejto záležitosti so svojimi predsedami diskutovať, pretože autorita Parlamentu trvale klesá, keď nás tu je v rovnakom čase tak málo.

Teraz prejdime k prípadu pána Žovtisa. Kazachstan je dôležitá krajina Strednej Ázie a na budúci rok prevezme predsedníctvo v Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe. Z tohto dôvodu nie je jedno, ako posudzujú zločiny v krajine, ktorá bude na čele demokratického úsilia všetkých krajín obrovského územia Európy. Preto by sme našu pozornosť mali obrátiť na prípad ochrancu ľudských práv Jevgenija Žovtisa. Za veľmi podozrivých okolností bol uznaný vinným zo zabitia a odsúdený na štyri roky vo väzení s voľným režimom za zrazenie chodca v júli tohto roku.

Musíme vziať do úvahy skutočnosť, že OBSE si kládla otázku, či postup v prípade Žovtis mohol byť v rozpore s princípom spravodlivého súdneho procesu, ktorý zaručuje ústava Kazachstanu. Európsky parlament musí taktiež zabezpečiť, aby sa táto rozprava naďalej viedla aj s Radou a Komisiou, aby tieto inštitúcie mohli na tento prípad upozorniť a požadovať spravodlivý súdny proces.

Vážený pán predsedaajúci, Európsky parlament môže mať významný vplyv na mieru, do akej krajiny Strednej Ázie dodržia princípy právneho štátu prostredníctvom záznamov týchto jednotlivých prípadov, a prípad Jevgenija Žovtisa je bezpochyby jedným z nich.

Justas Vincas Paleckis, autor. – (LT) Ako sa blíži čas, keď bude Kazachstan predsedať Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, táto krajina sa, bohužiaľ, vzdáva od splnenia záväzkov zosúladenia s európskymi normami. Neodôvodnene vyzdvihuje svoj jedinečný a mimoriadny charakter a neberie žiaden ohľad na odporúčania OBSE týkajúce sa volebného práva a slobody tlače. Opakované porušovanie ľudských práv a otvorené prenasledovanie ochrancov ľudských práv vyvoláva čoraz väčšie pochybnosti, či je tento štát vhodný na vedenie organizácie, ktorá bojuje za uplatňovanie demokratických princípov. Naliehavo vyzývame Astanu, aby urobila konkrétne pokroky v oblasti demokratizácie, ochrany ľudských práv, princípov právneho štátu a slobody tlače. Kazašské zákony, ktoré vychádzajú z medzinárodného práva, sa v súdnych procesoch proti ochrancom ľudských práv Jevgenijovi Žovtisovi, Jesergepovovi a Dubanovovi musia náležite a transparentne uplatňovať. Musíme dúfať a žiadať, aby boli súdy nezávislé a aby účasť väznených v hnutí za ľudské práva neovplyvňovala rozsudok. Naliehavo vyzývame Radu, aby otázku ochrancov ľudských práv predniesla na nasledujúcom dialógu o ľudských právach medzi EÚ a Kazachstanom v októbri. Vyzývame Európsku komisiu, aby poskytla intenzívnu pomoc Kazachstanu, ktorý sa pripravuje na predsedníctvo OBSE, s cieľom zabrániť zneváženiu tejto dôležitej medzinárodnej organizácie.

Renate Weber, autorka. – Vážený pán predsedaajúci, v prvom rade by som chcela vyjadriť sústrasť rodine obetí automobilovej nehody, ktorej bol pán Jevgenij Žovtis účastníkom. Odohrala sa, bohužiaľ, ľudská tragédia, pri ktorej prišiel človek o život. Zároveň by som si dovoľila vyjadriť znepokojenie v súvislosti s aktuálnou situáciou pána Jevgenija Žovtisa.

Každý, kto spácha trestný čin, musí, samozrejme, akceptovať, že sa zákonné postihy použijú bez rozdielu, a pán Žovtis ako vynikajúci právnik, činný v oblasti ľudských práv, to vie lepšie ako ktokoľvek iný. Zároveň si však chceme byť istí, že kazašské orgány túto nešťastnú situáciu nevyužijú na potrestanie pána Žovtisa aj za niečo iné okrem jeho účasti na automobilovej nehode. Pán Žovtis nesmie byť potrestaný za svoju aktivitu v oblasti ľudských práv ani za svoju kritiku kazašskej vlády.

Preto si myslím, že je nesmierne dôležité, aby kazašské súdne orgány bezodkladne vykonali druhé, úplné a spravodlivé vyšetrovanie okolností súvisiacich s nehodou a aby preskúmali odsúdenie a rozsudok pána Žovtisa za riadneho rešpektovania transparentnosti a princípov právneho štátu.

⁽⁴⁾ Pozri zápisnicu.

Elisabeth Jeggle, autorka. – (DE) Vážení pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, na úvod by som chcela povedať, že naša skupina bola mierne prekvapená, keď videla, že sa súdne preskúmanie dramatickej automobilovej nehody ocitlo na programe ako naliehavé uznesenie o otázkach ľudských práv.

Pre Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (Kresťanských demokratov) je preto dôležité vyhlásiť, že v podstate nechceme spochybňovať rozsudky nezávislého súdu, pokiaľ nejde o jasne zmanipulované procesy, ktoré nie sú v súlade so žiadnymi právnymi princípmi. Videli sme to už v Iráne. Musí sa to jasne rozlišovať. Pre nás je nezávislé súdnictvo kľúčovým prvkom každého demokratického poriadku. Preto musíme najprv vziať do úvahy vyneseny rozsudok.

Musíme takisto vziať na vedomie skutočnosť, že pri automobilovej nehode zahynula jedna osoba – to nám musí byť ľúto, aj nám to je ľúto –, ale aj skutočnosť, že bolo vykonané súdne preskúmanie. Skutočnosť, že účastníkom tejto nehody bol Jevgenij Žovtis, známy ochranca občianskych práv, pritiahla svetovú pozornosť a vyvolala reakcie, čoho výsledkom je aj dnešná diskusia.

Skupina PPE oceňuje úsilie Kazachstanu a pokrok smerom k demokracii a princípom právneho štátu. Chceli by sme Kazachstan uistiť o našej otvorenej podpore a povzbudiť ho, aby rozhodne pokračoval touto cestou. Pokiaľ ide o tento konkrétny prípad, naliehavo vyzývame kazašské orgány, aby vo vlastnom záujme poskytli verejnosti čo najviac informácií, aby objasnili svoj pohľad na tieto udalosti a aby pánovi Žovtisi umožnili spravodlivé odvolanie alebo preskúmanie procesu za rešpektovania princípov právneho štátu.

Kazachstan bude predsedáť OBSE. Bude to poriadna výzva!

Struan Stevenson, v mene skupiny ECR. – Vážení pán predsedajúci, musím súhlasiť s pani Jeggleovou. Som veľmi prekvapený, že tu pred celým Parlamentom v Štrasburgu máme nalievavú rozpravu o dopravnej nehode v Kazachstane, o nehode, kde jeden človek tragicky zomrel a kde vodič automobilu bol náhodou ochrancom ľudských práv, ktorého súd náležite odsúdil na štyri roky väzenia s voľným režimom, ktoré sa podľa uznesenia zrazu stalo „pracovným táborom“. Obávam sa, že prednesenie takejto záležitosti v tomto Parlamente vrhá na Parlament skutočne zlé svetlo a znamená to, že keď začneme hovoriť o dopravných nehodách, znehodnotí sa dobrá práca, o ktorú sa v oblasti ľudských práv usilujeme.

Naozaj tým naznačujeme, že kazašská vláda hodila nejakého civilistu pod kolesá automobilu ochrancu ľudských práv? Naozaj tým chceme povedať, že rozsudok je pre niekoho, kto bol odsúdený za zabitie, príliš tvrdý? Nemôžeme pokračovať v hanobení krajiny, akou je Kazachstan, len z dôvodu politickej motivácie, aby sme znížili jej reputáciu, predtým ako budúci rok prevezme predsedníctvo OBSE. Je to politicky motivované a je hanba, že to máme na programe. Dúfam, že Parlament tieto uznesenia zamietne a že podporí dopĺňujúce a pozmeňujúce návrhy.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Vážení pán predsedajúci, mám podobné pochybnosti ako predchádzajúci rečník pán Stevenson. Kazachstan je dôležitá krajina. Veľmi sa snaží o pokrok smerom k demokracii. Zatiaľ, samozrejme, nepredstavuje vzor demokratických slobôd, ale situácia v oblasti občianskych práv v tejto krajine – a Kazachstan trochu poznám, keďže som ho pri viacerých príležitostiach navštívil – je výrazne lepšia ako vo väčšine susedných krajín v tejto oblasti a táto krajina našťastie nemá také problémy, aké sú napríklad v Rusku a o ktorých sme práve diskutovali.

Stotožňujem sa s názorom pána Stevensona, že Európsky parlament by svoju autoritu nemal využívať na vyjadrenie stanoviska k jednému dramatickému súdnemu prípadu. Je možné, že tento prípad treba objasniť, ale rozhodne nie je potrebné uznesenie Európskeho parlamentu. Zničilo by to hodnotu uznesenia a ľudia by prestali načúvať hlasu Európskeho parlamentu, ak sa bude rozptyľovať záležitosťami, ktoré si nezaslúžia všeobecnú rozpravu ani parlamentné uznesenie.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážení pán predsedajúci, Kazachstan hrá v Strednej Ázii dôležitú úlohu, ako hospodársku, tak aj v zmysle bezpečnostnej politiky, a spolupráca krajiny s Európskou úniou sa zintenzívnila. Bolo príjemné počúvať, ako kazašský minister zahraničných vecí Marat Tažin minulý rok pred predsedníctvom Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a opäť tento rok v máji prisľúbil zlepšiť situáciu v oblasti ľudských práv v krajine. Napriek medzinárodnej pozornosti sa tam však prísnejšie kontrolovali médiá a náboženská sloboda je na nízkej úrovni. Okrem toho sme sa dopyčuli o viacerých prípadoch svojvoľného zatknutia aktivistov za ľudské práva.

Rozsudok vyneseny nad aktivistom za ľudské práva Jevgenijom Žovtisom je taktiež na zamyslenie a je v záujme vlády Kazachstanu, aby tieto pochybnosti v každom ohľade vyvrátila, predovšetkým vzhľadom na blížiaci sa obdobie predsedníctva OBSE. Dúfame v to najlepšie a tešíme sa na vyjasnenie týchto záležitostí.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcel vyjadriť potešenie, že je tu opäť pani Hautalová. Nebola tu však niekoľko rokov a počas tohto obdobia sme tu mali Radu vo štvrtok poobede. České a nemecké predsedníctvo tu boli vo štvrtok. Nemyslím si, že by sme rozpravu mali presunúť, keďže nemôžeme všetko prerokovať v stredu, takže tu musíme byť a musíme Radu prinútiť, aby tu vo štvrtok poobede bola tiež. Toto je riešenie, a nie nahustiť celý program na stredu.

Je to naozaj veľmi zložitý prípad. Keďže však, pokiaľ ide o princípy právneho štátu, vláde Kazachstanu ešte nemôžeme úplne veriť, musíme trvať na tom, aby sa prípad objektívne vyšetril. Z tohto hľadiska plne podporujem pani Jeggleovú. Preto sme uznesenie podpísali. Táto záležitosť sa musí objektívne vyšetriť a nesmie sa nič utuláť ani úmyselne prehliadať.

Meglena Kuneva, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia so znepokojením prijala správy o procesných porušeníach počas súdneho procesu s kazašským ochrancom ľudských práv, pánom Jevgenijom Žovtisom, ktorý bol odsúdený za zabitie v dôsledku smrteľnej dopravnej nehody. Ako viete, kazašské orgány odmietli tvrdenia, že bol rozsudok proti pánovi Žovtisovi politicky motivovaný.

Komisia plne podporuje vyhlásenie predsedníctva EÚ k tomuto prípadu v Stálej rade OBSE z 10. septembra. Vzhľadom na závažnosť údajných chýb počas vyšetrovania a súdneho procesu vyzývame Kazachstan, ktorý je budúcim predsedom OBSE, aby zabezpečil, že pri odvolaní sa budú plne dodržiavať vnútroštátne právne predpisy a medzinárodné štandardy. Komisia bude tento prípad aj naďalej pozorne sledovať.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Po skončení rozpráv pristúpime k hlasovaniu.

9.3. Sýria: prípad Muhannada Al Hassániho

Predsedajúci. – Dostal som šesť návrhov⁽⁵⁾ uznesenia týkajúcich sa Sýrie:

prípad Muhannada Al Hassániho (článok 122).

Franziska Katharina Brantner, autorka. – Vážený pán predsedajúci, chcela by som predstaviť prípad pána Muhannada Al Hassániho. Bol uväznený, pretože obhajuje ľudské práva svojich krajanov v Sýrii.

Hral veľmi dôležitú úlohu, pretože sledoval všetky procesy na Najvyššom súde pre štátnu bezpečnosť a pravidelne vyhodnocoval väzenské podmienky v Sýrii. Teraz bol sám zadržaný a uväznený.

Pokiaľ ide o Sýriu, žiadame, aby si plnila svoje záväzky a konala v súlade s Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach a s Dohovorom OSN proti mučeniu, ktorého je Sýria aj účastníkom; aby Sýria prehodnotila svoju politiku utlačania ochrancov ľudských práv a ich rodín a aby prepustila ochrancov ľudských práv, väzňov svedomia a mierových aktivistov, ktorí sú vo väzení.

Máme požiadavku aj voči EÚ. Pokiaľ ide o podpis asociačnej dohody, navrhli sme, Zelení/EFA, pred jej podpisom prijať plán, ktorý by vyjadril naše ciele týkajúce sa zlepšení, ktoré by sa mali v oblasti ľudských práv dosiahnuť.

Medzinárodné právo ustanovuje rad záväzkov, ktoré štáty musia splniť, a je aj našou povinnosťou, a najmä celej EÚ, zabezpečiť, aby sa ich dodržiavanie ako spôsob ďalšieho presadzovania zapísalo do asociačnej dohody.

Budeme na tom pracovať. Ďakujem vám za podporu uznesenia.

Véronique De Keyser, autorka. – (FR) Vážený pán predsedajúci, priznávam, že som zmätená a zároveň aj dosť smutná a sklamaná.

Som zmätená, pretože z hľadiska medzinárodných vzťahov dosiahla Sýria za posledné dva roky nepochybne obrovský pokrok. Stala sa členom Únie pre Stredozemie. Pri rôznych príležitostiach pôsobila v zložitých medzinárodných situáciách ako mediátor vrátane nedávneho prípadu, keď v Iráne zadržali mladú Francúzku. Podľa mňa skutočnosť, že asociačná dohoda – ktorá ešte nie je podpísaná, čo sa však, pani Brantnerová, čoskoro môže stať –, skutočnosť, že táto asociačná dohoda bola obnovená, je zároveň pozitívnym znamením.

⁽⁵⁾ Pozri zápisnicu.

Je pravda, že na domácom fronte sme v Sýrii v určitých oblastiach zaznamenali veľmi pozitívny vývoj. Sýrčania prijali 1,5 milióna irackých utečencov, o ktorých sa starajú a ktorí majú vysokú úroveň vzdelania a náboženskú slobodu, čo je veľmi dôležité. Z hľadiska politickej slobody a politickej plurality sa tam však nedosiahol vôbec žiadny pokrok. Na moju veľkú útosť sme naďalej svedkami prípadov utláčania a väznenia aktivistov a ochrancov ľudských práv a v priebehu ostatných pár rokov sme pri niekoľkých príležitostiach zakročili a požadovali prepustenie politických väzňov.

V dvoch prípadoch sa nám podarilo prepustenie dosiahnuť. V sýrskych väzniciach sú však stále ľudia ako Dr. Al-Labwání, Dr. Al-Bunní a teraz pán Al Hassání. Preto by som Sýrii chcela poslať odkaz: sme tu a chceme Sýrii pomôcť uniknúť z izolácie, do ktorej sa v určitom bode dostala.

Myslím si, že je dôležitým hráčom na medzinárodnej scéne, najmä pokiaľ ide o mier na Blízkom východe. Aj tak vás prosím, v záujme vášho imidžu – myslím si, že ste dosť silní na to, aby ste vo vašej krajine umožnili politickú pluralitu a tolerovali ochrancov ľudských práv –, prepustite, prosím, politických väzňov, a ako sme už povedali, dodržujte, prosím, dohovor proti mučeniu a ponížujúcemu zaobchádzaniu.

Je to v záujme samotnej Sýrie a v záujme mieru na celom svete, najmä v záujme mieru na Blízkom východe.

Renate Weber, autorka. – Vážený pán predsedajúci, Muhannad Al Hassání je ďalší ochranca ľudských práv, ktorého sýrske orgány svojvoľne držia vo väzbe. Je to ďalší sýrsky politický väzeň, ktorého jedinou vinou je snaha chrániť právo ľudí slobodne sa vyjadrovať, ich právo angažovať sa v politických aktivitách a ich právo na spravodlivý proces.

Viac ako päť rokov mal zakázané cestovať. Sýrske bezpečnostné sily nepretržite sledovali jeho úradnú telefonickú komunikáciu a e-mail. Po týždňoch narastajúceho prenasledovania za jeho úlohu v sledovaní postupov sýrskeho Najvyššieho súdu pre štátnu bezpečnosť ho nakoniec zadržala sýrska štátna bezpečnosť a neskôr ho obvinili z viacerých trestných činov, pričom všetky sa týkali jeho práva na slobodu prejavu.

Pri téme svojvoľného zadržiavania by sme nemali zabúdať na pána Al-Labwáního, vynikajúceho ochrancu ľudských práv, ktorého odsúdili na 12 rokov väzenia za to, čo pracovná skupina OSN pre svojvoľné zadržiavanie posúdila ako „pokojné vyjadrenie jeho politických názorov“.

Sýrska vláda musí okamžite a bezpodmienečne prepustiť pána Al Hassáního, pána Al-Labwáního a ostatných politických väzňov a zaručiť ich fyzickú a duševnú integritu za každých okolností. Sýrske orgány musia v súlade s ustanoveniami Deklarácie OSN o ochrancoch ľudských práv z roku 1998 skončiť so všetkými formami prenasledovania sýrskych ochrancov ľudských práv a aktivistov občianskej spoločnosti.

Charles Tannock, autor. – Vážený pán predsedajúci, Sýria je na Blízkom východe dôležitou krajinou a zohráva dôležitú úlohu pri oslabovaní schopnosti Iránu podporovať teroristické činy namierené proti Izraelu prostredníctvom svojich zástupcov Hizballáhu a Hamasu. Sýria taktiež zvykne podnecovať nepokoje v Libanone, ktorý Sýria stále nepovažuje za úplne zvrchovaný a správa sa tak, ako keby bol v jej sfére vplyvu.

Sýria je aj sekulárnym režimom. V skutočnosti je jediným pozostatkom vlády kedysi mocnej strany Baas, ktorá vládla aj v Iraku, takže veci, ako napríklad práva žien, sú rozvinuté. Celkove je to však naďalej brutálna diktatúra jednej strany.

Zadržanie Muhannada Al Hassáního ako popredného ochrancu ľudských práv je znepokojivé. Ak Sýria skutočne chce, aby sme podporili asociačnú dohodu s EÚ, mala by láskavo okamžite prepustiť pána Al Hassáního a ukončiť prenasledovanie ochrancov ľudských práv, napríklad pána Al Hassáního.

Eija-Riitta Korhola, autorka. – (FI) Vážený pán predsedajúci, som rada, že sme v tejto dobe našli odvahu na to, aby sme upriamili pozornosť na situáciu v oblasti ľudských práv v Sýrii. V asociačnej dohode medzi EÚ a Sýriou v rámci stredozemnej spolupráce sa robia posledné úpravy, a pretože jeden zo základných pilierov spolupráce tvorí výslovne podporovanie ľudských práv a demokracie, myslím si, že by EÚ mala dôraznejšie požadovať zlepšenia v tejto oblasti.

Spoluprácu nestačí zameriavať len na zlepšovanie hospodárskej situácie. Ako sme už počuli, popredný sýrsky právnik činný v oblasti ľudských práv Muhannad Al Hassání bol na konci júla bez riadneho súdneho procesu vzatý do väzby. Obvinili ho z oslabovania národného cítienia a šírenia nepravdivých správ. Nie je to prvý prípad svojho druhu. V Parlamente sme v podobnom prípade zasahovali naposledy v roku 2007. Kamal Labwání, ktorého prípad sme vtedy riešili, je stále vo väzení, hoci tím vyšetrovateľov OSN prišiel k záveru, že išlo o svojvoľné uväznenie.

Pokiaľ ide o slobodu prejavu a združovania, Sýria má pred sebou ešte dlhú cestu. Práca mimovládnych organizácií je v tejto krajine problematická, a preto prakticky neexistuje. Bolo by veľmi poľutovaniahodné, ak by sme v EÚ nemali odvahu stanoviť jasné kritériá pre spoluprácu so Sýriou. Podľa môjho názoru predtým, ako budeme pokračovať v asociačnej dohode medzi EÚ a Sýriou, je našou povinnosťou požadovať prepustenie politických väzňov a dodržiavanie medzinárodných dohôd týkajúcich sa ľudských práv.

Ľudské práva vo svete nie sú len skupinou osamotených ostrovov: sú systémom, kde všetko na seba vzájomne pôsobí, a ak budeme tolerovať zanedbávanie a privierať oči, onedlho to tu rozožerie aj naše práva. Je našou dôležitou úlohou, aby sme sa o ne starali a aby sme zabezpečili, že sa uplatňujú vždy a všade. Iba takýmto spôsobom môžeme urobiť ľudský život hodnotným.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *v mene skupiny S&D*. – (PL) V júli bol zadržaný pán Muhannad Al Hassáni, jeden z najvýznačnejších sýrskych aktivistov za ľudské práva. Počas procesu, ktorý sa konal za zavretými dverami a ku ktorému právnici nemali prístup, bol obvinený z oslabovania národného cítienia a šírenia nepravdivých informácií. Predtým bol viackrát vypočúvaný v súvislosti so svojimi aktivitami v oblasti ľudských práv a snahou obhajovať ľudí zadržaných z politických dôvodov. Bolo mu odopreté aj právo opustiť krajinu. Pán Muhannad Al Hassáni sa podieľal na sledovaní procesov Najvyššieho súdu, pretože – podľa názoru organizácie Human Rights Watch – podmienky, za ktorých sa tieto procesy konali, nespĺňajú medzinárodné normy.

Znepokojuje nás, že aktivistov za ľudské práva v Sýrii utláčajú, najmä vzhľadom na nedostatočný pokrok sýrskych orgánov v oblasti ľudských práv. Musíme trvať na tom, aby Sýria dodržiavala Dohovor Organizácie Spojených národov proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu.

Vzhľadom na existujúce politické, hospodárske a kultúrne väzby medzi Sýriou a Európskou úniou a vzhľadom na podstatnú úlohu, ktorú má táto krajina pri udržiavaní stability na Blízkom východe, som si istá, že Sýria môže v tejto oblasti urobiť pokroky a tým prispieť k demokratizácii celého regiónu.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, tento návrh uznesenia je v jadre absolútne pravdivý, pretože je, samozrejme, našou povinnosťou, najmä vzhľadom na plánovanú asociačnú dohodu, jasne vyjadriť naše stanoviská vrátane tých, ktoré sa týkajú ochrany rodiny, príbuzných a spolubojovníkov Muhannada Al Hassániho, a taktiež trvať na požiadavkách článku 2 dohody, najmä preto, lebo v Európe z vlastných nepríjemných skúseností z minulosti vieme, čo to znamená, keď sa šliape po ľudských právach. Iba pred dvoma desaťročiami sa v strednej a juhovýchodnej Európe zrútil komunistický teroristický režim.

V tejto súvislosti by som však chcel varovať pred privieraním očí, keďže v Turecku, ktoré je v rovnakej oblasti ako Sýria, sa nedodržiujú ľudské práva takým spôsobom, ako by sa mali. Je to dokonca ešte dôležitejšie, keďže Turecko je kandidátom na vstup do EÚ a vykazuje závažné nedostatky v oblasti správy súdnictva, trestného systému, ochrany menšín a náboženskej slobody, hoci neobjektívna správa údajne nezávislej Komisie či Ahtisaariho správa hovoria niečo iné.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, myslím si, že k situácii v oblasti ľudských práv v Sýrii by sme určite mali mať veľmi kritický prístup. Je to diktatúra a policajný štát. Pán Al Hassáni musí byť prepustený.

Na vedomie však musíme vziať aj skutočnosť, že pán prezident al-Asad – ktorý je čoraz otvorenejší a ktorý otvára aj svoju krajinu –, rovnako ako jeho otec, alebo ako aleviti, podporovali napríklad spolunažívanie moslimov a kresťanov do takej miery, že mi popredný sýrsky kresťan kardinál Daud povedal, že kresťania v Sýrii sa cítia bezpečnejšie ako v Iraku, ktorý chráni západné vojská.

Preto by sme v našich rokovaniach so Sýriou mali robiť rozdiely, mali by sme odsudzovať porušovanie ľudských práv, nevzdávať sa a neprestať podporovať krajinu na ceste k zblíženiu a otvorenosti. Mali by sme byť, samozrejme, kritickí, ale mali by sme aj uznať, že je vidieť začiatky niečoho, čo by sme mali podporiť.

Meglena Kuneva, *členka Komisie*. – Vážený pán predseda, Komisia sa stotožňuje s obavami Európskeho parlamentu, ktoré sa týkajú situácie v oblasti ľudských práv v Sýrii. Vyhodnotili sme to tak, že situácia sa v posledných mesiacoch zhoršila, pribudli svojvoľné zadržovania, prenasledovania ochrancov ľudských práv a zákazy cestovania.

Najnovším príkladom je zatknutie pána Muhannada Al Hassániho 28. augusta, známeho právnika, predsedu Národnej organizácie pre ľudské práva v Sýrii, ktorý je 15 rokov členom advokátskej komory v Damasku.

Pán Al Hassáni je ochranca ľudských práv a mohli by sme sa domnievať, že jeho zadržiavanie je politicky motivované.

EÚ už sýrskym orgánom tlmočila svoje obavy. Sýria musí dodržiavať svoje medzinárodné záväzky, najmä Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, ktorých je Sýria účastníkom. Prostredníctvom svojej delegácie v Damasku Komisia spoločne so zastupiteľstvami členských štátov diskutuje o tom, ako účinnejšie a užitočnejšie konať na ochranu obhajcov ľudských práv. Samozrejme, musíme naďalej požadovať ochranu obhajcov ľudských práv a zabezpečiť pozorovanie procesov na Najvyššom súde pre štátnu bezpečnosť. Pomocou nástrojov, ako sú neštátne subjekty a rozpočtové položky vyhradené na Európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva, musíme naďalej podporovať občiansku spoločnosť a poskytovať morálnu podporu rodinám.

Napriek tomu, že tieto činnosti sú dôležité, predsa len sú nedostatočné. Veríme, že keby sa podpísala asociačná dohoda, EÚ by mala na Sýriu silnejší vplyv. Som rada, že predsedníctvo zvažuje jej podpísanie v budúcich týždňoch. Prostredníctvom tejto dohody nadviažeme pravidelný dialóg, v rámci ktorého budeme môcť poskytovať rady týkajúce sa týchto záležitostí a dosiahnuť lepšie výsledky.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Po skončení rozpráv pristúpime k hlasovaniu.

10. Hlasovanie

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledkoch a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu)

10.1. Vraždy obhajcov ľudských práv v Rusku (hlasovanie)

– Po ukončení hlasovania.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Veľmi sa ospravedlňujem, vážený pán predsedajúci, len by som chcela uviesť do záznamu, že som omylom hlasovala z iného miesta – moje miesto je 107 a ja som hlasovala z čísla 67, inak povedané, s kartou iného poslanca. Inak som za. Jednoducho som si omylom sadla na miesto iného poslanca, ktorý má vloženú kartu, a hlasovala som z jeho karty, čo je v rozpore s naším rokovacím poriadkom, a preto prosím uviesť do záznamu, že som za a že hlasovanie kolegu poslanca neplatí.

Predsedajúci. – Ďakujem vám. Bude to zaznamenané v zápisnici.

10.2. Kazachstan: prípad Jevgenija Žovtisa (hlasovanie)

10.3. Sýria: prípad Muhannada Al Hassániho (hlasovanie)

11. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

12. Zloženie výborov a delegácií: pozri zápisnicu

13. Rozhodnutia týkajúce sa určitých dokumentov: pozri zápisnicu

14. Presun finančných prostriedkov: pozri zápisnicu

15. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

16. Zaslanie textov prijatých počas rokovania: pozri zápisnicu

17. Termíny nasledujúcich rokovaní: pozri zápisnicu

18. Prerušenie zasadania

Predseda júci. – Vyhlasujem zasadnutie Európskeho parlamentu za prerušené.

(Rokovanie sa skončilo o 16.45 hod.)

PRÍLOHA (Písomné odpovede)

OTÁZKY PRE RADU (Zodpovednosť za tieto odpovede nesie výhradne úradujúce predsedníctvo Rady Európskej únie)

Otázka č. 10, ktorú predkladá Pat the Cope Gallagher (H-0282/09)

Vec: Podpora mieru na Blízkom východe

Môže Európska rada urobiť vyhlásenie v súvislosti s iniciatívami na podporu mieru a zmierenia medzi palestínskym a izraelským národom?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v septembri 2009 v Štrasburgu.

V záveroch predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady v júni 2009 sa uvádza, že mierový proces na Blízkom východe zostáva v roku 2009 hlavnou prioritou Európskej únie. Na tomto zasadnutí boli tiež podporené závery prijaté na zasadnutí Rady pre vonkajšie vzťahy dňa 15. júna 2009.

Rada sa naďalej zasadzuje za riešenie založené na existencii dvoch štátov s nezávislým, demokratickým a životaschopným palestínskym štátom zahŕňajúcim aj Západný breh Jordánu a pásma Gazy, ktorý by v mieri a bezpečne existoval po boku izraelského štátu. Tento krok je nevyhnutný pre stabilnejší Blízky východ a mier v regióne.

Veľmi si ceníme odhodlanie amerického vyslanca dôrazne presadzovať riešenie založené na existencii dvoch štátov a sme pripravení aktívne pracovať so Spojenými štátmi a ostatnými členmi Kvarteta na dosiahnutí tohto cieľa.

EÚ je tiež pripravená významnou mierou prispieť k riešeniu situácie po ukončení konfliktu s cieľom zabezpečiť udržateľnosť mierových dohôd aj prostredníctvom regionálnych dohôd ako európska susedská politika a Únia pre Stredozemie. Sme pripravení najmä ďalej rozvíjať naše vzťahy s palestínskym vedením v rámci európskej susedskej politiky. Pomôžeme podporovať budovanie palestínskeho štátu a budeme naďalej spolupracovať na ďalšom zlepšovaní opätovného nastolovania práva a poriadku. Naďalej sa budeme sústreďovať na podporu v oblasti občianskej polície a spravodlivosti.

Komplexné vyriešenie arabsko-izraelského konfliktu vyžaduje regionálny prístup, ktorý by pokryl politickú, bezpečnostnú a hospodársku dimenziu. Prostredníctvom mnohých dohôd s partnermi v regióne má EÚ jedinečnú príležitosť pracovať na kľúčových záležitostiach regionálneho rozvoja. Podľa vývoja udalostí v regióne budeme starostlivo zvažovať, ako môžu naše politiky a programy podporiť konkrétne a skoré výsledky na ceste ku komplexnému vyriešeniu konfliktu.

*
* *

Otázka č. 11, ktorú predkladá Georgios Toussas (H-0284/09)

Vec: Pretrvávajúca trestná politika voči palestínskemu obyvateľstvu

Súčasná barbarská vojna Izraela proti palestínskemu obyvateľstvu, rozširovanie osád, deliaci „múr hanby“ vo východnom Jeruzaleme a na Západnom brehu a pretrvávajúca vražedná blokáda pásma Gazy ešte zhoršujú už aj tak neznesiteľnú situáciu palestínskeho ľudu. EÚ aj USA svojou novou politikou pre Blízky východ túto izraelskú brutalitu kryjú. Je neprijateľné, aby ľudový front za oslobodenie Palestíny (PFLP) na základe nepravdivých a nepodložených obvinení figuroval na zozname teroristických organizácií len preto, že bojuje za práva palestínskeho obyvateľstva.

Odsudzuje Rada deliaci múr hanby, izraelské osady na palestínskych územiach a pokračujúcu blokádu pásma Gazy? Uznáva nescudziteľné právo palestínskeho ľudu na vytvorenie nezávislého a jednotného palestínskeho štátu na územiach z roku 1967, ktorého hlavným mestom by bol východný Jeruzalem a ktorý by bol na svojom území a v rámci svojich hraníc zvrchovaný? Odstráni ľudový front za oslobodenie Palestíny zo zoznamu teroristických organizácií a zruší celý zoznam?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v septembri 2009 v Štrasburgu.

Pri odpovedaní na otázku váženého pána poslanca Európskeho parlamentu by Rada chcela pripomenúť svoje formálne vyhlásenia o tom, že aj keď uznáva právo Izraela na ochranu svojich občanov, výstavba múru na okupovaných palestínskych územiach je v rozpore s medzinárodným právom.

Rada už naliehala na izraelskú vládu, aby okamžite ukončila činnosti súvisiace s osídľovaním vrátane osídľovania východného Jeruzalema, aby zastavila prirodzený rast osád a zlikvidovala všetky základne vybudované od marca 2001. Rada opätovne zdôrazňuje, že osady sú podľa medzinárodného práva nezákonné a sú prekážkou pre mier. Aj podľa cestovnej mapy je Izrael povinný zmraziť všetky činnosti súvisiace s osídľovaním vrátane prirodzeného rastu existujúcich osád a zlikvidovať všetky základne vybudované od marca 2001.

Rada vyjadrila aj svoje znepokojenie v súvislosti so situáciou v Gaze a opätovne vyzvala na okamžité a bezpodmienečné umožnenie pohybu humanitárnej pomoci, komerčného tovaru a osôb do pásma Gazy a z pásma Gazy, čo je podmienkou pre nepretržitý prísun humanitárnej pomoci, rekonštrukciu a hospodársku obnovu krajiny.

Rada by chcela ubezpečiť váženého pána poslanca Európskeho parlamentu o svojom neutíchajúcom zanítení pre riešenie založené na existencii dvoch štátov – nezávislého, demokratického a životaschopného palestínskeho štátu, ktorý bude v mieri a v bezpečí existovať po boku izraelského štátu. EÚ neuzná žiadne zmeny hraníc stanovených pred rokom 1967 okrem zmien, na ktorých sa dohodnú obe strany. Riešenie izraelsko-palestínskeho konfliktu založené na existencii dvoch štátov a úplný mier na Blízkom východe nepochybne patria k hlavným cieľom spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Európskej únie.

Vytvorenie zoznamu teroristických organizácií je jedným z opatrení prijatých Európskou úniou s cieľom vykonávať rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1373 z roku 2001 ako súčasť rozsiahlej medzinárodnej stratégie na boj proti terorizmu a najmä proti financovaniu terorizmu.

Zaradenie ľudového frontu pre oslobodenie Palestíny do zoznamu je založené na objektívnych kritériách. Rovnako ako všetky ostatné osoby, skupiny a organizácie na zozname bol aj ľudový front pre oslobodenie Palestíny informovaný o dôvodoch svojho pridania na zoznam.

Rada prehodnocuje tento zoznam pravidelne a najmenej jedenkrát za šesť mesiacov. Pri poslednom prehodnotení zoznamu Rada usúdila, že dôvody pre uvádzanie PFLP na zozname naďalej existujú, a preto sa rozhodla nechať skupinu na zozname prijatom 15. júna.

*
* *

Otázka č. 12, ktorú predkladá Jim Higgins (H-0286/09)

Vec: Znepokojenie v súvislosti s Iránom a Irakom

Znepokojuje Radu skutočnosť, že iracké policajné jednotky vstúpili do tábora Ašraf a že bolo zabitých niekoľko utečencov a mnohí boli zranení, že v súčasnosti je 36 zadržovaných osôb zatknutých a držia hladový štrajk a že iracké orgány ignorujú súdne príkazy na ich prepustenie? Myslí si Rada, že nedávne voľby v Iráne sa uskutočnili demokratickým a transparentným spôsobom? Nemyslí si Rada, že by sa mali konať nové voľby, ktoré by spoločne monitorovali Organizácia Spojených národov a Európska únia a že by mali byť uvalené sankcie, ak by bolo konanie takýchto volieb odmietnuté?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v septembri 2009 v Štrasburgu.

Rada veľmi pozorne sleduje vývoj v Iraku a pri kontakte s irackými úradmi využíva každú príležitosť na zdôraznenie dôležitosti rešpektovania ľudských práv.

Rada diskutovala o nedávnych udalostiach súvisiacich s prezidentskými voľbami v Iráne, vzala na vedomie výsledok volieb vyhlásený iránskou volebnou komisiou a všimla si aj znepokojenie týkajúce sa priebehu volieb, ktoré vyjadrili niekoľkí kandidáti. Touto záležitosťou sa musia zaoberať iránske úrady a musia ju vyšetriť.

Rada vyjadrila vážne znepokojenie nad násilím na uliciach a nadmerné použitie sily proti pokojným demonštrantom. Je veľmi dôležité, aby sa ciele obyvateľov Iránu dosahovali pokojným spôsobom a aby bola rešpektovaná sloboda prejavu.

*
* *

Otázka č. 13, ktorú predkladá Athanasios Pafilis (H-0287/09)

Vec: Kriminalizovanie komunistickej ideológie v Litve

Litovský parlament prijal 9. júna zmeny trestného zákonníka, na základe ktorých možno šírenie propagandy, popieranie alebo ospravedlňovanie genocídy spáchanej komunistickým a fašistickým režimom a verejné očierňovanie členov hnutia za slobodu Litvy, ktorí bojovali proti sovietskej okupácii v rokoch 1944 až 1953, potrestať až troma rokmi odňatia slobody. Tieto ustanovenia sú pokusom sfalšovať prostredníctvom trestných opatrení históriu a postaviť komunizmus na roveň s fašizmom. Požadujú uznanie fašistických kolaborantov s nacistami, ktorí boli zodpovední za zločiny proti ľudskosti, kriminalizujú komunistickú ideológiu a zakazujú a trestajú slobodu prejavu a rôzne pohľady na históriu.

Aký je postoj Rady k rehabilitácii fašizmu a nacizmu – najmä prostredníctvom uplatňovania trestných opatrení voči ich odporcom, k zákazu slobody prejavu a ku kriminalizácii komunistickej ideológie v mnohých členských štátoch EÚ, predovšetkým v pobaltských štátoch, kde je komunistická strana zakázaná a kde sú jej členovia a ďalší protifašistickí demokrati prenasledovaní?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v septembri 2009 v Štrasburgu.

Rada nezaujala stanovisko k právnemu predpisu, ktorý spomína vážený pán poslanec. Ani žiadny právny nástroj prijatý Radou sa nezaoberá predmetnou záležitosťou, patrí totiž do jurisdikcie členského štátu.

V tejto súvislosti by som však rada spomenula prvý Európsky deň pamiatky obetí totalitných a autoritárskych režimov, na ktorom som mala česť sa zúčastniť 23. augusta tohto roka. Spomienka sa konala v celej Európe na základe iniciatívy Európskeho parlamentu a Rady Európy s cieľom vzdať hold miliónom ľudí, ktorí umreli v mene nacizmu a komunizmu.

Deň pamiatky je aj vynikajúcou príležitosťou na uctenie si všetkých odvážnych ľudí, ktorí stále riskujú svoje životy v boji proti diktatúram a útlaku a za slobodu a demokraciu v susedných krajinách a aj v iných častiach sveta.

Ľudské práva, demokracia a zásady právneho štátu sú základnými hodnotami Európskej únie a jej členských štátov. V tejto súvislosti by som chcela spomenúť obdivuhodnú prácu Parlamentu pri podpore demokratických hnutí a obhajcov ľudských práv v totalitných krajinách na celom svete.

Vzhľadom na angažovanosť Únie v oblasti spoločných hodnôt je samozrejmé, že by všetky právne predpisy prijaté v členských štátoch mali byť v súlade s primárnym a sekundárnym právom Únie a Spoločenstva a s Chartou základných práv.

*
* *

Otázka č. 14, ktorú predkladá Tadeusz Zwiefka (H-0290/09)

Vec: Závery druhého zasadnutia podvýboru EÚ – Egypt pre politické otázky: ľudské práva a demokracia – medzinárodné a regionálne otázky zo 7. – 8. júla 2009, ktoré sa zaoberalo otázkou televíznej stanice Al-Manar

Vysielanie zakázanej teroristickej televíznej stanice Al-Manar v Európe prostredníctvom egyptského poskytovateľa satelitného vysielania Nilesat je naďalej v priamom rozpore s Akčným plánom EÚ – Egypt

a vzhľadom na riziko radikalizácie je hrozbou pre európsku bezpečnosť. V odpovedi na otázku H-0011/09 Komisia uviedla, že „vhodným mechanizmom“ na predloženie otázky vysielania televízie Al-Manar cez satelit Nilesat je podvýbor EÚ – Egypt pre politické otázky. Začlenila Rada otázku týkajúcu sa vysielania televíznej stanice Al-Manar cez satelit Nilesat do programu druhého zasadnutia Podvýboru EÚ – Egypt pre politické otázky: ľudské práva a demokracia – medzinárodné a regionálne otázky v dňoch 7. – 8. júla 2009? Mohla by Rada stručne informovať o tom, aké záväzky prijal Egypt s cieľom zastaviť vysielanie TV Al-Manar prostredníctvom satelitu Nilesat?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v septembri 2009 v Štrasburgu.

Ďakujem váženému pánovi poslancovi za otázku o egyptskom poskytovateľovi satelitného vysielania Nilesat, ktorého vysielanie libanonskej televíznej stanice Al-Manar by mohlo dosiahnuť až na územie Európskej únie. Rada chápe znepokojenie váženého pána poslanca, že niektoré programy vysielané televíznou stanicou by mohli predstavovať podnecovanie k nenávisti.

Neexistuje lepší nástroj na dosiahnutie trvalého zlepšenia v oblasti xenofóbie, netolerantnosti a sektárskeho násillia, než je dialóg. Preto je veľmi povzbudzujúce, že viac než 80 krajín – medzi nimi aj Egypt, Libanon, krajiny v Perzskom zálive a väčšina členských štátov EÚ – vstúpilo do Aliancie civilizácií OSN, ktorej hlavným cieľom je predchádzať konfliktom vznikajúcim na základe predsudkov a mylných kultúrnych alebo náboženských predstáv. Viacero programov Aliancie civilizácií OSN sa sústreďuje na mediálnu gramotnosť a etiku.

Preto Rada považuje dialóg s Egyptom za najúčinnjší spôsob povzbudenia egyptskej vlády k pokroku v oblasti ľudských práv. Tento dialóg prebieha na základe inštitucionálnej štruktúry podvýborov a prostredníctvom politického dialógu a poskytuje príležitosť na výmenu názorov na mnohé záležitosti.

Konkrétnymi obavami, ktoré nastolil vážený pán poslanec, sa Rada zaoberala vo svojom vyhlásení k piatemu zasadnutiu Asociačnej rady EÚ – Egypt. Vo vyhlásení sa uvádzalo, že „EÚ podporuje Egypt v ďalšom vyvíjaní úsillia zameraného na boj proti všetkým formám diskriminácie a na podporu tolerance v záležitostiach týkajúcich sa kultúry, náboženstva a viery a menšín. V tejto súvislosti EÚ znepokojuje diskriminačný obsah niektorých programov televízneho kanálu Al-Manar, ktorý šíri egyptský satelit Nilesat. EÚ odsudzuje akékoľvek hlásanie národnej, rasovej alebo náboženskej nenávisti, ktoré predstavuje podnecovanie k diskriminácii, nepriateľstvu alebo násilliu“.

V podvýbore pre politické záležitosti s Egyptom, ktorého druhé zasadnutie sa konalo 7. a 8. júla 2009 v Káhire, bola zo strany EÚ predložená záležitosť vysielania stanice „Al-Manar TV“ v rámci tém týkajúcich sa boja proti rasizmu, xenofóbii a netolerancii vrátane záväzku v spoločnom Akčnom pláne EÚ – Egypt „posilniť úlohu médií v boji proti xenofóbii a diskriminácii na základe náboženskej viery alebo kultúry“ a povzbudiť médiá, aby „v tejto súvislosti prevzali svoju zodpovednosť“.

Egypt neposkytol žiadnu odpoveď s odôvodnením, že prípad Al-Manar je samostatný prípad. Egypt sa tiež nezaviazal, že sa bude touto záležitosťou zaoberať. Reakcia Egypta by nám však nemala zabrániť v pokračovaní dialógu. Ubezpečujem váženého pána poslanca, že Rada bude naďalej pozorne sledovať túto záležitosť a je pripravená nastoliť ju pri ďalšej príležitosti v rámci pravidelného politického dialógu EÚ s Egyptom.

*
* *

Otázka č. 15, ktorú predkladá Ryszard Czarnecki (H-0292/09)

Vec: Situácia v Pakistane

V súčasnosti oficiálne vykonáva moc v Pakistane občianska vláda. Domnieva sa Rada, že občianska vláda v plnej miere kontroluje situáciu v Pakistane, alebo Rada tiež zastáva názor, že tak ako v minulosti má reálnu moc v tejto krajine pakistanská armáda?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v septembri 2009 v Štrasburgu.

Všeobecné voľby vo februári 2008 vrátili do Pakistanu demokraciu. Rada považuje túto skutočnosť za hlavný pokrok v Pakistane. Hlavným cieľom EÚ pri spolupráci s Pakistanom je aj naďalej posilňovanie demokracie a stability.

Podmienkou fungovania demokracie v Pakistane je, samozrejme, aj to, aby mala občianska vláda kontrolu nad ozbrojenými zločkami. Každá zvolená vláda by mala konať úplne transparentne a ovládať vojenské zložky. Toto je základom politiky EÚ.

Proces demokratizácie je v Pakistane ešte stále na začiatku. Preto musí EÚ spoločne s medzinárodným spoločenstvom pokračovať v podpore úsilia vlády o posilnenie demokratických inštitúcií a štruktúr. Prvý samit EÚ – Pakistan, ktorý sa konal 17. júna 2009, predstavoval dôležitý krok pri budovaní silnejšieho partnerstva medzi EÚ a Pakistanom v záujme demokratickej občianskej vlády v Pakistane. EÚ využije svoj strategický dialóg s Pakistanom na ďalšiu podporu tohto cieľa.

*
* *

Otázka č. 16, ktorú predkladá Hans-Peter Martin (H-0295/09)

Vec: Iniciatívy švédskeho predsedníctva Rady na zvýšenie transparentnosti

V rozhodnutí Rady z 15. septembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa rokovací poriadok Rady (Ú. v. EÚ L 285, 16.10.2006, s. 47), Európska rada vyhlásila, že občanom umožní „získavať informácie z prvej ruky o jej činnostiach najmä prostredníctvom ešte väčšej otvorenosti a transparentnosti“, a to „najmä počas rokovaní [Rady] o legislatívnych aktoch v rámci spolurozhodovacieho postupu“.

Podľa vyhodnotenia programov zasadnutí Rady ministrov sa však body programov schôdz vo všetkých radách ministrov (okrem Rady pre vzdelávanie, mládež a kultúru, ako aj Rady pre poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo) od roku 2007 do roku 2008 verejne prerokúvali dokonca ešte v menšej miere. V roku 2008 tak boli v Rade ministrov životného prostredia verejne prerokúvané už len 4 z 33 bodov programu, čo zodpovedá dvojcifernému poklesu oproti roku 2007. V mimoriadne významnej Rade pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy bol v roku 2008 vôbec verejne prerokovaný len jeden zo 130 bodov programu zasadnutí.

V ktorých oblastiach plánuje švédske predsedníctvo Rady vyvinúť konkrétne iniciatívy na to, aby sa konečne postupovalo v súlade s rozhodnutím Rady z 15. septembra 2006 a tiež dobre známou švédskou tradíciou transparentnosti?

Zasadzuje sa švédske predsedníctvo Rady za to, aby sa konečne verejne sprístupnili aj zasadnutia Európskej rady vrátane bežných pracovných obedov na úrovni Rady?

Ktoré konkrétne iniciatívy stanoví švédske predsedníctvo Rady v záujme verejného prerokúvania bodov programu pri zasadnutiach Rady?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v septembri 2009 v Štrasburgu.

Predsedníctvo by chcelo pripomenúť, že zmena článku 8 rokovacieho poriadku Rady, ktorú spomína vážený pán poslanec vo svojej otázke, vyvolala za posledné tri roky výrazný nárast počtu verejných rokovaní a diskusií v porovnaní s predchádzajúcim štvorročným obdobím, keď prístup k rozhodovaciemu konaniu podliehal zásadám stanoveným na zasadnutí Európskej rady v Seville (tzv. sevillský režim).

Od 1. júla 2006 bol teda počas otvorených schôdz Rady na úrovni ministrov prerokovaný celkový počet 788 tém. Mimoriadne výrazne stúpol najmä počet legislatívnych bodov typu „B“. Celkový počet legislatívnych bodov typu „B“, o ktorých Rada od 1. júla 2006 verejne rokovala, sa v porovnaní s obdobím od júla 2002 do júna 2006 zdvojnásobil. Okrem toho sa od júla 2006 do júna 2009 konalo celkom 128 verejných diskusií

vrátane 118 diskusií o dôležitých veciach týkajúcich sa záujmov Európskej únie a jej občanov, pričom sa počas predchádzajúceho obdobia konalo iba 33 takýchto diskusií.

Na základe tohto by predsedníctvo chcelo pripomenúť, že počet bodov programu schôdzí Rady určených na verejné prerokovanie alebo na verejnú diskusiu môže byť každý rok iný a závisí najmä od bodov, ktoré má Rada v príslušnom roku prerokovať a prijať v rámci spolurozhodovacieho postupu.

Na programe schôdzí Rady v roku 2007 bolo teda uvedených celkom 153 bodov určených na verejné prerokovanie v rámci spolurozhodovacieho postupu, v roku 2008 to bolo 229 bodov. V roku 2009 Rada zatiaľ verejne rokovala o 148 záležitostiach v rámci spolurozhodovacieho postupu.

Počet verejných diskusií, ktoré sa konajú podľa článku 8 odsek 3 rokovacieho poriadku Rady, môže byť tiež rôzny a závisí od počtu záležitostí, ktoré predsedníctvo určí ako vhodné na verejnú diskusiu.

Teba pripomenúť, že pravidlá transparentnosti sa nevzťahujú na zasadnutia Európskej rady.

Švédske predsedníctvo sa stotožňuje s názorom váženého pána poslanca o dôležitosti zvýšenej transparentnosti práce Únie. Je to veľmi významná súčasť práce v záujme zvýšenia dôvery občanov v EÚ a naše spoločné inštitúcie.

Predsedníctvo má v úmysle plne uplatňovať príslušné ustanovenia o transparentnosti stanovené v článku 8 odsekoch 1 až 4 rokovacieho poriadku Rady. V zásade budú všetky rokovania o legislatívnych aktoch prijímaných v spolurozhodovacom postupe prístupné pre verejnosť tak, ako stanovuje rokovací poriadok Rady.

Rada bude súbežne pokračovať vo svojich snahách vyvíjaných od júla 2006 s cieľom ďalej zlepšovať prenos verejných schôdzí Rady prostredníctvom internetu. Táto služba, ktorú pravidelne aktualizujeme a zlepšujeme, ponúka živý prenos a prístup k verejným diskusiám a rokovaniam a k iným verejným udalostiam podľa vlastného výberu. Z kvalitatívneho hľadiska je cieľom videoprenosov Rady zabezpečiť používateľom ľahký a zmysluplný prístup k diskusiám, ktoré ich zaujímajú.

Okrem toho je od vytvorenia služby Europe by Satellite Plus koncom roka 2008 teraz k dispozícii viac priestoru pre prenos verejných rokovaní a diskusií Rady.

Lisabonská zmluva sa v zvýšenej miere sústreďuje na otvorenosť a transparentnosť, čo, dúfajme, prispeje k tomu, aby Rada a iné inštitúcie pokročili vo svojej práci smerom k zvýšenej transparentnosti. Ak Lisabonská zmluva vstúpi do platnosti, bude navyše Rada systematicky verejne rokovať o návrhoch legislatívnych aktov a pri hlasovaní o nich bez ohľadu na príslušný legislatívny postup.

*
* *

Otázka č. 17, ktorú predkladá Czesław Adam Siekierski (H-0298/09)

Téma: Program distribúcie potravín pre najchudobnejších občanov Spoločenstva

Parlament v marci tohto roku prijal správu o osobitnej pomoci pre najchudobnejších občanov Spoločenstva, ktorou sa ustanovuje program bezplatnej distribúcie potravín. Domnieval som sa, že prijatie tejto správy v Parlamente veľkou väčšinou presvedčí české predsedníctvo, aby pokračovalo v diskusii a aby našlo rozumný kompromis v rámci Rady. Ukázalo sa však, že moje nádeje boli neopodstatnené. Znepokojuje ma, že Švédsko, ktoré v súčasnosti predsedá Rade, sa vôbec nezmienuje o tom, že práca na tomto projekte bude pokračovať, aj keď tomu nič nebráni. Má Rada v úmysle pokračovať v diskusii o tomto programe, ktorý má pre našich občanov taký veľký význam?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v septembri 2009 v Štrasburgu.

Právne predpisy Spoločenstva od roku 1987 umožňujú, aby sa potraviny z intervenčných zásob dodávali charitám na distribúciu pre najchudobnejších ľudí v Spoločenstve.

Komisia v roku 2008 vypracovala návrh na revíziu právnych predpisov, ktorá bola potrebná v dôsledku zvýšenia cien niektorých potravín a poklesu zásob.

Počas francúzskeho predsedníctva viedla Rada politickú rozpravu o tomto návrhu, ale nebolo možné zabezpečiť kvalifikovanú väčšinu v prospech toho návrhu.

Viaceré delegácie zamietli samotný princíp programu pomoci a trvali na tom, že to je záležitosť jednotlivých členských štátov.

*
* *

Otázka č. 18, ktorú predkladá Silvia-Adriana Țicău (H-0300/09)

Téma: Podpora energeticky účinného hospodárstva

Švédske predsedníctvo Rady EÚ vyhlásilo, že jeho priority na obdobie od júla do decembra 2009 zahŕňajú hospodársku obnovu, nárast zamestnanosti a zníženie emisií skleníkových plynov, čo sú problémy, ktoré majú praktický dosah na život všetkých Európanov.

Zlepšením energetickej účinnosti a využívaním obnoviteľných zdrojov energie sa v nasledujúcich rokoch môže vytvoriť niekoľko miliónov pracovných miest, čím sa položí základ pre trvalý hospodársky rast a Európska únia tým zároveň získa konkurenčnú výhodu. Môže vzhľadom na to predsedníctvo Rady EÚ uviesť, aké konkrétne opatrenia má v úmysle zaviesť s cieľom podporiť členské štáty, aby mohli vypracovať opatrenia, ktoré posilnia investície do energetickej účinnosti a využívania zdrojov obnoviteľnej energie, čo predstavuje oblasti, v ktorých sa môžu vytvoriť pracovné miesta, podporiť inovácie a zabezpečiť trvalý hospodársky rozvoj?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v septembri 2009 v Štrasburgu.

Energetická účinnosť bola už určená ako priorita pre európsku politiku v oblasti energie v akčnom pláne politiky v oblasti energie, ktorý Európska rada prijala v marci 2007 a kde bol stanovený cieľ úspory energie v objeme 20 % do roku 2020.

V osemnásťmesačnom programe Rady, prijatom v júni 2008, sa zdôrazňuje, že predsedníctva sa budú usilovať –rešpektujúc výber členských štátov, pokiaľ ide o súbor energetických zdrojov – o nízkouhlíkové hospodárstvo, ktoré je v súlade tak s trvalou udržateľnosťou, ako aj s nákladovou efektívnosťou, a ktoré pozitívne prispieva k širším cieľom rastu v súlade s Lisabonskou stratégiou pre rast a zamestnanosť. Energetická účinnosť má v skutočnosti pozitívny vplyv nielen na využívanie zdrojov energie a na znížovanie emisií skleníkových plynov, ale súčasne podporuje, ako uviedol vážený pán poslanec, inovačný technologický rozvoj a môže tak posilniť konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a vytváranie pracovných miest. Energetická účinnosť je preto základným kameňom nielen energeticky účinného, ale aj ekologicky účinného hospodárstva. Pomôže nám riešiť súčasne otázky zmeny klímy, znehodnocovania zdrojov, globálnej hospodárskej krízy a bezpečnosti dodávok.

Tri spolurozhodovacie legislatívne návrhy súvisiace s energetickou účinnosťou sú v súčasnosti predložené Rade a Európskemu parlamentu:

navrhovaná smernica týkajúca sa energetickej účinnosti budov;

navrhovaná smernica týkajúca sa uvádzania spotreby energie a

navrhované nariadenie o palivovej účinnosti pneumatík,

ktoré sú v skutočnosti hlavnými prioritami pre Radu v tomto polroku.

Len čo budú tieto návrhy prijaté – a dúfame, že s vašou pomocou sa to stane ešte počas tohto polroka –, členské štáty budú môcť zaviesť na svojom základe, ako aj v dlhšom časovom horizonte, konkrétne opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti v budovách a v odvetví stavebníctva, ako aj v širokej oblasti produktov súvisiacich s energiou tak vo verejnom, ako aj v súkromnom sektore. V tomto zmysle takéto opatrenia posilnia investície do inovačných technológií, ktoré môžu členské štáty podporiť rozličnými typmi stimulov, tak národných, ako aj európskych.

Zavádzanie nástrojov na zlepšenie energetickej účinnosti, ktoré už boli prijaté na úrovni Spoločenstva, bude takisto impulzom pre vytváranie nových pracovných miest. Je to prípad rámcových smerníc o ekodizajne a o energetickom označovaní, kde sa prerokúvajú dôležité vykonávacie opatrenia (týkajúce sa osvetlenia, elektrických motorov atď.).

Je to aj prípad obnoviteľných energií, kde Rada a Parlament prijali 4. mája 2009 smernicu 2009/28/ES o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie.

Pokiaľ ide o stimuly, sú k dispozícii nástroje Spoločenstva na financovanie projektov na zvyšovanie energetickej účinnosti, ako napr. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, ktoré bolo zrevidované s cieľom prideliť 8 miliárd EUR na investície do energetickej účinnosti a obnoviteľných energií v oblasti bývania. V kontexte Plánu hospodárskej obnovy Európy, kde sa kladie dôraz na „rozumné investície“ prostredníctvom podrobných návrhov na partnerstvo medzi verejným a súkromným sektorom, budú použité finančné prostriedky Spoločenstva, EIB a národné financovanie. S týmto výhľadom Európska rada podporila zvýšenú intervenciu EIB, najmä pre malé a stredné podniky, v oblasti obnoviteľnej energie a čistej dopravy, ako aj zjednodušenie postupov a rýchlejšie zavádzanie programov financovaných Kohéznym fondom, štrukturálnymi fondmi a Európskym poľnohospodárskym fondom pre rozvoj vidieka s cieľom posilniť predovšetkým investície do energetickej účinnosti.

*
* *

Otázka č. 19, ktorú predkladá Kinga Gál (H-0302/09)

Téma: Voľný pohyb oficiálneho predstaviteľa členského štátu

Európska únia vytvorila priestor pre voľný pohyb občanov.

Myslí si Rada, že akémukoľvek oficiálnemu predstaviteľovi, napríklad hlave štátu – ktoréhokoľvek členského štátu –, môže byť z akýchkoľvek dôvodov zamietnutý vstup na územie iného členského štátu?

Uznáva Rada názor, že zamietnutie povolenia vstupu akémukoľvek oficiálnemu predstaviteľovi členského štátu – v tomto prípade hlave štátu – na základe smernice o voľnom pohybe občanov EÚ alebo na akomkoľvek právnom základe je v príkrom rozpore s európskymi hodnotami?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v septembri 2009 v Štrasburgu.

Ako vážená pani poslankyňa správne tvrdí, voľný pohyb osôb je základnou zložkou vnútorného trhu a Únie ako priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Predstavuje právo všetkých občanov EÚ, zakotvené v článku 18 ods. 1 Zmluvy o ES, ktoré podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v tejto Zmluve a opatreniam prijatým na jeho uvedenie do platnosti.

Vyplyva to zo Zmluvy o ES a z článku 27 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov⁽⁶⁾.

Uplatnenie každého takéhoto obmedzenia podlieha kontrole Súdneho dvora.

Pokiaľ ide o špecifickú otázku týkajúcu sa pohybu hláv štátov, ktorú predniesla vážená pani poslankyňa, vzhľadom na špecifické bezpečnostné opatrenia by cestovné záležitosti pre takýchto jednotlivcov mali riešiť výlučne príslušné členské štáty. Z toho vyplýva, že Rada nie je oprávnená zaujať k tomu stanovisko. Rada o tejto otázke nikdy nediskutovala.

Predsedaťstvo však uvítalo dvojstranné stretnutie predsedov vlád Maďarska a Slovenska, ktoré sa uskutočnilo 10. septembra, a pokladá spoločné stanovisko uverejnené v súvislosti s týmto stretnutím za pozitívne znamenie. Toto vyhlásenie zrejme poskytuje dobrý základ na riešenie, ktoré zastaví dvojstranné napätie medzi oboma krajinami.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77

*
* *

OTÁZKY PRE KOMISIU

Otázka č. 30, ktorú predkladá Pat the Cope Gallagher (H-0283/09)

Téma: Podpora čistejších technológií

Aké iniciatívy v súčasnosti presadzuje EÚ na podporu väčšieho využitia novších a čistejších technológií, aby sa dosiahli ciele Európskej únie v oblasti zmeny klímy?

Odpoveď

(EN) Viaceré politické iniciatívy podporujú rozvoj a širšie využitie čistejších technológií. Patria medzi ne:

Akčný plán pre environmentálne technológie (APET), ktorý sa realizuje od roku 2004 a zahŕňa činnosti od programov zameraných na výskum a vývoj (R&D), ktoré vytvárajú technologické platformy, mobilizujú finančné nástroje a verejné obstarávanie, až po revíziu usmernení o štátnej pomoci. Zelená kniha o budúcnosti APET bude predložená do konca roku 2009;

Strategický plán pre energetické technológie (plán SET), prijatý v roku 2007 ako súčasť balíka EÚ pre oblasť zmeny klímy a energetiky, sa zameriava na zrýchlenie vývoja a na trhové prevzatie nízkouhlíkových technológií. Nástrojmi sú Európska priemyselná iniciatíva v technológiách, napr. obnoviteľné energie a zachytávanie a skladovanie uhlíka (CCS), Európska aliancia pre energetický výskum a posilnená medzinárodná spolupráca;

Iniciatíva vedúcich trhov, takisto prijatá v roku 2007, má za cieľ rozšírenie trhu pre inovačné produkty a služby v šiestich prioritných oblastiach vrátane udržateľnej výstavby, obnoviteľnej energie a recyklovania spolu so žiadanými vedľajšími činnosťami súvisiacimi s reguláciami, verejným obstarávaním a štandardizáciou;

Akčný plán pre trvalo udržateľnú spotrebu a výrobu a pre trvalo udržateľnú priemyselnú politiku, prijatý v roku 2008, je zameraný aj na podporu ekoinovácie s cieľom rozvinúť procesy zelenších produktov a zoštíhlenej výroby. Dobrovoľné ciele zamerané na zelené verejné obstarávanie (50 % do roku 2010) prispievajú k zvýšenému prijatiu environmentálnych technológií a k rozšíreniu ekopriemyslu.

Tieto politické iniciatívy sú podporované aj nástrojmi financovania z prostriedkov Spoločenstva, akými sú napr. Siedmy rámcový program pre výskum a rozvoj, nový program pre konkurencieschopnosť a inovácie a fondy kohéznej politiky.

Odhaduje sa, že asi jedna tretina rozpočtu siedmeho rámcového programu podporuje výskumné projekty týkajúce sa čistých alebo environmentálnych technológií vo všetkých sektoroch. Tieto investície podporujú aj zapojenie súkromného sektora prostredníctvom spoločných technologických iniciatív alebo iných foriem verejno-súkromných partnerstiev.

Revidovaný rámec Spoločenstva pre štátnu pomoc uľahčuje členským štátom finančnú podporu rozvoja a trhového prijatia čistejších technológií, s využitím príslušných ustanovení v usmerneniach Spoločenstva pre výskum, rozvoj a inovácie, v usmerneniach na ochranu životného prostredia a vo všeobecnej blokovej výnimke.

Okrem toho revidovaná smernica o obchode s emisiami⁽⁷⁾ rezervuje príspevky vo výške 300 miliónov EUR na podporu CCS a inovačných obnoviteľných energií. Plán hospodárskej obnovy Európy obsahuje jasné opatrenia na urýchlenie prechodu k nízkouhlíkovému a zdrojovo účinnému hospodárstvu vrátane takmer 4 miliárd EUR na energetické projekty.

*
* *

(7) Smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Text s významom pre EHP), Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003.

Otázka č. 32, ktorú predkladá Cristina Gutiérrez-Cortines (H-0297/09)**Téma: Vplyv veterných fariem na biodiverzitu, krajinu a miestne životné prostredie**

Keďže integrovaná environmentálna politika je jednou z hlavných zásad EÚ, zdá sa logické, že rozvoj obnoviteľných zdrojov energie by mal byť v súlade so zachovaním biodiverzity, čo zahŕňa miestne životné prostredie, krajinu, pôdu a flóru a faunu.

Posudzuje sa environmentálny vplyv, ktorý majú veterné farmy na biodiverzitu, a predovšetkým na dravé vtáky a na iné druhy vtákov, ako aj na oblasti prírodných krás a oblasti historického a urbanistického významu, na základe prísnych vedeckých kritérií?

Ak na to neexistuje primeraný právny základ, mohla by Komisia zvážiť doplnenie existujúcich právnych predpisov s cieľom zabezpečiť, aby fungovanie veterných fariem bolo v súlade so zachovaním prírodného prostredia a kultúrneho dedičstva?

Odpoveď

(EN) Rozvoj veternej energie tvorí súčasť záväzku Európskeho spoločenstva dosiahnuť 20 % podiel obnoviteľných energií v celkovej spotrebe energie v EÚ do roku 2020. Je to kľúčový prvok stratégie na zníženie emisií CO₂ v kontexte zmeny klímy. Podporuje ďalšie ciele energetickej a environmentálnej politiky EÚ – napríklad pokiaľ ide o zníženie znečistenia ovzdušia, zníženie spotreby vody pri konvenčnej výrobe elektriny, zníženie závislosti od dovozu energie a zvýšenie tvorby pracovných miest.

Komisia si však uvedomuje, že nevhodné umiestnenie veterných fariem predstavuje environmentálne riziká. Rozvoj veternej energie by sa mal uskutočňovať trvalo udržateľným a vyváženým spôsobom, ktorý nevedie k závažnému poškodeniu citlivých oblastí, ktoré sú významné z hľadiska zachovania biodiverzity: Špeciálnych chránených oblastí (SPAs) určených v smernici o ochrane vtáctva⁽⁸⁾ a lokalít významných z hľadiska Spoločenstva, ustanovených v smernici o biotopoch⁽⁹⁾, ktoré tvoria sieť Natura 2000.

Veterné farmy sú zahrnuté aj v prílohe II smernice hodnotenia vplyvu na životné prostredie (EIA)⁽¹⁰⁾. Pokiaľ ide o projekty uvedené v prílohe II, od členských štátov sa vyžaduje, aby určili, či je potrebné hodnotenie vplyvu na životné prostredie. Musia sa vziať do úvahy také kritériá ako charakteristika projektu, jeho umiestnenie a charakteristika potenciálneho vplyvu.

Znamená to, že ak je pravdepodobné, že tieto projekty budú mať závažné účinky na životné prostredie, je potrebné hodnotenie vplyvu na životné prostredie (EIA). V hodnotení sa musia vziať do úvahy rozličné faktory, ako napríklad fauna a flóra, ale aj ľudské bytosti, pôda, krajina alebo kultúrne dedičstvo.

Každý rozvoj, ktorý bude mať pravdepodobne závažný nepriaznivý účinok na lokality zahrnuté v sieti Natura 2000, musí podliehať príslušnému hodnoteniu vplyvu na životné prostredie podľa článku 6 smernice o biotopoch. Komisia poskytla všeobecné interpretačné a metodologické usmernenia o uplatňovaní tohto ustanovenia.

Na plány verejnej veternej energie sa môžu uplatňovať aj ustanovenia smernice strategického hodnotenia vplyvu na životné prostredie (SEA)⁽¹¹⁾.

Komisia sa domnieva, že tieto environmentálne právne predpisy sú dostačujúce na to, aby sa správne zhodnotili možné účinky projektov veterných fariem na prírodné a kultúrne prostredie.

Za prísnosť a kvalitu týchto hodnotení vplyvu na životné prostredie sú v prvom rade zodpovední developeri a nakoniec aj príslušné environmentálne orgány členských štátov.

(8) Smernica 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva, Ú. v. ES L 103, 25.4.1979.

(9) Smernica 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, Ú. v. ES L 206, 22.7.1992.

(10) Smernica 85/337/EHS o posudzovaní vplyvov niektorých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, Ú. v. ES L 175, 5.7.1985. Zmenená a doplnená smernicou 97/11/ES z 3. marca 1997 (Ú. v. ES L 73, 14.3.1997) a smernicou 2003/35/ES z 26. mája 2003 (Ú. v. EÚ L 156, 25.6.2003).

(11) Smernica 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie. Ú. v. ES L 197, 21.7.2001.

S cieľom pomôcť im a zlepšiť ich zavádzanie Komisia pracuje na špecifických usmerneniach o veternej energii a o ochrane prírody.

*
* *

Otázka č. 33, ktorú predkladá Marian Harkin (H-0260/09)

Téma: Environmentálne právne predpisy

Keďže Európska komisia prijala za ostatných 30 rokov rad významných a rôznorodých environmentálnych opatrení zameraných na zlepšenie kvality životného prostredia a keďže naše životné prostredie môže byť ochránené, ak budú členské štáty správne uplatňovať to, čo sa podpisom zaviazali uplatňovať na európskej úrovni, aké kroky podnikne Komisia s cieľom povzbudiť členské štáty, aby naďalej podporovali agroenvironmentálne projekty, ako napríklad systém ochrany vidieckeho životného prostredia (REPS) v Írsku, ktorý sa usiluje stimulovať poľnohospodárov k tomu, aby svoje poľnohospodárske činnosti vykonávali ústretovým prístupom k životnému prostrediu a aby na existujúcich farmách dosiahli skvalitnenie životného prostredia? Súhlasila by Komisia vzhľadom na tieto skutočnosti s tým, že rozhodnutia o zastavení podpory pre nových účastníkov systému REPS 4 v Írsku sú v rozpore s environmentálnymi cieľmi EÚ?

Odpoveď

(EN) Trvalo udržateľné hospodárenie s pôdou je hlavným cieľom politiky rozvoja vidieka EÚ. Najmenej 25 % celkového príspevku na financovanie rozvoja vidieka bude pridelených pre os 2 a agroenvironmentálna podpora je v tomto ohľade kľúčovým opatrením. Írsko, tak ako všetky členské štáty, preto musí počas programového obdobia 2007 – 2013 naďalej podporovať poľnohospodárstvo s ústretovým prístupom k životnému prostrediu a skvalitňovanie životného prostredia.

V júli 2009 Írsko predložilo návrh, ktorý pozmeňuje jeho program rozvoja vidieka. Komisia predpokladá, že aj keď sa systém REPS skončí, nahradí ho nový program agroenvironmentálnych možností. Komisia v súčasnosti navrhovaný program analyzuje, aby zistila, či rešpektuje írsky plán národnej stratégie, ako aj priority EÚ, a svoje závery oznámi Írsku v priebehu nasledujúcich mesiacov.

*
* *

Otázka č. 34, ktorú predkladá Mairead McGuinness (H-0265/09)

Téma: Referendum o Lisabonskej zmluve v Írsku

Môže Komisia uviesť dôvody, prečo si myslí, že Írsko by malo hlasovať „áno“ v nadchádzajúcom referende o Lisabonskej zmluve, a aj to, aké by malo pre Európu následky, keby sa druhý raz hlasovalo „nie“?

Odpoveď

(EN) EÚ sa rozrástla na 27 členských štátov a na pol miliardy občanov, pričom jej súčasná inštitucionálna štruktúra bola naplánovaná pre oveľa menšiu Úniu. Komisia sa domnieva, že EÚ by bola vďaka Lisabonskej zmluve demokratickejšia, výkonnejšia a transparentnejšia. Zmluva by zvýšila právomoci Parlamentu a posilnila úlohu národných parlamentov. Poskytla by silnejší hlas občanom tým, že by im umožnila vyzývať Komisiu, aby predkladala nové politické iniciatívy.

V politických otázkach by Zmluva umožnila Únii napríklad účinnejšie bojovať proti cezhraničnému zločinu, nezákonnému prisťahovalectvu a obchodovaniu so ženami a s deťmi. Zmluva by takisto poskytla Únii jasnejší hlas na medzinárodnej scéne v takých otázkach, ako je zmena klímy a boj proti globálnej chudobe.

Keby bola Lisabonská zmluva ratifikovaná, umožnila by každému členskému štátu, aby mal komisára, čím by sa realizovalo rozhodnutie Európskej rady ako súčasť širšieho balíka právne záväzných záruk, ktoré majú zmierniť obavy vyjadrené v írskom referende v roku 2008.

*
* *

Otázka č. 35, ktorú predkladá Frank Vanhecke (H-0266/09)**Téma: Legalizácia pobytu nelegálnych prisťahovalcov v Belgicku**

V rozpore s európskymi dohodami vyplývajúcimi z procesov legalizácie pobytu v iných krajinách sa belgická vláda nedávno rozhodla začať 15. septembra 2009 nový rozsiahly proces legalizácie pobytu pre nelegálnych prisťahovalcov.

Navyše, v priebehu len niekoľkých rokov Belgicko už druhý raz uskutočňuje „osobitnú“ legalizáciu pobytu vo veľkom rozsahu.

Bola Komisia o zámeroch Belgicka vopred informovaná?

Je Komisia toho názoru, že Belgicko tým porušuje európske dohody, a môžu ostatné členské štáty prijať opatrenia s cieľom zamietnuť osobám, ktorých pobyt bol zlegalizovaný v Belgicku, vstup na svoje územie?

Odpoveď

(FR) Komisia by na úvod rada poznamenala, že otázka legalizácie pobytu nie je regulovaná právom Spoločenstva a patrí do jurisdikcie členských štátov. Povolenia na pobyty môžu byť preto udelené nelegálnym osobám podľa uváženia členských štátov v rozsahu vnútroštátnych právnych predpisov. Povolenie na pobyt, vydané schengenským štátom, je ekvivalentom víz a umožňuje držiteľovi cestovať v rámci schengenského priestoru. Toto platí aj pre povolenia na pobyt, vydané v prípade legalizácie pobytu.

Pakt o prisťahovalectve a azyle však obsahuje politický záväzok všetkých členských štátov „zameriavať sa iba na legalizáciu pobytu jednotlivých prípadov, a nie všeobecnú legalizáciu pobytu, v rámci vnútroštátnych právnych predpisov, a to z humanitárnych alebo ekonomických dôvodov“. Podľa dostupných informácií sa zdá, že belgický proces legalizácie pobytu je v súlade s týmto prístupom.

So zreteľom na skutočnosť, že opatrenia súvisiace s prisťahovalectvom, prijaté na vnútroštátnej úrovni, môžu mať dosah aj za štátnymi hranicami, Rada v roku 2006 vytvorila vzájomný informačný mechanizmus (MIM). Tento mechanizmus umožňuje vzájomné poskytovanie informácií o vnútroštátnych opatreniach (napr. o legalizácii pobytu), ktoré by mohli mať závažný dosah na viaceré členské štáty. Treba poznamenať, že praktické uplatňovanie vzájomného informačného mechanizmu (MIM) je naďalej neuspokojivé, keďže členské štáty ho využívajú len veľmi obmedzene. Komisia preto v budúcnosti začlení MIM do každoročného procesu pre monitorovanie uplatňovania paktu o prisťahovalectve a azyle.

Komisia dôsledne monitoruje otázku legalizácie pobytu. V roku 2009 vydala externú štúdiu o postupoch pri legalizácii pobytu v členských štátoch. Táto štúdia bude užitočná pre budúce úvahy Komisie. V oznámení o Štokholmskom programe sa vo vzťahu k legalizácii pobytu spomína potreba zlepšenia vzájomného poskytovania informácií a možnosť vypracovania usmernení.

*
* *

Otázka č. 36, ktorú predkladá Seán Kelly (H-0268/09)**Vec: Program ochrany životného prostredia na vidieku v Írsku**

Aký objem finančných prostriedkov bol poskytnutý Írsku v rámci programu ochrany životného prostredia na vidieku? Dostala Komisia od írskej vlády oznámenie v súvislosti s jej plánmi na realizáciu programu ochrany životného prostredia na vidieku (REPS 4)?

Odpoveď

(EN) Na začiatku programového obdobia 2007 – 2013 sa Írsko rozhodlo prideliť programu REPS 2 miliardy EUR, čo je takmer polovica jeho celkového programového rozpočtu. EÚ tento program spolufinancovala v rozsahu 55 %. Okrem toho írská vláda poskytla na program ďalších 414 miliónov EUR zo štátnych peňažných prostriedkov.

15. júla Írsko oznámilo Komisii svoje rozhodnutie prestať do programu REPS prijímať nových účastníkov a ako dôvod uviedlo obmedzený rozpočet. Zároveň vyjadrilo zámer nahradiť REPS novým programom poľnohospodársko-environmentálnych možností. Komisia v súčasnosti navrhované zmeny analyzuje a svoje závery Írsku oznámi v priebehu nasledujúcich mesiacov.

Mali by sme zdôrazniť, že o tom, ako sa rozdelí rozpočet na realizáciu programov rozvoja vidieka medzi jednotlivé opatrenia, rozhodujú členské štáty. Írsko sa rozhodlo teraz aj v budúcnosti investovať značné prostriedky do poľnohospodársko-environmentálnej oblasti bez ohľadu na skončenie programu REPS.

*
* *

Otázka č. 37, ktorú predkladá Nikolaos Chountis (H-0269/09)

Vec: Zriadenie skládky odpadu v regióne Grammatiko/Atika.

Komisia vo svojej odpovedi na predchádzajúcu otázku (E-0544/09) týkajúcu sa zriadenia skládok odpadu v oblastiach Fili, Grammatiko a Keratea v Atike okrem iného zdôraznila, že „dodržiavanie osobitných podmienok [ako je predbežná úprava odpadu v súlade so smernicou 1999/31/ES], ktoré sú ustanovené v rozhodnutiach a súvisia s priebežnými platbami... nie je ani v jednom z troch prípadov dostatočné“.

Vzhľadom na to, že obyvatelia oblasti Grammatiko sú dôrazne proti zriadeniu novej skládky odpadu v danej oblasti z dôvodu nesplnenia podmienok ustanovených v smernici 1999/31/ES⁽¹²⁾ o skládkach odpadov, vyjadrí sa Komisia, aké bezprostredné opatrenia prijme, aby zabránila vybudovaniu skládky odpadu v Grammatiko, pretože nie sú dodržané podmienky ustanovené v smernici 1999/31/ES?

Odpoveď

(FR) Rozhodnutie Komisie C(2004)5509 o poskytnutí pomoci z Kohézneho fondu na projekt výstavby skládky odpadu v Grammatiko podmieňuje platby niekoľkými konkrétnymi podmienkami. Tieto podmienky sú odvodené najmä zo smernice 1999/31/ES⁽¹³⁾ o úprave odpadu, výstavbe a prevádzke skládok odpadu a ak má Komisia uskutočniť platby, musia sa rešpektovať. Ako tiež Komisia uviedla vo svojej odpovedi na otázku E-0544/09⁽¹⁴⁾, ktorú predložil vážený pán poslanec, je presvedčená, že plnenie týchto konkrétnych podmienok je v súčasnosti neuspokojivé. Výdavky na príslušné projekty preto neuhradí. Ak by sa konkrétne podmienky ani naďalej neplnili, Komisia si vyhradí právo zrušiť platby v súlade s článkom H ods. 1 prílohy II k nariadeniu Rady č. 1164/94 zmenenej a doplnenej nariadením č. 1265/99⁽¹⁵⁾. V každom prípade chce Komisia váženého pána poslancu uistiť, že dozrie na to, aby sa právo Spoločenstva vrátane požiadaviek podľa smernice 1999/31/ES dodržiavalo za každých okolností bez ohľadu na zdroj finančných prostriedkov.

*
* *

Otázka č. 38, ktorú predkladá Eleni Theocharous (H-0275/09)

Vec: Osídľovanie Cypru

V správach, ktoré vypracovali pán Cuco a pán Laakso v mene Rady Európy, sa opisuje osídľovanie severnej časti ostrova okupovanej Tureckom ako vojnový zločin a časovaná bomba, ktorá bráni akémukoľvek riešeniu problému. Podľa tureckej tlače plánuje turecký premiér Tayyip Erdoğan vyslať na Cyprus ďalších milión osídlencov.

Podporuje Európska únia, a to hlavne Komisia, myšlienku sčítania obyvateľstva, ktoré by na celom území ostrova organizovala EÚ alebo Rada Európy?

Plánuje Európska únia prijať opatrenia proti Turecku, ak bude pokračovať v osídľovaní okupovanej severnej časti Cypru? Ak áno, o aké opatrenia ide?

Odpoveď

(EN) Otázka tureckých občanov, ktorí teraz obývajú severnú časť Cypru, ktorú predniesla vážená pani poslankyňa, zdôrazňuje naliehavú potrebu urýchleného riešenia cyperského problému, keďže táto otázka bude nevyhnutnou súčasťou riešenia.

(12) Ú. v. ES L 182, 16.7.1999, s. 1

(13) Smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999, Ú. v. ES L 182, 16.7.1999

(14) <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB>

(15) Nariadenie Rady (ES) č. 1265/1999 z 21. júna 1999, ktorým sa mení a dopĺňa príloha II k nariadeniu (ES) č. 1164/94, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond, Ú. v. ES L 161, 26.6.1999

Komisia plne podporuje snahu vodcov obidvoch cyperských komunít, ktorí sa toto rozsiahle osídlenie pokúšajú dosiahnuť pod záštitou OSN.

Dosiahnutie riešenia si bude vyžadovať veľa práce a Komisia verí, že týmto dvom komunitám sa nakoniec pod vedením OSN⁽¹⁶⁾ a s podporou EÚ podarí uspieť.

Komisia taktiež očakáva, že Turecko urobí pre riešenie všetko, čo bude v jeho silách.

Komisia pevne verí, že nastávajúce obdobie ponúka príležitosť, ktorá by sa nemala premárniť.

*
* *

Otázka č. 39, ktorú predkladá Proinsias De Rossa (H-0276/09)

Vec: Transpozícia článku 13 smernice o rasovej rovnosti v Írsku

Mohla by Komisia v nadväznosti na odpoveď zo 16. decembra 2008 na moju otázku P-6503/08 oznámiť, či začala konanie proti írskym orgánom v súvislosti s transpozíciou článku 13 smernice o rasovej rovnosti (2000/43/ES⁽¹⁷⁾) v Írsku alebo či plánuje zaviesť nejaké iné zodpovedajúce opatrenia podľa právnych noriem ES, a opísať súčasný stav v tomto konaní?

Odpoveď

(EN) Komisia odkazuje váženého pána poslanca na svoju odpoveď na prioritnú otázku P-6503/08, ktorá sa týka rovnakej veci.

Komisia taktiež pripomína, že smernica o rasovej rovnosti (2000/43/ES), v prípade orgánov zodpovedných za rovnosť, od členských štátov nepožaduje žiadnu konkrétnu mieru financovania ani organizačnú štruktúru. Ak chýbajú dôkazy o tom, že dostupný rozpočet nie je postačujúci na to, aby orgán zodpovedný za rovnosť vykonával svoje povinnosti, rozsah pôsobnosti smernice neumožňuje Komisii zasiahnuť.

Informácie o konaní o porušení práva, ktoré sa začalo viesť voči írskym orgánom v súvislosti s antidiskriminačnými smernicami, môžete nájsť v tlačových vyhláseniach Komisie v časti Súvisiace dokumenty na internetovej stránke <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=613&langId=en>.

*
* *

Otázka č. 40, ktorú predkladá Athanasios Pafilis (H-0288/09)

Vec: Tvrdé a nepopulárne opatrenia

Opatrenia, ktoré v kontexte protipracovných rozhodnutí prijali EÚ a vlády členských štátov na neformálnom samite EÚ, venovanom zamestnanosti, ktorý sa uskutočnil 7. mája 2009 v Prahe, predstavujú tvrdý útok voči zamestnancom s cieľom ochrániť zisky monopolov.

Správy, ktoré vypracovali ESF, MMF a OECD, sú ideologickým piedestálom kapitálu, ktorý by mal zaviesť nové „štrukturálne zmeny“ určené na prijímanie ešte tvrdších a rozsiahlejších protipracovných opatrení, najmä: všeobecné využívanie flexibilných foriem zamestnanosti, útok na kolektívne zmluvy, drastické znižovanie plátov a dôchodkov, zvyšovanie dôchodkového veku a zvyšovanie daní pre zamestnancov, dôchodcov a samostatne zárobkovo činné osoby, ako aj privatizácia zdravotníctva, sociálnych služieb a školstva.

Budú usmernenia Komisie na trvalé štrukturálne reformy, o ktorých diskutuje a spoločne rozhoduje s vládou Novej demokracie v Grécku, obsahovať tvrdé a nepopulárne opatrenia uvádzané vyššie?

Odpoveď

(EN) Komisia si nemyslí, že opatrenia, ktoré prijali EÚ a vlády členských štátov ako odpoveď na finančnú a hospodársku krízu, je možné v akomkoľvek ohľade opísať ako „tvrdý útok voči zamestnancom s cieľom

⁽¹⁶⁾ Organizácia Spojených národov

⁽¹⁷⁾ Ú. v. ES L 180, 19.7.2000, s. 22

ochrániť zisky monopolov“. Prvoradý cieľ tých opatrení je zamedziť stúpajúcu nezamestnanosť a podporiť možné ozdravenie, aby ľudia z celej EÚ mohli čo najskôr ťažiť z rastu.

Samit EÚ o zamestnanosti, ktorý sa konal 7. mája v Prahe, neprijal žiadne rozhodnutia. Desať zverejnených odporúčaní by sme mali vnímať ako vyvážený súbor priorít politiky, ktorej cieľom je vytvárať nové pracovné miesta, udržiavať ľudí v pracovnom pomere a podporovať aktívne začlenenie do spoločnosti. Okrem toho sa na samite o zamestnanosti zúčastnili a aktívne sa do neho zapojili sociálni partneri, teda odbory.

Komisia podporuje flexibilnejšie trhy práce, no vždy zdôrazňovala, že by ich mala sprevádzať vyššia bezpečnosť pracovných miest. Komisia takisto podporuje zvýšenie dôchodkového veku, ktorý má odrážať zvýšenú dlhovekosť Európanov, ako aj potrebu zabezpečiť spoločenskú udržateľnosť dôchodkových systémov. V záujme zabezpečenia dlhodobej primeranosti a udržateľnosti dôchodkových systémov všetky členské štáty vrátane Grécka čelia úlohe zvýšiť účinnú vekovú hranicu, od ktorej ľudia prestávajú pracovať, a zaistiť, aby viac ľudí mohlo pracovať dlhšie. V prípade Grécka by to mohlo znamenať zvýšenie vekovej hranice, od ktorej človeku vzniká nárok na dôchodok vo verejných programoch.

*
* *

Otázka č. 41, ktorú predkladá Tadeusz Zwiefka (H-0291/09)

Vec: Závery druhého zasadnutia Podvýboru EÚ – Egypt pre politické otázky: ľudské práva a demokracia – medzinárodné a regionálne otázky zo 7. – 8. júla 2009, ktoré sa zaoberalo otázkou televíznej stanice Al-Manar

Vysielanie zakázanej teroristickej televíznej stanice Al-Manar v Európe prostredníctvom egyptského poskytovateľa satelitného vysielania Nilesat je naďalej v priamom rozpore s Akčným plánom EÚ – Egypt a vzhľadom na riziko radikalizácie je hrozbou pre európsku bezpečnosť. Komisia vo svojej odpovedi na otázku H-0011/09 uviedla, že podvýbor pre politické otázky s Egyptom je „vhodným mechanizmom“ na rozhovory o vysielaní televíznej stanice Al-Manar cez satelit Nilesat. Nastolila Komisia otázku týkajúcu sa vysielania televíznej stanice Al-Manar cez satelit Nilesat počas druhého zasadnutia Podvýboru EÚ – Egypt pre politické otázky: ľudské práva a demokracia – medzinárodné a regionálne otázky 7. – 8. júla 2009? Mohla by Komisia stručne informovať o tom, aké záväzky prijal Egypt s cieľom zastaviť vysielanie TV Al-Manar cez satelit Nilesat?

Odpoveď

(EN) Komisia ďakuje váženému pánovi poslancovi za otázku v súvislosti s nedávnym stretnutím Podvýboru EÚ – Egypt pre politické otázky a egyptským poskytovateľom satelitných programov Nilesat, ktorý vysiela televíznu stanicu Al-Manar.

Komisia súhlasí s obavami váženého pána poslanca, že materiál vysielaný televíznou stanicou Al-Manar môže predstavovať podnecovanie k nenávisti.

Ako je ustanovené v našom spoločnom akčnom pláne z roku 2007 v rámci európskej politiky susedstva, Egypt aj EÚ sa zaviazali „spolupracovať v boji proti všetkým formám diskriminácie, netolerancie, rasizmu a xenofóbie, a predovšetkým proti prejavom nenávisti a nactiutňhania z dôvodov náboženstva, vierovyznania, rasy alebo pôvodu...“ Komisia sa taktiež zaviazala posilňovať úlohu oznamovacích prostriedkov v boji proti týmto javom.

Druhé zasadnutie Podvýboru EÚ – Egypt pre politické otázky, ktoré sa konalo v júli v Káhire, predstavovalo ďalší krok k prehĺbovaniu politických vzťahov s Egyptom a budovaniu dôvery v procese politického dialógu.

Komisia počas zasadania skutočne nastolila otázku týkajúcu sa vysielania televíznej stanice Al-Manar cez satelit Nilesat. Komisia vyjadrila znepokojenie nad obsahom vysielania stanice, ktorý je v rozpore s právnymi predpismi EÚ o verbálnych prejavoch nenávisti a marí snahy EÚ a Egypta podporovať mier a bezpečnosť v regióne.

Egypt sa k tomu pri tejto príležitosti nevyjadril ani neprijal žiadne záväzky zastaviť vysielanie televíznej stanice Al-Manar cez satelit Nilesat.

Komisia bude tejto problematike naďalej venovať osobitnú pozornosť a môže ju nastoliť pri ďalšej príležitosti v rámci pravidelného politického dialógu EÚ s Egyptom.

*
* *

Otázka č. 42, ktorú predkladá Ryszard Czarnecki (H-0293/09)

Vec: Porušenie právnych predpisov EÚ športovými klubmi

Bude Komisia reagovať – a ak áno, akým spôsobom – na porušenie právnych predpisov EÚ v oblasti rovnakého zaobchádzania s občanmi jednotlivých členských štátov EÚ, ku ktorému došlo, keď dánske orgány odmietli vpustiť občanov Poľska a Holandska s platnými lístkami na zápas predkola Európskej ligy medzi tímami Brøndby Kodaň a Legia Varšava? Bola to diskriminácia. Sledovanie zápasu bolo znemožnené aj osobám, ktoré sa preukázali belgickými dokladmi totožnosti. Podobne riadiace orgány belgického klubu FC Brugge odmietli predať poľským úradníkom Európskej komisii a Európskeho parlamentu lístky na zápas medzi tímami FC Brugge a Lech Poznań, ktorý sa konal minulý týždeň (27. augusta 2009). Aj toto je príklad jasnej diskriminácie na základe krajiny pôvodu. Znamená to, že pravidlá stanovené niektorými športovými klubmi, napr. v Dánsku a Belgicku, sú nadradené právnym predpisom EÚ?

Odpoveď

(EN) Pokiaľ ide o údajný zákaz vstupu poľským a holandským štátnym príslušníkom s platnými lístkami na zápas Európskej ligy medzi tímami Brøndby Kodaň a Legia Varšava zo strany dánskych orgánov, Komisia by privítala ujasnenie, či išlo o zákaz vstupu do krajiny, alebo na štadión, ako aj to, či ho skutočne uložili štátne orgány, alebo samotní organizátori zápasu. Komisii by takisto veľmi pomohlo, keby poznala dôvody, pre ktoré orgány alebo organizátori zápasu neumožnili dotknutým osobám zúčastniť sa zápasu.

V tejto súvislosti treba poznamenať, že z platnej judikatúry Európskeho súdneho dvora⁽¹⁸⁾ vyplýva, že článok 49 Zmluvy o ES, ktorý zaručuje voľné poskytovanie služieb na celom území EÚ, zahŕňa aj slobodu, ktorá príjmom služieb umožňuje ísť do iného členského štátu a prijať tam službu bez toho, aby im v tom bránili obmedzenia, okrem prípadov, keď je možné tieto obmedzenia odôvodniť nadradenými dôvodmi, ktoré majú povahu všeobecného záujmu, ako sú bezpečnosť alebo verejný poriadok, a keď sú úmerné. Táto zásada je zakotvená aj v článku 20 smernice o službách 2006/123/ES⁽¹⁹⁾ (členské štáty ju majú transponovať do 28. decembra 2009), podľa ktorej členské štáty zabezpečujú

1. aby príjemca nepodliehal diskriminačným požiadavkám z dôvodu jeho štátnej príslušnosti alebo miesta bydliska

a

2. aby všeobecné podmienky prístupu k službe, ktoré sú sprístupnené širokej verejnosti zo strany poskytovateľov, neobsahovali žiadne diskriminačné ustanovenia týkajúce sa štátnej príslušnosti alebo miesta bydliska príjemcu, ale nevylučovali možnosť poskytnúť rozdielne podmienky prístupu, keď sú rozdiely priamo opodstatnené objektívnymi kritériami.

Pokiaľ ide o práva občanov EÚ voľne sa pohybovať a zdržiavať sa, smernica 2004/38/ES⁽²⁰⁾ oprávňuje členské štáty uprieť občanom EÚ vstup na územie len z dôvodov verejnej politiky, verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia. Reštriktívne opatrenia musia byť v súlade so zásadou úmernosti a musia sa zakladať výlučne na osobnom správaní dotknutého občana EÚ, ktoré musí predstavovať skutočnú, existujúcu a dostatočne vážnu hrozbu pre jeden zo základných záujmov spoločnosti.

Z uvedeného preto nevyplýva, že zákaz vstupu musí podľa práva Spoločenstva nevyhnutne predstavovať nezákonnú diskrimináciu alebo neoprávnené obmedzenie. Stojí za zmienku, že podľa nariadení predpisov Únie európskych futbalových asociácií (UEFA) pre Európsku ligu za poriadok a bezpečnosť pred zápasom, počas neho aj po ňom zodpovedá domáci klub.

Aby Komisia mohla posúdiť, či bolo údajné konanie dánskych orgánov alebo organizátorov zápasu porušením práva Spoločenstva, potrebovala by presnejšie poznať okolnosti konkrétneho prípadu.

⁽¹⁸⁾ ESD 186/87 Cowan proti Trésor Publique, C- 45/93 Komisia proti Španielsku

⁽¹⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu, Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006

⁽²⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o právach občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004

Čo sa týka údajného odmietnutia zo strany FC Brugge predať na zápas medzi tímami FC Brugge a Lech Poznań lístky poľským štátnym príslušníkom, úradníkom inštitúcií EÚ, v tomto prípade podobne platí vyššie uvedená argumentácia o nediskriminácii a nezákonnom obmedzovaní voľného poskytovania služieb. Aj v tomto prípade platí, že na to, aby Komisia mohla posúdiť, či bolo údajné konanie v súlade s právom ES, potrebovala by podrobnejšie informácie.

*
* *

Otázka č. 43, ktorú predkladá Antonio Cancian (H-0294/09)

Vec: Násilie proti kresťanom v Pakistane

V auguste bolo proti kresťanom v pakistanskom Pandžábe zaznamenané vystupňovanie násilia zo strany islamských fundamentalistov. Miestne úrady tolerujú týchto extrémistov, ktorí sa odvolávajú na článok 295 pakistanského trestného zákonníka známeho pod názvom „zákon proti rúhaniu“. Medzinárodné spoločenstvo a katolícka komunita odsudzujú tento nezmyselný útok proti kresťanskej komunite a dúfajú, že tieto kruté právne predpisy budú zrušené. Ako sa mieni Komisia zachovať vo vzťahu k dohode o spolupráci s Pakistanom (2004/870/ES⁽²¹⁾) s cieľom dosiahnuť dodržiavanie demokratickej doložky zameranej na ochranu ľudských práv náboženských menšín?

Odpoveď

(EN) Komisia vie o udalostiach v meste Gojra a násilie voči tamojším kresťanom je možné opísať len ako otrasné. Na úvod by som však chcel spomenúť, že nielen kresťania, ale aj iné menšiny vrátane šiitov a skupiny Ahmadíja trpia v Pakistane v dôsledku extrémistických prejavov násilia.

Komisia opakovane nastolila otázku náboženských menšín počas stretnutí zmiešaných komisií a dialógu predsedníckej trojky. Komisia bude o tejto záležitosti hovoriť s Pakistanom pri každej príležitosti v rámci dialógu o ľudských právach.

Pakistanskí vedúci činitelia si plne uvedomujú, že ukrutnosti, aké sme videli v meste Gojra, nielenže spôsobujú obrovské utrpenie osôb, ale aj škodia povesti Pakistanu. Komisia je informovaná, že vláda v súvislosti s týmito udalosťami podnikla kroky vrátane náhrady škody na majetku a zriadenia vyšetrovacej komisie. Bude pozorne sledovať situáciu najmä v súvislosti s tým, ako napreduje postavenie vinníkov pred súd.

Komisia taktiež v rámci dialógu o ľudských právach opakovane pakistanskej vláde predložila zákony proti rúhaniu. Komisia má informácie, že v absolútnom vyjadrení väčšina obvinených podľa týchto zákonov patrí k moslimskému vierovyznaniu. Uvedomuje si však skutočnosť, že zákony proti rúhaniu sa často používajú aj proti náboženským menšinám, a domnieva sa, že falošné obvinenia sa zneužívajú na riešenie súkromných sporov alebo pre osobný zisk.

Udalosti v meste Gojra podnietili pakistanskú občiansku spoločnosť k ďalším výzvam k reforme alebo k zrušeniu zákonov proti rúhaniu. Komisia by takéto iniciatívy privítala a odovzdá tento odkaz pakistanskej vláde.

Článok 1 Dohody o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a Pakistanskou islamskou republikou o partnerstve a rozvoji hovorí o rešpektovaní ľudských práv a demokratických zásad ako o základnom prvku dohody. Pri príležitosti samitu zo 17. júna 2009 EÚ aj Pakistan zdôraznili dôležitosť otvoreného a konštruktívneho dialógu na fórach o ľudských právach. Dohoda o spolupráci tvorí základ takéhoto dialógu a Komisia verí, že cesta vpred vedie cez zapájanie Pakistanu do riešenia otázok ľudských práv.

*
* *

Otázka č. 44, ktorú predkladá Hans-Peter Martin (H-0296/09)

Vec: Zmeny kvôli Lisabonskej zmluve

Získajú úradujúci komisári v prípade (oneskoreného) nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy vyššie nároky na dôchodky alebo iné dodatočné majetkové plnenia?

⁽²¹⁾ Ú. v. EÚ L 378, 23.12.2004, s. 2/22

Odpoveď

(FR) Lisabonská zmluva nezmenila dôchodkový systém pre členov Komisie, ktorý je založený na nariadení 422/67/EHS z 25. júla 1967⁽²²⁾.

V súlade s týmto nariadením získava člen Komisie dôchodkové práva počas svojho funkčného obdobia. Ak sa teda jeho funkčné obdobie predĺži, jeho práva sa predĺžia až do konca skutočného funkčného obdobia.

Rovnaké nariadenie podobne upravuje aj dočasný príspevok, na ktorý majú členovia Komisie nárok počas troch rokov po uplynutí ich funkčného obdobia a ktorý sa môže zvýšiť v prípade tých členov Komisie, ktorí vďaka predĺženému funkčnému obdobiu získajú nárok na preradenie do vyššej kategórie nárokov (článok 7 ods. 1 nariadenia).

*

* *

---

(22) Nariadenie Rady č. 422/67/EHS, č. 5/67/Euratom z 25. júla 1967, ktorým sa určujú platové pomery predsedu a členov Komisie, predsedu, sudcov, generálnych advokátov a tajomníka Súdneho dvora, Ú. v. 187, 8.8.1967